

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

453

На основу члана IV 4.а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на сједници Дома народа, одржаној 23. новембра 2004. године, и на сједници Представничког дома, одржаној 2. децембра 2004. године, усвојила је

ЗАКОН

О ЦАРИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО ПРВИ ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

ГЛАВА I - ДЈЕЛОКРУГ И ОСНОВНЕ ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 1.

1. Царински прописи састоје се од овог закона о царинској политици БиХ (у даљем тексту: Закон) и прописа усвојених од стране Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Савјета министара Босне и Херцеговине и/или Управног одбора за њихово спровођење у складу са прописима Европске уније.
2. Закон регулише основне елементе система за царинску заштиту привреде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ), права и обавезе свих субјеката у царинским поступцима, регулише царинско подручје, царинску линију, царински гранични појас, царински надзор, поступак царинења робе и других института који регулишу систем царинске заштите.

Члан 2.

1. Царински прописи примјењују се јединствено на царинском подручју БиХ.
2. Овај закон проводи Управа за индиректно опорезивање (у даљем тексту: Управа).

3. Одређене одредбе царинских прописа могу да се примјењују и ван царинског подручја БиХ на основу прописа којима се регулишу те области или на основу међународних конвенција.

Члан 3.

1. Царинско подручје БиХ је јединствено.
2. Царинско подручје БиХ обухвата територију БиХ укључујући територијалне воде, унутрашње воде и ваздушни простор БиХ.
3. Царинско подручје БиХ ограничено је царинском линијом која је идентична с границом БиХ.
4. Царински гранични појас на копну обухвата онај дио царинског подручја БиХ чија се ширина протеже пет километара од царинске линије у дубину подручја БиХ.
5. Одредба става 4. примјењује се и када се царинска линија протеже дуж граничних ријека.
6. Царински гранични појас на мору обухвата онај дио царинског подручја БиХ чија се ширина протеже три километра у дубину копна од обале и подручје од обале до спољних граница територијалних вода.

Члан 4.

У примјени овог закона, појмови имају сљедеће значење:

- (1) "Лице" значи:
  - (а) физичко лице;
  - (б) правно лице;
  - (ц) када је таква могућност предвиђена важећим прописима, то је удружење лица којем је призната способност да врши правне радње, али које нема статус правног лица (у даљем тексту: удружење).
- (2) "Лице регистровано у БиХ" значи:
  - у случају физичког лица, свако лице које има пребивалиште у БиХ,
  - у случају правног лица или удружења, то је свако лице које у БиХ има регистровано сједиште, канцеларију или сталну пословну фирму.

- (3) "**Царински органи**" значе органе који су између осталог надлежни за примјену царинских прописа.
- (4) "**Царинска канцеларија**" значи сваку службену канцеларију у којој могу да се обављају све или неке од радњи и поступака предвиђених царинским прописима.
- (5) "**Одлука**" значи сваки званични акт царинских органа који се односи на царинске прописе, а којим се доноси одлука у вези с конкретним предметом, с тим да такав акт има законски учинак на једно или више одређених лица или на оне чији идентитет може да се утврди; овај појам, између осталог, обухвата обавезну информацију у смислу члана 11. овог закона.
- (6) "**Царински дуг**" значи обавезу лица да плати одређени износ увозних/извозних дажбина које се примјењују на одређену робу према прописима БиХ.
- (7) "**Увозне дажбине**" значе царине и друге дажбине са подједнаким ефектом као царинске дажбине наплативе при увозу робе, али не укључујући накнаде и трошкове за извршене услуге.
- (8) "**Извозне дажбине**" значе царинске и друге дажбине са подједнаким ефектом као царинске дажбине наплативе при извозу робе, али не укључујући накнаде и трошкове за извршене услуге.
- (9) "**Дужник**" значи свако лице које је одговорно за плаћање царинског дуга.
- (10) "**Надзор од стране царинских органа**" значи радњу коју ти органи предузимају у општем смислу с циљем обезбјеђивања примјене царинских прописа, и када је то потребно, других прописа који се примјењују на робу која подлијеже царинском надзору.
- (11) "**Царински статус**" значи статус бх. робе или робе која није бх. роба.
- (12) "**Бх. роба**" (босанскохерцеговачка роба) значи:
- роба која је у потпуности добијена у царинском подручју БиХ под условима из члана 20. овог закона, а која не садржи робу увезену из других земаља. За робу добијену из робе која је стављена под аранжман обуставе плаћања не сматра се да има статус робе из БиХ;
  - роба увезена из других земаља која је стављена у слободан промет;
  - роба добијена или произведена у царинском подручју БиХ, искључиво из робе наведене у алинеји (б) или робе наведене у алинеји (а) и (б) ове тачке.
- (13) "**Роба која није бх. роба**" значи другу робу од оне из тачке (12) овог члана. Бх. роба губи тај свој статус када стварно напусти царинско подручје БиХ.
- (14) "**Контрола од стране царинских органа**" значи обављање специфичних радњи као што је преглед робе, провјера постојања и вјеродостојности докумената, преглед пословних књига и друге евиденције, преглед превозних средстава, преглед пртљага и друге робе коју лице носи са собом или на себи и спровођење било којих службених истрага и сличних поступака с циљем обезбјеђивања примјене царинских прописа и, када је то потребно, других прописа који се примјењују на робу која подлијеже царинском надзору.
- (15) "**Царински одобрено поступање или употреба**" значи:
- стављање робе у царински поступак;
  - улазак робе у слободну зону или слободно складиште;
  - поновни извоз робе из царинског подручја БиХ;
  - уништење робе;
  - уступање робе надлежном органу.
- (16) "**Царински поступак**" значи:
- стављање у слободан промет;
  - провоз;
  - царинско складиштење;
  - унутрашња обрада;
  - обрада под царинском контролом;
  - привремени увоз;
  - спољна обрада;
  - извоз.
- (17) "**Царинска пријава**" значи радњу којом лице у прописаном облику и на прописани начин изражава жељу да робу стави у одређени царински поступак.
- (18) "**Декларант**" значи лице које подноси царинску пријаву у своје име или лице у чије се име она подноси.
- (19) "**Пријављивање робе царини**" значи обавјештавање царинских органа, на прописани начин, о приспијењу робе у царинску канцеларију или на било које друго мјесто које је одређено или одобрено од стране царинских органа.
- (20) "**Пуштање робе**" значи радњу којом царински органи стављају робу на располагање за оне сврхе које су предвиђене царинским поступком у који је роба стављена.
- (21) "**Носилац поступка**" значи лице у чије име је поднесена царинска пријава или лице на које су, у погледу царинског поступка, пренесена права и обавезе горе наведеног лица.
- (22) "**Ималац одобрења**" значи лице којем је дато одобрење.
- (23) "**БиХ**" значи Босна и Херцеговина.
- (24) "**Управни одбор**" значи Одбор формиран Законом о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини.

ГЛАВА II - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЛИЦА У ПОГЛЕДУ ЦАРИНСКИХ ПРОПИСА

Одјељак 1-Право заступања

Члан 5.

- Под условима прецизираним у члану 61. став 2. овог закона, свако лице може да именује представника у пословима пред царинским органима за предузимање радњи и поступака предвиђених царинским прописима.
- Такво заступање може да буде:
  - директно, када представник поступа у име и за рачун другог лица; или
  - индиректно, када представник поступа у своје име, али за рачун другог лица.
- Осим у случајевима из члана 61. став 2. тачка (б) и став 3. овог закона, представник мора да буде регистрован у БиХ и уписан у регистар који води Управа.
- Представник мора да изјави да поступа за рачун лица које представља, прецизира да ли се ради о директном или индиректном представљању и да буде овлаштен да поступа као представник.

За лице које не изјави да поступа у име или за рачун другог лица или које наведе да поступа у име или за рачун

другог лица, али није овлаштено да то ради, сматра се да поступа у своје име и за свој рачун.

- Од сваког лица које изјави да поступа у име или за рачун другог лица, царински органи захтијеваће да предочи доказе о својим овлашћењима да поступа као представник.

Одјељак 2 - Одлуке које се односе на примјену царинских прописа

Члан 6.

- Када неко лице захтијева да царински органи донесу одлуку која се односи на примјену царинских прописа, то лице дужно је да достави податке и документа која од њега траже ти органи како би донијели одлуку.
- Одлука се доноси и доставља подносиоцу захтјева у року од 30 дана од дана пријема захтјева. Када је захтјев за доношење одлуке сачињен у писаном облику, одлука се доноси у наведеном року који почиње да тече од дана када царински органи приме захтјев. Таква одлука мора да се достави подносиоцу захтјева у писаном облику.
- Рок уз става 2. овог члана може да се прекорачи када га царински органи не могу испоштовати. У том случају, ти органи о томе обавјештавају подносиоца захтјева прије истека горе наведеног рока, уз навођење разлога који оправдавају његово прекорачење, те наводе накнадни рок за који сматрају да је неопходан како би се донијела одлука по том захтјеву.
- У одлукама које царински органи донесу у писаном облику, а којима се захтјеви одбацују или су на штету лица на која су насловљена, наводе се основи на којима се заснивају. У њима се упућује на право жалбе предвиђено у члану 236. овог закона.
- Царински органи могу да одлуче да став 4. овог члана на исти начин примјењују и на друге одлуке.
- Царински органи воде управни поступак и доносе одлуке у складу са прописима о општем управном поступку ако одредбама овог закона није другачије прописано.

Члан 7.

Донесене одлуке одмах су извршне од стране царинских органа, осим у случајевима предвиђеним у члану 237. став 2. овог закона.

Члан 8.

- Одлука повољна за лице на које се односи, поништава се ако је донесена на основу нетачних или непотпуних информација и ако:
  - је подносилац захтјева знао или је објективно требао да зна да су информације нетачне или непотпуне; и
  - таква одлука није могла да буде донесена на основу тачних и потпуних информација.
- Лица на која је таква одлука била насловљена обавјештавају се о њеном поништењу.
- Поништење ступа на снагу од дана када је поништена одлука донесена.

Члан 9.

- Одлука повољна за лице на које се односи укида се или се врши њена измјена у другим случајевима од оних из члана 8. овог закона када није испуњен или се више не испуњава један или више услова предвиђених за њено доношење.
- Одлука повољна за лице на које се односи може да се укине када лице на које је насловљена не испуњава обавезу која му је наметнута том одлуком.
- Лице на које је одлука насловљена обавјештава се о њеном укидању или измјени.
- Укидање или измјена одлуке ступа на снагу даном уручења обавјештења. Међутим, у изузетним

случајевима, када то захтијевају легитимни интереси лица на које је одлука насловљена, царински органи могу да одгоде датум када укидање или измјена одлуке ступа на снагу.

Одјељак 3 - Информације

Члан 10.

- Свако лице може од царинских органа да затражи информације о примјени царинских прописа. Такав захтјев може да се одбије када се не односи на стварно предвиђену радњу увоза или извоза.
- Информације се подносиоцу захтјева достављају бесплатно. Међутим, када се царински органи изложе посебним трошковима, нарочито због вршења анализе робе, сачињавања стручних извјештаја о роби или враћања робе подносиоцу захтјева, од њега може да се наплати одговарајућа накнада.

Члан 11.

- Царински органи на писани захтјев издају обавезујућу информацију о тарифном разврставању робе, односно обавезујућу информацију о поријеклу робе, у складу с проведеним прописима овог закона.
- Обавезујућа информација о тарифном разврставању робе или обавезујућа информација о поријеклу робе обавезујућа је за царинске органе према имаоцу информације само у погледу тарифног разврставања или утврђивања поријекла робе.

Обавезујућа информација о тарифном разврставању робе или обавезујућа информација о поријеклу робе обавезујућа је за царинске органе само у погледу робе код које се царинске радње и поступци спроводе након датума када су ти органи доставили информацију.

У стварима које се тичу поријекла робе, радње и поступци о којима је ријеч су оне које се односе на примјену чл. 19. и 25. овог закона.

- Ималац информације мора да буде у стању да докаже:
    - у тарифне сврхе: да пријављена роба у сваком погледу одговара роби описаној у информацији,
    - у сврхе утврђивања поријекла: да роба о којој је ријеч и околности које одређују стицање поријекла у сваком погледу одговарају роби и околностима описаним у информацији.
  - Обавезујућа информација важи шест година од датума издавања у случају тарифног разврставања робе, односно три године од датума издавања у случају утврђивања поријекла робе. Изузетно од члана 8. овог закона, она се поништава ако се заснива на нетачним или непотпуним подацима достављеним од стране подносиоца захтјева.
  - Обавезујућа информација престаје да важи:
    - у случају информације о тарифном разврставању:
      - када се усвоје законски прописи, а информација више није у складу с тим прописима;
      - када више није у складу с тумачењем царинске тарифе БиХ због измјена у коментарима Комбиноване номенклатуре или због одлуке надлежног органа у БиХ;
      - када је поништена или измијењена у складу с чланом 9. овог закона, под условом да је ималац обавијештен о њеном поништењу или измјени.
- Датум када обавезујућа информација престаје да важи за случајеве наведене под (i) и (ii) овог става је датум примјене наведених мјера.
- у случају информације о поријеклу робе:

- (i) када се усвоје законски прописи, односно када БиХ закључи споразум, а информација више није у складу с тим прописима;
- (ii) када више није у складу с коментарима усвојеним у сврхе тумачења прописа о поријеклу робе или одлуком надлежног органа у БиХ;
- (iii) када је поништена или измијењена у складу с чланом 9. овог закона, под условом да је имаоца био унапријед обавијештен.

Датум када обавезујућа информација престаје да важи за случајеве наведене под (i) и (ii) овог става је датум примјене наведених мјера.

6. Имаоца обавезујуће информације која престаје да важи у складу са ставом 5. тач. (a)(ii) или (iii), односно тачка (b)(ii) или (iii) овог члана може ту информацију да користи још шест мјесеци од почетка примјене донесених мјера или достављања, под условом да је закључио обавезујуће уговоре за набавку или продају одређене робе на основу обавезујуће информације прије усвајања те мјере.

У случају става 5. тачка (a) (i) и тачка (b) (i) овог члана рок до којег ће се претходни став примјењивати може да се утврди законским прописима или споразумима.

7. Разврставање или утврђивање поријекла робе у обавезујућој информацији може да се, под условима предвиђеним у ставу 6. овог члана, примјењује искључиво с циљем одређивања увозних или извозних дажбина.

Одјељак 4 - Остале одредбе

Члан 12.

1. Царински органи могу, у складу са условима предвиђеним важећим прописима, да врше све контроле које сматрају неопходним с циљем обезбјеђивања правилне примјене царинских прописа.
2. Износ од 1 % царинске вриједности за царинско евидентирање наплаћује се при увозу роба. Управни одбор може да пропише које робе ће да буду ослобођене од наплате 1%.

Члан 13.

С циљем примјене царинских прописа, свако лице које је директно или индиректно укључено у радње везане за трговину робом доставља царинским органима сва потребна документа и податке, без обзира на медиј који се користи, и на њихов захтјев пружа сву потребну помоћ у било којем прописаном року.

Члан 14.

Сви подаци који су по природи повјерљиви или који су дати на повјерљивом основу заштићују се обавезом чувања професионалне тајне. Царински органи их не откривају без искључивог одобрења лица или органа који их је доставио; достављање података допушта се када су царински органи обавезни или овлаштени да то ураде у складу са важећим прописима, посебно у погледу заштите података или у вези с правним поступцима.

Члан 15.

1. Лица о којима се ради чувају документа из члана 13. овог закона у сврхе контроле од стране царинских органа у периоду предвиђеном важећим прописима, а најмање пет календарских година без обзира на медиј који се користи. Тај рок тече:
  - (a) у случају робе која је стављена у слободан промет у другим околностима од оних из тачке (b) или робе пријављене за извоз, од краја године у којој су прихваћене пријаве за стављање у слободан промет или извоз;

- (b) у случају робе која је стављена у слободан промет по нижој или нултој стопи увозне дажбине на рачун њене крајње употребе, од краја године у којој је престала да подлијеже царинском надзору;
- (ц) у случају робе која је стављена у други царински поступак, од краја године у којој је окончан царински поступак;
- (д) у случају робе смјештене у слободну зону или слободно складиште, од краја године у којој је напустила дотично лице.

2. Када се провјером царинских органа у погледу царинског дуга утврди да је потребно да се исправи одређени књиговодствени запис, рок за чување докумената предвиђен у ставу 1. овог члана продужава се за период који је довољан за исправку и њену провјеру.

Члан 16.

Када се у складу с царинским прописима, пропише неки период, датум или рок у сврху примјене законских прописа, такав период не продужава се и такав датум или рок се не одрађају, осим ако се у тим прописима не донесе посебна одредба којом се то регулише.

ДИО ДРУГИ

ЕЛЕМЕНТИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ ПРИМЈЕЊУЈУ УВОЗНЕ ИЛИ ИЗВОЗНЕ ДАЖБИНЕ И ДРУГЕ МЈЕРЕ ПРОПИСАНЕ ЗА ТРГОВИНУ РОБОМ

ГЛАВА I - ЦАРИНСКА ТАРИФА БиХ И ТАРИФНО РАЗВРСТАВАЊЕ РОБЕ

Члан 17.

1. Дајбине које се законски потражују приликом настанка царинског дуга заснивају се на Царинској тарифи БиХ.
2. Друге мјере предвиђене прописима у БиХ којима се регулишу посебне области у вези с трговином робама примјењују се, гдје год је то могуће, према тарифном разврставању тих роба.
3. Приходи који се законски потражују су приходи буџета Босне и Херцеговине, буџета ентитета и буџета Брчко Дистрикта.
4. Царинска тарифа БиХ обухвата:
  - (a) Номенклатуру роба. Та номенклатура заснива се на хармонизованом систему (ХС) и Комбинованој номенклатури која се користи у Европској унији;
  - (b) царинске стопе и друге дајбине које се примјењују на робе обухваћене номенклатуром;
  - (ц) преференцијалне тарифне мјере садржане у споразумима које је БиХ закључила с одређеним земљама или групама земаља, а којима се предвиђа одобравање преференцијалног тарифног поступања;
  - (д) посебне одгодиве мјере које предвиђају смањење или ослобађање од плаћања увозних дажбина које се наплаћују на одређену робу;
  - (e) остале тарифне мјере прописане другим прописима БиХ.
5. Мјере из става 4. тач. (ц) и (д) овог члана се, на захтјев декларанта, примјењују умјесто оних које су наведене у тачки (b) када роба о којој је ријеч испуњава услове предвиђене првопоменутих мјерама. Захтјев може да се поднесе и накондано ако су испуњени одређени услови.
6. Када је примјена мјера из става 4. тач. (ц) и (д) овог члана ограничена на одређени обим увоза, она престаје:
  - (a) у случају тарифног контингента, чим се достигне предвиђени обим увоза;
  - (b) у случају горњег тарифног лимита, одлуком Управног одбора.

7. Тарифно разврставање робе је одређивање, према важећим прописима, подброја царинске тарифе БиХ у који наведена роба треба да се разврста.

Члан 18.

1. Повољно тарифно поступање из којег одређена роба може да стекне погодности због свог карактера или крајње употребе подлијеже условима прописаним у складу с проведеним прописима овог закона. Када је потребно одобрење, примјењују се чл. 83. и 84. овог закона.
2. У смислу става 1. овог члана, појам "повољно тарифно поступање" значи смањење или одгађање плаћања увозне дажбине из члана 4. тачка (7) овог закона, чак и у оквиру било ког тарифног контингента.

ГЛАВА II - ПОРИЈЕКЛО РОБЕ

Одјељак 1-Непреференцијално поријекло робе

Члан 19.

Чланови од 20. до 23. овог закона дефинишу непреференцијално поријекло робе с циљем:

- (а) примјене Царинске тарифе БиХ с изузетком мјера из члана 17. став 4. тачка (ц) овог закона;
- (б) примјене других мјера осим тарифних мјера утврђених прописима БиХ који регулишу посебне области у вези с трговином робама;
- (ц) припреме и издавања увјерења о поријеклу робе.

Члан 20.

1. Роба која води поријекло из неке земље је она која је у потпуности добијена или произведена у тој земљи.
2. Појам "роба у потпуности добијена у некој земљи" значи:
  - (а) минерални производи извађени унутар те земље;
  - (б) биљни производи у њој убрани;
  - (ц) живе животиње окоћене и узгојене у њој;
  - (д) производи добијени од живих животиња узгојених у њој;
  - (е) производи добијени ловом или риболовом у њој;
  - (ф) производи добијени рибарењем на мору, те други производи извађени из мора ван територијалних вода одређене земље пловним објектима који су регистровани или пријављени у тој земљи и који плове под заставом те земље;
  - (г) роба добијена или произведена на бродовима творницама из производа из тачке (ф) који потичу из те земље, под условом да су такви бродови творнице регистровани или пријављени у тој земљи и да плове под њеном заставом;
  - (х) производи извађени с морског дна или земљишта испод морског дна ван територијалних вода, под условом да та земља има ексклузивна права на експлоатацију тог морског дна или земљишта испод морског дна;
  - (и) отпаци и остаци настали у процесу производње и од већ кориштених производа, уколико су прикупљени у њој и уколико су подесни искључиво за поново добијање сировина;
  - (ј) роба произведена у тој земљи искључиво из роба које су наведене у тач. (а) до (и) или њихових деривата у било којој фази производње.
3. У смислу става 2. овог члана, појам "земља" обухвата и територијалне воде те земље.

Члан 21.

За робу у чијој је производњи учествовало више земаља сматра се да је поријеклом из оне земље у којој је прошла

завршну, суштинску, економски оправдану обраду или дораду у предузећу опремљеном у ту сврху, што је имало за резултат производњу новог производа или што је представљало битну фазу производње.

Члан 22.

Одредбе члана 21. овог закона ни под каквим условима не могу се примјенити на обраду или прераду за коју се утврди, односно у вези с којом утврђене чињенице оправдавају претпоставку да је њен искључиви циљ било избјегавање прописа који се у БиХ примјењују на робу из одређених земаља.

Члан 23.

1. Царинским прописима или другим прописима БиХ којима се регулишу посебне области може се предвидјети да одговарајућа исправа мора да се поднесе као доказ о поријеклу робе.
2. Независно од подношења таквог документа, царински органи могу да, у случају постојања озбиљне сумње, захтијевају додатни доказ како би утврдили да је навођење поријекла извршено у складу с важећим прописима БиХ.

Одјељак 2 - Преференцијално поријекло робе

Члан 24.

Правилима о преференцијалном поријеклу робе прописују се услови за добијање поријекла које роба мора да испуни да би имала погодности предвиђене у члану 17. став 4. тачка (ц) овог закона.

Та правила одређују се у склопу преференцијалних споразума из члана 17. став 4. тачка (ц) овог закона.

ГЛАВА III - ВРИЈЕДНОСТ РОБЕ ЗА ЦАРИНСКЕ СВРХЕ

Члан 25.

Одредбе ове главе одређују вриједност робе за царинске сврхе с циљем примјене царинских прописа, укључујући и Царинску тарифу БиХ и нетарифних мјера донесених прописима Босне и Херцеговине, који регулишу подручје трговине робама.

Члан 26.

1. Вриједност робе за царинске сврхе је трансакцијска вриједност, тј. стварно плаћена или платива цијена за робу приликом продаје за извоз у царинско подручје БиХ, прилагођена, када је то потребно, у складу с чл. 29. и 30. овог закона, под условом да:
  - (а) не постоје ограничења у погледу располагања робом или њене употребе од стране купца осим оних која:
    - (i) намеће или захтијева закон или надлежни орган у БиХ;
    - (ii) ограничавају географско подручје у којем роба може да се препродаје, или
    - (iii) не утичу битно на вриједност робе;
  - (б) продаја или цијена не подлијежу неком услову или накнади због чега не може да се утврди вриједност у вези с робом чија се вриједност утврђује;
  - (ц) ни један дио прихода од било какве накнадне препродаје, располагања или кориштења робе од стране купца не иде директно или индиректно продавцу, осим ако може да се изврши одговарајуће прилагођавање у складу с чланом 29. овог закона; и
  - (д) купац и продавац нису повезани или, тамо гдје јесу, да је трансакцијска вриједност прихватљива за царинске сврхе према ставу 2. овог члана.
2. У случају из става 1. тачка (д) примјењује се следеће:
  - (а) приликом утврђивања да ли је трансакцијска вриједност прихватљива у сврхе става 1. овог члана,

чињеница да су купац и продавац повезани сама по себи не представља довољан основ да се та вриједност сматра неприхватљивом. Када је то потребно, околности под којима се врши продаја се испитују, а трансакцијска вриједност прихвата под условом да та повезаност није утицала на цијену. Ако, у свјетлу информација које добију од декларанта или на неки други начин, царински органи имају разлога да сматрају да је та веза утицала на цијену, о својим разлозима обавјештавају декларанта и пружају му одговарајућу могућност за одговор. Ако декларант тако захтијева, обавјештење о тим разлозима даје се у писаном облику;

- (б) Приликом купопродаје између повезаних лица, трансакцијска вриједност се прихвата и вриједност робе одређује у складу са ставом 1. овог члана увијек када декларант докаже да је та вриједност приближно иста једној од следећих вриједности које се појављују у исто или приближно исто вријеме:
- (i) трансакцијској вриједности идентичне или сличне робе за извоз у БиХ приликом купопродаје између купца и продавца који нису повезани ни у којем посебном случају;
  - (ii) царинској вриједности идентичне или сличне робе утврђеној према члану 27. став 2. тачка (ц) овог закона;
  - (iii) царинској вриједности идентичне или сличне робе утврђене према члану 27. став 2. тачка (д) овог закона.

Приликом примјене горе наведених провјера, дужна пажња посвећује се приказаним разликама на комерцијалним нивоима, количинским нивоима, елементима набројаним у члану 29. овог закона и трошковима које сноси продавац у купопродајама у којима он и купац нису повезани, а када такве трошкове продавац не сноси приликом купопродаја у којима су купац и он повезани.

- (ц) Провјере наведене у тачки (б) овог става примјењују се на иницијативу декларанта и то само у сврху поређења. Замјенске вриједности не могу да се утврђују према наведеној тачки.

3. Стварно плаћена или платива цијена представља cjелокупни износ који купац плаћа на име или у корист продавца за увезену робу, а укључује све износе које је купац платио или треба да плати као услов за продају увезене робе продавцу или трећем лицу како би се испунила обавеза продавца. Плаћање не мора обавезно да има облик преноса новца. Плаћање може да се врши акредитивима или вриједносним папирима и може да се врши директно или индиректно.

Активности, укључујући и маркетинг, које купац предузме за свој рачун, осим оних за које је у члану 29. овог закона предвиђено усклађивање, не сматрају се обликом индиректног плаћања продавцу, иако за њих може да се сматра да иду у корист продавца или да су предузете у договору с продавцем, а њихова цијена се не додаје на стварно плаћену или плативу цијену приликом утврђивања царинске вриједности увезене робе.

Члан 27.

1. Када царинска вриједност не може да се утврди у складу с чланом 26. овог закона, она се утврђује редом кроз тач. (а), (б), (ц) и (д) става 2. овог члана до прве тачке (методе) према којој може да се утврди, с тим да редослед примјене тач. (ц) и (д) може да се обрне ако то декларант захтијева; само онда када таква вриједност робе не може да се утврди према одређеној тачки, могу да се примијене одредбе из следеће тачке у низу утврђеном овим ставом.

2. Царинска вриједност утврђена у складу с овим чланом је:
- (а) трансакцијска вриједност идентичне робе продане за извоз у БиХ и извезене у исто или приближно исто вријеме кад и роба чија се вриједност утврђује;
  - (б) трансакцијска вриједност сличне робе продане за извоз у БиХ и извезене у исто или приближно исто вријеме кад и роба чија се вриједност утврђује;
  - (ц) вриједност заснована на јединичној цијени по којој се увезена роба за идентичну или сличну увезену робу продаје у БиХ у највећој укупној количини лицима која нису повезана с продавцима;
  - (д) обрачуната вриједност која се састоји од збира:
    - (i) цијене или вриједности материјала и израде или друге обраде укључене у производњу увезене робе;
    - (ii) извјесног износа за добит и опште трошкове који је једнак оном који се обично јавља приликом продаје робе исте класе или врсте као што је роба чија се вриједност утврђује, а коју су произвели произвођачи у земљи извозници за извоз у БиХ;
    - (iii) цијене или вриједности ставки наведених у члану 29. став 1. тачка (е) овог закона.
3. Сви даљи услови и прописи за примјену става 2. овог члана одређују се у проведеним прописима овог закона.

Члан 28.

1. Када царинска вриједност увезене робе не може да се утврди према чл. 26. или 27. овог закона, она се, на основу расположивих података у БиХ, утврђује кориштењем прихватљивих средстава која су у складу с принципима и општим одредбама:
- (а) Споразума о спровођењу члана 7. Општег споразума о тарифама и трговини из 1994.;
  - (б) члана 7. Општег споразума о тарифама и трговини из 1994.;
  - (ц) одредбама ове главе.
2. Никаква царинска вриједност не одређује се према ставу 1. овог члана на основу:
- (а) продајне цијене у БиХ за робу произведену у БиХ;
  - (б) система који предвиђа прихватање за царинске сврхе веће царинске вриједности од двије алтернативне вриједности;
  - (ц) цијене робе на домаћем тржишту земље извознице;
  - (д) трошкова производње, осим обрачунатих вриједности које су утврђене за идентичну или сличну робу у складу с чланом 27. став 2. тачка (д) овог закона;
  - (е) цијена за извоз у неку земљу осим БиХ;
  - (ф) минималних царинских вриједности; или
  - (г) произвољних или фиктивних вриједности.

Члан 29.

1. Приликом утврђивања царинске вриједности према члану 26. овог закона, на стварно плаћену или плативу цијену за увезену робу додаје се:
- (а) следеће, у мјери у којој их купац сноси, али које нису укључене у стварно плаћену или плативу цијену за робу:
    - (i) провизије и посредничке провизије, осим провизија при куповини;
    - (ii) трошкови амбалаже која се, за царинске сврхе, сматра cjелином заједно с дотичном робом;
    - (iii) трошкови паковања, било за рад или за материјале;

(б) вриједност, расподијељена на одговарајући начин, сљедећих роба и услуга када их је купац дао директно или индиректно, бесплатно или по нижој цијени за употребу у вези с производњом и продајом за извоз увезене робе, у мјери у којој та вриједност није била укључена у стварно плаћену или плативу цијену:

- (i) материјала, компоненти, дијелова и сличних елемената садржаних у увезеној роби;
- (ii) алата, матрица, калуца и сличних предмета кориштених у производњи увезене робе;
- (iii) материјала потрошених у производњи увезене робе;
- (iv) инжињеринга, планова, умјетничких радова, дизајнерских радова, те пројеката и нацрта који су урађени негдје другдје а не у БиХ, а неопходни су за производњу увезене робе;

(ц) накнаде за ауторска права и лиценце у вези с робом чија се вриједност утврђује, а које купац мора да плати, директно или индиректно, као услов продаје робе чија се вриједност утврђује, у мјери у којој такве накнаде за ауторска права и лиценце нису укључене у стварно плаћену или плативу цијену;

(д) вриједност било којег дијела добити остварене било каквом накнадном препродајом, располагањем или кориштењем увезене робе која директно или индиректно пристиже продавцу;

(е) трошкови превоза и осигурања увезене робе, и трошкови утовара и руковања који су повезани с превозом увезене робе до мјеста уласка у царинско подручје БиХ.

2. Додавања на стварно плаћену или плативу цијену врше се у складу с овим чланом искључиво на основу објективних и мјерљивих података.

3. Никаква друга додавања не врше се на стварно плаћену или плативу цијену приликом утврђивања царинске вриједности осим на начин предвиђен у овом члану.

4. У овој глави, појам "провизија при куповини" значи накнаде које увозник плаћа свом заступнику за услуге његовог заступања приликом куповине робе чија се вриједност утврђује.

5. Независно од става 1. тачка (ц) овог члана:

(а) накнаде за добијање права поновне производње увезене робе у царинском подручју БиХ не додају се на стварно плаћену или плативу цијену за увезену робу приликом утврђивања царинске вриједности; и

(б) накнаде које купац плати за право на дистрибуцију или препродају увезене робе не додају се на стварно плаћену или плативу цијену за увезену робу ако та плаћања не представљају услов продаје за извоз робе у БиХ.

Члан 30.

Под условом да се прикаже одвојено од стварно плаћене или плативе цијене, сљедеће се не укључује у царинску вриједност:

- а) трошкови превоза робе након њеног доласка на мјесто уласка у царинско подручје БиХ;
- б) трошкови градње, подизања, састављања, одржавања или стручне помоћи предузетих након увоза увозних роба као што су индустријска постројења, машине или опрема;
- ц) трошкови на име камата проистеклих из споразума о финансирању у који је купац ушао, а који се односи на куповину увезене робе, без обзира на то да ли је новчана средства дао продавац или неко друго лице, под условом да је такав споразум о финансирању

сачињен у писаном облику те да, када се то захтијева, купац може да докаже да:

(i) се таква роба стварно продаје по цијени која је наведена као стварно плаћена или платива цијена; и

(ii) тражена каматна стопа не прекорачује ниво предвиђен за такве трансакције који превладава у земљи у којој су и у тренутку када су новчана средства дата;

д) накнаде за добијање права на поновну производњу увезене робе унутар царинског подручја БиХ;

е) провизије при куповини;

ф) увозне царине или друге дажбине које се плаћају у БиХ због увоза или продаје робе.

Члан 31.

У проведбеним прописима овог закона могу да се пропишу посебни прописи за утврђивање царинске вриједности медија - носача података који се користе у опреми за обраду података, а који садрже податке или инструкције.

Члан 32.

Када се елементи који су кориштени за утврђивање царинске вриједности робе изражавају у некој другој валути осим валуте БиХ, користи се важећи курс који је објавила Централна банка БиХ.

Члан 33.

Одредбе ове главе не утичу на примјену посебних прописа који се односе на утврђивање вриједности за царинске сврхе робе која је стављена у слободни промет након што јој се одреди царински одобрено поступање или употреба.

ДИО ТРЕЋИ

ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ПРИМЈЕЊУЈУ НА РОБУ УНИЈЕТУ У ЦАРИНСКО ПОДРУЧЈЕ БиХ ДОК ЈОЈ СЕ НЕ ОДРЕДИ ЦАРИНСКИ ОДОБРЕНО ПОСТУПАЊЕ ИЛИ УПОТРЕБА

ГЛАВА I - УЛАЗАК РОБЕ У ЦАРИНСКО ПОДРУЧЈЕ БиХ

Члан 34.

1. Роба унесена у царинско подручје БиХ подлијеже царинском надзору од тренутка њеног уласка. У складу с важећим прописима, може да подлијеже и контроли царинских органа.

2. Роба остаје под таквим царинским надзором онолико дуго колико је потребно да се утврди њен царински статус и, ако је то примјерено, у случају робе која није бх. роба и без одступања од одредби члана 79. став 1. овог закона, све док се њен царински статус не промијени, односно док не уђе у слободну зону или слободно складиште, поново извезе или уништи у складу с чланом 174. овог закона.

Члан 35.

1. Робу унесену у царинско подручје БиХ без одгађања превози лице које ју је унијело у БиХ, путним правцем који одреде царински органи и у складу с њиховим упутствима, ако их буде:

(а) до царинске канцеларије коју одреде царински органи или до било којег другог мјеста које ти органи одреде или одобре; или

(б) до слободне зоне, ако роба треба да се унесе у ту слободну зону директно:

(i) морским или ваздушним путем, или

(ii) копном, без проласка кроз други дио царинског подручја БиХ, када слободна зона граничи с копненом границом између БиХ и неке друге земље.

2. Свако лице које преузме одговорност за превоз робе након њеног уноса у царинско подручје БиХ, између

осталог, и као резултат претовара, постаје одговорно за поступање у складу с обавезом предвиђеном у ставу 1. овог члана.

3. Став 1. тачка (а) овог члана не искључује примјену било којих важећих прописа у погледу туристичког, пограничног, поштанског промета или промета од занемарљивог економског значаја, под условом да тиме нису угрожене могућности за вршење царинског надзора и царинске контроле.
4. Став 1. овог члана не примјењује се на робу која се налази на пловним објектима или летјелицама које прелазе територијалне воде или ваздушни простор БиХ, а које за своје одредиште немају луку, ријечну луку или аеродром у БиХ.

Члан 36.

1. Када, усљед непредвиђених околности или више силе, не може да се испоштује обавеза предвиђена чланом 35. став 1. овог закона, лице везано том обавезом, или свако друго лице које поступа у његово име, без одгађања обавјештава царинске органе о насталој ситуацији. Када непредвиђене околности или виша сила немају за посљедицу потпуни губитак робе, царински органи се такође обавјештавају о њеној тачној локацији.
2. Када, усљед непредвиђених околности или више силе, пловни објекат или летјелица наведена у члану 35. став 4. овог закона, која је принуђена да привремено пристане или слети у царинско подручје БиХ, не може да испоштује обавезу предвиђену чланом 35. став 1. овог закона, лице које довози пловни објекат или летјелицу у царинско подручје БиХ или било које друго лице које поступа у његово име без одгађања обавјештава царинске органе о насталој ситуацији.
3. Царински органи одређују мјере које треба да се предузму како би се омогућио царински надзор над робом из става 1. овог члана као и над оном робом која је укрцана на пловне објекте или летјелице под околностима наведеним у ставу 2. овог члана и обезбјеђују, када је то потребно, да се роба накнадно превезе до царинске канцеларије или другог мјеста које царински органи одреде или одобре.

ГЛАВА II - ПОКАЗИВАЊЕ РОБЕ ЦАРИНИ

Члан 37.

Робу која, у складу с чланом 35. став 1. тачка (а) овог закона, стигне у царинску канцеларију или друго мјесто које одреде или одобре царински органи, царини показује лице које је унијело робу у царинско подручје БиХ или, ако је то потребно, лице које преузме одговорност за њен превоз након таквог уласка.

Члан 38.

Чланом 37. овог закона не искључује се примјена важећих прописа који се односе на робу:

- а) коју носе путници;
- б) која је стављена у царински поступак, а није показана царини.

Члан 39.

Роба, након показивања царини и уз одобрење царинских органа, може да се прегледа или могу да се узму узорци с циљем одређивања царински одобреног поступања или употребе. То одобрење се, на захтјев, даје лицу овлашћеном да роби одреди такво поступање или употребу.

ГЛАВА III - ЗБИРНА ПРИЈАВА И ИСТОВАР РОБЕ ПОКАЗАНЕ ЦАРИНИ

Члан 40.

1. Према члану 43. овог закона, за робу показану царини у смислу члана 37. подноси се збирна пријава.

2. Збирна пријава подноси се након што се роба покаже царини. Међутим, царински органи могу да одобре рок за подношење пријаве који не смије да буде дужи од истека првог радног дана од дана када је роба показана царини.

Члан 41.

1. Збирна пријава сачињава се на обрасцу који одговара моделу који пропишу царински органи. Међутим, царински органи могу да дозволе да се као збирна пријава користи и неки други комерцијални или службени документ који садржи податке неопходне за идентификацију робе.
2. Збирну пријаву подноси:
  - (а) лице које је унијело робу у царинско подручје БиХ, односно свако друго лице које преузме одговорност за превоз робе након таквог уласка; или
  - (б) лице у чије име поступају лица из тачке (а) овог става.

Члан 42.

Без одступања од прописа који се односе на робу коју увозе путници и пошिल्ке које се шаљу писмима и пакетима, царински органи могу да одустану од подношења збирне пријаве под условом да се тиме не угрожава царински надзор робе, када се, прије истека рока из члана 40. овог закона, обаве радње и поступци који су неопходни да би се роби одредило царински одобрено поступање или употреба.

Члан 43.

1. Роба се истовара или претовара из превозних средстава којима се превози искључиво уз одобрење царинских органа и на мјестима која одреде или одобре ти органи. Међутим, такво одобрење није потребно у случају непосредне опасности која налаже да се одмах истовари сва или дио робе. У том случају, царински органи се о томе одмах обавјештавају.
2. У сврху прегледа робе и превозних средстава која је превозе, царински органи могу у било ком тренутку да захтијевају да се роба истовари и распакује.

Члан 44.

Роба не смије да се изузме с мјеста на којем се налази без одобрења царинских органа.

ГЛАВА IV - ОБАВЕЗА ДА СЕ РОБИ ПОКАЗАНОЈ ЦАРИНИ ОДРЕДИ ЦАРИНСКИ ОДОБРЕНИ ПОСТУПАК ИЛИ УПОТРЕБА

Члан 45.

Роби која није бх. роба, а која је показана царини, одређује се царински одобрено поступање или употреба дозвољена за такву робу.

Члан 46.

1. Када је за робу поднесена збирна пријава, радње и поступци, који су неопходни да би јој се одредило царински одобрено поступање или употреба, обављају се у року:
  - (а) од 45 дана од дана подношења збирне пријаве у случају робе која се превози морем;
  - (б) од 20 дана од дана подношења збирне пријаве у случају робе која се превози на други начин осим морем.
2. Када то околности налажу, царински органи могу да одреде краћи рок или да одобре продужење рока из става 1. овог члана. Међутим, такво продужење не може да буде дуже од стварних потреба које су оправдане околностима.

ГЛАВА V - ПРИВРЕМЕНИ СМЈЕШТАЈ РОБЕ

Члан 47.

До тренутка док јој се не одреди царински одобрено поступање или употреба, роба показана царини, након таквог показивања, има статус робе у привременом смјештају (у даљем тексту: роба у привременом смјештају).

Члан 48.

1. Роба у привременом смјештају смјешта се само на мјестима која одобре царински органи и према условима које пропишу ти органи.
2. Царински органи могу да захтијевају од лица које је у посједу робе да положи гаранцију с циљем обезбјеђивања плаћања било каквог царинског дуга који би могао да настане у складу с чл. 195. или 196. овог закона.

Члан 49.

Без одступања од одредби члана 39. овог закона, роба у привременом смјештају подлијеже само оним облицима руковања који су одређени ради обезбјеђивања њене очуваности у непромијењеном стању без промјене њеног изгледа или техничких карактеристика.

Члан 50.

1. Царински органи, без одгађања, предузимају све потребне мјере, укључујући и продају робе, како би регулисали ситуацију с робом у привременом смјештају за коју нису покренуте радње и поступци неопходни за одређивање царински одобреног поступања или употребе у роковима одређеним у складу с чланом 46. овог закона.
2. Царински органи могу, на ризик и трошак лица које је држалац робе, да одреде да се та роба премјести на посебно мјесто, које се налази под њиховим надзором, док се ситуација с робом не регулише.

ГЛАВА VI - ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ПРИМЈЕЉУЈУ НА РОБУ КОЈА НИЈЕ БХ. РОБА, А КОЈА СЕ КРЕТАЛА ПО ПОСТУПКУ ПРОВОЗА

Члан 51.

Члан 35., осим става 1. тачка (а), те чл. од 36. до 50. овог закона не примјењују се када се роба која је већ стављена у поступак провоза уноси у царинско подручје БиХ.

Члан 52.

Након што роба која није бх. роба, која се кретала по поступку провоза, стигне на своје одредиште у царинском подручју БиХ, те након што се покаже царини у складу с прописима којима се регулише провоз, примјењују се чл. од 39. до 50. овог закона.

ГЛАВА VII - ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Када то околности захтијевају, царински органи могу да наложе да се роба показана царини уништи. Царински органи о томе обавјештавају држаоца робе који сноси трошкове уништења.

Члан 54.

Када царински органи установе да је роба на царинско подручје БиХ унесена без одобрења или да је царински надзор над њом био онемогућен, они предузимају све потребне мјере, укључујући и продају робе, како би регулисали стање у вези с том робом.

ДИО ЧЕТВРТИ
ЦАРИНСКО ОДОБРЕНО ПОСТУПАЊЕ ИЛИ УПОТРЕБА

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

1. Ако није друкчије прописано, роби у сваком тренутку, према предвиђеним условима, може да се одреди царинско одобрено поступање или употреба без обзира на њен карактер, количину, земљу поријекла, испоруке или одредишта.
2. Став 1. овог члана не искључује увођење забрана или ограничења оправданих са становишта јавног морала, јавне политике или јавне безбједности, заштите здравља и живота људи, животиња или биљака, заштите блага БиХ које има умјетничку, историјску или археолошку вриједност или заштите индустријске или комерцијалне имовине.

ГЛАВА II - ЦАРИНСКИ ПОСТУПЦИ

Одјељак 1 - Стављање робе у царински поступак

Члан 56.

1. За робу која намјерава да се стави у неки царински поступак подноси се царинска пријава за тај царински поступак.
2. Бх. роба пријављена за поступак извоза, спољне обраде, провоза или царинског складиштења подлијеже царинском надзору од тренутка прихватања царинске пријаве до тренутка напуштања царинског подручја БиХ, уништења или поништења царинске пријаве.

Члан 57.

Узимајући у обзир карактер робе и царинске поступке у које роба треба да буде стављена, у свим случајевима гдје је то могуће, царински органи одређују надлежност појединачних царинских канцеларија.

Члан 58.

Царинска пријава подноси се:

- а) у писаном облику; или
- б) кориштењем технике обраде података када је то предвиђено одредбама донесеним у проведбеним прописима овог закона или када је то одобрено од стране царинских органа; или
- ц) путем усменог пријављивања или било којом другом радњом којом држалац робе изражава своју жељу да робу стави у неки царински поступак, када је таква могућност предвиђена проведбеним прописима овог закона.

А. Пријава у писаном облику

1. Редовни поступак

Члан 59.

1. Пријаве у писаном облику сачињавају се на обрасцу који је прописан проведбеним прописима овог закона. Пријаве морају да садржавају све податке који су неопходни за примјену прописа којима се регулише царински поступак за који се роба пријављује и да буду потписане.
2. Уз пријаву се прилажу сви документи потребни за примјену прописа којима се регулише царински поступак за који је роба пријављена.

Члан 60.

Пријаве које су у складу с условима предвиђеним у члану 59. овог закона царински органи одмах прихватају, под условом да је роба на које се односе показана царини.

Члан 61.

1. У складу с чланом 5. овог закона, царинску пријаву може да поднесе свако лице које може да покаже предметну

робу или наложи да се она покаже надлежном царинском органу, заједно са свом документацијом коју треба да приложи ради примјене прописа о царинском поступку за који је роба пријављена.

2. Међутим,
  - (а) када прихватање царинске пријаве намеће посебне обавезе одређеном лицу, пријаву мора да поднесе то лице или она мора да се поднесе у његово име;
  - (б) декларант мора да буде регистрован у БиХ. Услов који се односи на регистравање у БиХ не примјењује се на лица која:
    - (i) подносе пријаву за провоз или привремени увоз;
    - (ii) повремено пријављују робу, под условом да царински органи сматрају да је то оправдано.
3. Став 2. овог члана не искључује примјену билатералних споразума које је БиХ закључила с другим земљама, односно уобичајених пракси са сличним учинком, према којима држављани тих земаља могу да подносе царинске пријаве на подручју БиХ према реципроцитету.

Члан 62.

1. Декларанту се, на његов захтјев, одобрава да изврши измјену једног или више података у пријави након што је царина прихвати. Измјена не смије да има такав учинак који би пријаву учинио примјењивом на другу робу од оне коју је првобитно обухватала.
2. Никаква измјена се не допушта када се одобрење тражи након што су царински органи:
  - (а) обавијестили декларанта да имају намјеру да прегледају робу; или
  - (б) установили да су одређени подаци нетачни; или
  - (ц) пустили робу.

Члан 63.

1. Царински органи, на захтјев декларанта, поништавају већ прихваћену пријаву када декларант пружи доказ да је роба грешком пријављена за царински поступак који је обухваћен том пријавом или да, усљед посебних околности, стављање робе у царински поступак за који је пријављена није више оправдано.
2. Када царински органи обавијесте декларанта о својој намјери да изврше преглед робе, захтјев за поништење пријаве се не прихвата док се не изврши преглед робе.
3. Пријава се не поништава након што се роба пусти, изузев у случајевима који су дефинисани у проведбеним прописима овог закона.
4. Поништење пријаве не искључује примјену важећих казних прописа.

Члан 64.

Ако није друкчије изричито прописано, датум који треба да се користи с циљем примјене свих прописа којима се регулише царински поступак за који је роба пријављена је датум прихватања царинске пријаве од стране царинских органа.

Члан 65.

Ради провјере пријава које су прихватили, царински органи могу:

- а) да прегледају документа која поткрепљују пријаву и пратећа документа.
Царински органи могу да захтијевају од декларанта да предочи и нека друга документа у сврху провјере тачности података садржаних у пријави.
- б) да прегледају робу и да узму узорке на анализу или детаљно испитивање.

Члан 66.

1. Превоз робе до мјеста прегледа и узимања узорака те свако руковање с робом које изискује такав преглед или узимање узорака врши декларант или се врши на његову одговорност. Настале трошкове сноси декларант.
2. Декларант има право да буде присутан приликом прегледа робе и узимања узорака. Када сматрају да је то потребно, царински органи захтијевају од декларанта да присуствује или да буде заступљен приликом прегледа робе или узимања узорака како би им пружио помоћ која је потребна за олакшавање таквог прегледа или узимања узорака.
3. Под условом да су узорци узети у складу с важећим прописима, царински органи нису дужни да плате било какву накнаду за исте, али носе трошкове анализе или испитивања.

Члан 67.

1. Када се врши преглед само дијела робе обухваћене пријавом, резултати дјелимичног прегледа примјењују се на сву робу која је обухваћена том пријавом. Међутим, декларант може да захтијева детаљнији преглед робе ако сматра да резултати дјелимичног прегледа нису ваљани у погледу преостале пријављене робе.
2. У смислу става 1. овог члана, када су обрасцем пријаве обухваћена два или више наименовања, сматра се да подаци који се односе на свако од тих наименовања чине посебну пријаву.

Члан 68.

1. Резултати провјере пријаве користе се у сврхе примјене прописа којима се регулише царински поступак у који је роба стављена.
2. Када се пријава не провјерава, примјењују се одредбе из става 1. овог члана на основу података садржаних у пријави.

Члан 69.

1. Царински органи предузимају неопходне мјере за идентификацију робе када је идентификација потребна како би се обезбиједило поступање у складу са условима којима се регулише царински поступак за који је наведена роба пријављена.
2. Средства идентификације причвршћена на робу или превозна средства уклањају се или уништавају само од стране царинских органа или уз њихово одобрење, изузев ако је, усљед непредвиђених околности или више силе, неопходно извршити њихово уклањање или уништење како би се обезбиједила заштита робе или превозних средстава.

Члан 70.

1. Без одступања од одредби члана 71. овог закона, када су испуњени услови за стављање робе у предметни поступак и под условом да роба не подлијеже било каквим мјерама забране или ограничења, царински органи пуштају робу чим се подаци у пријави провјере или се прихвате без провјере. Исто се примјењује и када провјера не може да се заврши у прихватаљивом року, а више се не захтијева присуство робе ради провјере.
2. Сва роба обухваћена истом пријавом пушта се у исто вријеме.
3. У смислу овог става, када су једном пријавом обухваћена два или више наименовања, сматра се да подаци који се односе на свако од наименовања чине посебну пријаву.

Члан 71.

1. Када прихватањем царинске пријаве настане царински дуг, роба обухваћена пријавом не пушта се ако се царински дуг не измири или ако се не положи гаранција за

његово плаћање. Међутим, без одступања од става 2. овог члана, ова одредба не примјењује се на поступак привременог увоза уз дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина.

2. Када, у складу с прописима којима се регулише царински поступак за који је роба пријављена, царински органи захтијевају полагање гаранције, поменута роба не ставља се у тај царински поступак док се не положи таква гаранција.

Члан 72.

Све потребне мјере, укључујући запљену и продају, предузимају се у вези с робом која:

- а) се не може пустити због тога што:
  - (i) није било могуће предузети или наставити преглед робе у року који су предвидјели царински органи из разлога који се приписују декларанту; или
  - (ii) документа која морају да буду поднесена прије него што роба може да се стави у тражени царински поступак, нису поднесена; или
  - (iii) уплате или гаранције које је требало извршити или обезбиједити у погледу увозних или извозних дажбина нису извршене или обезбијеђене у прописаном року; или
  - (iv) подлијеже забранама или ограничењима;
- б) није преузета у разумном временском року након пуштања.

2. Поједностављени поступци

Члан 73.

1. Да би се у што већој мјери поједноставиле радње и процедуре, а уз обезбјеђивање правилног вођења поступка, царински органи, под условима предвиђеним у проведбеним прописима овог закона, допуштају:
  - (а) да пријава из члана 59. става 1. овог закона не садржи одређене податке наведене у ставу 1. тог члана, те да уз њу не морају да буду приложена одређена документа наведена у ставу 2. овог члана;
  - (б) да се неки трговачки или административни документ, који прати захтјев да се роба стави у одређени царински поступак, поднесе умјесто пријаве из члана 59. овог закона;
  - (ц) да се роба стави у тај поступак завођењем у евиденцију корисника; у том случају, царински органи могу да одустану од захтјева да декларант покаже робу царини.
2. Поједностављена пријава, трговачки или административни документ, односно упис у евиденцију морају да садржавају минимум података потребних за идентификацију робе. Када се роба заводи у евиденцију, мора да се назначи датум таквог завођења.
3. Осим у случајевима који се одређују у складу с проведбеним прописима закона, декларант подноси додатну пријаву која може да буде општег, периодичног или рекапитулативног карактера.
4. За додатне пријаве и поједностављене пријаве наведене у ставу 1. тач. (а), (б) и (ц) овог члана сматра се да чине јединствени, недељиви инструмент који постаје правоснажан даном прихватања поједностављених пријава; у случајевима из става 1. тачка (ц) овог члана, упис у евиденцију има исту правну ваљаност као и прихватање пријаве из члана 59. овог закона.
5. Посебни поједностављени поступци за поступак провоза прописују се у проведбеним прописима овог закона.

Б. Друге пријаве

Члан 74.

1. Када се царинска пријава подноси помоћу технике обраде података у смислу члана 58. тачка (б) овог закона или усменом пријавом или неком другом радњом у смислу члана 58. тачка (ц), чл. од 59. до 73. овог закона примјењују се *mutatis mutandis* (уз потребне измјене) без одступања од принципа који су наведени у њима.
2. Када се царинска пријава подноси помоћу технике обраде података, царински органи могу да допусте да се пратећа документа из члана 59. став 2. овог закона не подносе уз пријаву. У том случају документа се стављају на располагање царинским органима.

Ц. Преглед пријава након царињења

Члан 75.

1. Царински органи, на своју иницијативу или на захтјев декларанта, могу да изврше измјену пријаве након пуштања робе.
2. Након пуштања робе, а да би се увјерили у тачност података из пријаве, царински органи могу да изврше преглед пословних докумената и података који се односе на увозне и извозне радње у вези с том робом или на накнадне комерцијалне радње у које је та роба укључена. Такви прегледи могу да се изврше у просторијама декларанта, сваког другог лица које је пословно директно или индиректно укључено у наведене радње или сваког другог лица које је у посједу наведеног документа и података у пословне сврхе. Царински органи могу да изврше преглед робе када ју је још увијек могуће показати.
3. Када ревизија пријаве или преглед након царињења указују на то да су прописи којима се регулише одређени царински поступак примјењени на основу нетачних или непотпуних информација, царински органи, у складу са свим важећим прописима, предузимају мјере неопходне за регулисање настале ситуације, узимајући у обзир нове информације које су им на располагању.

Одјељак 2-Стављање робе у слободан промет

Члан 76.

Стављањем у слободан промет роба која није бх. роба стиче царински статус робе из БиХ.

Стављање робе у слободан промет за собом повлачи примјену мјера трговинске политике, завршавање других радњи и поступака предвиђених у вези с увозом робе и наплату свих дажбина које се законски потражују.

Члан 77.

1. Одступајући од члана 64. овог закона, а под условом да дажбине које се наплаћују на робу представљају једну од дажбина из члана 4. тачка (7) овог закона, те да је царинска стопа смањена након датума прихватања пријаве за стављање робе у слободан промет, али прије самог пуштања робе, декларант може да захтијева примјену повољније царинске стопе.
2. Став 1. овог члана не примјењује се када робу није било могуће пустити из разлога који се приписују искључиво декларанту.

Члан 78.

Када је пошиљка састављена од роба које потпадају под различите тарифне ознаке, а поступање са сваком од тих роба у складу с њеним тарифним разврставањем с циљем сачињавања пријаве би за собом повлачило пуно времена и трошкова непропорционалних увозним дажбинама које се наплаћују, царински органи, на захтјев декларанта, могу да се сагласе да се увозне дажбине за цијелу пошиљку наплате на

основу тарифног разврставања робе која подлијеже плаћању највише стопе царине.

Члан 79.

- Када се роба ставља у слободан промет по сниженој или нултој царинској стопи на рачун крајње употребе, она остаје под царинским надзором. Царински надзор престаје када престану да се примјењују услови предвиђени за одобравање такве снижене или нулте царинске стопе, када се роба извезе или уништи или када је дозвољена употреба робе у друге сврхе од оних које су предвиђене за примјену снижене или нулте царинске стопе, уз услов да су плаћене све потраживане дажбине.
- Чланови 85. и 87. овог закона примјењују се, *mutatis mutandis*, на робу из става 1. овог члана.

Члан 80.

Роба стављена у слободан промет губи царински статус робе из БиХ када се:

- пријава за стављање робе у слободан промет поништи након пуштања; или
- када су увозне дажбине које се плаћају на робу враћене или се одустало од њихове наплате:
  - у поступку унутрашње обраде према систему поврата; или
  - у погледу робе с недостацима или робе која није у складу с условима уговора, према члану 231. овог закона; или
  - у ситуацијама из члана 232. овог закона у којима је поврат или одустајање од наплате условљено тиме да се роба извезе или поново извезе или да јој се одреди подједнако царински одобрено поступање или употреба.

Одјелак 3 - Аранжмани обуставе плаћања и царински поступци с економским учинком

А. Заједничке одредбе за неколико поступака

Члан 81.

- У чл.од 82. до 87. овог закона:
  - када се користи појам "поступак", подразумијева се да се, у случају робе која није бх. роба, примјењује на сљедеће аранжмане:
    - провоз;
    - царинско складиштење;
    - унутрашњу обраду по систему обуставе плаћања;
    - обраду под царинском контролом;
    - привремену увоз.
  - када се користи појам "царински поступак с економским учинком", подразумијева се да се примјењује на сљедеће аранжмане:
    - царинско складиштење;
    - унутрашњу обраду;
    - обраду под царинском контролом;
    - привремену увоз;
    - спољну обраду.

2. уцет значи робу која је стављена под поступак обуставе плаћања, те робу која је, према поступку унутрашње обраде по систему поврата, прошла радње и поступке за стављање у слободан промет и радње и поступке предвиђене чланом 122. овог закона.

3. "Роба у непромијењеном стању" значи увозну робу која, у поступку унутрашње обраде или у поступцима за обраду

под царинском контролом, није прошла било који облик обраде.

Члан 82.

Кориштење било којег царинског поступка с економским учинком условљено је одобрењем које издају царински органи.

Члан 83.

Без одступања од додатних посебних услова којима се регулише одређени поступак, одобрење из члана 82. и члана 97. став 1. овог закона даје се само:

- лица која нуде сва потребна увјеравања за правилно спровођење поступка;
- када царински органи могу да надгледају и прате поступак без увођења административних мјера несразмјерних економским потребама које су у питању.

Члан 84.

- Услови под којима се користи одређени поступак наводе се у одобрењу.
- Ималац одобрења обавјештава царинске органе о свим чињеницама које се појаве након издатог одобрења, а које би могле да утичу на наставак његовог важења или на његов садржај.
- У случајевима из друге реченице прве алинеје члана 4. тачке (12) (а) овог закона, сви производи или роба која се добије од робе стављене под аранжман обуставе плаћања сматра се да је стављена под исти аранжман.

Члан 85.

- Стављање робе под аранжман обуставе плаћања царински органи могу да услове полагањем гаранције како би обезбиједили да сваки царински дуг који настане у вези с том робом буде плаћен.
- Посебни прописи који се односе на обезбјеђивање гаранције могу да се донесу у контексту одређеног аранжмана обуставе плаћања.

Члан 86.

- Аранжман обуставе плаћања с економским учинком завршава се када се одреди ново царински одобрено поступање или употреба, било роби која је стављена под тај аранжман или компензационим, односно обрађеним производима који су под тим аранжманом.
- Царински органи предузимају све мјере које су неопходне за регулисање положаја робе за коју поступак није завршен према прописаним условима.

Члан 87.

Права и обавезе носиоца царинског поступка с економским учинком могу, под условима које утврде царински органи, сукцесивно да се пренесу на друга лица која испуњавају све предвиђене услове како би имали користи од предметног поступка.

Б. Провоз

1. Опште одредбе

Члан 88.

- Поступком провоза дозвољава се кретање од једног до другог мјеста унутар царинског подручја БиХ:
  - роби која није бх. роба, а да она не подлијеже плаћању увозних и других дажбина или мјерама трговинске политике;
  - роби из БиХ, у случајевима и под условима утврђеним provedбеним прописима овог закона, а с циљем спречавања да се, у погледу производа који су обухваћени извозним мјерама или који имају користи

од тих мјера, врши избегавање или неоправдано стицање користи од таквих мјера.

2. Кретање робе из става 1. овог члана одвија се:
  - (а) под покрићем ТИР карнета (ТИР Конвенције) под условом да је такво кретање:
    - (i) почело или ће се завршити ван БиХ; или
    - (ii) да се односи на пошлице роба које се истоварају у царинском подручју БиХ, а које се превозе заједно с другом робом која треба да се истовари у другој земљи;
    - (iii) извршено између два мјеста у БиХ кроз подручје друге земље.
  - (б) под покрићем АТА карнета (АТА Конвенције) који се користи као провозни документ;
  - (ц) под покрићем сваког другог документа предвиђеним у одређеној конвенцији коју потпише БиХ;
  - (д) према поступку провоза;
  - (е) поштом (укључујући пакете).
3. Поступак провоза примјењује се без одступања од одређених прописа који се примјењују на кретање робе стављене у царински поступак с економским учинком.

Члан 89.

1. Поступак провоза окончава се и обавезе носиоца испуњавају када се роба стављена у поступак и потребна документација покажу у одредишној царинској канцеларији у складу с прописима за тај поступак.
2. Царински органи врше раздуживање поступка када су у позицији да на основу поређења података који су били доступни полазној канцеларији и оних који су доступни одредишној канцеларији утврде да је поступак исправно окончан.

2. Посебне одредбе

Члан 90.

Поступак провоза примјењује се на робу која пролази кроз подручје друге земље само ако:

- а) је према међународном споразуму донесен пропис у том смислу; или
- б) се превоз кроз ту земљу врши под покрићем јединствене исправе за провоз сачињене у царинском подручју БиХ; у таквом случају радња поступка обуставља се у подручју те друге земље.

Члан 91.

1. Декларант полаже гаранцију како би обезбједио плаћање сваког царинског дуга и/или других дажбина које би могле да настану у погледу робе.

2. Гаранција је:

- (а) појединачна гаранција којом се покрива једна радња провоза;
- (б) свеобухватна гаранција којом се покрива више радњи провоза у случајевима када декларант има одобрење царинских органа да користи такву гаранцију.

3. Одобрење из става 2. тачка (б) овог члана даје се само лицима која су:

- (а) регистрована у БиХ;
- (б) редовни корисници поступка провоза или која су позната царинским органима као они који су у могућности да испуне своје обавезе у погледу тих поступака; и
- (ц) која нису починила тешке или поновљене прекршаје царинских или пореских закона.

4. Лица која увјере царинске органе да испуњавају више стандарде поузданости могу да добију одобрење да користе свеобухватну гаранцију на нижи износ или да се одустаје од њихове гаранције. Додатни критеријуми за ово одобрење обухватају:

- (а) правилно кориштење поступка провоза током одређеног периода;
- (б) сарадњу с царинским органима; и
- (ц) у погледу одустајања од гаранције, добро финансијско стање које је довољно да се изврше обавезе наведених лица.

Детаљни прописи у вези с давањем одобрења према овом ставу утврђују се проведеним прописима овог закона.

5. Одустајање од гаранције које је одобрено у складу са ставом 4. овог члана не примјењује се на радње провоза које укључују робу за коју се, како је утврђено проведеним прописима овог закона, сматра да представља повећани ризик.
6. У складу с принципима наведеним у ставу 4. овог члана, употреба свеобухватне гаранције на нижи износ може привремено да се забрани на начин утврђен проведеним прописима овог закона као изузетна мјера у посебним околностима.
7. У складу с принципима наведеним у ставу 4. овог члана, употреба свеобухватне гаранције, у случају провоза, може привремено да се забрани на начин утврђен проведеним прописима овог закона у погледу робе која је, према свеобухватној гаранцији, идентификована као предмет преваре широких размјера.

Члан 92.

Изузев у случајевима које, када је то потребно, утврђује Управни одбор, није потребно да се гаранција полаже за:

- а) путовања ваздухом;
- б) пренос цјевоводом;
- ц) радње које врше железничка предузећа БиХ.

Члан 93.

1. Декларант је корисник поступка провоза. Он је одговоран за:

- (а) предочавање нетакнуте робе у одредишној царинској канцеларији до одређеног рока и уз досљедно поштовање мјера које су царински органи одредили с циљем обезбјеђивања идентификације;
- (б) поштовање прописа који се односе на поступак провоза.

2. Изузетно од обавезе декларанта из става 1. овог члана, превозник или прималац робе који прихвати ту робу знајући да се креће по поступку провоза такође је одговоран за предочавање нетакнуте робе у одредишној царинској канцеларији до прописаног рока и уз поштовање мјера усвојених од стране царинских органа ради обезбјеђивања идентификације.

Члан 94.

Детаљна правила за одвијање поступка и ослобађања утврђују се у проведеним прописима овог закона.

Ц. Царинска складишта

Члан 95.

1. Поступком царинског складиштења дозвољава се да се у царинско складиште смјести:
  - (а) роба која није бх. роба, без подлијегања такве робе плаћању увозних дажбина или мјерама трговинске политике;
  - (б) бх. роба, када се законским прописима БиХ којима се регулишу одређене области предвиђа да смјештај

робе у царинско складиште повлачи примјену мјера које се обично повезују с извозом такве робе.

2. "Царинско складиште" значи свако мјесто које одобре царински органи и које се налази под њиховим надзором гдје роба може да се смјести према предвиђеним условима.
3. Рад бесцаринске продавнице захтијева да продавница буде одобрена као царинско складиште из става 2. овог члана. У таквим случајевима, царинска складишта смјештају се у онај дио међународног аеродрома који је одређен за транзит или одлазак путника у међународном промету.
4. Случајеви у којима роба из става 1. овог члана може да се стави у поступак царинског складиштења без смјештања у царинско складиште одређују се у проведеним прописима овог закона.

Члан 96.

1. Царинско складиште може да буде јавно или сопствено складиште.
  - (а) "Јавно складиште" значи царинско складиште које је на располагању сваком лицу за складиштење робе;
  - (б) "Сопствено складиште" значи царинско складиште резервисано за складиштење робе од стране држаоца складишта.
2. Држалац складишта је лице које је овлаштено да води царинско складиште.
3. Депонент је лице обавезано пријавом којом се роба ставља у поступак царинског складиштења или лице на које су пренијета права и обавезе тог лица.

Члан 97.

1. Рад царинског складишта условљен је издавањем одобрења од стране царинских органа, осим ако наведени органи сами не воде царинско складиште.
2. Свако лице које жели да води царинско складиште сачињава писани захтјев који садржи податке неопходне за давање одобрења, а нарочито оне које показују да постоји економска потреба за складиштењем. У одобрењу се наводе услови за држање царинског складишта.
3. Одобрење се издаје искључиво лицима регистрованим у БиХ.

Члан 98.

Држалац складишта одговоран је за:

- а) обезбјеђивање да се роба не изузима испод царинског надзора док се налази у царинском складишту;
- б) испуњавање обавеза које произилазе из складиштења робе обухваћене поступком царинског складиштења; и
- ц) поступање у складу с посебним условима који су прецизирани у одобрењу.

Члан 99.

1. Одступајући од члана 98. овог закона, када се одобрење односи на јавна складишта, може да се предвиди да се обавезе из члана 98. тач. а) и/или б) овог закона преносе искључиво на депонента.
2. Депонент је у сваком тренутку одговоран за испуњавање обавеза које произилазе из смјештаја робе према поступку царинског складиштења.

Члан 100.

Права и обавезе држаоца складишта могу да се, уз сагласност царинских органа, пренесу на друго лице.

Члан 101.

Без одступања од члана 85. овог закона, царински органи могу да захтијевају да држалац складишта положи гаранцију у вези с одговорностима прецизираним у члану 98. овог закона.

Члан 102.

1. Лице које одреде царински органи води евиденцију о залихама све робе која је стављена у поступак царинског складиштења на начин који одобре ти органи. Евиденција о залихама није обавезна када јавно складиште воде царински органи.
2. Уз примјену члана 83. овог закона, царински органи могу да одустану од евиденције о залихама када обавезе из члана 98. тач. (а) и/или (б) овог закона леже искључиво на депоненту, а роба је смјештена у тај поступак на основу писане пријаве која чини дио редовног поступка, односно административног документа у складу с чланом 73. став 1. тачка (б) овог закона.

Члан 103.

1. Кад постоји економска потреба и ако се не доводи у питање царински надзор, царински органи могу да дозволе:
  - (а) да се бх. роба која се разликује од оне из члана 95. став 1. тачка (б) овог закона смјести у просторијама царинског складишта;
  - (б) да се роба која није бх. роба обрађује у просторијама царинског складишта по поступку унутрашње обраде, у складу с условима предвиђеним за тај поступак. Радње и поступци од којих може да се одустане у царинском складишту утврђују се у проведеним прописима овог закона.
  - (ц) да се роба која није бх. роба обрађује у просторијама царинског складишта по поступку обраде под царинском контролом, у складу са условима предвиђеним за тај поступак. Радње и поступци од којих може да се одустане у царинском складишту утврђују се у проведеним прописима овог закона.
2. У случајевима из става 1. овог члана роба не подлијеже поступку царинског складиштења.
3. Царински органи могу да захтијевају да се роба из става 1. овог члана заведе у евиденцију о залихама која је прописана чланом 102. овог закона.

Члан 104.

Роба стављена у поступак царинског складиштења заводи се у евиденцију о залихама која је прописана чланом 102. овог закона чим се унесе у царинско складиште.

Члан 105.

1. Не постоји ограничење у погледу дужине времена у оквиру којег роба може да остане у поступку царинског складиштења.
2. Међутим, у изузетним случајевима, царински органи могу да прецизирају рок до којег депонент мора роби да одреди ново царински одобрено поступање или употребу.

Члан 106.

1. Роба која није бх. роба може да прође кроз уобичајене облике поступања чија је сврха да се роба очува, побољша њен изглед или тржишни квалитет или да се припреми за дистрибуцију или препродају.
2. Облике поступања предвиђене у става 1. овог члана унапријед одобравају царински органи који прописују услове под којима могу да се врше.
3. Листа облика поступања из става 1. овог члана утврђује се у проведеним прописима овог закона.

Члан 107.

1. Када то околности захтијевају, роба стављена у поступак царинског складиштења може привремено да се измјести из царинског складишта. Такво измјештање морају унапријед одобрити царински органи који одређују услове под којима то може да се изврши.
2. Док се налази ван царинског складишта, роба може да прође кроз облике поступања из члана 106. овог закона под условима који су у њему наведени.

Члан 108.

Царински органи могу да допусте да се роба стављена у поступак царинског складиштења премјести из једног царинског складишта у друго.

Члан 109.

1. Када царински дуг настане у погледу робе која није бх. роба, а царинска вриједност такве робе се заснива на стварно плаћеној или плативој цијени у коју су урачунати и трошкови складиштења и очувања те робе док лежи у складишту, такви трошкови не морају да се укључе у царинску вриједност ако се приказују одвојено од стварно плаћене или плативе цијене за ту робу.
2. Када је наведена роба прошла уобичајене облике руковања у смислу члана 106. овог закона, карактер робе, царинска вриједност и количина коју треба узети у обзир приликом утврђивања износа увозних дажбина, а на захтјев декларанта, јесте она која би се узела у обзир за ту робу, у тренутку из члана 207. овог закона, да није прошла кроз такво поступање.
3. Одступања од става 2. овог члана могу да се утврде проведбеним прописима овог закона.

Члан 110.

1. Када се роба која није бх. роба стави у слободан промет у складу с чланом 73. став 1 тачка (ц) овог закона, карактер робе, царинска вриједност и количина коју треба узети у обзир у смислу члана 207. овог закона је она која се примјењивала на ту робу у тренутку када је била стављена у поступак царинског складиштења.
2. Став 1. овог члана примјењује се под условом да су правила за процјену која се односе на ту робу била утврђена или прихваћена у тренутку када је роба била стављена у поступак царинског складиштења, осим ако декларант не захтијева њихову примјену у тренутку настанка царинског дуга.
3. Став 1. овог члана примјењује се без одступања од прегледа након царинења у смислу члана 75.

Д. Унутрашња обрада**1. Опште одредбе**

Члан 111.

1. Без одступања од члана 112. овог закона, поступком унутрашње обраде дозвољава се да се сљедећа роба користи у царинском подручју БиХ у једном или више процеса обраде:
  - (а) роба која није бх. роба, а која је намијењена за поновни извоз из царинског подручја БиХ у облику компензационих производа, без подлијегања такве робе плаћању увозних дажбина или мјерама трговинске политике;
  - (б) роба стављена у слободан промет уз поврат или одустајање од наплате увозних дажбина које се наплаћају на ту робу ако се извезе с царинског подручја БиХ у облику компензационих производа.
2. Сљедећи појмови имају значење:

- (а) систем обуставе плаћања: аранжмани с олакшицама за унутрашњу обраду какви су предвиђени у ставу 1. тачка (а) овог члана;
- (б) систем поврата дажбина: аранжмани с олакшицама за унутрашњу обраду робе какви су предвиђени у ставу 1. тачка (б) овог члана;
- (ц) процеси обраде:
  - (i) прерада робе, укључујући њено подизање, склапање или монтирање на другу робу;
  - (ii) обрада робе; и
  - (iii) поправак робе, укључујући њено обнављање и оспособљавање;
  - (iv) употреба одређене робе која је дефинисана у складу с проведбеним прописима овог закона која се не налази у компензационим производима, али која дозвољава или олакшава производњу тих производа, чак и ако се у потпуности или дјелимично утроши у том процесу.
- (д) компензациони производи: сви производи који настану из процеса обраде;
- (е) еквивалентна роба: бх. роба која се користи уместо увозне робе за производњу компензационих производа;
- (ф) норматив производње: количина или проценат компензационих производа који се добију обрадом одређене количине увозне робе.

Члан 112.

1. Када се испуне услови предвиђени у ставу 2. овог члана, царински органи, у складу са ставом 4. овог члана, допуштају:
  - (а) да се компензациони производи добију из еквивалентне робе;
  - (б) да компензациони производи добијени из еквивалентне робе могу да се извезу из БиХ прије увоза увозне робе.
2. Еквивалентна роба мора да буде истог квалитета и да има исте карактеристике као и увозна роба. Међутим, у специфичним случајевима предвиђеним у проведбеним прописима овог закона, може да се дозволи да еквивалентна роба буде на вишем степену производње него увезена роба.
3. Када се примјењује став 1. овог члана, увозна роба у царинске сврхе сматра се еквивалентном робом, а еквивалентна роба увозном.
4. Мјере које за циљ имају забрану, наметање одређених услова или олакшавање примјене става 1. овог члана могу да се утврде у проведбеним прописима овог закона.
5. Када се примјењују одредбе става 1. тачка (б) овог члана и када би се на компензирајуће производе плаћале извозне дажбине, ако се не извезу или поново не извезу на основу поступка унутрашње обраде, ималац одобрења мора да положи гаранцију ради наплате дажбина у случају да се увозна роба не увезе у прописаном року.

2. Давање одобрења

Члан 113.

Одобрење се издаје на захтјев лица које врши процесе обраде или лица које организује њихово извођење.

Члан 114.

Одобрење се даје само:

- а) лицима регистрованим у БиХ. Међутим, одобрење може да се да и лицима која су регистрована ван БиХ у погледу увоза некомерцијалног карактера;

- б) када, без штете по употребу робе која је наведена у ставу 2. тачка (ц) алинеја (iv) члана 111. овог закона, увозна роба може да се идентификује у компензирајућим производима или, у случају из члана 112. овог закона, када може да се провјери да ли се поступа у складу с условима предвиђеним у погледу еквивалентне робе;
- ц) када поступак унутрашње обраде може да помогне да се створе најповољнији услови за извоз или поновни извоз компензационих производа, под условом да то није супротно суштинским интересима произвођача у БиХ (економски услови). Случајеви у којима се сматра да су испуњени економски услови могу да се утврде у проведеним прописима овог закона.

3. Ток поступка

Члан 115.

1. Царински органи одређују рок у којем компензациони производи морају да буду извезени или поново извезени или у којем мора да им се одреди друго царински одобрено поступање или употреба. У тај рок урачунава се и вријеме које је потребно да се изврше процеси обраде и испоруче компензациони производи.
2. Тај рок тече од дана када се роба која није бх. роба стави у поступак унутрашње обраде. Царински органи могу да одобре продужење тог рока након што имацац одобрења поднесе образложен захтјев.

Ради поједностављења, може да се донесе одлука да се рок који почне током календарског мјесеца или квартала завршава последњег дана наредног календарског мјесеца или квартала.

3. Када се примјењује члан 112. став 1. тачка (б) овог закона, царински органи одређују рок у којем роба која није бх. роба мора да се пријави за поступак. Тај рок тече од дана прихватања извозне пријаве за компензационе производе добијене из одговарајуће еквивалентне робе.
4. Посебни рокови могу да се утврде у проведеним прописима овог закона за одређене процесе обраде или за одређену увозну робу.

Члан 116.

1. Царински органи одређују норматив производње процеса обраде или, када је то потребно, начин одређивања таквог норматива. Норматив производње одређује се на основу стварних околности у којима се процес обраде врши или треба да се врши.
2. Када то околности захтијевају, нарочито у случају процеса обраде који се обично изводи по јасно дефинисаним техничким условима, укључујући и робу у основи са истим карактеристикама, а која настане у процесу производње компензационих производа истог квалитета, стандардни нормативи производње могу да се одреде у проведеним прописима овог закона на основу стварних, раније утврђених података.

Члан 117.

Случајеви када се и услови под којима се сматра да су робе у непромијењеном стању или компензациони производи стављени у слободан промет могу да се одреде у проведеним прописима овог закона.

Члан 118.

1. Према члану 119. овог закона, када дође до настанка царинског дуга, висина таквог дуга одређује се на основу елемената за одређивање дажбина које одговарају увозној роби у тренутку прихватања пријаве за стављање те робе у поступак унутрашње обраде.
2. Ако је у тренутку из става 1. овог члана увозна роба испунила услове за квалификовање за преференцијално

тарифно поступање у оквиру тарифних контингената или горњег тарифног лимита, она има право на свако преференцијално тарифно поступање које постоји у погледу идентичне робе у тренутку прихватања пријаве за стављање у слободан промет.

Члан 119.

Одступајући од члана 118. овог закона, компензациони производи:

- а) подлијежу увозним дажинама које одговарају тим производима када се стављају у слободан промет и када се налазе на листи утврђеној у проведеним прописима овог закона, у мјери у којој су пропорционални извезеном дијелу компензационих производа који нису обухваћени том листом. Међутим, имацац одобрења може да захтијева да се дажбина на те производе утврди на начин из члана 118. овог закона;

- б) подлијежу увозним дажинама обрачунатим у складу с прописима који се примјењују на тај царински поступак или на слободну зону или слободно складиште када су смјештени према аранжману обуставе плаћања или када су смјештени у слободну зону или слободно складиште;

Међутим,

- (i) може се тражити да се дажбине утврде у складу с чланом 118. овог закона;
- (ii) у случајевима када је компензационим производима одређено царински одобрено поступање или употреба која је горе наведена, осим обраде под царинском контролом, износ увозне дажбине који се наплаћује мора да буде барем једнак износу обрачаном у складу с чланом 118. овог закона;

- ц) могу да се учине таквим да подлијежу прописима којима се регулише одређивање дажбина предвиђених према поступку обраде под царинском контролом када је увозна роба могла да се стави под тај поступак;

- д) уживају повољно тарифно поступање због посебне употребе за коју су намијењени, када се донесе пропис за такав третман у случају идентичне увезене робе;

- е) увозе се без плаћања увозне дажбине када је такав пропис донесен у случају идентичне робе увезене у складу с чланом 176. овог закона.

4. Процеси обраде ван царинског подручја БиХ

Члан 120.

1. Неки или сви компензациони производи или робе у непромијењеном стању могу привремено да се извезу с циљем даље прераде ван царинског подручја БиХ ако то одобрени царински орган у складу са условима предвиђеним у прописима који се односе на спољну обраду.
2. Када царински дуг настане у погледу поново увезених производа, наплаћује се следеће:
  - (а) увозне дажбине на компензационе производе или робу у непромијењеном стању из става 1. овог члана, обрачунате у складу с чл. 118. и 119. овог закона; те
  - (б) увозне дажбине на производе који су поново увезени након обраде ван царинског подручја БиХ, чији се износ обрачунава у складу с прописима којима се регулише спољна обрада, под истим условима који би се применили да су ти производи, који се извозе по поступку спољне обраде, стављени у слободан промет прије вршења таквог извоза.

5. Посебне одредбе које се односе на систем поврата дажбина**Члан 121.**

Систем поврата дажбина може да се користи за сву робу. Међутим, не може да се користи ако у тренутку прихватања пријаве за стављање у слободан промет:

- а) увозна роба подлијеже количинским увозним ограничењима,
- б) када се на увозну робу примјењује тарифна мјера у оквиру контингената.

Члан 122.

1. У пријави за стављање робе у слободан промет наводи се да се користи систем поврата дажбине као и подаци из одобрења.
2. На захтјев царинских органа, наведено одобрење прилаже се уз пријаву за стављање у слободан промет.

Члан 123.

У оквиру система поврата дажбина, не примјењује се члан 112. став 1. тачка (б) и став 3., и став 115. став 3., те чл.117., 118. и 119. тачка (ц). овог закона.

Члан 124.

Привремени извоз компензационих производа извршен на начин прописан чланом 120. став 1. овог закона не сматра се извозом у смислу члана 125. овог закона осим када се такви производи поново не увезу у БиХ у прописаном року.

Члан 125.

1. Под условом да су испуњени и сви услови за употребу поступка ималац одобрења може да захтијева да му се врати износ увозне дажбине или да се одустане од њене наплате када може царинским органима доказати да је увозна роба која је стављена у слободан промет по систему поврата у облику компензационих производа или робе у непромијењеном стању:

- (а) извезена; или
- (б) с циљем њеног накнадног поновог извоза, стављена у поступак провоза, поступак царинског складиштења, поступак привременог увоза или у поступак унутрашње обраде (аранжман обуставе плаћања), или смјештена у слободну зону или слободно складиште;

под условом да су испуњени и сви услови за употребу поступка.

2. Да би им се одредило царински одобрено поступање или употреба из друге алинеје става 1. овог члана, компензациони производи или роба у непромијењеном стању сматра се робом која није бх. роба.
3. Рок у којем захтјев за поврат мора да се поднесе одређује се у проведбеним прописима овог закона.
4. Без одступања од члана 119. тачка б) овог закона, када се компензациони производи или роба у непромијењеном стању, који су стављени у царински поступак или смјештени у слободну зону или слободно складиште у складу са ставом 1. овог члана, стављају у слободан промет, износ увозних дажбина који се враћа или од чије наплате се одустаје, сматра се да чини износ царинског дуга.
5. С циљем утврђивања износа увозних дажбина, који се враћа или од чије наплате се одустаје, члан 119. тачка а) овог закона примјењује се *mutatis mutandis*.

Е. Обрада под царинском контролом**Члан 126.**

Поступком за обраду под царинском контролом допушта се употреба робе која није бх. роба у царинском подручју БиХ у процесима којима се мијења њихов карактер

или стање, без њиховог подлијегања плаћању увозних дажбина или мјерама трговинске политике, те да се производи који настану из тих поступака ставе у слободан промет према њима одговарајућим стопама увозних дажбина. Такви производи називају се обрађеним производима.

Члан 127.

Случајеви у којима се и посебни услови под којима може да се користи поступак за обраду под царинском контролом утврђују се у проведбеним прописима овог закона.

Члан 128.

Одобрење за обраду под царинском контролом даје се на захтјев лица које врши обраду или које организује да она буде извршена.

Члан 129.

Одобрење се даје само:

- а) лицима регистрованим у БиХ;
- б) када увозна роба може да се идентификује у обрађеним производима;
- ц) када роба након обраде не може на економичан начин да се врати под свој опис и стање у којем је била када је била стављена у поступак;
- д) када употреба поступка не може да доведе до кршења прописа који се односе на ограничења у вези с поријеклом и количином и који се примјењују на увезену робу; и
- е) када су испуњени неопходни услови за вршење поступка (економски услови) како би се помогло стварање или одржавање производне активности у БиХ, а да то није супротно суштинским интересима произвођача сличне робе из БиХ. Случајеви у којима се сматра да су економски услови испуњени могу да се одреде у проведбеним прописима овог закона.

Члан 130.

Одредбе члана 115. ст. 1., 2. и 4. и члана 116. овог закона примјењују се *mutatis mutandis*.

Члан 131.

У случају настанка царинског дуга у вези с робом у непромијењеном стању или у вези с производима који су у прелазној фази обраде у поређењу с оном која је предвиђена у одобрењу, износ тог дуга утврђује се на основу елементарног обрачуна дажбина који одговарају увозној роби у тренутку прихватања пријаве за стављање робе у поступак за обраду под царинском контролом.

Члан 132.

1. Када се увозна роба квалификовала за преференцијално тарифно поступање приликом стављања у поступак за обраду под царинском контролом, а такво преференцијално тарифно поступање може да се примјени на производе који су идентични онима који су обрађени и стављени у слободан промет, увозне дажбине којима подлијежу обрађени производи обрачунавају се примјеном царинске стопе која може да се примјени према том преференцијалном поступању.

2. Ако у погледу увозне робе преференцијално тарифно поступање из става 1. овог члана зависи од тарифних контингената или горњих тарифних лимита, примјена царинске стопе из става 1. овог члана у погледу обрађених производа такође подлијеже услови да наведено преференцијално тарифно поступање може да се примјени на увозну робу у тренутку прихватања пријаве за стављање робе у слободан промет. У том случају, количина увезене робе која је стварно искориштена у производњи обрађених производа стављених у слободан промет наплаћује се по тарифним контингентима или горњим тарифним лимитима који су важећи у тренутку

прихватања пријаве за стављање у слободан промет, а никакве количине се не обрачунавају по тарифним контингентима или горњим тарифним лимитима одређеним у погледу производа који су идентични обрађеним производима.

Ф. Привремени увоз

Члан 133.

Поступком привременог увоза допушта се употреба робе која није бх. роба у царинском подручју БиХ, уз потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина и без њеног подлијегања мјерама трговинске политике, а која је намијењена за поновни извоз и није претрпјела било какву промјену изузев уобичајеног смањења вриједности усљед њеног кориштења.

Члан 134.

Одобрење за привремени увоз даје се на захтјев лица које користи робу или организује њено кориштење.

Члан 135.

1. Царински органи одбијају одобравање кориштења поступка привременог увоза када је немогуће да се обезбиједи идентификација увозне робе.
2. Међутим, царински органи могу да одобре кориштење поступка привременог увоза без обезбјеђивања идентификације робе када, у погледу карактера робе или радњи које требају да се изврше, одсуство идентификационих мјера не доводи до било какве злоупотребе поступка.

Члан 136.

1. Царински органи одређују рок у којем увозна роба мора поново да се изведе или у којем мора да јој се одреди ново, царински одобрено, поступање или употреба. Тај рок мора да буде довољно дуг за постизање циља одобрене употребе.
2. Без одступања од посебних рокова прописаних у складу с чланом 137. овог закона, најдужи период током којег роба може да остане у поступку привременог увоза је 24 мјесеца. Међутим, царински органи могу да одреде краће рокове уз сагласност заинтересованог лица.
3. Када то посебне околности налажу, царински органи могу, на захтјев заинтересованог лица и у разумним границама, да продуже рокове из ст. 1. и 2. овог члана како би допустили одобрену употребу.

Члан 137.

Случајеви и посебни услови под којима поступак привременог увоза може да се користи уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина утврђују се у проведбеним прописима овог закона.

Члан 138.

1. Кориштење поступка привременог увоза уз дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за робу која није обухваћена прописима усвојеним у складу с чланом 137. овог закона или која је обухваћена тим прописима, али не испуњава услове за одобравање привременог увоза уз потпуно ослобађање који су у њима прописани.
2. Листа роба у погледу којих поступак привременог увоза уз дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина не може да се користи, те услови под којима поступак може да се користи одређују се у проведбеним прописима овог закона.

Члан 139.

1. Износ увозних дажбина који се плаћа у вези с робом стављеном у поступак привременог увоза уз дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина је 3%, за сваки мјесец или дио мјесеца током којег је роба била стављена

у поступак привременог увоза уз дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина, од износа дажбина који би се платио на наведену робу да је била стављена у слободан промет оног дана када је била стављена у поступак привременог увоза.

2. Износ увозних дажбина који треба да се наплати не прелази онај износ који би био наплаћен да је та роба била стављена у слободан промет оног дана када је стављена у поступак привременог увоза.
3. Пренос права и обавеза које произилазе из поступка привременог увоза у складу с чланом 87. овог закона не значи да исти аранжмани ослобађања морају да се примијене на сваки период употребе који се узима у обзир.
4. Када је пренос из става 3. овог члана извршен уз дјелимично ослобађање за оба лица која имају одобрење за кориштење поступка током истог мјесеца, ималац почетног одобрења дужан је да плати износ доспјелих увозних дажбина за цијели тај мјесец.

Члан 140.

1. Када царински дуг настаје у вези с увозном робом, износ таквог дуга утврђује се на основу елемената за обрачун дажбина који одговарају тој роби у тренутку прихватања пријаве за њено стављање у поступак привременог увоза. Међутим, у случајевима предвиђеним одредбама члана 137. овог закона износ дуга утврђује се на основу елемената обрачуна дажбина који одговарају тој роби у тренутку из члана 207. овог закона.
2. Када царински дуг за робу стављену у поступак привременог увоза с дјелимичним ослобађањем од плаћања увозних дажбина настане из других разлога, а не због стављања робе у наведени поступак, износ тог дуга једнак је разлици између износа дажбина обрачунаог у складу са ставом 1. овог члана и оног који се плаћа у складу с чланом 139. овог закона.

Г. Спољна обрада

Г-Опште одредбе

Члан 141.

1. Поступком спољне обраде допушта се, без одступања од прописа којима се регулишу посебне области у вези са стандардним системом размјене предвиђеним у чл.150. до 155., односно члану 120. овог закона, да се бх. роба привремено изведе из царинског подручја БиХ како би прошла процесе обраде, те да се производи настали из тих процеса ставе у слободан промет уз потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина.
2. Привремени извоз робе из БиХ укључује наплату извозних дажбина, примјену мјера трговинске политике и других радњи и поступака за иступ робе из БиХ из царинског подручја БиХ.
3. Сљедећи појмови имају значење:
  - (а) "роба за привремени извоз" значи робу која је стављена у поступак спољне обраде;
  - (б) "процеси обраде" значе процесе из члана 111. став 2. тачка (ц), алинеја (i), (ii) и (iii) овог закона;
  - (ц) "компензациони производи" значе све производе који настану у таквим процесима обраде;
  - (д) "норматив производње" значи количина или проценат компензационих производа који се добију обрадом одређене количине робе за привремени извоз.

Члан 142.

1. Поступак спољне обраде није дозвољен за робу из БиХ:

- (а) чији извоз доводи до враћања или одустајања од наплате увозних дажбина,
- (б) која је, прије извоза, била стављена у слободан промет уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина на основу крајње употребе, онолико дуго док услови за давање таквог ослобађања настављају да се примјењују.

2. Одступање од става 1. тачка (б) овог члана могу да се одреде у проведбеним прописима овог закона.

2. Давање одобрења

Члан 143.

Одобрење за кориштење поступка спољне обраде издаје се на захтјев лица које организује вршење процеса обраде.

Члан 144.

Одобрење се даје само:

- а) лицима регистрованим у БиХ;
- б) када се сматра да ће бити могуће да се утврди да су компензациони производи настали обрадом робе за привремени извоз. Случајеви у којима могу да се примјене одступања од ове тачке, те услови под којима се таква одступања примјењују утврђују се у проведбеним прописима овог закона; и
- ц) када одобрење за кориштење поступка спољне обраде не шкоди озбиљније суштинским интересима прерађивача из БиХ (економски услови).

3. Ток поступка

Члан 145.

1. Царински органи одређују рок у којем компензациони производи морају поново да се увезу у царинско подручје БиХ. Тај рок могу да продуже након што ималац одобрења поднесе добро образложен захтјев.
2. Царински органи одређују норматив производње или, када је то потребно, метод његовог одређивања.

Члан 146.

1. Потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина предвиђено чланом 147. став 1. овог закона одобрава се само када се компензациони производи пријављују за стављање у слободан промет у име или за рачун:
  - (а) имаоца одобрења; или
  - (б) другог лица које је регистровано у БиХ, под условом да је то лице добило сагласност имаоца одобрења, те да су испуњени услови из одобрења.
2. Потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина предвиђено чланом 147. овог закона не одобрава се када није испуњен један од услова или нека од обавеза које се односе на поступак спољне обраде, осим ако се не утврди да те мањкавости битно не утичу на ток обраде.

Члан 147.

1. Потпуно или дјелимично ослобађање од увозних дажбина предвиђено чланом 141. овог закона врши се тако што се од износа увозних дажбина које се примјењују на компензационе производе стављене у слободан промет одузима износ увозних дажбина који би се примјењивао истог дана на робу за привремени извоз кад би се увозила у царинско подручје БиХ из земље у којој је прошла процес обраде или посљедњи процес обраде.
2. Износ који се одузима у складу са ставом 1. овог члана обрачунава се на основу количине и карактера предметне робе на дан прихватања пријаве којом се ставља у поступак спољне обраде и на основу других елемената за обрачун дажбина који се примјењују на ту робу на дан прихватања пријаве за стављање компензационих производа у слободан промет.

Вриједност робе за привремени извоз биће вриједност која се прихвата за ту робу приликом утврђивања царинске вриједности компензационих производа у складу с чланом 29. став 1. тачка (б) (i) овог закона или, ако вриједност не може да се утврди на тај начин, онда разлика између царинске вриједности компензационих производа и трошкова обраде утврђених помоћу прихватљивих средстава.

Међутим,

- (а) одређени трошкови утврђени проведбеним прописима овог закона не узимају се у обзир приликом обрачунавања износа који треба да се одузме;
- (б) када је, прије стављања у поступак спољне обраде, роба за привремени извоз била стављена у слободан промет по сниженој стопи на основу њене крајње употребе, а онолико дуго колико услови за одобравање снижене стопе настављају да се примјењују, износ који треба да се одузме је износ увозних дажбина који је стварно наплаћен приликом стављања робе у слободан промет.

3. Када се приликом стављања у слободан промет роба за привремени извоз могла квалификовати за снижену или нулту стопу дажбине на основу њене крајње употребе, та стопа се узима у обзир, под условом да је роба прошла радње које су у складу с том крајњом употребом у земљи гдје је извршен процес обраде или посљедњи такав процес.

4. Када се компензациони производи квалификују за преференцијалну тарифну мјеру у смислу члана 17. став 4. тачка (ц) овог закона, а та мјера постоји за робу која потпада под исту тарифну ознаку као и роба која се привремено извози, стопа увозне дажбине која треба да се узме у обзир приликом утврђивања износа који се одузима у складу са ставом 1. овог члана је она која би се примјењивала када би роба за привремени извоз испуњавала услове под којима та преференцијална мјера може да се примјени.

5. Овај члан не одступа од примјене прописа који су усвојени или треба да се усвоје у контексту трговине између БиХ и других земаља, а којима се предвиђа ослобађање од плаћања увозних дажбина за одређене компензационе производе.

Члан 148.

1. Када је сврха процеса обраде поправка робе за привремени извоз, она се ставља у слободан промет уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина када се царинским органима докаже да је роба поправљена бесплатно, било због уговорне или законске обавезе која произилази из гаранције или због грешке у производњи.
2. Став 1. овог члана не примјењује се ако је грешка била узета у обзир у тренутку првог стављања те робе у слободан промет.

Члан 149.

1. Када је сврха процеса обраде поправка робе за привремени извоз, а такав поправка врши се уз накнаду, дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина предвиђено чланом 141. овог закона, одобрава се утврђивањем износа дажбина који се примјењује на основу елемената за обрачун дажбина за компензационе производе на дан прихватања пријаве за стављање у слободан промет тих производа, те узимањем у обзир износа који је једнак трошковима производње као царинске вриједности, под условом да ти трошкови представљају једину накнаду коју ималац одобрења плаћа и да на њих не утиче било каква повезаности између имаоца и лица које је извршило поправка.

2. Одступајући од члана 147. овог закона, проведеним прописима овог закона могу да се утврде случајеви када се и услови под којима роба може да се стави у слободан промет након поступка спољне обраде, при чему се трошкови процеса обраде узимају као основ за вршење процјене у сврху примјене Царинске тарифе БиХ.

4. Спољна обрада уз употребу стандардног система размјене

Члан 150.

1. Под условима утврђеним у овом одјељку, а који се примјењују уз претходне одредбе, стандардним системом размјене допушта се да увозни производ (у даљем тексту: замјенски производ) замјени компензациони производ.
2. Царински органи допуштају да се стандардни систем размјене користи када процес обраде обухвата поправку робе из БиХ.
3. Без одступања од члана 155. овог закона, одредбе које се примјењују на компензационе производе примјењују се и на замјенске производе.
4. Царински органи, под условима које одреде, допуштају да се замјенски производи увезу прије извоза робе за привремени извоз (претходни увоз). У случају претходног увоза замјенских производа, полаже се гаранција за покривање износа увозних дажбина.

Члан 151.

1. Замјенски производи имају исту тарифну ознаку, исти комерцијални квалитет и исте техничке карактеристике као роба за привремени извоз, да је прошла предвиђену поправку.
2. Када је роба за привремени извоз била употребљавана прије извоза, замјенски производи морају исто тако да буду употребљавани и не смију да буду нови. Међутим, царински органи могу да допусте одступање од овог правила ако се замјенски производ даје без накнаде било због уговорне или законске обавезе која произилази из гаранције или због грешке у производњи.

Члан 152.

Стандардна размјена одобрава се само када је могуће да се провјери да ли се испуњавају услови прописани чланом 151. овог закона.

Члан 153.

1. У случају претходног увоза, роба за привремени извоз биће извезена у року од два мјесеца од дана када царински органи прихвате пријаву за стављање замјенских производа у слободан промет.
2. Ако то налажу посебне околности, царински органи могу, на захтјев заинтересованог лица, да продуже рок из става 1. овог члана у разумним границама.

Члан 154.

У случају претходног увоза и када се примјењује члан 147. овог закона, износ који треба да се одузме утврђује се на основу елемената за обрачун дажбина који се примјењују на робу за привремени извоз у тренутку прихватања пријаве за стављање робе у поступак.

Члан 155.

Члан 144. тачка б) овог закона не примјењује се у контексту стандардне размјене.

5. Остале одредбе

Члан 156.

Поступци предвиђени у оквиру спољне обраде повлаче примјену мјера трговинске политике.

Одјељак 4 - Извоз

Члан 157.

1. Поступком извоза допушта се да бх. роба напусти царинско подручје БиХ.
Извоз укључује примјену извозних радњи и поступака укључујући и мјере трговинске политике, а гдје је потребно и наплату извозних дажбина.
2. С изузетком робе стављене у поступак спољне обраде, сва бх. роба намијењена за извоз ставља се у поступак извоза.
3. Извозна пријава мора да се поднесе царинској канцеларији која је надлежна за надзор над мјестом у којем је извозник регистрован или у којем се роба пакује и товари за извозну отпрему. Одступања од овога утврђују се у проведеним прописима овог закона.
4. Случајеви када и услови под којима роба која напушта царинско подручје БиХ не подлијеже извозном пријављивању одређују се у проведеним прописима овог закона.

Члан 158.

Пуштање робе за извоз одобрава се под условом да предметна роба напушта царинско подручје БиХ у истом стању у којем је била приликом прихватања извозне пријаве.

ГЛАВА III - ДРУГЕ ВРСТЕ ЦАРИНСКИ ОДОБРЕНИХ ПОСТУПАЊА ИЛИ УПОТРЕБА

Одјељак 1-Слободне зоне и слободна складишта

А. Опште одредбе

Члан 159.

Слободне зоне и слободна складишта су дијелови царинског подручја БиХ или објекти смјештени у том подручју и одвојени од осталог његовога дијела, а у којима се:

- а) сматра да се роба која није бх. роба, у сврху увозних дажбина или увозних мјера трговинске политике, не налази у царинском подручју БиХ, под условом да није стављена у слободан промет или стављена у неки други царински поступак или кориштена или трoшена под неким другим условима од оних који су предвиђени у царинским прописима.
- б) бх. роба, за коју се донесе такав пропис према законима БиХ којима се регулишу посебне области, самим тим што је смјештена у слободној зони или слободном складишту, може да се квалификује за мјере које су обично везане за извоз робе.

Члан 160.

1. Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Управног одбора може да одреди дијелове царинског подручја БиХ као слободне зоне или одобри оснивање слободних складишта.
2. Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Управног одбора одређује подручје које обухвата свака од слободних зона. Објекти који се одређују као слободна складишта мора да одобри Управни одбор.
3. Слободне зоне се, са изузетком оних које су одређене у складу с чланом 162. овог закона, ограђују. Царински органи одређују улазе и излазе за сваку слободну зону или слободно складиште.
4. Изградња било какве зграде у слободној зони захтијева претходно добијање одобрења царинских органа.

Члан 161.

1. Подручја слободних зона, улази и излази слободних зона и слободних складишта, са изузетком слободних зона одређених у складу с чланом 162. овог закона, подлијежу надзору царинских органа.

2. Лица и превозна средства која улазе или излазе из слободне зоне или слободног складишта могу да буду подвргнута царинском прегледу.
3. Приступ слободној зони или слободном складишту може да буде ускраћен лицима која не пруже све гаранције потребне за поступање у складу с прописима предвиђеним у овом закону и другим прописима.
4. Царински органи могу да изврше преглед робе која улази, напушта или остаје у слободној зони или слободном складишту. Да би се омогућило вршење таквих прегледа, копије докумената који се односе на и који прате робу која улази или излази подноси или их чува ради стављања на увид царинском органу свако лице које тај орган одреди за ту сврху. Када су такви прегледи потребни, роба се ставља на увид царинским органима.

Члан 162.

1. Царински органи могу да одреде слободне зоне у којима се врше царински прегледи, радње и поступци и примјењују одредбе које се односе на царински дуг у складу са условима поступка царинског складиштења. На тако одређене слободне зоне не примјењују се чл.164., 169. и 172. овог закона.
2. Одредбе које се односе на слободне зоне из чл. 34., 35. и 197. овог закона не примјењују се на слободне зоне из става 1.овог члана.

Б. Смјештај робе у слободне зоне или слободна складишта

Члан 163.

1. И бх. роба и роба која није бх. роба може да се смјешта у слободну зону или слободно складиште.
2. Међутим, царински органи могу да захтијевају да се роба, која представља опасност или за коју постоји вјероватноћа да ће да поквари осталу робу или која из других разлога захтијева посебне објекте смјести у просторије које су специјално опремљене за њен прихват.

Члан 164.

1. Без одступања од члана 161. став 4. овог закона, роба која улази у слободну зону или слободно складиште не мора да се покаже царинским органима нити је потребно да се поднесе царинска пријава.
2. Роба се показује царинским органима и пролази кроз прописане радње и поступке само када:
  - (а) је била стављена у царински поступак који се раздужује приликом њеног уласка у слободну зону или слободно складиште; међутим, када тај царински поступак дозвољава ослобађање од обавезе показивања робе, такво показивање се не захтијева;
  - (б) је била смјештена у слободној зони или у слободном складишту на основу рјешења за одобравање поврата или одустајања од наплате увозних дажбина;
  - (ц) када се квалификује за мјере из члана 159. тачка (б) овог закона.

3. Царински органи могу да захтијевају да буду обавијештени о роби која подлијеже плаћању извозних дажбина и/или примјени извозних прописа.
4. На захтјев заинтересованог лица, царински органи потврђују статус робе смјештене у слободној зони или слободном складишту као бх. робе или робе која није бх. роба.

Ц. Рад слободних зона и слободних складишта

Члан 165.

Не постоји ограничење у погледу дужине времена током којег роба може да остане у слободној зони или слободном складишту.

Члан 166.

1. У слободним зонама или слободним складиштима одобрава се обављање било какве индустријске, комерцијалне или услужне дјелатности, према условима који су предвиђени овим законом и другим прописима. Царински органи се унапријед обавјештавају о обављању таквих дјелатности.
2. Царински органи могу да уведу одређене забране или ограничења за обављање дјелатности из става 1. овог члана имајући у виду карактер предметне робе или захтјеве царинског надзора.
3. Царински органи могу да забране обављање дјелатности у слободној зони или слободном складишту лицима која не пруже потребне гаранције да ће да поступају у складу с одредбама предвиђеним овим законом и другим прописима.

Члан 167.

1. Роба која није бх. роба, смјештена у слободној зони или слободном складишту, док се налази у слободној зони или слободним складиштима, може да:
  - (а) буде стављена у слободан промет према условима предвиђеним тим поступком и чланом 171. овог закона;
  - (б) прође кроз уобичајене облике руковања из члана 106. став 1. овог закона без одобрења;
  - (ц) буде стављена у поступак унутрашње обраде према условима предвиђеним тим поступком;
  - (д) буде стављена у поступак обраде под царинском контролом према условима предвиђеним тим поступком;
  - (е) буде стављена у поступак привременог увоза према условима предвиђеним тим поступком;
  - (ф) буде уступљена у складу с чланом 174. овог закона;
  - (г) буде уништена, под условом да заинтересовано лице достави царинским органима све податке за које они оцијене да су неопходни.
2. Када је роба стављена у неки од поступака из става 1. тач. (ц), (д) или (е) овог члана, царински органи могу, у мјери у којој је потребно да би се оправдали услови рада и царинског надзора слободних зона или слободних складишта да, прилагоде прописане контролне мјере.

Члан 168.

Када се члан 167. овог закона не примјењује, роба која није бх. роба и бх. роба из члана 159. тачка (б) овог закона не смје да се троши или користи у слободним зонама или слободним складиштима.

Члан 169.

1. Сва лица која обављају неку дјелатност, укључујући складиштење, прераду или обраду, продају или куповину робе у слободној зони или слободном складишту, воде евиденцију о залихама на начин који одобре царински органи. Роба се уписује у евиденцију о залихама чим се допреми у просторије таквог лица. Евиденција о залихама омогућава царинским органима да идентификују робу и у њој мора да се биљежи кретање робе.
2. Када се роба претовара унутар слободне зоне, документи који се односе на тај процес чувају се како би били на располагању царинским органима. Краткотрајно складиштење робе у вези с таквим претоваром робе сматра се саставним дијелом те радње.

Д. Изузимање робе из слободних зона или слободних складишта

Члан 170.

1. Без одступања од посебних прописа усвојених према царинским прописима којима се регулишу посебне области, роба која напушта слободну зону или слободно складиште може да буде:
  - (а) извезена или поново извезена из царинског подручја БиХ, или
  - (б) унесена у други дио царинског подручја БиХ.
2. Одредбе Трећег дијела, са изузетком чл. од 45. до 50. овог закона, који се односе на бх. робу, примјењују се и на робу унесу у друге дијелове тог подручја изузев у случају робе која напушта ту зону морским или ваздушним путем без стављања у поступак провоза или неки други царински поступак.

Члан 171.

1. Када царински дуг настане у погледу робе која није бх. роба, а царинска вриједност такве робе заснива се на стварно плаћеној или плативој цијени у коју су урачунати и трошкови складиштења или одржавања робе док лежи у слободној зони или слободном складишту, такви трошкови не укључују се у царинску вриједност ако се приказују одвојено од стварно плаћене или плативе цијене за робу.
2. Када је наведена роба прошла, у слободној зони или слободном складишту, један од уобичајених облика поступања, у смислу члана 106. став 1. овог закона, карактер робе, царинска вриједност и количина коју треба узети у обзир приликом утврђивања износа увозних дажбина, а на захтјев декларанта и под условом да је такво поступање обухваћено одобрењем датим у складу са ставом 2. члана 106. јесте она која би се узела у обзир у вези с таквом робом, у тренутку из члана 207. овог закона, да није прошла кроз такво поступање. Међутим, одступања од ове одредбе могу да се утврде у проведеним прописима овог закона.

Члан 172.

1. Када се роба уноси или враћа у други дио царинског подручја БиХ или ставља у царински поступак, увјерење из члана 164. став 4. овог закона може да се користи као доказ статуса те робе као бх. робе или робе која није бх. роба.
2. Када се увјерењем или неким другим средством не доказује статус робе као бх. робе или робе која није бх. роба, роба се сматра:
  - (а) робом из БиХ с циљем плаћања извозних дажбина, примјене извозних дозвола и других мјера извозне трговинске политике;
  - (б) робом која није бх. роба у свим другим случајевима.

Члан 173.

Царински органи обезбјеђују да се прописи којима се регулише извоз или поновни извоз поштују када се роба извози или поново извози из слободне зоне или слободног складишта.

Одјелак 2 - Поновни извоз, уништење и уступање робе

Члан 174.

1. Роба која није бх. роба може се:
  - (а) поново извести из царинског подручја БиХ;
  - (б) уништи;
  - (ц) уступи надлежном органу када је таква могућност предвиђена важећим прописима.
2. Поновни извоз, када је то потребно, укључује примјену радњи и поступака предвиђених за робу која напушта

царинско подручје БиХ, укључујући и мјере трговинске политике.

Случајеви у којима роба која није бх. роба може да се стави у аранжман обуставе плаћања с циљем непримјењивања мјера трговинске политике при извозу, могу да се одреде у проведеним прописима овог закона.

3. Осим у случајевима утврђеним у проведеним прописима овог закона, поновни извоз или уништење робе унапријед се најављује царинским органима. Царински органи забрањују поновни извоз ако је то предвиђено радњама и поступцима или мјерама из става 2. овог члана. Када је роба која је стављена у царински поступак с економским учинком док се налази на царинском подручју БиХ намијењена за поновни извоз, царинска пријава подноси се у смислу чл. од 56. до 75. овог закона. У таквим случајевима, примјењује се члан 157. ст. 3. и 4. овог закона.

Уступање робе врши се у складу с важећим прописима.

4. Уништење или уступање робе не повлачи било какве трошкове за надлежни орган.
  5. Отпадном материјалу или остацима који настану приликом уништења робе одређује се царински одобрено поступање или употреба прописана за робу која није бх. роба.
- Отпадни материјал или остаци остају под царинским надзором до тренутка предвиђеног чланом 34. став 2. овог закона.

ДИО ПЕТИ

РОБА КОЈА НАПУШТА ЦАРИНСКО ПОДРУЧЈЕ БиХ

Члан 175.

Роба која напушта царинско подручје БиХ подлијеже царинском надзору. Она може да буде предмет прегледа од стране царинских органа у складу с важећим прописима. Роба напушта наведено царинско подручје користећи, када је то потребно, путни правац који одреде царински органи и у складу с процедурама које они пропишу.

ДИО ШЕСТИ

ПОВЛАШТЕНИ ПОСТУПЦИ

ГЛАВА I - ОСЛОБАЂАЊА ОД ПЛАЋАЊА ДАЖБИНЕ

Члан 176.

1. Опреми која се ставља у слободан промет, а представља улог страног лица, осим путничких возила, аутомата за забаву и игру на срећу, одобрава се ослобађање од плаћања увозне дажбине.
2. Роба која се ставља у слободан промет за војне и полицијске снаге и казнено-поправне установе, а коју у потпуности финансирају донатори и роба која се ставља у слободан промет за деминирање ослобађа се плаћања увозне дажбине.
3. Роба која се ставља у слободан промет за пројекте обнове и реконструкције БиХ ослобађа се од плаћања увозне дажбине, ако је пројекат:
  - (а) усвојио Савјет министара Босне и Херцеговине;
  - (б) у потпуности финансиран од стране страних донатора или међународних банака за развој.
4. Производи и робе наведене у прилогу овог закона ослобађају се од плаћања увозне дажбине.
5. Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Управног одбора прописује ближе одредбе за издавање одлука царинских органа о одобравању ослобађања од плаћања увозне дажбине из ст. од 1. до 4. овог члана.

ГЛАВА II - ВРАЋАЊЕ ИЗВЕЗЕНЕ РОБЕ

Члан 177.

1. За робу из БиХ која се, након извоза из царинског подручја БиХ, враћа у то подручје и ставља у слободан промет у року од три године, одобрава се, на захтјев заинтересованог лица, ослобађање од плаћања увозних дажбина.
2. Изузетно од одредби става 1. овог члана:
  - (а) узимајући у обзир посебне околности, трогодишњи рок може да се продужи;
  - (б) у случајевима гдје је, прије извоза из царинског подручја БиХ, враћена роба била стављена у слободан промет по смањеној или нултој стопи увозних дажбина због њеног кориштења у посебне сврхе, ослобађање од плаћања дажбине према ставу 1. овог члана одобрава се само ако треба да се поново увезе у исту сврху.

У случајевима гдје сврха увоза предметне робе није више иста, износ увозних дажбина који се на њу плаћа смањује се за сваки износ који је наплаћен на ту робу приликом њеног првог стављања у слободан промет. Ако тај други износ премашује онај који је наплаћен приликом пријављивања враћене робе за стављање у слободан промет, не одобрава се никакав поврат.

3. Ослобађање од плаћања увозних дажбина предвиђено у ставу 1. овог члана не одобрава се у случају:
  - (а) робе извезене из царинског подручја БиХ према поступку спољне обраде осим ако та роба не остане у стању у којем је извезена;
  - (б) робе која је подлијегала мјерама прописаним у БиХ, укључујући и њен извоз у друге земље. Околности у којима и услови под којима може да се одустане од ових захтјева утврђују се у проведбеним прописима овог закона.

Члан 178.

Ослобађање од плаћања увозних дажбина предвиђено у члану 177. овог закона одобрава се само ако се роба поново увози у стању у којем је била извезена. Околности у којима и услови под којима може да се одустане од ових захтјева одређују се у проведбеним прописима овог закона.

Члан 179.

1. Чланови 177. и 178. овог закона примјењују се, *mutatis mutandis*, и на компензационе производе који су извезени или поново извезени након поступка унутрашње обраде.
2. Висина увозних дажбина које се законски потражују утврђује се на основу прописа који се примјењују код поступка унутрашње обраде, с тим да се датум новог извоза узима као датум стављања у слободан промет.

ГЛАВА III - ПРОИЗВОДИ МОРСКОГ РИБОЛОВА И ДРУГИ ПРОИЗВОДИ ИЗВАЂЕНИ ИЗ МОРА

Члан 180.

Без одступања од члана 20. став 2. тачка (ф) овог закона, приликом стављања у слободан промет, сљедеће се ослобађа од плаћања увозних дажбина:

- а) производи морског риболова и други производи извађени из територијалног мора стране земље пловним објектима који су регистровани или евидентирани у БиХ и који плове под заставом БиХ;
- б) производи добијени из производа из тачке а) овог става на бродовима творницама који испуњавају услове прописане у тој тачки.

ДИО СЕДМИ
ЦАРИНСКИ ДУГ

ГЛАВА I - ГАРАНЦИЈА ЗА ПОКРИЋЕ ЦАРИНСКОГ ДУГА

Члан 181.

1. Када, у складу с царинским прописима, царински органи захтијевају полагање гаранције за обезбјеђивање плаћања царинског дуга, такву гаранцију даје лице које је одговорно или би могло да постане одговорно за тај дуг.
2. Царински органи захтијевају да се у погледу једног царинског дуга положи само једна гаранција.
3. Царински органи могу да одобре да гаранцију положи неко друго лице, а не оно од којег се то тражило.
4. Када је орган управе, укључујући и локалну управу, лице код којег је дуг настао или би могао да настане, никаква гаранција се не захтијева.
5. Царински органи могу да одустану од захтјева за полагање гаранције када износ који се обезбјеђује не прелази 1.000 КМ.

Члан 182.

1. Када је царинским прописима предвиђено да је полагање гаранције алтернативно, царински органи захтијевају полагање такве гаранције када оцијене да није сигурно да ће настали дуг или дуг који би могао да настане бити измирен у прописаном року.
2. Ако се гаранција из става 1. овог члана не захтијева, царински органи могу да захтијевају од лица из члана 181. став 1. овог закона изјаву да ће да испоштује обавезе које је то лице обавезно испунити према овом закону.
3. Гаранција из става 1. овог члана захтијева се:
  - (а) у тренутку примјене прописа којима се захтијева полагање такве гаранције; или
  - (б) у било којем накнадном тренутку када царински органи установе да није сигурно да ће настали дуг или дуг који би могао да настане бити измирен у прописаном року.

Члан 183.

На захтјев лица из члана 181. став 1. или 3. овог закона, царински органи дозволиће полагање свеобухватне гаранције којом се обухватају два или више поступака у погледу којих је царински дуг настао или би могао да настане.

Члан 184.

1. Када је царинским прописима предвиђено обавезно полагање гаранције, а узимајући у обзир посебне одредбе предвиђене за провоз у складу с проведбеним прописима овог закона, царински органи утврђују износ гаранције који је једнак:
  - (а) тачном износу царинског дуга или дугова, када такав износ може са сигурношћу да се утврди у тренутку када се гаранција захтијева;
  - (б) у другим случајевима, максималном износу царинског дуга који је настао или би могао да настане, а који процијене царински органи.
2. Када се свеобухватна гаранција полаже за царинске дугове чији износ варира током времена, износ такве гаранције утврђује се у нивоу који ће да омогући да царински дугови буду покривени у сваком тренутку.
3. Када је царинским законским прописима предвиђено алтернативно полагање гаранције, а царински органи захтијевају њено полагање, ти органи утврђују износ гаранције тако да не прелази ниво из става 1. овог члана.

4. Околности у којима и услови под којима ваучер за појединачну гаранцију може да се користи одређују се у проведбеним прописима овог закона.

Члан 185.

Гаранција се може дати:

- а) у облику готовинског депозита; или
- б) помоћу жиранта.

Члан 186.

1. Готовински депозит даје се у валути БиХ или у одговарајућем износу стране валуте према важећем курсу који објављује Централна банка БиХ.

Сматра се да је еквивалентно готовинском депозиту следеће:

- (а) подношење чека чију наплативост гарантује установа на коју гласи на било који начин који је прихватљив царинским органима,
- (б) подношење било којег другог инструмента којег царински органи признају као платежно средство.

2. Гаранција у облику готовинског депозита или плаћање за које се сматра да је еквивалентно готовинском депозиту даје се у складу с важећим прописима у БиХ.

Члан 187.

1. Жирант се у писаном облику обавезује да ће солидарно с дужником или лично да плати гарантовани износ царинског дуга који је доспио за плаћање.
2. Жирант мора да буде треће лице регистровано у БиХ.
3. Царински органи могу да одбију жиранта или предложену врсту гаранције када није сигурно да ће жирант да обезбједи плаћање царинског дуга у прописаном року.

Члан 188.

1. Лице од којег се захтијева да положи гаранцију слободно је да изабере између врста гаранција предвиђених чланом 185. овог закона
2. Царински органи могу да одбију да прихвате предложену врсту гаранције када је она неспојива с правилним функционисањем одређеног царинског поступка. Исто се примјењује и у погледу предложене гаранције. Царински органи могу да захтијевају да се одабрана врста гаранције задржи током одређеног периода.

Члан 189.

1. Када је то предвиђено у оквиру проведбених прописа овог закона, царински органи могу да прихвате и друге врсте гаранције које се разликују од оних из члана 185. овог закона када се њима обезбјеђује да ће царински дуг да буде плаћен.
2. Царински органи одбијају гаранцију понуђену од дужника када сматрају да се таквом гаранцијом неће обезбједити плаћање царинског дуга.
3. У складу с истом резервом израженом у ставу 2. овог члана, царински органи могу да прихвате готовински депозит без испуњавања услова прописаних чланом 186. став 1. овог закона.

Члан 190.

Када царински органи утврде да положена гаранција не обезбјеђује, или више није сигурно да ће да обезбједи или да више није довољна да обезбједи плаћање царинског дуга у прописаном року, од лица из члана 181. став 1. овог закона захтијевају да по свом избору положи додатну гаранцију или да првобитну гаранцију замијени новом.

Члан 191.

1. Гаранција се не раздужује све док се царински дуг за који је положена не отпише, односно до тренутка када више не

може да се појави. Оног тренутка када се царински дуг отпише или када више не може да се појави, гаранција се одмах раздужује.

2. Када се царински дуг дјелимично отпише, односно када може да се појави само у погледу дијела износа за који је гаранција положена, дио гаранције раздужује се на захтјев заинтересованог лица, осим ако износ о којем се ради не оправдава такав поступак.

Члан 192.

Одредбе које одступају од оних које су садржане у овој глави, тамо гдје је то потребно, усвајају се у проведбеним прописима овог закона како би се узеле у обзир и међународне конвенције.

ГЛАВА II - НАСТАНАК ЦАРИНСКОГ ДУГА

Члан 193.

1. Царински дуг при увозу настаје приликом:
  - (а) стављања у слободан промет робе која подлијеже плаћању увозних дажбина; или
  - (б) стављања такве робе у поступак привременог увоза уз дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина.
2. Царински дуг настаје у тренутку прихватања предметне царинске пријаве.
3. Дужник је декларант. У случају индиректног заступања, дужник је лице у чије име се подноси царинска пријава.
4. Када је царинска пријава у вези с једним од поступака из става 1. овог члана сачињена на основу података који упућују на то да није извршена наплата свих дажбина или дијела дажбина које се законски потражују, лица која су пружила податке потребне за сачињавање пријаве, а која су знала или су објективно требала да знају да су такви подаци нетачни, такође могу да се сматрају дужницима у складу с важећим прописима БиХ.

Члан 194.

1. Царински дуг при увозу настаје приликом:
  - (а) незаконитог уношења у царинско подручје БиХ робе која подлијеже плаћању увозних дажбина; или
  - (б) незаконитог уношења такве робе, која је смјештена у слободној зони или слободном складишту, на неки други дио тог царинског подручја.

Појам "незаконито уношење", који се користи у овом члану, значи свако уношење које представља кршење одредби чл. од 35. до 38. и става 1. тачка (б) члана 170. овог закона.

2. Царински дуг настаје у тренутку када се роба незаконито унесе.
3. Дужници су:
  - (а) лице које је незаконито унијело такву робу;
  - (б) сва друга лица која су учествовала у незаконитом уношењу робе а која су знала или су објективно требала да знају да је такав унос робе био незаконит; и
  - (ц) сва друга лица која су стекла или задржала такву робу, а која су у тренутку стицања или примања робе знала или су објективно требала да знају да је била незаконито унесена.

Члан 195.

1. Царински дуг при увозу настаје приликом незаконитог изузимања испод царинског надзора робе која подлијеже плаћању увозних дажбина.
2. Царински дуг настаје у тренутку изузимања робе испод царинског надзора.
3. Дужници су:

- (а) лице које је изузело робу испод царинског надзора;
- (б) сва друга лица која су учествовала у таквом изузимању, а која знала или су објективно требала знати да је роба била изузета испод царинског надзора;
- (ц) сва друга лица која су стекла или задржала такву робу, а која су у тренутку њиховог стицања или примања знала или су објективно требала да знају да је роба била изузета испод царинског надзора; и
- (д) када је то примјерено, лице које је дужно да испуни обавезе које произилазе из привременог смјештаја робе или употребе царинског поступка у који се та роба ставља.

Члан 196.

1. Царински дуг при увозу, у случајевима друкчијим од оних у члану 195. овог закона настаје:
  - (а) због неиспуњавања једне од обавеза које, у погледу робе која подлијеже плаћању увозних дажбина, произилазе из њеног привременог смјештаја или употребе царинског поступка у који се ставља; или
  - (б) због непоступања у складу са условом којим се регулише стављање робе у тај поступак или одобравање смањене или нулте стопе увозних дажбина на основу крајње употребе робе,

осим ако се не утврди да ти пропусти немају значајан утицај на правилан ток поступка привременог смјештаја или одређеног царинског поступка.

2. Царински дуг настаје у тренутку престанка испуњавања обавезе чије неиспуњавање доводи до настанка царинског дуга или у тренутку стављања робе у одређени царински поступак када се накнадно установи да услов којим се регулише стављање робе у наведени поступак или одобравање смањене или нулте стопе увозних дажбина на основу крајње употребе робе, у ствари, није био испуњен.
3. Дужник је лице које је, према датим околностима, дужно или да испуни обавезе које, у погледу робе која подлијеже плаћању увозних дажбина, произилазе из њеног привременог смјештаја или из кориштења царинског поступка у који је стављена, или да поступа у складу са условима којима се регулише стављање робе у тај поступак.

Члан 197.

1. Царински дуг при увозу настаје приликом потрошње или употребе у слободној зони или слободном складишту робе која подлијеже плаћању увозних дажбина под другим условима од оних који су прописани важећим прописима.
Када роба нестане и када њен нестанак не може да се објасни царинским органима на прихватљив начин, ти органи могу ту робу да третирају као да је потрошена или употријебљена у слободној зони или слободном складишту.
2. Дуг настаје у тренутку када се роба потроши или када се први пут употријеби под другим условима од оних који су прописани важећим прописима.
3. Дужник је лице које је потрошило или употријебило робу и свако друго лице које је учествовало у таквој потрошњи или употреби, а које је знало или је објективно требало да зна да је роба била потрошена или употријебљена под другим условима од оних који су прописани важећим прописима.
4. Када царински органи третирају робу која је нестала као потрошену или употријебљену у слободној зони или слободном складишту, а није могуће да се примјени став 3. овог члана, лице које је одговорно за плаћање царинског дуга је оно лице за које царински органи знају да је посљедње било у посједу те робе.

Члан 198.

1. Одступајући од чл. 194. и 196. став 1. тачка (а) овог закона, сматра се да било какав царински дуг није настао у погледу одређене робе када заинтересовано лице докаже да неиспуњавање обавеза које произилазе из:

- (а) одредби чл. од 35. до 38. и става 1. тачка (б) члана 170. овог закона; или
- (б) држања предметне робе у привременом смјештају; или
- (ц) кориштења царинског поступка у који је роба стављена;

настаје због потпуног уништења или неповратног губитка наведене робе због стварног карактера робе или непредвиђених околности или више силе или као посљедица добијања одобрења од царинских органа.

2. У смислу става 1. овог члана, роба је неповратно изгубљена када је било које лице учини неупотребљивом.
3. Сматра се да царински дуг при увозу није настао у погледу робе која је стављена у слободан промет по сниженој или нултој стопи увозних дажбина на основу њене крајње употребе, када се таква роба извози или поново извози уз одобрење царинских органа.

Члан 199.

Када се, у складу с чланом 198. став 1. овог закона, сматра да царински дуг није настао у погледу робе која је стављена у слободан промет по сниженој или нултој стопи увозних дажбина на рачун њене крајње употребе, сви отпаци и остаци који настану приликом уништења такве робе сматрају се робом која није бх. роба.

Члан 200.

1. Када, у складу с чл. 195. или 196. овог закона, царински дуг настаје у погледу робе која је стављена у слободан промет по сниженој или нултој стопи увозних дажбина на рачун њене крајње употребе, износ који је плаћен када је роба стављена у слободан промет одбија се од износа царинског дуга.
2. Одредба из става 1. овог члана се примјењује, *mutatis mutandis*, када царински дуг настаје у погледу отпадака и остатака који настану приликом уништења такве робе.

Члан 201.

1. Царински дуг при извозу настаје приликом извоза са царинског подручја БиХ, под покрићем царинске пријаве, за робу која подлијеже плаћању извозних дажбина.
2. Царински дуг настаје у моменту прихватања такве царинске пријаве.
3. Дужником се сматра декларант. У случају индиректног заступања, лице, у чије име је поднесена пријава, такође се сматра дужником.

Члан 202.

1. Царински дуг при извозу настаје приликом изношења са царинског подручја БиХ робе која подлијеже плаћању извозних дажбина, без царинске пријаве.
2. Царински дуг настаје у моменту кад таква роба напушта царинско подручје БиХ.
3. Дужником се сматра:
  - (а) лице које износи робу; и
  - (б) сва лица која су учествовала у изношењу и која су знала или требало да знају да царинска пријава није поднесена, иако је требало да буде поднесена.

Члан 203.

1. Царински дуг при извозу настаје приликом непоштивања услова под којим је роби дозвољено да напусти царинско

подручје БиХ уз потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања извозних дажбина.

2. Царински дуг настаје у моменту кад роба стигне на друго одређиште, а не у одређиште које је одређено када је дозвољено да напусти царинско подручје БиХ уз потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања извозних дажбина или, ако царински органи нису у могућности да одреде тај моменат, истеком рока који је одређен за подношење доказа да су испуњени услови под којим је роби одобрено наведено ослобађање.
3. Дужником се сматра декларант. У случају индиректног заступања, лице, у чије име је поднесена пријава, такође се сматра дужником.

Члан 204.

1. Царински дуг из чл. од 193. до 197. и чл. од 201. до 203. овог закона настаје чак и ако се односи на робу која подлијеже мјерама забране или ограничења увоза или извоза било које врсте.
2. Никакав царински дуг не настаје приликом незаконитог уноса у царинско подручје БиХ кривотвореног новца, наркотика и психотропних твари које не улазе у економски круг који стриктно надзиру надлежни органи с циљем њихове употребе у медицинске и научне сврхе.
3. Ради примјене кривичних прописа због повреда царинских прописа, сматраће се, у сваком случају, да је царински дуг настао ако је кривичним прописима предвиђено да царинске дажбине служе као основ за одређивање казни, односно да постојање царинског дуга представља основ за покретање кривичног поступка.

Члан 205.

Када се важећим прописима предвиђа повољно тарифно поступање с робом због њеног карактера или крајње употребе или ради олакшица или потпуног, односно дјелимичног ослобађања од плаћања увозних или извозних дажбина у складу с чл. 18., 79. 141. или од 176. до 179. овог закона, такво повољно тарифно поступање, олакшица или ослобађање примјењује се и у случајевима у којима царински дуг настаје у складу с чл. од 194. до 197. овог закона, под условом да понашање заинтересованог лица не укључује злонамјерно поступање или очигледни немар и ако докаже да су задовољени други услови за примјену повољног поступања, олакшице или ослобађања.

Члан 206.

Када је неколико лица одговорно за плаћање царинског дуга, она су солидарно или лично одговорна за плаћање таквог дуга.

Члан 207.

1. Ако то нигдје није друкчије предвиђено овим законом и без одступања од става 2. овог члана, износ увозних или извозних дажбина који је примјењив на робу утврђује се на основу прописа за утврђивање вриједности који одговарају тој роби у тренутку настанка царинског дуга.
  2. Када није могуће да се тачно одреди моменат настанка царинског дуга, за одређивање правила за процјену вриједности који одговарају предметној роби мјеродаван је онај моменат када царински органи закључе да се роба налази у ситуацији у којој настаје царински дуг.
- Међутим, када доступни подаци омогућавају царинским органима да утврде да је царински дуг настао прије тренутка када су дошли до таквог закључка, износ увозних или извозних дажбина који се плаћа на предметну робу утврђује се на основу прописа за утврђивање вриједности који одговарају тој роби у најранијем тренутку када из доступних података може да се утврди да је царински дуг настао из одређене ситуације.

3. Затезна камата обрачунава се на износ дажбина које нису плаћене у прописаном року, а по стопи коју ће да утврди Управни одбор за сваки дан закашњења, како би се спречило незаконито стицање финансијске користи помјерањем датума када је царински дуг настао или када је заведен у евиденцију.

Члан 208.

1. Царински дуг настаје:
  - (а) на мјесту гдје се обављала радња због које је он настао;
  - (б) када није могуће да се одреди то мјесто, на мјесту гдје царински органи закључе да је роба у ситуацији у којој настаје царински дуг;
  - (ц) ако је роба пријављена за царински поступак који није раздужен, а мјесто не може да се одреди према тач. (а) и (б) овог члана у одређеном року, на мјесту гдје је роба била или стављена у тај поступак или унесена у царинско подручје БиХ по том поступку.
2. Када доступни подаци омогућавају царинским органима да утврде да је царински дуг већ био настао када је роба била на другом мјесту неког ранијег датума, сматра се да је царински дуг настао на мјесту које може да се одреди као локација робе у најранијем тренутку када може да се утврди настанак царинског дуга.

Члан 209.

1. У мјери у којој споразуми закључени између БиХ и неких других земаља предвиђају да се приликом увоза у те земље роби поријеклом из БиХ одобри преференцијално тарифно поступање у смислу таквих споразума, а под условом да је, када се та роба добије према поступку унутрашње обраде, у њу уграђена роба која није бх. роба и која подлијеже плаћању одговарајућих увозних дажбина, овјеравање докумената потребних за добијање таквог преференцијалног тарифног поступања у другим земљама доводи до настанка царинског дуга при увозу.
2. Сматра се да је моменат када такав царински дуг настаје онај када царински органи прихвате извозну пријаву која се односи на дотичну робу.
3. Дужник је декларант. У случају индиректног заступања, дужник је и лице у чије име се подноси царинска пријава.
4. Износ увозних или извозних дажбина који одговара овом царинском дугу одређује се према истим условима као и у случају царинског дуга насталог усљед прихватања, тог истога дана, пријаве за стављање предметне робе у слободан промет ради окончања поступка унутрашње обраде.

ГЛАВА III - НАПЛАТА ИЗНОСА ЦАРИНСКОГ ДУГА

Одјељак 1 - Књижење и обавјештавање дужника о висини износа дажбине

Члан 210.

1. Сваки поједини износ увозних или извозних дажбина који настаје као посљедица царинског дуга (у даљем тексту: износ дажбине), царински органи обрачунавају чим дођу до потребних података и заводе га у пословне књиге или у било који други еквивалентни медиј (књижење).
2. Став 1. овог члана не примјењује се када је:
  - (а) уведена привремена антидампинг царина или заштита од умањених дажбина (компензацијска дажбина);
  - (б) износ дажбине који се законски потражује виши од онога који је утврђен на основу обавезне информације;
  - (ц) када се прописима усвојеним у оквиру проведбених прописа овог закона одустаје од захтјева да царински

органи књиже износе дажбине ниже од одређеног износа.

3. Царински органи одређују практичне поступке за књижење износа дажбине. Ови поступци могу да се разликују у зависности од тога да ли су, у погледу околности у којима је настао царински дуг, царински органи увјерени да ће наведени износ да се наплати.

Члан 211.

1. Када царински дуг настаје због прихватања пријаве робе за неки други царински поступак осим за привремени увоз уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина или неку другу радњу која има исти законски учинак као прихватање износа који одговара таквом царинском дугу, он се књижи чим се изврши његов обрачун, а најкасније другог дана од дана пуштања робе.
2. Под условом да је плаћање обезбдијењено, укупни износ дажбине за сву робу која је пуштена истом лицу у року који одреде царински органи, а који не може да буде дужи од 31 дан, може да буде обухваћен једним књижењем на крају тог рока.

Такво књижење врши се у року од пет дана од истека наведеног рока.

3. Када је предвиђено да роба може да се пусти под условом да задовољи одређене услове којима се регулише утврђивање износа дуга или његова наплата, књижење се врши најкасније два дана од дана одређивања или утврђивања износа дуга или обавезе плаћања дажбина које произилазе из дуга.
4. Када се царински дуг односи на привремену антидампинг царину или заштиту од умањених дажбина (компензациона дажбина), та дажбина књижи се најкасније два мјесеца након објављивања одлуке Управног одбора о увођењу дефинитивне антидампинг царине у "Службеном гласнику БиХ".
5. Када царински дуг настане под другим условима од оних из ст. 1. и 2. овог члана, одговарајући износ дажбине књижи се у року од два дана од дана када су царински органи у могућности да:

- (а) обрачунају тај износ дажбине; и
- (б) утврде ко је дужник.

Члан 212.

1. Рокови за књижење предвиђени у члану 211. овог закона могу да се продуже:
  - (а) из разлога који се односе на административну организацију царинских органа, а нарочито када је књиговодство централизовано; или
  - (б) када посебне околности спречавају царинске органе да испоштују наведене рокове.
 Тако продужени рок не прелази 14 дана.
2. Рокови предвиђени у ставу 1. овог члана не примјењују се у непредвиђеним околностима или случајевима више силе.

Члан 213.

1. Када износ дажбине који настаје као посљедица царинског дуга није књижен у складу с чл. 211. и 212. овог закона или је књижен у износу мањем од оног који се законски потражује, износ дажбине који треба да се наплати или који остаје да се наплати књижи се у року од два дана од дана када царински органи сазнају о тој ситуацији и када су у могућности да обрачунају износ који се законски потражује и утврде дужника (накнадно књижење). Тај рок може да се продужи у складу с чланом 212. овог закона.
2. Изузев у случајевима наведеним у члану 210. став 2. тачка (б) и (ц) овог закона, накнадно књижење не врши се када:

- (а) је првобитна одлука да се дажбина не књижи или да се књижи али у умањеном износу од износа дажбине који се законски потражује донијета на основу општих прописа који су накнадно поништени судском одлуком;

- (б) износ дажбине који се потражује није био књижен због грешке царинских органа коју из објективних разлога лице које је дужно да изврши плаћање није могло да открије, под условом да је то лице са своје стране поступало у доброј намјери и у складу са свим важећим прописима у погледу царинских пријава.

Када се преференцијални статус робе утврђује на основу система административне сарадње у који су укључени органи друге земље, издавање увјерења од стране тих органа, ако се покаже нетачним, представља грешку која објективно није могла да се открије.

Међутим, издавање нетачног увјерења не представља грешку када се увјерење заснива на нетачном приказивању чињеница од стране извозника, осим, када је очигледно да су органи који су га издали знали или су требали да знају да роба није испунила захтјева прописане за право на преференцијално поступање.

Лице које подлијеже обавези плаћања може да се брани тиме да је поступало у доброј намјери када може да докаже да је за вријеме тих трговинских радњи водило рачуна о томе да сви услови за преференцијално поступање буду испоштвани.

Међутим, лице које подлијеже обавези плаћања не може да се брани тиме да је поступало у доброј намјери ако је у службеном гласилу објављено да постоје основи сумње у вези с правилном примјеном преференцијалних аранжмана од стране земље кориснице;

- (ц) проведбени пропис овог закона ослобађа царински орган од накнадног књижења износа дажбина који су мањи од одређеног износа.

Члан 214.

1. Чим се износ дажбине прокњижи, дужник се о њему обавјештава на одговарајући начин.
2. Када је, као напомена, износ дажбине који се плаћа наведен у царинској пријави, царински органи могу да одреде да се обавјештење о дугу не доставља у складу са ставом 1. овог члана, изузев ако назначени износ дажбине не одговара ономе који они утврде.
3. Без одступања од члана 211. став 2. овог закона, када је таква могућност предвиђена претходним ставом 2. овог члана, пуштање робе од стране царинских органа има исти учинак као обавјештавање дужника о износу прокњижене дажбине.
4. Обавјештавање дужника не врши се након истека рока од три године од дана када је настао царински дуг.
5. Када царински дуг представља резултат радње која је, у вријеме када је почињена, подлијегала кривичном поступку, дужник може да се обавијести о таквом износу и након истека рока од три године наведеног у ставу 4. овог члана.

Одјељак 2 - Рок и поступци за плаћање износа дажбине

Члан 215.

1. Износе дажбине о којима су обавијештени, у складу с чланом 214. овог закона, дужници плаћају у сљедећим роковима:
  - (а) ако лице нема право ни на једну од олакшица за плаћање прописаних у чл. од 217. до 222. овог закона, плаћање се врши у предвиђеном року.

Без одступања од члана 237. став 2. овог закона, тај рок не прелази 10 дана од дана обавјештавања дужника о износу дажбине који се потражује, а у случају обједињавања књижења под условима прописаним у члану 211. став 2. овог закона, утврђује се тако да се дужнику не допусти добијање дужег рока за плаћање од оног који би добио да му је било одобрено одгођено плаћање.

Продужетак рока може да буде одобрен и од стране царинских органа на захтјев дужника када је износ дажбине који треба да се плати настао као посљедица поступка накнадне наплате. Без одступања од члана 222. става 1. тачка (а) овог закона таква продужења не прекорачују рок који је дужнику потребан да предузме одговарајуће радње ради измиривања те обавезе.

(б) ако лице има право на било коју од олакшица за плаћање предвиђених у чл. 217. до 222. овог закона, плаћање се врши најкасније до истека рока или рокова прецизираних у вези с тим олакшицама.

2. Случајеви када се и услови под којима се обуставља дужникова обавеза да плати дажбине могу да се пропишу у проведбеним прописима овог закона;

(а) када се захтјев за одустајање од наплате дажбине подноси у складу с чл. 229., 231. или 232. овог закона; или

(б) када се роба одузима с циљем њене накнадне пљенидбе у складу са тачком (ц) алинеја (ii) став 1. члана 226., или тачком (д) став 1. члана 226. овог закона; или

(ц) када је царински дуг настао према члану 195. овог закона, а има више дужника.

Члан 216.

Плаћање се врши у готовини или на неки други начин са сличним učinkом измиривања у складу с важећим прописима. Оно може да се изврши и поравнањем потраживања када то важећи прописи дозвољавају.

Члан 217.

Под условом да се износ дажбине који одређено лице треба да плати односи на робу која је пријављена за царински поступак која за собом повлачи обавезу плаћања такве дажбине, царински органи, на захтјев тог лица, одобравају одгођено плаћање тог износа под условима прописаним у чл. 218., 219. и 220. овог закона.

Члан 218.

Одобравање одгођеног плаћања зависи од полагања гаранције подносиоца захтјева.

Члан 219.

Царински органи одлучују који од сљедећих поступака мора да се користи приликом одобравања одгођеног плаћања:

а) појединачно за сваки износ дажбине прокњижен под условима прописаним у члану 211. став 1. или у члану 213. став 1. овог закона; или

б) уопштено, за све износе дажбина прокњижене под условима прописаним у члану 211. став 1. овог закона у року који утврде царински органи, а који не прелази 31 дан; или

ц) уопштено, за све износе дажбина који чине једно књижење у складу са чланом 211. став 2. овог закона.

Члан 220.

1. Рок у којем се плаћање одгађа је 30 дана. Израчунава се на сљедећи начин:

(а) када се плаћање одгађа у складу с чланом 219. тачка (а) овог закона, тај рок рачуна се од дана књижења износа дажбине од стране царинских органа. Када се

примјењује члан 212. овог закона, рок од 30 дана, скраћује се за број дана који прелазе рок од два дана потребна за књижење износа;

(б) када се плаћање одгађа у складу с чланом 219. тачка б) овог закона, тај рок се рачуна од дана када истиче свеукупни рок. Скраћује се за онај број дана који одговара половини броја дана свеукупног рока;

(ц) када се плаћање одгађа у складу с чланом 219. тачка ц) овог закона, тај рок рачуна се од дана истека рока у којем је дотична роба била пуштена. Скраћује се за онај број дана који одговара половини броја дана дотичног рока.

2. Када је број дана рокова из става 1. тачка (б) и (ц) овог члана непаран, број дана који треба да се одузме од рока од 30 дана у складу са ставом 1. тачка (б) и (ц) овог члана једнак је половини сљедећег најнижег парног броја.

3. Ради поједностављивања, када рокови из става 1. тачка (б) и (ц) овог члана представљају календарску недјељу или календарски мјесец, царински органи могу да пропишу да се износ дажбине у вези с којим је плаћање одгођено мора да плати:

(а) ако је рок календарска недјеља, у петак четврте недјеље након те календарске седмице;

(б) ако је рок календарски мјесец, до 16. у мјесецу након тог календарског мјесеца.

Члан 221.

1. Одгођено плаћање не одобрава се у погледу износа дажбине који се, иако повезани с робом која је пријављена за царински поступак који за собом повлачи обавезу плаћања такве дажбине, књиже у складу с важећим прописима, а који се односе на прихватање непотпуних пријава, јер до истека одређеног рока декларант није доставио потребне податке за коначно утврђивање вриједности робе за царинске сврхе или није доставио појединости или документ који је недостајао приликом прихватања непотпуне пријаве.

2. Међутим, одгођено плаћање може да се одобри у случајевима из става 1. овог члана када се износ дажбине који треба да се наплати књижи прије истека рока од 30 дана од дана када је био књижен првобитни износ за наплату или, ако није био прокњижен, од дана прихватања пријаве која се односи на дотичну робу. Дужина одгађања плаћања одобрена у таквим околностима не прелази датум истека рока који је, у складу с чланом 220. овог закона, био одобрен у вези с износом дажбине који је био првобитно утврђен или који би био одобрен да је износ законски потраживане дажбине био књижен приликом пријављивања дотичне робе.

Члан 222.

1. Царински органи могу, осим одгођеног плаћања, дужнику да одобре и друге олакшице за плаћање. Одобравање таквих олакшица за плаћање:

(а) зависи од полагања гаранције. Међутим, таква гаранција не мора да се захтјева ако би то, због ситуације у којој се налази дужник, проузроковало озбиљне економске или друштвене неприлике;

(б) доводи до обрачуна и наплате камате уз износ дажбине. Износ такве камате обрачунава се тако да буде једнак износу који би у ту сврху био зарачунат на берзи или финансијском тржишту БиХ.

2. Царински органи могу да одустану од наплате камате када би то, због ситуације у којој се налази дужник, проузроковало озбиљне економске и друштвене неприлике.

3. Изузеци у смислу полагања гаранције или захтијевања камате из става 1. тачака (а) и (б) овог члана одобравају се одлуком Управног одбора.

Члан 223.

Без обзира на олакшице за плаћање које су одобрене, дужник у сваком случају може да плати пуни или дјелимични износ дажбине прије истека рока за плаћање који му је одобрен.

Члан 224.

Потраживани износ дажбине може да плати треће лице умјесто дужника.

Члан 225.

1. Када потраживани износ дажбине није плаћен у прописаном року:

- (а) царински органи користе све могућности које им стоје на располагању према важећим прописима, укључујући и принуду како би обезбједили наплату тог износа;

Посебне одредбе, које се односе на жиранта у оквиру поступка провоза, могу да се пропишу у проведбеним прописима овог закона;

- (б) уз износ дажбине наплаћује се и затезна камата. Стопа затезне камате може да буде већа од редовне каматне стопе коју утврди Централна банка БиХ. Међутим, не може да буде мања од те стопе.

2. Царински органи могу да одустану од наплате затезне камате:

- (а) када би то, због ситуације у којој се налази дужник, проузроковало озбиљне економске или друштвене неприлике;
- (б) када тај износ не прелази висину утврђену у проведбеним прописима овог закона; или
- (ц) ако се дажбина плати у року од пет дана од истека рока прописаног за плаћање.

Одустајање од наплате затезних камата из тачке (а) овог става одобрава се само одлуком Управног одбора.

3. Царински органи могу да утврде:

- (а) минималне рокове за обрачунавање камата;
- (б) минималне износе који треба да се плате као затезне камате.

ГЛАВА IV - ОТПИС ЦАРИНСКОГ ДУГА

Члан 226.

1. Без одступања од апсолутног рока застареле плаћања царинског дуга, који износи шест година од његовог настанка, неизмиривање таквог дуга у случају законски утврђене платежне неспособности дужника, царински дуг се отписује:

- (а) плаћањем износа дажбине;
- (б) одустајањем од наплате износа дажбине;
- (ц) када се, у погледу робе пријављене за поступак који за собом повлачи обавезу плаћања дажбина:

- (i) царинска пријава поништава;
- (ii) роба, прије пуштања, одузме и истовремено или накнадно заплијени, уништи према упутствима царинских органа, уништи или препусти у складу с чланом 174. или уништи или неповратно изгуби због свог стварног карактера или непредвиђених околности или више силе;

- (д) када се роба у погледу које настаје царински дуг у складу с чланом 194. овог закона одузима након

њеног незаконитог уношења и истовремено или накнадно заплијени.

2. У случају одузимања и пљенидбе робе, сматра се да се царински дуг, независно од сврха кривичног закона које су примјењиве на царинске прекршаје, не отписује када, према кривичним прописима у БиХ, дажбине представљају основ за одређивање казни или када постојање царинског дуга представља основ за покретање кривичног поступка.

Члан 227.

Царински дуг, на какав се позива у члану 209. овог закона, отписује се и када се поништавају царинске радње и поступци извршени како би се омогућило одобравање преференцијалног тарифног поступања из члана 209. овог закона.

ГЛАВА V - ПОВРАТ И ОДУСТАЈАЊЕ ОД НАПЛАТЕ ДАЖБИНЕ

Члан 228.

Сљедећи појмови имају значење:

- а) "поврат" значи потпуно или дјелимично враћање увозних или извозних дажбина које су плаћене;
- б) "одустајање од наплате" значи одлуку о одустајању од наплате цјелокупног износа или дијела износа царинског дуга или одлуку о поништавању књижења цјелокупног износа или дијела износа увозне или извозне дажбине који није плаћен.

Члан 229.

1. Увозне или извозне дажбине враћају се ако се утврди да приликом њиховог плаћања износ таквих дажбина није био законски потраживан или ако је тај износ био књижен супротно одредбама члана 213. став 2 овог закона.

Од наплате увозних или извозних дажбина одустаје се ако се утврди да приликом њиховог књижења износ тих дажбина није био законски потраживан или ако је тај износ био књижен супротно одредбама члана 213. став 2 овог закона.

Никакав поврат или одустајање од наплате увозних или извозних дажбина не одобрава се када су чињенице које су довеле до плаћања или књижења износа који није био законски потраживан настале као посљедица намјерног поступка заинтересованог лица.

2. Увозне или извозне дажбине се враћају или се одустаје од њихове наплате након подношења захтјева одговарајућој царинској канцеларији у року од три године од дана када је дужник био обавијештен о износу тих дажбина.

Тај временски рок продужава се ако заинтересовано лице пружи доказе да је било спречено да поднесе свој захтјев у наведеном року због непредвиђених околности или више силе.

Када у том року сами царински органи открију да постоји једна или друга ситуација која је описана у ставу 1. овог члана, они на своју иницијативу врше поврат и одустају од наплате дажбине.

Члан 230.

Увозне или извозне дажбине враћају се када се царинска пријава поништи, а дажбине плате. Поврат се одобрава након што заинтересовано лице поднесе захтјев у роковима предвиђеним за подношење захтјева за поништавање царинске пријаве.

Члан 231.

1. Увозне дажбине враћају се или се од њихове наплате одустаје ако се утврди да се износ тих дажбина који је прокњижен односи на робу која је стављена у одређени царински поступак, а коју увозник није прихватио, јер је у тренутку из члана 64. овог закона била с недостацима или

није испуњавала услове уговора на основу којег је увезена.

У смислу обог става, сматра се да "роба с недостацима" обухвата робу која је била оштећена прије пуштања.

2. Поврат или одустајање од наплате увозних дажбина одобрава се под условом:

(а) да роба није употребљавана, осим такве почетне употребе која би могла да буде потребна да се утврди да је роба с недостацима или да није у складу са условима уговора; и

(б) да је роба увезена из царинског подручја БиХ.

На захтјев заинтересованог лица, царински органи допуштају да роба буде увезена или уништена, или да се с циљем њеног поновог извоза, стави у поступак провоза или поступак царинског складиштења или да буде смјештена у слободној зони или слободном складишту.

У сврхе одређивања једног од ових царински одобрених поступања или употребе, та роба сматра се робом која није бх. роба.

3. Увозне дажбине не враћају се и од њихове наплате се не одустаје у погледу робе која је, прије него што је била пријављена царинском пријавом, била привремено увезена ради испитивања, изузев ако чињеница да је роба била с грешком или да није испунила услове уговора није могла нормално да се открије током таквих испитивања.

4. Увозне дажбине се враћају или се одустаје од њихове наплате из разлога наведених у ставу 1. овог члана након подношења захтјева одговарајућој царинској канцеларији у року од 12 мјесеци од дана обавјештавања дужника о износу тих дажбина. Међутим, у изузетно оправданим случајевима, царински органи могу да допусте да се тај рок прекорачи.

Члан 232.

1. Може да се изврши поврат увозних или извозних дажбина или одустане од њихове наплате и у неким другим ситуацијама од оних из чл. 229., 230. и 231. овог закона, а које:

(а) се утврде у проведбеним прописима овог закона;

(б) које настану као посљедица околности у којима никаква превара или очити немар не могу да се припишу том лицу. Ситуације у којима ова одредба може да се примијени и поступци које у том циљу треба слиједити дефинишу се у проведбеним прописима овог закона. Поврат или одустајање од наплате дажбине може да подлијеже посебним условима.

2. Поврат дажбина се врши или се од њихове наплате одустаје из разлога наведених у ставу 1. овог члана након подношења захтјева одговарајућој царинској канцеларији у року од 12 мјесеци од дана када се дужник обавијести о износу тих дажбина.

Међутим, у изузетно оправданим случајевима, царински органи могу да допусте да се тај рок прекорачи.

Члан 233.

Поврат увозних или извозних дажбина се врши или се од њихове наплате одустаје под условима предвиђеним у овој глави само ако износ који треба да се врати или од чије се наплате одустаје премашује износ који је утврђен у проведбеним прописима овог закона.

Међутим, царински органи могу да одобре и захтјев за поврат или одустајање од наплате који се односи на нижи износ.

Члан 234.

1. Поврат износа увозних или извозних дажбина или камате или затезне камате која је наплаћена приликом плаћања таквих дажбина не доводи до исплаћивања камате од

стране царинских органа. Међутим, камата се исплаћује када одлука за одобравање захтјева за поврат није извршена у року од три мјесеца од дана доношења те одлуке.

2. Износ камате из става 1, овог члана обрачунава се тако да буде једнак износу који би се зарачунао у ту сврху на берзи или финансијском тржишту БиХ.

Члан 235.

Када се грешком одустане од наплате царинског дуга или када се грешком изврши поврат одговарајућег износа дажбине, првобитни дуг поново постаје платив. Свака камата плаћена према члану 234. овог закона мора да буде враћена.

ДИО ОСМИ ЖАЛБЕ

Члан 236.

1. Свако лице има право жалбе на одлуке које донесу царински органи, које се односе на примјену царинских прописа, а које га се тичу.
2. Свако лице које је поднијело захтјев царинским органима за доношење одлуке у вези с примјеном царинских прописа, а није добило одлуку по том захтјеву у року из члана 6. став 2. овог закона, такође има право жалбе.

Члан 237.

1. Подношење жалбе не одгађа примјену спорне одлуке.
2. Међутим, царински органи одгађају примјену такве одлуке у потпуности или дјелимично када имају добар разлог за вјеровање да та спорна одлука није у складу са царинским прописима или када се сматра да ће да нанесе непоправљиву штету заинтересованом лицу.

3. Када спорна одлука има за посљедицу наплату увозних или извозних дажбина, одгађање спровођења те одлуке зависи од тога да ли гаранција постоји или треба да се положи. Међутим, таква гаранција не мора да се захтијева када би такав захтјев, због околности у којима се дужник налази, вјеројатно проузроковао озбиљне економске или друштвене неприлике.

ДИО ДЕВЕТИ ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 238.

Сва царинска службена документа у царинском поступку попуњаваће се на било ком службеном језику у Босни и Херцеговини.

Члан 239.

1. Овај закон, укључујући и његов прилог, у потпуности је обавезујући и директно се примјењује на царинском подручју БиХ.
2. Овај закон има јачу правну снагу у односу на друге БиХ прописе, који регулишу област царинске политике.
3. Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се од 1. јануара 2005. године.
4. Од дана примјене овог закона престаје да важи Закон о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 21/98 и 10/02).

ПСБиХ број 119/04
2. децембра 2004. године
Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Мартин Рагуџ, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Горан Милојевић, с. р.

ПРИЛОГ

РОБА ОСЛОБОЂЕНА ПЛАЊАЊА УВОЗНИХ ДАЖБИНА

Члан 1.

Оквир и основне дефиниције

1. Овим прилогом, у складу с чланом 176. овог закона, прописују се они случајеви у којима се, под посебним условима, ослобађање од плаћања дажбине одобрава појединачно када се роба ставља у слободан промет у БиХ.

2. У смислу овог анекса:

(а) **"Количина и вриједност робе коју путник може да унесе"** значи количину одређене робе и укупну вриједност робе коју путник може да унесе у царинско подручје БиХ једном дневно приликом доласка у царинско подручје БиХ из стране земље, под условом да је роба некомерцијалног карактера.

(б) **"Лична имовина"** значи сву имовину намијењена за личну употребу одређених лица или за задовољавање потреба њиховог домаћинства.

"Личну имовину" нарочито чини сљедеће:

(i) предмети домаћинства;

(ii) бицикли и мотоцикли, приватна моторна возила и њихове приколице, камп кућице, излетнички бродови и приватни авиони.

Потрепштине за домаћинство које одговарају нормалним породичним захтјевима, кућни љубимци и јахаће животиње, као и портабл инструменти за примијењену умјетност или хуманистичке науке, потребне одређеном лицу за обављање његове дјелатности или занимања, такође чине "личну имовину".

(ц) **"Предмети домаћинства"** значе личне предмете, кућну постелину, намјештај и њиховог домаћинства. Међутим, карактер и количина "предмета домаћинства" не смију да буду такви да упућују на то да се они увозе из комерцијалних разлога.

(д) **"Лични пртљаг"** значи сав пртљаг који је путник у стању да пријави царинским органима приликом свог доласка у БиХ, као и сваки други пртљаг који се накнадно предочи овим истим органима, под условом да може да се пружи доказ да је приликом поласка путника заведен као пратећи пртљаг код компаније која га је превезла у БиХ из земље поласка.

(е) **"Роба некомерцијалног карактера"** значи увозе повремениг карактера, а који се састоје искључиво од робе за личну употребу путника или њихових породица, или од робе која је намијењена за поклоне; карактер и количина такве робе не смију да буду такви да упућују на то да се увозе из комерцијалних разлога.

(ф) **"Царинска олакшица"** значи да се стопа која је прецизирана у Тарифном прегледу Закона о царинској тарифи БиХ не примјењује.

(г) **"Узорци робе"** значе сваки производ који представља врсту робе чији начин пријављивања и количина, за робу исте врсте или квалитета, искључују њихову употребу у било које друге сврхе изузев за прибављање нарудџби.

(х) **"Алкохолни производи"** значе: производе (пиво, вино, аперитиви с винском или алкохолном базом, коњаци, ликери или алкохолни напаци, итд.) који потпадају под тарифну ознаку бр. 22 03 до 22 09 у Тарифном прегледу Закона о царинској тарифи Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Роба садржана у личном пртљагу путника

1. Од плаћања дажбине ослобађа се роба која је садржана у личном пртљагу путника који долази из иностранства, а која не подлијеже било каквим важећим ограничењима или забранама, под условом да такви увози нису комерцијалног карактера.

2. Царинска олакшица наведена у ставу 1. овог члана, а у вези с доле набројаном робом, примјењује се уз сљедећа количинска ограничења по путнику и по дану:

(а) роба некомерцијалног карактера, укључујући дарове и сувенире који се налазе у личном пртљагу путника, а чија царинска вриједност није већа од 200 КМ.

(б) производи од дувана:

(i) 200 цигарета; или

(ii) 100 цигарилоса; или

(iii) 250 грама дувана.

(ц) алкохолна пића:

(i) 2 литре столног вина;

(ii) 1 литар алкохола или жестоког пића од преко 22% вол.; или 2 литре десертног вина, пјенушца или других пића;

(д) парфеми и тоалетне воде:

(i) 60 цц/мл парфема;

(ii) 250 цц/мл тоалетне воде.

3. Путници млађи од 17 година немају право да увозе робу наведену у ставу 2. тачка (б) и (ц) овог члана.

Члан 3.

Лична имовина физичких лица која своје мјесто боравка премјештају из стране земље у БиХ

1. Од плаћања увозних дажбина ослобађа се лична имовина увезена од стране физичких лица која своје мјесто боравка премјештају из стране земље у царинско подручје БиХ.

2. Царинска олакшица ограничена је на личну имовину која је:

(а) била у власништву и, у случају непотрошене робе, укључујући бицикла и мотоцикла, приватна моторна возила и њихове приколице, камп кућице, излетничке бродове и приватне авионе, које је одређено лице користило у свом пређашњем мјесту боравка најмање шест мјесеци до дана када је престало да има мјесто боравка у иностранству из које је дошло;

(б) која намјерава да се користи у исте сврхе у мјесту пребивалишта тог лица у БиХ.

3. На захтјев царинског органа, физичко лице обавезно је да приложи доказ о томе да је испуњен временски период који се помиње у ставу 2. тачка (а) овог члана.

4. Царинска олакшица може да се одобри само лицима чије је мјесто боравка било ван БиХ у непрекидном трајању од најмање 12 мјесеци, односно најмање 12 мјесеци у временском периоду од четири године боравка.

5. Царинска олакшица одобрава се искључиво за личну имовину која је пријављена за стављање у слободан промет у року од 12 мјесеци од дана установљења пребивалишта унутар царинског подручја БиХ.

6. Изузев за посебне одредбе прецизиране у претходном одјељку овог прилога, никакве царинске олакшице не одобравају се за:

(а) алкохолне производе;

(б) дуван и производе од дувана;

- (ц) комерцијална превозна средства;
- (д) производе који се користе за обављање дјелатности или занимања, изузев портабл инструмената за примјену умјетности или хуманистичке науке.
7. Лична имовина којој је дозвољен увоз без плаћања дажбине не може да се посуђује, даје као гаранција, изнајмљује или уступа, било за накнаду или бесплатно, у року од 12 мјесеци од дана прихватања пријаве за стављање робе у слободан промет, без претходног добијања сагласности царинских органа.
8. Свака позајмица, давање у виду гаранције, изнајмљивање или уступање прије истека временског рока наведеног у ставу 7. овог члана повлачи за собом плаћање одговарајуће дажбине на име предметне имовине по царинској стопи која се примјењивала на дан такве позајмице, давања у виду гаранције, изнајмљивања или уступања, а на бази врсте имовине и царинске вриједности која је утврђена или прихваћена тог дана од надлежних царинских органа.

Члан 4.

Лична имовина стечена насљедством

1. Од плаћања дажбине ослобађа се лична имовина коју су држављани БиХ и страни држављани стално настањени у БиХ наслиједили у иностранству.
2. У сврху става 1. овог члана, појам "лична имовина" значи и предмете домаћинства који су чинили имовину покојника.
3. Изузев за посебне одредбе које се односе на робу садржану у личном пртљагу путника, царинске олакшице не одобравају се за:
- (а) алкохолне производе;
- (б) дуван и производе од дувана;
- (ц) комерцијална превозна средства;
- (д) производе који се користе приликом обављања дјелатности или занимања, изузев портабл инструмената за примјену умјетности или хуманистичке науке који су били потребни за обављање дјелатности или занимања покојника;
- (е) залихе сировина и готових или полуготових производа;
- (ф) живе животиње и пољопривредне производе који премашују количине потребне за нормалне породичне потребе.
4. Царинска олакшица одобрава се искључиво за личну имовину стављену за слободан промет најкасније годину дана од дана када је одређено лице стекло право на ту имовину. Међутим, царински органи могу да продуже овај временски рок на основу посебних разлога.
5. Ставови од 1. до 4. овог члана такође се примјењују и на личну имовину коју насљедством стекну лица из члана 4. тачка (1) (ц) овог закона која се баве непрофитном дјелатношћу и која су регистрована у царинском подручју БиХ.

Члан 5.

Предмети домаћинства за опремање секундарног боравања

1. Од плаћања дажбине ослобађају се предмети домаћинства које увози физичко лице с уобичајеним мјестом боравка ван БиХ с циљем опремања секундарног мјеста боравка у царинском подручју БиХ.
2. Ослобађање се ограничава на следеће предмете домаћинства који су:
- (а) изузев у посебним случајевима и под оправданим околностима, кориштени и припадали дотичном лицу у периоду од најмање шест мјесеци прије извоза тих предмета домаћинства;

- (б) и по природи и количини одговарају нормалном опремању тог секундарног боравања.
3. Ослобађање се одобрава само следећим лицима:
- (а) која имају уобичајено мјесто боравка ван БиХ непрекидно најмање 12 мјесеци;
- (б) која су власници секундарног боравања или су га изнајмила на најмање двије године; и
- (ц) која се обавезују да секундарно боравање неће изнајмити трећем лицу док она или њихове породице буду одсутне.
4. Ослобађање може да се ограничи на једнократно кориштење за жељо те исто секундарно боравање.
5. Дозвола за ослобађање може да подлијеже полагању гаранције како би се обезбиједило плаћање било каквог царинског дуга који би могао произаћи.
6. Изнајмљивање или пренос секундарног боравања на треће лице прије истека периода од двије године од дана прихватања увоза предмета за домаћинство повлачи за собом плаћање одговарајућег износа дажбина, по стопи која се примјењује у тренутку изнајмљивања или преноса а на основу врсте робе и царинске вриједности прихваћене или процијенене тог дана од стране царинских органа. Ослобађање наставља да се примјењује ако се ти предмети користе за опремање новог секундарног боравања под условом да се поштују одредбе става 3. тачка (б) и (ц) овог члана.
7. Било какво посуђивање, давање у залог, изнајмљивање или пренос, било уз накнаду или бесплатно, тих предмета домаћинства трећем лицу прије истека периода од двије године од дана одобравања повлачи за собом плаћање одговарајућих дажбина под истим условима поменутих у ставу 6. овог члана. Овај период може да буде продужен до 10 година за предмете домаћинства с већом вриједношћу.

Члан 6.

Основна средства и друга опрема увезена у сврху преноса послова из треће земље у БиХ

1. Од плаћања дажбине ослобађају се основна средства и друга опрема која припада предузетништвима која су дефинитивно прекинула своју дјелатност у иностранству и премјестила се у царинско подручје БиХ, како би ту наставила да обављају сличну дјелатност.
- У случајевима гдје је премјештено предузеће пољопривредно газдинство, жива стока која му припада такође се увози без плаћања дажбине.
2. У сврху става 1. овог члана, "предузеће" значи независну економску јединицу производне или услужне дјелатности.
3. Ослобађање од плаћања дажбине ограничава се на основна средства и другу опрему која је:
- (а) кориштена у предузетништву најмање 12 мјесеци до дана када је оно престало да послује у иностранству из које је пренијело своје дјелатности;
- (б) која намјерава да се користи у исте сврхе након преноса;
- (ц) која одговара карактеру и обиму дотичног предузетништва.
4. Царинска олакшица не одобрава се предузетништвима чији је премјештај у царинско подручје БиХ уследио након или у сврху спајања са или апсорбовања од стране предузетништва установљеног у царинском подручју БиХ, осим у случају покретања нове дјелатности у наведеном предузетништву.
5. Царинска олакшица не одобрава се за:
- (а) превозна средства која по свом карактеру не представљају средства за производњу или услужну дјелатност;

- (б) намирнице свих врста намијењене за прехрану људи или животиња;
- (ц) гориво и залихе сировина, готових или полуготових производа;
- (д) живе животиње које су у посједу трговаца.
6. Царинска олакшица која се одобрава према одредбама овог члана одобрава се искључиво за основна средства и опрему која се уноси у погледу стављања у слободан промет прије истека рока од 12 мјесеци од дана када предузеће престане са својом дјелатношћу у страниј земљи из које долази.
7. Док не истекне рок од 12 мјесеци од дана када је прихваћена пријава за стављање у слободан промет, основна средства и опрема која је увезена без плаћања дажбине не смије да се позајмљује, даје као гаранција, изнајмљује или уступа, уз накнаду или бесплатно, без претходне сагласности царинских органа.
8. Свака позајмица, давање у виду гаранције, изнајмљивање или уступање прије истека временског рока наведеног у ставу 7. овог члана, повлачи за собом плаћање одговарајућих дажбина на одређену робу, по царинској стопи која се примјењивала на дан када је извршено позајмљивање, давање у виду гаранције, изнајмљивање или уступање, а на основу врсте робе и царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од стране царинских органа.
9. Ставови од 1. до 8. овог члана такође се примјењују и на основна средства и опрему која припада лицима која се баве слободном дјелатношћу, те лицима из члана 4. тачка (1) (ц) овог закона која се баве непрофитном дјелатношћу, а која ове дјелатности пребацују из стране земље у царинско подручје БиХ.

Члан 7.

Производи које пољопривредници из БиХ добију на посједима смјештеним у страниј земљи

- Од плаћања дажбине ослобађају се пољопривредни, сточарски, пчеларски, хортикултурни и шумски производи које с имања смјештених у земљи која граничи с царинским подручјем БиХ добију пољопривредници који своје предузеће имају у наведеном царинском подручју које граничи са страном земљом.
- Да би имали користи од одређи става 1. овог члана, сточарски производи морају да буду добијени од стоке која потиче из БиХ, односно која је стављена у слободан промет.
- Ослобађање се ограничава на производе који нису били подвргнути било каквом другом третману осим оног који обично сlijеди након жетве или производње.
- Ослобађање се одобрава само за оне производе које пољопривредници уносе у царинско подручје БиХ, односно који се унесу у њихово име.
- Ставови 1. до 4. овог члана такође се примјењују и на производе које рибарењем или узгојем рибе на језерима или воденим токовима који се налазе на граници између БиХ и неке друге земље добијају рибари из БиХ, а исто тако и на производе које ловом на таквим језерима или воденим токовима добијају спортисти из БиХ.

Члан 8.

Сјемена, ђубрива и производи за обраду земљишта које увозе пољопривредници у страним земљама за кориштење на посједима која граниче с тим земљама

- Од плаћања дажбине ослобађају се сјемена, ђубрива, производи за обраду земљишта и усјеви намијењени за кориштење на посједу смјештеном у царинском подручју БиХ које се граничи са страном земљом и које обрађују пољопривредници које своје главно газдинство имају

унутар наведене стране земље, а које се граничи с царинским подручјем БиХ.

- Ослобађање се ограничава на количине сјемена, ђубрива и других производа потребних за обраду посједа.
- Ослобађање се дозвољава само за сјемена, ђубрива или друге производе који се директно увозе на царинско подручје БиХ од стране пољопривредног произвођача или у његово име.
- Босна и Херцеговина може да услови ово ослобађање добијањем реципроцитетног третмана.

Члан 9.

Роба за жртве несрећа

- Роба увезена од стране јавних органа у БиХ или добротворних, односно хуманитарних организација одобрених од стране надлежних органа, ослобађа се од плаћања дажбине када је намијењена за:
  - бесплатну расподелу жртвама несрећа које су погодиле подручје БиХ;
  - за стављање на бесплатно располагање жртвама таквих несрећа док остају у власништву дотичних организација.
- Од плаћања дажбине ослобађа се роба увезена за слободан промет од стране агенција за пружање помоћи у несрећи с циљем задовољавања њихових потреба за вријеме док врше своју дјелатност под истим условима из става 1. овог члана.
- Ослобађање се не одобрава за материјале и опрему намијењену за обнову подручја погођених незгодом.
- Ослобађање се одобрава само организацијама чији рачуноводствени поступци омогућавају надлежним органима да врше надгледање њиховог пословања и које пружају све гаранције које се сматрају неопходним.
- Организације које уживају олакшице не могу да посуде, изнајме или уступе, уз накнаду или бесплатно, робу из става 1. овог члана под друкчијим условима од оних предвиђених у овом члану, без добијања претходног одобрења у вези с тим од надлежних органа. Ако се роба посуди, изнајми или уступи организацији која је и сама овлаштена да користи олакшицу, она наставља да се одобрава, под условом да је та друга организација користи у сврхе којима се стиче право на такву олакшицу. У осталим случајевима, посуђивање, изнајмљивање или уступање подлијеже претходном плаћању увозних дажбина по стопи која се примјењивала на дан посудбе, изнајмљивања или уступања, на основу врсте робе и царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од стране надлежних органа.
- Роба из става 1. тачка (б) овог члана, након што жртве несреће престану да је користе, не смије да се посуђује, изнајмљује или уступа, уз накнаду или бесплатно, изузев ако то не одобрени надлежни орган.
- Ако се роба посуди, изнајми или уступи организацији која и сама има право на олакшицу у складу са ставом 1. овог члана или, ако то одговара, олакшица наставља да се одобрава под условом да је такве организације користе у сврхе којима се стиче право на такву олакшицу. У осталим случајевима, посудба, изнајмљивање или уступање подлијеже претходном плаћању дажбине по стопи која се примјењивала на дан посудбе, изнајмљивања или уступања, на основу врсте робе и царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од стране царинских органа.

Члан 10.

Роба за добротворне или хуманитарне организације

1. Од плаћања дажбине ослобађа се следећа увезена роба у мјери у којој то неће довести до злоупотребе или већих поремећаја у конкуренцији:
  - (а) основне потрештине које увезу јавне организације или добротворне организације, а које надлежни органи овласте за њихову расподјелу у хуманитарне сврхе;
  - (б) роба коју лице или организација регистрована у страниој земљи шаље бесплатно, а без икакве комерцијалне намјере пошиљаоца, јавним организацијама или другим добротворним или хуманитарним организацијама одобреним од надлежних органа за прикупљање прилога на добротворним манифестацијама у корист сиромашних лица;
  - (ц) опрема и канцеларијски материјали које лица или организације регистроване ван царинског подручја БиХ, без икакве комерцијалне намјере пошиљаоца, бесплатно шаљу јавним организацијама или другим добротворним или хуманитарним организацијама одобреним од надлежних органа, а искључиво за задовољење оперативних потреба или за остваривање њихових добротворних или хуманитарних циљева.
2. У смислу става 1. тачка (а) овог члана, "основне потрештине" значе робу која је потребна да задовољи непосредне потребе људи, нпр. храна, лијекови, одјећа и постељина.
3. Никаква царинска олакшица не одобрава се за:
  - (а) алкохолне производе;
  - (б) дуван и дуванске производе;
  - (ц) кафу;
  - (д) моторна возила изузев амбулантних кола и специјалних возила за превоз инвалидних лица.
4. Царинска олакшица одобрава се само организацијама чије рачуноводствене процедуре омогућују надлежним органима да надгледају њихово пословање, односно које нуде све гаранције које се сматрају неопходним.
5. Организације које уживају олакшице не смију да посуђују, изнајмљују или уступају, уз наканду или бесплатно, робу и опрему прецизирану у ставу 1. у друге сврхе од оних које су прецизиране у ставу 1. тач. (а) и (б) овог члана без претходне сагласности царинских органа.
6. Ако се роба и опрема позајмљује, издаје или уступа организацији која и сама има право на царинску олакшицу у складу са ставом 1. овог члана, царинска олакшица се и даље одобрава под условом да таква организација користи робу у оне сврхе за које се даје право на такву олакшицу.
7. У другим случајевима, позајмљивање, изнајмљивање или уступање подлијеже претходном плаћању дажбине, по царинској стопи која се примјењивала на дан позајмљивања, изнајмљивања или уступања, а на основу врсте робе или опреме и царинске вриједности установљене или прихваћене тог дана од царинских органа.
8. Организације наведене у ставу 1. овог члана, које престану да испуњавају услове по којима имају право на царинску олакшицу, или које намјеравају да користе робу и опрему примљену без плаћања дажбине у друге сврхе од оних које су прецизиране тим ставом, морају о томе да извјесте надлежне органе.
9. Робa и опрема која остане у власништву организација које престану да испуњавају услове по којима имају право на

царинску олакшицу подлијежу плаћању одговарајућих дажбина по стопи која се примјењивала на дан престанка испуњавања ових услова а на основу врсте робе и опреме, односно царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од царинских органа.

10. Робa и опрема коју организације које уживају царинску олакшицу користе у друге сврхе од оних прецизираних у ставу 1. овог члана подлијежу плаћању одговарајућих дажбина по стопи која се примјењивала на дан престанка испуњавања ових услова, а на основу врсте робе и опреме, односно царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од царинских органа.

Члан 11.

Роба намијењена за потребе слијепих лица

1. Од плаћања дажбине ослобађају се предмети који су посебно дизајнирани за образовно, научно или културно усавршавање слијепих лица, а који су наведени у листи коју усваја Управни одбор.
2. Од плаћања дажбине ослобађају се предмети који су посебно дизајнирани за образовно, научно или културно усавршавање слијепих лица, који су наведени у листи коју сачињава Управни одбор, под условом да их увозе:
  - (а) слијепа лица за своју личну употребу;
  - (б) институције или организације које се брину за образовање или пружање помоћи слијепим лицима, а које су одобрене од надлежних органа у БиХ у сврху уласка ових артикала без плаћања дажбине.
3. Олакшица из става 2. овог члана примјењује се на резервне дијелове, компоненте или прибор који су конкретно намијењени за дотичне артикле, као и на алат који се користи за одржавање, провјеравање, калибрацију или поправку наведених артикала, под условом да се такви резервни дијелови, компоненте, прибор или алат увозе истовремено кад и наведени артикли или, ако се увозе накнадно, да се може утврдити да су намијењени за артикле који су били претходно увезени без плаћања дажбине, односно који би имали право на ослобађање у вријеме када је ослобађање затражено за конкретне дотичне резервне дијелове, компоненте или прибор и алат.

Члан 12.

Роба намијењена за потребе других хендикепираних лица

1. Од плаћања дажбине ослобађају се предмети који су посебно дизајнирани за образовање, запошљавање или друштвено напредовање физички или ментално хендикепираних лица, под условом да их увозе:
  - (а) хендикепирана лица за своју личну употребу;
  - (б) институције или организације које се као основном дјелатношћу баве образовањем или пружањем помоћи хендикепираним лицима, а које имају одобрење надлежних органа да увезу такве артикле без плаћања дажбине.
2. Предмети из става 1. овог члана ослобађају се од плаћања дажбине под условом да се не производе у БиХ.
3. Ослобађање из става 1. овог члана примјењује се на резервне дијелове, компоненте или прибор који су конкретно намијењени за дотичне артикле, као и на алат који се користи за одржавање, провјеравање, калибрацију или поправку наведених артикала, под условом да се такви резервни дијелови, компоненте, прибор или алат увозе истовремено кад и наведени артикли или, ако се увозе накнадно, да се може утврдити да су намијењени за артикле који су били претходно увезени без плаћања дажбине, односно који би имали право на ослобађање у вријеме када је ослобађање затражено за конкретне дотичне резервне дијелове, компоненте или прибор и алат.

Члан 13.

Путнички аутомобили које увозе инвалидна лица

1. Од плаћања дажбине ослобађају се инвалидна лица на путнички аутомобил који увезу из иностранства једном у периоду од пет година, а који ће да користе као ортопедско или друго помагало.
2. У смислу става 1. овог члана, следећа лица сматрају се инвалидним лицима која могу да остваре право на ослобађање од плаћања дажбине при увозу путничког аутомобила као ортопедског или другог помагала:
  - (а) ратни војни инвалиди, ако је рјешењем надлежне комисије за утврђивање степена инвалидности према прописима о инвалидском осигурању утврђено тјелесно оштећење од најмање 70%, као и за утврђени степен инвалидности од 50% и више, ако се ради о ампутацијама и тежим оштећењима екстремитета која условљавају употребу возила прилагођених инвалидним лицима;
  - (б) остала инвалидна лица, ако је рјешењем надлежне комисије за утврђивање степена инвалидности према прописима о инвалидском осигурању утврђено тјелесно оштећење од најмање 80%, посебно органа за кретање (доњи екстремитети, карлица, кичма) као и других органа који доводе до деформације функције доњих екстремитета; потпуни губитак или оштећење вида; тежи облик ретардираности или парализе.
3. Инвалидно лице може да увезе путнички аутомобил до вриједности од 30.000 КМ, односно путнички аутомобил посебно прилагођен за превоз инвалидних лица, без ограничења вриједности.

Члан 14.

Предмети незнатне вриједности који се повремено примају у писмима и поштанским пакетима

1. Држављани БиХ и страни држављани ослобађају се плаћања дажбине за предмете незнатне вриједности које приме из иностранства у писмима и поштанским пакетима, у вриједности до 50 КМ.
2. Ослобађање се не примењује на:
  - (а) алкохолне производе;
  - (б) парфеме и тоалетне воде;
  - (ц) дуван и дуванске прерађевине.
3. Уобичајено примање пакета у смислу овог става подразумева примање пакета из иностранства једном у току недеље.

Члан 15.

Разна документа и предмети

Следећа документа и предмети ослобађају се од плаћања дажбине:

- (а) документа која се бесплатно шаљу јавним службама у БиХ и ентитетима;
- (б) публикације страних влада и публикације званичних међународних органа намијењене за бесплатну расподелу;
- (ц) гласачки листићи за изборе у организацији органа у трећим земљама;
- (д) предмети који се као докази или у сличне сврхе подносе судовима или другим званичним институцијама у БиХ и ентитетима;
- (е) примјерци потписа и циркуларна писма која се достављају као дио уобичајене размјене информација између јавних служби или банкарских институција;

- (ф) службени штампани материјали које прима Централна банка БиХ и агенције за банкарство у ентитетима;
- (г) извјештаји, изјаве, ноте, проспекти, образци захтјева и остала документа сачињена од стране предузетништва установљених у трећој земљи и достављена власницима или уписницима вриједносних папира које издају та предузетништва;
- (х) снимљени материјали (бушене картице, тонски записи, микро филмови, итд.) за пренос информација које се бесплатно шаљу одређеном примаоцу, у мјери у којој увоз без плаћања дажбине не доводи до злоупотребе или већих поремећаја конкуренције;
- (и) списи, архиве, штампани образци и друга документа која се користе на међународним састанцима, конференцијама или конгресима, те извјештаји о таквим скуповима;
- (ј) планови, технички цртежи, тлоцрти, описи и друга слична документа увезена с циљем добијања или испуњавања наруџби у трећим земљама или учествовања на такмичењу које се одржава на царинском подручју БиХ;
- (к) документа која се користе приликом испитивања која институције из трећих земаља обављају у царинском подручју БиХ;
- (л) штампани образци који се користе као званична документа у међународном промету возила или роба према међународним конвенцијама;
- (м) штампани образци, наљепнице, карте и слична документа које превозна или хотелијерска предузетништва у трећој земљи достављају путничким агенцијама у царинском подручју БиХ;
- (н) кориштени штампани образци и карте, отпремнице, коносани, товарни листови и друга комерцијална или канцеларијска документа;
- (о) званични штампани образци из треће земље или од међународних органа и штампани материјали који су у складу с међународним стандардима, а које удружења трећих земаља достављају за расподелу одговарајућим удружењима смјештеним у царинском подручју БиХ;
- (п) фотографије, слајдови и стереотипне подлоге за фотографије, било с текстом или без текста, које се достављају новинским агенцијама или издавачима новина или часописа.

Члан 16.

Роба која се увози у трговачко-промотивне сврхе**Узорци робе занемарљиве вриједности**

1. Од плаћања дажбине ослобађају се узорци робе који су занемарљиве вриједности, а који могу да се користе само за нарудзбу оне врсте робе коју представљају с циљем њиховог увоза у царинско подручје БиХ.
2. Надлежни царински орган може да захтијева да одређени производи, да би користили царинску олакшицу из става 1. овог члана, морају да буду учињени трајно неупотребљивим тако што ће се поцијепати, перфорирати или јасно и неизбрисиво означити, или неким другим процесом, под условом да такав поступак не уништи њихов карактер узорка.

Штампани и рекламни материјал

3. Од плаћања дажбине ослобађа се штампани и рекламни материјал као што су каталози, цјеновници, упутства за употребу или брошуре, под условом да се односе на:
  - (а) робу намијењену за продају или изнајмљивање; или

- (б) превоз, комерцијално осигурање или банкарске услуге које пружа правно лице установљено ван царинског подручја БиХ.
4. Царинска олакшица из става 3. овог члана ограничена је на штампани и рекламни материјал који испуњава сљедеће услове:
- на штампаном материјалу мора јасно да буде назначено име предузетништва које производи, продаје или изнајмљује робу или које пружа услуге на које се тај материјал односи;
  - свака пошиљка не смије садржавати више од једног документа или једне копије сваког документа ако је сачињена од неколико докумената. Пошиљке које се састоје од више копија истог документа могу да буду ослобођене од плаћања дажбине под условом да њихова укупна бруто тежина не премашује један килограм;
  - штампани материјали не смију да буду предметом збирних пошиљки од истог пошиљаоца истом примаоцу;
  - артикли за рекламне сврхе који су без стварне комерцијалне вриједности, а које снабдјевачи бесплатно достављају својим купцима и који се, осим њихове рекламне функције, не могу да се користе у друге сврхе.
- Производи који се користе или конзумирају на трговачким сајмовима или сличним манифестацијама**
5. Сљедећи предмети ослобађају се од плаћања дажбине:
- мали репрезентативни узорци робе која је произведена ван БиХ, а који су намијењени за трговачке сајмове или сличне манифестације;
  - роба која је увезена искључиво за демонстрацију машина и апарата који су произведени ван царинског подручја БиХ и изложени на трговачком сајму или сличној манифестацији;
  - различити материјали мале вриједности попут боја, лакова, тапета, итд. који се користе приликом подизања, опремања и декорације привремених штандова за представнике страних земаља на трговачком сајму или сличним манифестацијама, а који се употребом уништавају;
  - штампани материјал, каталози, проспекти, ценовници, рекламни постери, календари, било да су илустровани или не, неуоквирене фотографије и други производи који се дају бесплатно да би се рекламирала роба која је произведена ван царинског подручја БиХ и изложена на трговачком сајму или сличној манифестацији.
6. У смислу става 5. овог члана, "трговачки сајам или слична манифестација" значи:
- изложбе, сајмови, представе и сличне манифестације у вези с трговином, индустријом, пољопривредом или занатством;
  - изложбе или манифестације које се одржавају углавном у добротворне сврхе;
  - изложбе и манифестације које се одржавају углавном у научне, техничке, занатске, умјетничке, образовне или културне сврхе, спортске сврхе, вјерске сврхе или ради вршења вјерске службе, синдикалних активности или туризма и односно ради промовисања међународног разумијевања;
  - састанци представника међународних организација или колективних тијела;
  - службене или комеморативне церемоније или окупљања;
- али не и изложбе постављене у приватне сврхе у комерцијалним трговинама или просторијама ради продаје робе из страних земаља.
7. Царинска олакшица наведена у ставу 5. овог члана ограничава се на узорке који су:
- увезени без плаћања дажбине јер потичу из трећих земаља или су добијени на изложбама од робе увезене у расутом стању из тих земаља;
  - ексклузивно подијељени посјетиоцима на изложби бесплатно за употребу или конзумирање лицима којима су понуђени;
  - препознатљиви као рекламни узорци ниске јединичне вриједности;
  - који могу лако да се продају и тамо гдје је то прикладно, упакују на такав начин да је количина одређеног производа мања од најмање количине истог производа која се стварно продаје на тржишту;
  - у случају прехранбених производа и пића која нису упакована на начин поменут у тачки (д), то су узорци који се конзумирају на лицу мјеста за вријеме самог одржавања изложбе;
  - који, у својој укупној вриједности и количини, одговарају карактеру изложбе, броју посјетилаца и обиму учешћа одређеног излагача.
8. Царинска олакшица наведена у ставу 7. тачка (б) овог члана ограничава се на робу која је:
- конзумирана или уништена на изложбама; и
  - која, по својој укупној вриједности и количини, одговара сврси и карактеру изложбе, броју посјетилаца и обиму учешћа одређеног излагача.
9. Царинска олакшица наведена у ставу 8. тач. (а) и (б) овог члана не одобрава се за:
- алкохолне производе;
  - дуван и производе од дувана;
  - горива, било чврста, течна или гасовита.
- Члан 17.
- Пошиљке које се шаљу организацијама и које штите ауторска права или права индустријског и комерцијалног патента**
- Од плаћања дажбине ослобађају се трговачки знаци, модели или дизајни и њихови пратећи документи, као и пријаве за признање патената, изума и слично, који се подносе органима надлежним за бављење заштитом ауторских права или права на индустријске или комерцијалне патенте.
- Члан 18.
- Роба која се увози у сврху претрага анализе или тестирања**
- Од плаћања дажбине ослобађа се роба која треба да буде подвргнута претрагама, анализи, или тестовима како би се утврдио састав, квалитет и друге техничке карактеристике у сврху информисања или индустријског или комерцијалног истраживања.
  - Ослобађање се одобрава само под условом да се робе за претрагу, анализу или тест комплетно искористе или униште у току претрага, анализе или тестирања.
  - Робе које се користе у претрагама, анализи или тестовима, које саме по себи представљају трговачке промотивне сврхе, не могу да буду ослобађене од дажбина.
  - Ослобађање се одобрава само у односу на количину роба које су стриктно неопходне у сврху у коју се увозе и те количине се одређују за сваки поједини случај од стране надлежних органа.
  - Ослобађање из става 1. овог члана односи се на робе које нису у потпуности искористене или уништене током претрага, анализа или тестова, под условом да се

преостали производи у договору и под надзором надлежних органа:

- (а) у потпуности униште или по завршетку претрага, анализа или тестова претворе у трговачки безвриједну робу;
- (б) уступају ентитетима или Брчко Дистрикту без икаквих трошкова, када је то могуће према домаћим законима;
- (ц) у прописно образложеним околностима извезу ван царинског подручја БиХ.

6. У сврху става 5. овог члана "преостали производи" значе производе који су произашли из претрага анализа или тестова или производе који нису стварно кориштени.

7. Када се примјењује став 5. овог члана производи који преостану на крају претрага, анализа или тестова из става 1. овог члана постају предметом одговарајућих увозних дажбина по царинској стопи која се примјењује на дан завршетка претрага, анализа или тестова, а на основу врсте робе и царинске вриједности коју надлежни царински орган утврди или прихвати на тај дан. Међутим, заинтересована странка може, у договору и под надзором надлежних царинских органа, да претвори преостали производ у отпад, у ком случају се на тај отпад примјењују увозне дажбине у вријеме претварања.

8. Царински органи одређују рок у којем претраге, анализе или тестови морају да се изврше и административне радње и поступаци заврше како би се обезбиједила употреба робе у намијењене сврхе.

Члан 19.

Почасна одликовања, награде и поклони

Од плаћања дажбине ослобађају се почасна одликовања, награде, поклони, пехари, медаље и слични предмети додијељени у оквиру међународних догађаја и међународних односа, и то:

- а) сва почасна одликовања која страна влада у трећој земљи додијели одређеном лицу; или
- б) сви пехари, медаље или слични предмети који су у основи симболичног карактера, а који се одређеном лицу додјељују у трећој земљи као награда за активности тог лица на пољу умјетности, науке, спорта или јавне службе или као признање за заслуге остварене на одређеној манифестацији.

Члан 20.

Образовни, научни и културолошки материјали, научни инструменти и апарати

1. Од плаћања дажбине ослобађају се образовни, научни и културолошки материјали наведени у листи коју усваја Управни одбор без обзира ко је прималац и каква може бити намјена таквих материјала.

2. Од плаћања дажбине ослобађају се образовни, научни и културолошки материјали наведени у листи коју усваја Управни одбор под условом да су намијењени:

- (а) јавним образовним, научним или културолошким установама или организацијама;
- (б) за установе или организације које су наведене у горе наведеној листи, под условом да су надлежни органи у БиХ одобрили пријем таквих производа без плаћања дажбине.

3. Научни инструменти и апарати који нису уврштени у став 2. овог члана увозе се без плаћања увозних дажбина када се увозе искључиво у некомерцијалне сврхе.

4. Олакшица из става 3. овог члана ограничава се на следеће научне инструменте и апарате:

- (а) који су намијењени:

(i) јавним установама које се као основном дјелатношћу баве образовањем или научним истраживањем и оним дијеловима јавних установа који се као основном дјелатношћу баве образовањем или научним истраживањем;

(ii) приватним установама које се као основном дјелатношћу баве образовањем или научним истраживањем, а којима су надлежни органи у БиХ одобрили да увезу такве производе без плаћања дажбине, и

(б) у мјери у којој се ти инструменти или апарати еквивалентне научне вриједности не производе у БиХ.

5. Олакшица се такође примјењује и на:

(а) резервне дијелове, компоненте или прибор који су посебно подесни за научне инструменте или апарате, под условом да су ти резервни дијелови, компоненте или прибор увезени у исто вријеме кад и такви инструменти и апарати, или ако су накнадно увезени, да се могу идентификовати као такви који су намијењени за инструменте или апарате:

(i) који су били претходно увезени без плаћања дажбине, под условом да су такви инструменти и апарати још увијек научног карактера у тренутку када се затражи олакшица за одређене резервне дијелове, компоненте или прибор;

(ii) који би имали право на олакшицу у тренутку када се та олакшица затражи за посебне резервне дијелове, компоненте или прибор.

(б) алати који се користе за одржавање, провјеру, калибарцију или поправку научних инструмената или апарата, под условом да су:

(i) ти алати увезени у исто вријеме кад и такви инструменти и апарати или, ако су увезени накнадно, да се могу идентификовати као такви који су намијењени за посебне инструменте и апарате;

(ii) који су били претходно увезени без плаћања дажбине, под условом да су такви инструменти и апарати још увијек научног карактера у вријеме када се затражи олакшица за алате; или

(iii) који би имали право на олакшицу у тренутку када се та олакшица затражи за алате; те да се

(iv) еквивалентни алати не производе у БиХ.

6. Одобравање олакшица за научне инструменте или апарате и алате, које правно лице регистровано ван БиХ шаље као поклон установама из става 4. тачка (а) овог члана, не подлијеже условима предвиђеним у ставу 4. тачка (б) и 5. тачка (б) овог члана. Међутим, мора се утврдити да поклањање дотичних научних инструмената или апарата није потакнуто било каквим комерцијалним разлозима донатора.

7. Предмети из става 2. овог члана и научни инструменти или апарати који су увезени без плаћања дажбине у складу са условима предвиђеним у ст. од 2. до 6. овог члана не смију да се посуђују, изнајмљују ни уступају, уз накнаду или бесплатно, без претходног обавјештавања надлежних царинских органа.

Ако се неки артикал позајми, изнајми или уступи предузетништву или организацији која има право на олакшице у складу са ставом 1. или 4. тачка (а) овог члана, олакшица се наставља давати под условом да предузеће или организација користи артикал, инструмент

или апарат у сврхе којима се стиче право на такву олакшицу.

У другим случајевима, посуђивање, изнајмљивање или уступање подлијеже претходном плаћању увозних дажбина по стопи која се примјењивала на дан посуђивања, изнајмљивања или уступања на основу врсте робе и царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од стране надлежних царинских органа.

8. Предузеће или организације из ст. 1. и 2. овог члана, које престану да испуњавају услове за стицање права на олакшицу, односно које предлажу да користе артикле увезене без плаћања дажбине у друге сврхе од оних које су предвиђене тим ставовима, о томе обавјештавају надлежне царинске органе.

Артикли који остану у посједу предузећа или организација које престану да испуњавају услове за стицање права на олакшицу, подлијежу плаћању одговарајућих увозних дажбина по стопи која се примјењивала на дан када су се ти услови престали испуњавати, а на основу врсте артикла и царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од стране надлежних царинских органа.

Артикли које предузеће или организације које уживају олакшицу користе у друге сврхе осим оних које су предвиђене у ст. 1. и 2. овог члана подлијежу плаћању одређених увозних дажбина обрачунатих на начин који се примјењивао на дан када су стављени у другу употребу, а на основу врсте артикла и царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од стране надлежних царинских органа.

9. Ставови 6., 7. и 8. овог члана примјењују се, *mutadis mutandis*, и на производе из става 5. овог члана.

Члан 21.

Лабораторијске животиње и биолошке и хемијске материје намијењене за истраживање

- Од плаћања дажбине ослобађају се животиње које су посебно припремљене за лабораторијску употребу, те биолошке или хемијске материје за које не постоји еквивалентна производња на царинском подручју БиХ и које се увозе искључиво у некомерцијалне сврхе.
- Олакшица из става 1. овог члана ограничава се на животиње и биолошке и хемијске материје које су намијењене за:
  - јавне установе које се као основном дјелатношћу баве образовањем или научним истраживањем, као и оне дијелове јавних услова који се као основном дјелатношћу баве образовањем или научним истраживањем; или
  - приватне установе које се као основном дјелатношћу баве образовањем или научним истраживањем, а које су надлежни органи овластили да примају такву робу без плаћања дажбине.

Члан 22.

Терапеутске супстанце људског поријекла и реагенси за одређивање крвних група и типова ткива

- Од плаћања дажбине ослобађају се терапеутске супстанце људског поријекла, реагенси за одређивање крвних група и реагенси за одређивање типова ткива.
- У сврхе става 1. овог члана:
  - "терапеутске супстанце људског поријекла" значе људска крв и њене деривате (цјелокупна људска крв, осушена људска плазма, људски албумин и фиксни раствори људског плазмичког протеина, људски имуноглобулин и људски фибриноген);
  - "реагенси за одређивање крвних група" значе све реагенси људског, животињског, биљног или неког

другог поријекла за одређивање типова крвних група и за откривање инкомпатибилности крви;

- "реагенси за одређивање типова ткива" значе све реагенси било људског, животињског, биљног или неког другог поријекла за одређивање типова људског ткива.
- Олакшица се ограничава на производе који су:
    - намијењени институцијама или лабораторијама одобреним од надлежних органа за кориштење искључиво у некомерцијалне медицинске или научне сврхе;
    - попраћени потврдом о подударности коју издаје одговарајући надлежни орган у трећој земљи поласка;
    - смјештени у контејнерима с посебном ознаком која их идентификује.
  - Олакшицом се обухвата и посебан материјал за паковање који је од битне важности за превоз терапеутских супстанци људског поријекла или реагенса за одређивање крвних група или типова ткива, као и сви раствори и прибор који је потребан за њихову употребу, а који могу да буду укључени у пошिल्ку.

Члан 23.

Фармацеутски производи који се користе на међународним спортским манифестацијама

Од плаћања дажбине ослобађају се фармацеутски производи за људску или ветеринарску медицинску употребу који припадају лицима или животињама које стижу из трећих земаља да би учествовали на међународним спортским манифестацијама организованим у БиХ у границама неопходним да би се испунили њихови захтјеви у току цјелокупног периода њиховог боравка.

Члан 24.

Лијекови за личну употребу

- Држављани БиХ и страни држављани ослобађају се од плаћања дажбине за лијекове за личну употребу које доносе са собом или примају у пошљкама из иностранства.
- Ради кориштења олакшице потребно је презентирати љекарски рецепт.

Члан 25.

Роба која се увози поводом вјенчања

- Од плаћања дажбине ослобађа се дјевојачка спрема и предмети домаћинства (нови или кориштени) који припадају лицу које своје уобичајено мјесто боравка премјешта из стране земље у БиХ поводом вјенчања, као и поклони које тим поводом дају лица из иностранства, с тим да вриједност сваког поклона не прелази 2.000 КМ.
- Олакшица се одобрава само сљедећим лицима:
  - чије је уобичајено мјесто боравка било ван царинског подручја БиХ у непрекидном периоду од најмање 12 мјесеци;
  - које пруже доказ о свом вјенчању.
- Олакшица се не одобрава за алкохолне производе, дуван и производе од дувана.
- Олакшица се одобрава само у погледу робе која је стављена за слободан промет:
  - не раније од два мјесеца од дана одређеног за вјенчање (у овом случају олакшица се условљава подшошењем одговарајуће гаранције, чији облик и износ одређују царински органи); и
  - не касније од четири мјесеца од дана вјенчања.
- Роба може да се стави у слободан промет у неколико одвојених пошљки.

6. Док не истекне период од 12 мјесеци од дана када је прихваћено њено стављање у слободан промет, роба која је увезена без плаћања дажбине поводом вјенчања не смије да се посуђује, изнајмљује или уступа, уз накнаду или бесплатно, без добијања претходне сагласности од надлежних царинских органа.
7. Свако посуђивање, давање у виду гаранције, изнајмљивање или уступање прије истека рока наведеног у ставу 6. овог члана повлачи за собом плаћање одговарајуће дажбине на дотичну робу по стопи која се примјењује на основу врсте робе или царинске вриједности утврђене или прихваћене тог дана од надлежног царинског органа.

Члан 26.

Школски материјал

1. Ослобођени су од плаћања дажбине школска опрема, школски материјал и други предмети домаћинства који представљају уобичајене предмете намјештаја за ученичку собу, а који припадају ученицима или студентима који долазе да бораве у царинском подручје БиХ у сврху њиховог школовања у том подручју и који су намијењени за њихову личну употребу за вријеме њиховог школовања.
2. У сврху става 1. овог члана:
  - (а) "ученик или студент" значи свако лице које је уписано у школску установу на подручју БиХ да би редовно похађало наставу која се у њој нуди;
  - (б) "опрема" значи доње рубље или постељину, као и одјећу, било нову или не, укључујући и обућу;
  - (ц) "школски материјал" значи предмете и инструменте (укључујући калкулаторе и писаће машине) које ученици или студенти обично користе у сврху њихових студија.
3. Ослобађање се одобрава најмање једном током школске године.

Члан 27.

Ковчежи са тијелима и урне са пепелом преминулих лица и украсни предмети који их прате

Од плаћања дажбине ослобађају се ковчежи с тијелима и урне с пепелом преминулих лица, те цвијеће, погребни вијенци и други украсни предмети који их обично прате, као и цвијеће, вијенци и други украсни предмети које уносе лица из иностранства за погреб у БиХ, а да се притом не ради о комерцијалном уносу.

Члан 28.

Међународне конвенције и уговори

Ништа што је наведено у овом закону не спречава одобравање:

- 1) царинских олакшица у складу с Бечком конвенцијом о дипломатским односима од 18. априла 1961.; Бечком конвенцијом о конзуларним односима од 24. априла 1963. или другим конзуларним конвенцијама, односно Њујоршком конвенцијом од 16. децембра 1969. о специјалним мисијама;
- 2) царинских олакшица по уобичајеним привилегијама договореним међународним споразумима или споразумима о сједиштима установа чији је потписник или нека страна земља или међународна организација, укључујући и царинску олакшицу која се одобрава поводом одржавања међународних састанака;
- 3) царинских олакшица по уобичајеним привилегијама и имунитетима договореним у контексту међународних споразума које је БиХ закључила, а којима се успостављају културни или научни

институти или организације по међународном закону;

- 4) царинских олакшица према уобичајеним привилегијама и имунитетима договореним у контексту споразума о културној, научној или техничкој сарадњи закљученим са страним земљама;
- 5) посебних царинских олакшица уведених према споразумима које је БиХ закључила с трећим земљама, а којима се прецизирају заједничке мјере за заштиту лица или околине;
- 6) посебних царинских олакшица уведених према споразумима закљученим са сусједним трећим земљама, а које се оправдавају карактером трговине у пограничној зони с тим земљама;
- 7) царинских олакшица у контексту споразума у које се ушло на основу реципроцитета са страним земљама које су потписнице Конвенције о међународном цивилном ваздушном промету (Чикаго 1944.) у сврху примјене Препоручених поступака 4.42 и 4.44 из Анекса 9. те Конвенције (осмо издање, јули 1980.).

Члан 29.

1. Роба стављена у слободан промет уз ослобађање од плаћања дажбине на основу чл. 5. и 13. овог прилога не смије да се продаје, посуђује, даје другом на употребу, даје у виду гаранције, изнајмљује или преноси као осигурање за друге обавезе без претходног обавјештавања надлежних царинских органа и плаћања дажбине до истека рока и то рока од 12 мјесеци од дана стављања у слободан промет за робу из члана 5. овог прилога, а 36 мјесеци од дана стављања у слободан промет за робу из члана 13. овог прилога.
2. Роба стављена у слободан промет уз ослобађање од плаћања дажбине, а која је наведена у чл. 11. и 12. овог прилога, не смије да се посуђује, изнајмљује или уступа, уз накнаду или бесплатно, без претходног обавјештавања царинских органа о томе.
3. Ако се роба стављена у слободан промет уз ослобађање од плаћања дажбине из чл. 11. и 12. овог прилога посуђује, изнајмљује или преноси на организацију, која и сама има право на ослобађање од плаћања дажбине из чл. 11. и 12. овог прилога, ослобађање наставља да се одобрава под условом да та организација користи робу у сврхе којима се стиче право на ослобађање од плаћања дажбине.
4. Свако поступање с робом супротно ст. 1., 2. и 3. овог члана повлачи за собом плаћање дажбине по стопи која се примјењује на дан такве радње, а на основу врсте робе и царинске вриједности коју је на тај дан утврдио или прихватио царински орган.

Na osnovu člana IV.4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na sjednici Doma naroda, održanoj 23. novembra 2004. godine, i na sjednici Predstavničkog doma održanoj 2. decembra 2004. godine, usvojila je

ZAKON

O CARINSKOJ POLITICI BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE I - DJELOKRUG I OSNOVNE DEFINICIJE

Član 1.

1. Carinski propisi sastoje se od ovog zakona o carinskoj politici BiH (u daljem tekstu: Zakon) i propisa usvojenih od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i/ili Upravno

odbora za njihovo provođenje u skladu s propisima Evropske unije.

2. Zakon regulira osnovne elemente sistema za carinsku zaštitu privrede Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH), prava i obaveze svih subjekata u carinskim postupcima, regulira carinsko područje, carinsku liniju, carinski granični pojas, carinski nadzor, postupak carinjenja robe i drugih instituta koji reguliraju sistem carinske zaštite.

Član 2.

1. Carinski propisi primjenjuju se jedinstveno na carinskom području BiH.
2. Ovaj zakon provodi Uprava za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava).
3. Određene odredbe carinskih propisa mogu da se primjenjuju i van carinskog područja BiH na osnovu propisa kojima se reguliraju te oblasti ili na osnovu međunarodnih konvencija.

Član 3.

1. Carinsko područje BiH je jedinstveno.
2. Carinsko područje BiH obuhvata teritoriju BiH uključujući teritorijalne vode, unutrašnje vode i zračni prostor BiH.
3. Carinsko područje BiH ograničeno je carinskom linijom koja je identična s granicom BiH.
4. Carinski granični pojas na kopnu obuhvata onaj dio carinskog područja BiH čija se širina proteže pet kilometara od carinske linije u dubinu područja BiH.
5. Odredba stava 4. primjenjuje se i kada se carinska linija proteže duž graničnih rijeka.
6. Carinski granični pojas na moru obuhvata onaj dio carinskog područja BiH čija se širina proteže tri kilometra u dubinu kopna od obale i područje od obale do vanjskih granica teritorijalnih voda.

Član 4.

U primjeni ovog zakona, pojmovi imaju sljedeće značenje:

- (1) **"Lice"** znači:
  - (a) fizičko lice;
  - (b) pravno lice;
  - (c) kada je takva mogućnost predviđena važećim propisima, to je udruženje lica kojem je priznata sposobnost da vrši pravne radnje, ali koje nema status pravnog lica (u daljnjem tekstu: udruženje).
- (2) **"Lice registrirano u BiH"** znači:
  - (a) u slučaju fizičkog lica, svako lice koje ima prebivalište u BiH;
  - (b) u slučaju pravnog lica ili udruženja, to je svako lice koje u BiH ima registrirano sjedište, ured ili stalnu poslovnu firmu.
- (3) **"Carinski organi"** znači organe koji su između ostalog nadležni za primjenu carinskih propisa.
- (4) **"Carinski ured"** znači svaki službeni ured u kojem se mogu obavljati sve ili neke od radnji i postupaka predviđenih carinskim propisima.
- (5) **"Odluka"** znači svaki zvanični akt carinskih organa koji se odnosi na carinske propise, a kojim se donosi odluka u vezi s konkretnim predmetom, s tim da takav akt ima zakonski učinak na jedno ili više određenih lica ili na one čiji identitet može da se utvrdi; ovaj pojam, između ostalog, obuhvata

obavezu informaciju u smislu člana 11. ovog zakona.

- (6) **"Carinski dug"** znači obavezu lica da plati određeni iznos uvoznih/izvoznih dažbina koje se primjenjuju na određenu robu prema propisima BiH.
- (7) **"Uvozne dažbine"** znače carine i druge dažbine s podjednakim efektom kao carinske dažbine naplative pri uvozu robe, ali ne uključujući naknade i troškove za izvršene usluge.
- (8) **"Izvozne dažbine"** znače carinske i druge dažbine s podjednakim efektom kao carinske dažbine naplative pri izvozu robe, ali ne uključujući naknade i troškove za izvršene usluge.
- (9) **"Dužnik"** znači svako lice koje je odgovorno za plaćanje carinskog duga.
- (10) **"Nadzor od strane carinskih organa"** znači radnja koju ti organi preduzimaju u općem smislu s ciljem obezbjeđivanja primjene carinskih propisa, i kada je to potrebno, drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja podliježe carinskom nadzoru.
- (11) **"Carinski status"** znači status bh. robe ili robe koja nije bh. roba.
- (12) **"Bh. roba"** (bosanskohercegovačka roba) znači:
  - (a) roba koja je u potpunosti dobivena u carinskom području BiH pod uslovima iz člana 20. ovog zakona, a koja ne sadrži robu uvezenu iz drugih zemalja. Za robu dobivenu iz robe koja je stavljena pod aranžman obustave plaćanja ne smatra se da ima status robe iz BiH;
  - (b) roba uvezena iz drugih zemalja koja je stavljena u slobodan promet;
  - (c) roba dobijena ili proizvedena u carinskom području BiH, bilo isključivo iz robe navedene u alineji (b) ili robe navedene u alineji (a) i (b) ove tačke.
- (13) **"Roba koja nije bh. roba"** znači drugu robu od one iz tačke (12) ovog člana. Bh. roba gubi taj svoj status kada stvarno napusti carinsko područje BiH.
- (14) **"Kontrola od strane carinskih organa"** znači obavljanje specifičnih radnji kao što je pregled robe, provjera postojanja i vjerodostojnosti dokumenata, pregled poslovnih knjiga i druge evidencije, pregled prijevoznih sredstava, pregled prtljaga i druge robe koju lice nosi sa sobom ili na sebi i provođenje bilo kojih službenih istraga i sličnih postupaka s ciljem obezbjeđivanja primjene carinskih propisa i, kada je to potrebno, drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja podliježe carinskom nadzoru.
- (15) **"Carinski odobreno postupanje ili upotreba"** znači:
  - (a) stavljanje robe u carinski postupak;
  - (b) ulazak robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište;
  - (c) ponovni izvoz robe iz carinskog područja BiH;
  - (d) uništenje robe;
  - (e) ustupanje robe nadležnom organu.
- (16) **"Carinski postupak"** znači:
  - (a) stavljanje u slobodan promet;
  - (b) provoz;
  - (c) carinsko skladištenje;
  - (d) unutrašnja obrada;
  - (e) obrada pod carinskom kontrolom;
  - (f) privremeni uvoz;

- (g) vanjska obrada;
- (h) izvoz.
- (17) "**Carinska prijava**" znači radnju kojom lice u propisanom obliku i na propisani način izražava želju da robu stavi u određeni carinski postupak.
- (18) "**Deklarant**" znači lice koje podnosi carinsku prijavu u svoje ime ili lice u čije se ime ona podnosi.
- (19) "**Prijavljivanje robe carini**" znači obavještanje carinskih organa, na propisani način, o prispijeću robe u carinski ured ili na bilo koje drugo mjesto koje je određeno ili odobreno od strane carinskih organa.
- (20) "**Puštanje robe**" znači radnju kojom carinski organi stavljaju robu na raspolaganje za one svrhe koje su predviđene carinskim postupkom u koji je roba stavljena.
- (21) "**Nosilac postupka**" znači lice u čije ime je podnesena carinska prijava ili lice na koje su, u pogledu carinskog postupka, prenesena prava i obaveze gore navedenog lica.
- (22) "**Imalac odobrenja**" znači lice kojem je dato odobrenje.
- (23) "**BiH**" znači Bosna i Hercegovina.
- (24) "**Upravni odbor**" znači Odbor formiran Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini.

kada carinski organi prime zahtjev. Takva odluka mora se dostaviti podnosiocu zahtjeva u pisanoj formi.

3. Rok iz stava 2. ovog člana može se prekoračiti kada ga carinski organi ne mogu ispoštovati. U tom slučaju ti organi o tome obavještaavaju podnosioca zahtjeva prije isteka gore navedenog roka, uz navođenje razloga koji opravdavaju njegovo prekoračenje, te navode naknadni rok za koji smatraju da je neophodan kako bi se donijela odluka po tom zahtjevu.
4. U odlukama koje carinski organi donesu u pisanoj formi, a kojima se zahtjevi odbacuju ili su na štetu lica na koja su naslovljena, navode se osnovi na kojima se zasnivaju. U njima se upućuje na pravo žalbe predviđeno u članu 236. ovog zakona.
5. Carinski organi mogu odlučiti da stav 4. ovog člana na isti način primjenjuju i na druge odluke.
6. Carinski organi vode upravni postupak i donose odluke u skladu s propisima o općem upravnom postupku ako odredbama ovog zakona nije drugačije propisano.

Član 7.

Donesene odluke su odmah izvršne od strane carinskih organa, osim u slučajevima predviđenim u članu 237. stav 2. ovog zakona.

Član 8.

1. Odluka povoljna za lice na koje se odnosi poništava se ako je donesena na osnovu netačnih ili nepotpunih informacija i ako:
- (a) je podnosilac zahtjeva znao ili je objektivno trebao da zna da su informacije netačne ili nepotpune; i
- (b) takva odluka nije mogla biti donesena na osnovu tačnih i potpunih informacija.
2. Lica na koja je takva odluka bila naslovljena obavještaavaju se o njenom poništenju.
3. Poništenje stupa na snagu od dana kada je poništena odluka donesena.

Član 9.

1. Odluka povoljna za lice na koje se odnosi ukida se ili se vrši njena izmjena u drugim slučajevima od onih iz člana 8. ovog zakona kada nije ispunjen ili se više ne ispunjava jedan ili više uslova predviđenih za njeno donošenje.
2. Odluka povoljna za lice na koje se odnosi može se ukinuti kada lice na koje je naslovljena ne ispunjava obavezu koja mu je nametnuta tom odlukom.
3. Lice na koje je odluka naslovljena obavještaava se o njenom ukidanju ili izmjeni.
4. Ukidanje ili izmjena odluke stupa na snagu danom uručenja obavijesti. Međutim, u izuzetnim slučajevima, kada to zahtijevaju legitimni interesi lica na koje je odluka naslovljena, carinski organi mogu odgoditi datum kada ukidanje ili izmjena odluke stupa na snagu.

Odjeljak 3 - Informacije

Član 10.

1. Svako lice može od carinskih organa zatražiti informacije o primjeni carinskih propisa. Takav zahtjev može se odbiti kada se ne odnosi na stvarno predviđenu radnju uvoza ili izvoza.
2. Informacije se podnosiocu zahtjeva dostavljaju besplatno. Međutim, kada se carinski organi izlože posebnim troškovima, naročito zbog vršenja analize robe, sačinjavanja stručnih izvještaja o robi ili vraćanja robe podnosiocu zahtjeva, od njega se može naplatiti odgovarajuća naknada.

POGLAVLJE II - OPĆE ODREDBE KOJE SE ODNOSI NA PRAVA I OBAVEZE LICA U POGLEDU CARINSKIH PROPISA

Odjeljak 1-Pravo zastupanja

Član 5.

1. Pod uslovima preciziranim u članu 61. stav 2. ovog zakona, svako lice može imenovati zastupnika u poslovima pred carinskim organima za preduzimanje radnji i postupaka predviđenih carinskim propisima.
2. Takvo zastupanje može da bude:
- (a) direktno, kada zastupnik postupa u ime i za račun drugog lica; ili
- (b) indirektno, kada zastupnik postupa u svoje ime, ali za račun drugog lica.
3. Osim u slučajevima iz člana 61. stav 2. tačka (b) i stav 3. ovog zakona, zastupnik mora da bude registriran u BiH i upisan u registar koji vodi Uprava.
4. Zastupnik mora izjaviti da postupa za račun lica koje zastupa, precizira da li se radi o direktnom ili indirektnom zastupanju i da bude ovlašten da postupa kao zastupnik.
- Za lice koje ne izjavi da postupa u ime ili za račun drugog lica ili koje navede da postupa u ime ili za račun drugog lica, ali nije ovlašteno da to radi, smatra se da postupa u svoje ime i za svoj račun.
5. Od svakog lica koje izjavi da postupa u ime ili za račun drugog lica, carinski organi zahtijevat će da predoči dokaze o svojim ovlaštenjima da postupa kao zastupnik.

Odjeljak 2- Odluke koje se odnose na primjenu carinskih propisa

Član 6.

1. Kada neko lice zahtijeva da carinski organi donesu odluku koja se odnosi na primjenu carinskih propisa, to lice dužno je da dostavi podatke i dokumenta koja od njega traže ti organi kako bi donijeli odluku.
2. Odluka se donosi i dostavlja podnosiocu zahtjeva u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Kada je zahtjev za donošenje odluke sačinjen u pisanoj formi, odluka se donosi u navedenom roku koji počinje da teče od dana

Члан 11.

1. Carinski organi na pisani zahtjev izdaju obavezujuću informaciju o tarifnom razvrstavanju robe, odnosno obavezujuću informaciju o porijeklu robe, u skladu s provedbenim propisima ovog zakona.

2. Obavezujuća informacija o tarifnom razvrstavanju robe ili obavezujuća informacija o porijeklu robe obavezujuća je za carinske organe prema imaoocu informacije samo u pogledu tarifnog razvrstavanja ili utvrđivanja porijekla robe.

Obavezujuća informacija o tarifnom razvrstavanju robe ili obavezujuća informacija o porijeklu robe obavezujuća je za carinske organe samo u pogledu robe kod koje se carinske radnje i postupci provode nakon datuma kada su ti organi dostavili informaciju.

U stvarima koje se tiču porijekla robe, radnje i postupci o kojima je riječ su one koje se odnose na primjenu čl. 19. i 25. ovog zakona.

3. Imalac informacije mora biti u stanju dokazati:

(a) u tarifne svrhe: da prijavljena roba u svakom pogledu odgovara robi opisanoj u informaciji;

(b) u svrhe utvrđivanja porijekla: da roba o kojoj je riječ i okolnosti koje određuju sticanje porijekla u svakom pogledu odgovaraju robi i okolnostima opisanim u informaciji.

4. Obavezujuća informacija važi šest godina od datuma izdavanja u slučaju tarifnog razvrstavanja robe, odnosno tri godine od datuma izdavanja u slučaju utvrđivanja porijekla robe. Izuzetno od člana 8. ovog zakona, ona se poništava ako se zasniva na netačnim ili nepotpunim podacima dostavljenim od podnosioca zahtjeva.

5. Obavezujuća informacija prestaje važiti:

(a) u slučaju informacije o tarifnom razvrstavanju:

(i) kada se usvoje zakonski propisi, a informacija više nije u skladu s tim propisima;

(ii) kada više nije u skladu s tumačenjem carinske tarife BiH zbog izmjena u komentarima Kombinovane nomenklature ili zbog odluke nadležnog organa u BiH;

(iii) kada je poništena ili izmijenjena u skladu s članom 9. ovog zakona, pod uslovom da je imalac obaviješten o njenom poništenju ili izmjeni.

Datum kada obavezujuća informacija prestaje važiti za slučajeve navedene pod (i) i (ii) ovog stava je datum primjene navedenih mjera.

(b) u slučaju informacije o porijeklu robe:

(i) kada se usvoje zakonski propisi, odnosno kada BiH zaključí sporazum, a informacija više nije u skladu s tim propisima;

(ii) kada više nije u skladu s komentarima usvojenim u svrhe tumačenja propisa o porijeklu robe ili odlukom nadležnog organa u BiH;

(iii) kada je poništena ili izmijenjena u skladu s članom 9. ovog zakona, pod uslovom da je imalac bio unaprijed obaviješten.

Datum kada obavezujuća informacija prestaje važiti za slučajeve navedene pod (i) i (ii) ovog stava je datum primjene navedenih mjera.

6. Imalac obavezujuće informacije koja prestaje da važi u skladu sa stavom 5. tačka (a) (ii) ili (iii), odnosno tačka (b) (ii) ili (iii) ovog člana može tu informaciju koristiti još šest mjeseci od početka primjene donesenih mjera ili dostavljanja, pod uslovom da je zaključio obavezujuće

ugovore za nabavku ili prodaju određene robe na osnovu obavezujuće informacije prije usvajanja te mjere.

U slučaju stava 5. tačka (a) (i) i tačka (b) (i) ovog člana, rok od kojeg će se stav 6. ovog člana primjenjivati može se utvrditi zakonskim propisima ili sporazumima.

7. Razvrstavanje ili utvrđivanje porijekla robe u obavezujućoj informaciji može se, pod uslovima predviđenim u stavu 6. ovog člana, primjenjivati isključivo s ciljem određivanja uvoznih ili izvoznih dažbina.

Odjeljak 4 - Ostale odredbe

Члан 12.

1. Carinski organi mogu, u skladu s uslovima predviđenim važećim propisima, obavljati sve kontrole koje smatraju neophodnim s ciljem osiguravanja pravilne primjene carinskih propisa.

2. Iznos od 1 % carinske vrijednosti za carinsko evidentiranje naplaćuje se pri uvozu roba. Upravni odbor može propisati koje robe će biti oslobođene od naplate 1%.

Члан 13.

S ciljem primjene carinskih propisa, svako lice koje je direktno ili indirektno uključeno u radnje vezane za trgovinu robom, dostavlja carinskim organima sva potrebna dokumenta i podatke, bez obzira na medij koji se koristi, i na njihov zahtjev pruža svu potrebnu pomoć u bilo kojem propisanom roku.

Члан 14.

Svi podaci koji su po prirodi povjerljivi ili koji su dati na povjerljivoj osnovi zaštićuju se obavezom čuvanja profesionalne tajne. Carinski organi ih ne otkrivaju bez isključivog odobrenja lica ili organa koji ih je dostavio; dostavljanje podataka dopušta se kada su carinski organi obavezni ili ovlašteni da to urade u skladu s važećim propisima, posebno u pogledu zaštite podataka ili u vezi s pravnim postupcima.

Члан 15.

1. Lica o kojima se radi čuvaju dokumenta iz člana 13. ovog zakona u svrhe kontrole od strane carinskih organa u periodu predviđenom važećim propisima, a najmanje pet kalendarskih godina bez obzira na medij koji se koristi. Taj rok teče:

(a) u slučaju robe koja je stavljena u slobodan promet u drugim okolnostima od onih iz tačke (b) ili robe prijavljene za izvoz, od kraja godine u kojoj su prihvaćene prijave za stavljanje u slobodan promet ili izvoz;

(b) u slučaju robe koja je stavljena u slobodan promet po nižoj ili nultoj stopi uvozne dažbine na račun njene krajnje upotrebe, od kraja godine u kojoj je prestala podlijegati carinskom nadzoru;

(c) u slučaju robe koja je stavljena u drugi carinski postupak, od kraja godine u kojoj je okončan carinski postupak;

(d) u slučaju robe smještene u slobodnu zonu ili slobodno skladište, od kraja godine u kojoj je napustila dotično lice.

2. Kada se provjerom carinskih organa u pogledu carinskog duga utvrdí da je potrebno ispraviti određeni knjigovodstveni zapis, rok za čuvanje dokumenata predviđen u stavu 1. ovog člana produžava se za period koji je dovoljan za ispravku i njenu provjeru.

Члан 16.

Kada se, u skladu s carinskim propisima, propiše neki period, datum ili rok u svrhu primjene zakonskih propisa, takav period se ne produžava i takav datum ili rok se ne odgađa osim

ako se u tim propisima ne donese posebna odredba kojom se to regulira.

**DIO DRUGI
ELEMENTI NA OSNOVU KOJIH SE PRIMJENJUJU
UVOZNE ILI IZVOZNE DAŽBINE I DRUGE MJERE
PROPISANE ZA TRGOVINU ROBOM**

**POGLAVLJE I - CARINSKA TARIFA BiH I TARIFNO
RAZVRSTAVANJE ROBE**

Član 17.

1. Dažbine koje se zakonski potražuju prilikom nastanka carinskog duga zasnivaju se na Carinskoj tarifi BiH.
2. Druge mjere predviđene propisima u BiH kojima se reguliraju posebne oblasti u vezi s trgovinom robama primjenjuju se, gdje god je to moguće, prema tarifnom razvrstavanju tih roba.
3. Prihodi koji se zakonski potražuju su prihodi budžeta Bosne i Hercegovine, budžeta entiteta i budžeta Brčko Distrikta.
4. Carinska tarifa BiH obuhvata:
  - (a) nomenklaturu roba. Ta nomenklatura zasniva se na harmonizovanom sistemu (HS) i Kombinovanoj nomenklaturi koja se koristi u Evropskoj uniji;
  - (b) carinske stope i druge dažbine koje se primjenjuju na robe obuhvaćene nomenklaturom;
  - (c) preferencijalne tarifne mjere sadržane u sporazumima koje je BiH zaključila s određenim zemljama ili grupama zemalja, a kojima se predviđa odobravanje preferencijalnog tarifnog postupanja;
  - (d) posebne odgodive mjere koje predviđaju smanjenje ili oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina koje se naplaćuju na određenu robu;
  - (e) ostale tarifne mjere propisane drugim propisima BiH.
5. Mjere iz stava 4. tačka (c) i (d) ovog člana se, na zahtjev deklaranta, primjenjuju umjesto onih koje su navedene u tački (b) kada roba o kojoj je riječ ispunjava uslove predviđene prvopomenutim mjerama. Zahtjev se može podnijeti i naknadno ako su ispunjeni određeni uslovi.
6. Kada je primjena mjera iz stava 4. tačka (c) i (d) ovog člana ograničena na određeni obim uvoza, ona prestaje:
  - (a) u slučaju tarifnog kontigenta, čim se dostigne predviđeni obim uvoza;
  - (b) u slučaju gornjeg tarifnog limita, odlukom Upravnog odbora.
7. Tarifno razvrstavanje robe je određivanje, prema važećim propisima, podbroja carinske tarife BiH u koji se navedena roba treba razvrstati.

Član 18.

1. Povoljno tarifno postupanje iz kojeg određena roba može steći pogodnosti zbog svog karaktera ili krajnje upotrebe, podliježe uslovima propisanim u skladu s provedbenim propisima ovog zakona. Kada je potrebno odobrenje, primjenjuju se članovi 83. i 84. ovog zakona.
2. U smislu stava 1. ovog člana, pojam "povoljno tarifno postupanje" znači smanjenje ili odgađanje plaćanja uvozne dažbine iz člana 4. tačka (7) ovog zakona, čak i u okviru bilo kog tarifnog kontigenta.

POGLAVLJE II - PORIJEKLO ROBE

Odjeljak 1- Nepreferencijalno porijeklo robe

Član 19.

Članovi 20. do 23. ovog zakona definiraju nepreferencijalno porijeklo robe s ciljem:

- a) primjene Carinske tarife BiH s izuzetkom mjera iz člana 17. stav 4. tačka (c) ovog zakona;
- b) primjene drugih mjera osim tarifnih mjera utvrđenih propisima BiH koji reguliraju posebne oblasti u vezi s trgovinom robama;
- (c) pripreme i izdavanja uvjerenja o porijeklu robe.

Član 20.

1. Roba koja vodi porijeklo iz neke zemlje je ona koja je u potpunosti dobivena ili proizvedena u toj zemlji.
2. Pojam "roba u potpunosti dobivena u nekoj zemlji" znači:
  - (a) mineralni proizvodi izvađeni unutar te zemlje;
  - (b) biljni proizvodi u njoj ubrani;
  - (c) žive životinje okočene i uzgojene u njoj;
  - (d) proizvodi dobiveni od živih životinja uzgojenih u njoj;
  - (e) proizvodi dobiveni lovom ili ribolovom u njoj;
  - (f) proizvodi dobiveni ribarenjem na moru, te drugi proizvodi izvađeni iz mora van teritorijalnih voda određene zemlje plovnim objektima koji su registrirani ili prijavljeni u toj zemlji i koji plove pod zastavom te zemlje;
  - (g) roba dobivena ili proizvedena na brodovima tvornicama iz proizvoda iz tačke (f) koji potiču iz te zemlje, pod uslovom da su takvi brodovi tvornice registrirani ili prijavljeni u toj zemlji i da plove pod njenom zastavom;
  - (h) proizvodi izvađeni s morskog dna ili zemljišta ispod morskog dna van teritorijalnih voda, pod uslovom da ta zemlja ima ekskluzivna prava na eksploataciju tog morskog dna ili zemljišta ispod morskog dna;
  - (i) otpaci i ostaci nastali u procesu proizvodnje i od već korištenih proizvoda, ako su prikupljeni u njoj i ako su podesni isključivo za ponovno dobivanje sirovina;
  - (j) roba proizvedena u toj zemlji isključivo iz roba koje su navedene u tačkama (a) do (i) ili njihovih derivata u bilo kojoj fazi proizvodnje.
3. U smislu stava 2. ovog člana, pojam "zemlja" obuhvata i teritorijalne vode te zemlje.

Član 21.

Za robu u čijoj je proizvodnji učestvovalo više zemalja smatra se da je porijeklom iz one zemlje u kojoj je prošla završnu, suštinsku, ekonomski opravdanu obradu ili doradu u preduzeću opremljenom u tu svrhu, što je imalo za rezultat proizvodnju novog proizvoda ili što je predstavljalo bitnu fazu proizvodnje.

Član 22.

Odredbe člana 21. ovog zakona ni pod kakvim uslovima ne mogu se primijeniti na obradu ili preradu za koju se utvrdi, odnosno u vezi s kojom utvrđene činjenice opravdavaju pretpostavku da je njen isključivi cilj bio izbjegavanje propisa koji se u BiH primjenjuju na robu iz određenih zemalja.

Član 23.

1. Carinskim propisima ili drugim propisima BiH kojima se reguliraju posebne oblasti može se predvidjeti da se odgovarajuća isprava mora podnijeti kao dokaz o porijeklu robe.
2. Nezavisno od podnošenja takvog dokumenta, carinski organi mogu, u slučaju postojanja ozbiljne sumnje, zahtijevati dodatni dokaz kako bi utvrdili da je navođenje porijekla izvršeno u skladu s važećim propisima BiH.

Одјелјак 2 - Preferencijalno porijeklo robe**Члан 24.**

Pravilima o preferencijalnom porijeklu robe propisuju se uslovi za dobivanje porijekla koje roba mora ispuniti da bi imala pogodnosti predviđene u članu 17. stav 4. tačka (c) ovog zakona.

Ta pravila određuju se u sklopu preferencijalnih sporazuma iz člana 17. stav 4. tačka (c) ovog zakona.

POGLAVLJE III - VRIJEDNOST ROBE ZA CARINSKE SVRHE**Члан 25.**

Odredbе ovog poglavlja određuju vrijednost robe za carinske svrhe s ciljem primjene carinskih propisa, uključujući i Carinsku tarifu BiH, i netarifnih mjera donesenih propisima Bosne i Hercegovine, koji reguliraju područje trgovine robama.

Члан 26.

1. Vrijednost robe za carinske svrhe je transakcijska vrijednost, tj. stvarno plaćena ili plativa cijena za robu prilikom prodaje za izvoz u carinsko područje BiH, prilagođena, kada je to potrebno, u skladu s čl. 29. i 30. ovog zakona, pod uslovom da:

- (a) ne postoje ograničenja u pogledu raspolaganja robom ili njene upotrebe od strane kupca osim onih koja:
  - (i) nameće ili zahtijeva zakon ili nadležni organ u BiH;
  - (ii) ograničavaju geografsko područje u kojem se roba može preprodavati; ili
  - (iii) ne utiču bitno na vrijednost robe;
- (b) prodaja ili cijena ne podliježu nekom uslovu ili naknadi zbog čega se ne može utvrditi vrijednost u vezi s robom čija se vrijednost utvrđuje;
- (c) nijedan dio prihoda od bilo kakve naknadne preprodaje, raspolaganja ili korištenja robe od strane kupca ne ide direktno ili indirektno prodavcu, osim ako se može izvršiti odgovarajuće prilagođavanje u skladu s članom 29. ovog zakona; i
- (d) kupac i prodavac nisu povezani ili, tamo gdje jesu, da je transakcijska vrijednost prihvatljiva za carinske svrhe prema stavu 2. ovog člana.

2. U slučajevima iz stava 1. tačka (d) primjenjuje se sljedeće:

- (a) prilikom utvrđivanja da li je transakcijska vrijednost prihvatljiva u svrhe stava 1. ovog člana, činjenica da su kupac i prodavac povezani sama po sebi ne predstavlja dovoljan osnov da se ta vrijednost smatra neprihvatljivom. Kada je to potrebno, okolnosti pod kojima se vrši prodaja se ispituju, a transakcijska vrijednost prihvata pod uslovom da ta povezanost nije utjecala na cijenu. Ako, u svjetlu informacija koje dobiju od deklaranta ili na neki drugi način, carinski organi imaju razloga smatrati da je ta veza utjecala na cijenu, o svojim razlozima obavještavaju deklaranta i pružaju mu odgovarajuću mogućnost za odgovor. Ako deklarant tako zahtijeva, obavještenje o tim razlozima daje se u pisanoj formi;
- (b) prilikom kupoprodaje između povezanih lica, transakcijska vrijednost prihvata se i vrijednost robe određuje u skladu sa stavom 1. ovog člana uvijek kada deklarant dokaže da je ta vrijednost približno ista jednoj od sljedećih vrijednosti koje se pojavljuju u isto ili približno isto vrijeme:
  - (i) transakcijskoj vrijednosti identične ili slične robe za izvoz u BiH prilikom kupoprodaje između kupaca i prodavaca koji nisu povezani ni u kojem posebnom slučaju;

- (ii) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe utvrđenoj prema članu 27. stav 2. tačka (c) ovog zakona;
- (iii) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe utvrđene prema članu 27. stav 2. tačka (d). ovog zakona.

Prilikom primjene gore navedenih provjera, dužna pažnja posvećuje se prikazanim razlikama na komercijalnim nivoima, količinskim nivoima, elementima nabrojanim u članu 29. ovog zakona i troškovima koje snosi prodavac u kupoprodajama u kojima on i kupac nisu povezani, a kada takve troškove prodavac ne snosi prilikom kupoprodaja u kojima su kupac i on povezani.

- (c) Provjere navedene u tački (b) ovog stava primjenjuju se na inicijativu deklaranta i to samo u svrhu poređenja. Zamjenske vrijednosti ne mogu se utvrđivati prema navedenoj tački.

3. Stvarno plaćena ili plativa cijena predstavlja cjelokupni iznos koji kupac plaća na ime ili u korist prodavca za uvezenu robu, a uključuje sve iznose koje je kupac platio ili treba da plati kao uslov za prodaju uvezene robe prodavcu ili trećem licu kako bi se ispunila obaveza prodavca. Plaćanje ne mora obavezno imati oblik prijenosa novca. Plaćanje se može vršiti akreditivima ili vrijednosnim papirima i može se vršiti direktno ili indirektno.

Aktivnosti, uključujući i marketing, koje kupac preduzme za svoj račun, osim onih za koje je u članu 29. ovog zakona predviđeno usklađivanje, ne smatraju se oblikom indirektnog plaćanja prodavcu, iako se za njih može smatrati da idu u korist prodavca ili da su preduzete u dogovoru s prodavcem, a njihova cijena se ne dodaje na stvarno plaćenu ili plativu cijenu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe.

Члан 27.

1. Kada se carinska vrijednost ne može utvrditi u skladu s članom 26. ovog zakona, ona se utvrđuje redom kroz tačke (a), (b), (c) i (d) stava 2. ovog člana do prve tačke (metode) prema kojoj se može utvrditi, s tim da se redoslijed primjene tačaka (c) i (d) može okrenuti ako to deklarant zahtijeva; samo onda kada se takva vrijednost robe ne može utvrditi prema određenoj tački, mogu se primijeniti odredbe iz sljedeće tačke u nizu utvrđenom ovim stavom.

- 2. Carinska vrijednost utvrđena u skladu s ovim članom je:
  - (a) transakcijska vrijednost identične robe prodane za izvoz u BiH i izvezene u isto ili približno isto vrijeme kad i roba čija se vrijednost utvrđuje;
  - (b) transakcijska vrijednost slične robe prodane za izvoz u BiH i izvezene u isto ili približno isto vrijeme kad i roba čija se vrijednost utvrđuje;
  - (c) vrijednost zasnovana na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba za identičnu ili sličnu uvezenu robu prodaje u BiH u najvećoj ukupnoj količini licima koja nisu povezana s prodavcima;
  - (d) obračunata vrijednost koja se sastoji od zbira:
    - (i) cijene ili vrijednosti materijala i izrade ili druge obrade uključene u proizvodnju uvezene robe;
    - (ii) izvjesnog iznosa za dobit i opće troškove koji je jednak onom koji se obično javlja prilikom prodaje robe iste klase ili vrste kao što je roba čija se vrijednost utvrđuje, a koju su proizveli proizvođači u zemlji izvoznici za izvoz u BiH;
    - (iii) cijene ili vrijednosti stavki navedenih u članu 29. stav 1. tačka (e). ovog zakona.

3. Сви daljnji uslovi i propisi za primjenu stava 2. ovog člana određuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 28.

1. Kada se carinska vrijednost uvezene robe ne može utvrditi prema članu 26. ili 27. ovog zakona, ona se, na osnovu raspoloživih podataka u BiH, utvrđuje korištenjem prihvatljivih sredstava koja su u skladu s principima i općim odredbama:

- (a) Sporazuma o provođenju člana VII. Opšteg sporazuma o tarifama i trgovini iz 1994. god.;
  - (b) člana VII. Opšteg sporazuma o tarifama i trgovini iz 1994.;
  - (c) odredbama ovog poglavlja.
2. Nikakva carinska vrijednost ne određuje se prema stavu 1. ovog člana na osnovu:
- (a) prodajne cijene u BiH za robu proizvedenu u BiH;
  - (b) sistema koji predviđa prihvatanje za carinske svrhe veće carinske vrijednosti od dvije alternativne vrijednosti;
  - (c) cijene robe na domaćem tržištu zemlje izvoznice;
  - (d) troškova proizvodnje, osim obračunatih vrijednosti koje su utvrđene za identičnu ili sličnu robu u skladu s članom 27. stav 2. tačka (d) ovog zakona;
  - (e) cijena za izvoz u neku zemlju osim BiH;
  - (f) minimalnih carinskih vrijednosti; ili
  - (g) proizvoljnih ili fiktivnih vrijednosti.

Član 29.

1. Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti prema članu 26. ovog zakona, na stvarno plaćenu ili plativu cijenu za uvezenu robu dodaje se:

- (a) sljedeće, u mjeri u kojoj ih kupac snosi, ali koje nisu uključene u stvarno plaćenu ili plativu cijenu za robu:
  - (i) provizije i posredničke provizije, osim provizija pri kupovini;
  - (ii) troškovi ambalaže koja se, za carinske svrhe, smatra cjelinom zajedno s dotičnom robom;
  - (iii) troškovi pakovanja, bilo za rad ili za materijale;
- (b) vrijednost, raspodijeljena na odgovarajući način, sljedećih roba i usluga kada ih je kupac dao direktno ili indirektno, besplatno ili po nižoj cijeni za upotrebu u vezi s proizvodnjom i prodajom za izvoz uvezene robe, u mjeri u kojoj ta vrijednost nije bila uključena u stvarno plaćenu ili plativu cijenu:
  - (i) materijala, komponenti, dijelova i sličnih elemenata sadržanih u uvezenoj robi;
  - (ii) alata, matrica, kalupa i sličnih predmeta korištenih u proizvodnji uvezene robe;
  - (iii) materijala potrošenih u proizvodnji uvezene robe;
  - (iv) inženjeringa, planova, umjetničkih radova, dizajnerskih radova, te projekata i nacrti koji su urađeni negdje drugdje a ne u BiH, a neophodni su za proizvodnju uvezene robe;
- (c) naknade za autorska prava i licence u vezi s robom čija se vrijednost utvrđuje, a koje kupac mora platiti, bilo direktno ili indirektno, kao uslov prodaje robe čija se vrijednost utvrđuje, u mjeri u kojoj takve naknade za autorska prava i licence nisu uključene u stvarno plaćenu ili plativu cijenu;
- (d) vrijednost bilo kojeg dijela dobiti ostvarene bilo kakvom naknadnom preprodajom, raspolaganjem ili korištenjem uvezene robe koja direktno ili indirektno pristiže prodavcu;

(e) troškovi prijevoza i osiguranja uvezene robe i troškovi utovara i rukovanja koji su povezani s prijevozom uvezene robe do mjesta ulaska u carinsko područje BiH.

2. Dodavanja na stvarno plaćenu ili plativu cijenu vrše se u skladu s ovim članom isključivo na osnovu objektivnih i mjerljivih podataka.

3. Nikakva druga dodavanja ne vrše se na stvarno plaćenu ili plativu cijenu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti osim na način predviđen u ovom članu.

4. U ovom poglavlju, pojam "provizija pri kupovini" znači naknade koje uvoznik plaća svom zastupniku za usluge njegovog zastupanja prilikom kupovine robe čija se vrijednost utvrđuje.

5. Nezavisno od stava 1. tačka (c) ovog člana:

- (a) naknade za dobivanje prava ponovne proizvodnje uvezene robe u carinskom području BiH ne dodaju se na stvarno plaćenu ili plativu cijenu za uvezenu robu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti; i
- (b) naknade koja kupac plati za pravo na distribuciju ili preprodaju uvezene robe ne dodaju se na stvarno plaćenu ili plativu cijenu za uvezenu robu ako ta plaćanja ne predstavljaju uslov prodaje za izvoz robe u BiH.

Član 30.

Pod uslovom da se prikaže odvojeno od stvarno plaćene ili plative cijene, sljedeće se ne uključuje u carinsku vrijednost:

- a) troškovi prijevoza robe nakon njenog dolaska na mjesto ulaska u carinsko područje BiH;
- b) troškovi gradnje, podizanja, sastavljanja, održavanja ili stručne pomoći preduzetih nakon uvoza uvoznih roba kao što su industrijska postrojenja, mašine ili oprema;
- c) troškovi na ime kamata proisteklih iz sporazuma o finansiranju u koji je kupac ušao, a koji se odnosi na kupovinu uvezene robe, bez obzira na to da li je novčana sredstva dao prodavac ili neko drugo lice, pod uslovom da je takav sporazum o finansiranju sačinjen u pisanoj formi te da, kada se to zahtijeva, kupac može dokazati da:
  - (i) se takva roba stvarno prodaje po cijeni koja je navedena kao stvarno plaćena ili plativa cijena; i
  - (ii) tražena kamatna stopa ne prekoračuje nivo predviđen za takve transakcije koji prevladava u zemlji u kojoj su, i u trenutku kada su, novčana sredstva data;
- d) naknade za dobivanje prava na ponovnu proizvodnju uvezene robe unutar carinskog područja BiH;
- e) provizije pri kupovini;
- f) uvozne carine ili druge dažbine koje se plaćaju u BiH zbog uvoza ili prodaje robe.

Član 31.

U provedbenim propisima ovog zakona mogu se propisati posebni propisi za utvrđivanje carinske vrijednosti medija - nosača podataka koji se koriste u opremi za obradu podataka, a koji sadrže podatke ili instrukcije.

Član 32.

Kada se elementi koji su korišteni za utvrđivanje carinske vrijednosti robe izražavaju u nekoj drugoj valuti osim valute BiH, koristi se važeći kurs koji je objavila Centralna banka BiH.

Члан 33.

Odredbе овога поглавља не утјећу на примјену посебних прописа који се односе на утврђивање вриједности за царинске сврхе робе која је стављена у слободни промет након што јој се одреди царински одобрено поступање или употреба.

DIO TREĆI

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU UNIJETU U CARINSKO PODRUČJE BIH DOK JOJ SE NE ODREDI CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE ILI UPOTREBA

POGLAVLJE I - ULAZAK ROBE U CARINSKO PODRUČJE BIH

Члан 34.

1. Roba unesena u carinsko područje BiH podliježe carinskom nadzoru od trenutka njenog ulaska. U skladu s važećim propisima, može podlijezati i kontroli carinskih organa.
2. Roba ostaje pod takvim carinskim nadzorom onoliko dugo koliko je potrebno da se utvrdi njen carinski status i, ako je to primjereno, u slučaju robe koja nije bh. roba i bez odstupanja od odredbi člana 79. stav 1. ovog zakona, sve dok se njen carinski status ne promijeni, odnosno dok ne uđe u slobodnu zonu ili slobodno skladište, ponovno izveze ili uništi u skladu s članom 174. ovog zakona.

Члан 35.

1. Robu unesenu u carinsko područje BiH bez odgađanja prevozi lice koje ju je unijelo u BiH, putnim pravcem koji odrede carinski organi i u skladu s njihovim uputstvima, ako ih bude:
  - (a) do carinskog ureda koji odrede carinski organi ili do bilo kojeg drugog mjesta koje ti organi odrede ili odobre; ili
  - (b) do slobodne zone, ako roba treba da se unese u tu slobodnu zonu direktno:
    - (i) morskim ili zračnim putem; ili
    - (ii) kopnom, bez prolaska kroz drugi dio carinskog područja BiH, kada slobodna zona graniči s kopnom granicom između BiH i neke druge zemlje.
2. Svako lice koje preuzme odgovornost za prijevoz robe nakon njenog unosa u carinsko područje BiH, između ostalog, i kao rezultat pretovara, postaje odgovorno za postupanje u skladu s obavezom predviđenom u stavu 1. ovog člana.
3. Stav 1. tačka (a) ovog člana ne isključuje primjenu bilo kojih važećih propisa u pogledu turističkog, pograničnog, poštanskog prometa ili prometa od zanemarljivog ekonomskog značaja, pod uslovom da time nisu ugrožene mogućnosti za obavljanje carinskog nadzora i carinske kontrole.
4. Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se na robu koja se nalazi na plovnim objektima ili letjelicama koje prelaze teritorijalne vode ili zračni prostor BiH, a koje za svoje odredište nemaju luku, riječnu luku ili aerodrom u BiH.

Члан 36.

1. Kada se usljed nepredviđenih okolnosti ili više sile ne može ispoštovati obaveza predviđena članom 35. stav 1. ovog zakona, lice vezano tom obavezom, ili svako drugo lice koje postupa u njegovo ime, bez odgađanja obavještava carinske organe o nastaloj situaciji. Kada nepredviđene okolnosti ili viša sila nemaju za posljedicu potpuni gubitak robe, carinski organi se također obavještavaju o njenoj tačnoj lokaciji.
2. Kada, usljed nepredviđenih okolnosti ili više sile, plovni objekat ili letjelica navedena u članu 35. stav 4. ovog zakona, koja je prinuđena privremeno pristati ili sletiti u

carinsko područje BiH, ne može ispoštovati obavezu predviđenu članom 35. stav 1. ovog zakona, lice koje dovozi plovni objekat ili letjelicu u carinsko područje BiH ili bilo koje drugo lice koje postupa u njegovo ime, bez odgađanja obavještava carinske organe o nastaloj situaciji.

3. Carinski organi određuju mjere koje treba da se preduzmu kako bi se omogućio carinski nadzor nad robom iz stava 1. ovog člana kao i nad onom robom koja je ukrcana na plovne objekte ili letjelice pod okolnostima navedenim u stavu 2. ovog člana i osiguravaju, kada je to potrebno, da se roba naknadno preveze do carinskog ureda ili drugog mjesta koje carinski organi odrede ili odobre.

POGLAVLJE II - POKAZIVANJE ROBE CARINI

Члан 37.

Robu koja, u skladu s članom 35. stav 1. tačka (a) ovog zakona, stigne u carinski ured ili drugo mjesto koje odrede ili odobre carinski organi, carini pokazuje lice koje je unijelo robu u carinsko područje BiH ili, ako je to potrebno, lice koje preuzme odgovornost za njen prijevoz nakon takvog ulaska.

Члан 38.

Чланом 37. ovog zakona ne isključuje se primjena važećih propisa koji se односе на робу:

- a) koju nose putnici;
- b) koja je стављена u carinski postupak, a nije pokazana carini.

Члан 39.

Roba se, nakon pokazivanja carini i uz odobrenje carinskih organa, može pregledati ili se mogu uzeti uzorci radi određivanja carinski odobrenog postupanja ili upotrebe. To odobrenje se, na zahtjev, daje licu ovlaštenom da robi odredi takvo postupanje ili upotrebu.

POGLAVLJE III - ZBIRNA PRIJAVA I ISTOVAR ROBE POKAZANE CARINI

Члан 40.

1. Prema članu 43. ovog zakona, za robu pokazanu carin, u smislu člana 37., podnosi se zbirna prijava.
2. Zbirna prijava podnosi se nakon što se roba pokaže carini. Međutim, carinski organi mogu odobriti rok za podnošenje prijave koji ne smije biti duži od isteka prvog radnog dana od dana kada je roba pokazana carini.

Члан 41.

1. Zbirna prijava sačinjava se na obrascu koji odgovara modelu koji propišu carinski organi. Međutim, carinski organi mogu dozvoliti da se kao zbirna prijava koristi i neki drugi komercijalni ili službeni dokument koji sadrži podatke neophodne za identifikaciju robe.
2. Zbirnu prijavu podnosi:
  - (a) lice koje je unijelo robu u carinsko područje BiH, odnosno svako drugo lice koje preuzme odgovornost za prijevoz robe nakon takvog ulaska; ili
  - (b) lice u čije ime postupaju lica iz tačke (a) ovog stava.

Члан 42.

Bez odstupanja od propisa koji se односе на робу коју увозе путници и пошљике које се шаљу писмима и пакетима, carinski organi mogu odustati od podnošenja zbirne prijave pod uslovom da se time ne ugrožava carinski nadzor robe, kada se, prije isteka roka iz člana 40. ovog zakona, obave radnje i postupci koji su neophodni da bi se robi odredilo carinski odobreno postupanje ili upotreba.

Члан 43.

1. Roba se istovara ili pretovara iz prijevoznih sredstava kojima se prevozi isključivo uz odobrenje carinskih organa i na mjestima koja odrede ili odobre ti organi.

Međutim, takvo odobrenje nije potrebno u slučaju neposredne opasnosti koja nalaže da se odmah istovari sva ili dio robe. U tom slučaju, carinski organi se o tome odmah obavještavaju.

- U svrhu pregleda robe i prijevoznih sredstava koja je prevoze, carinski organi mogu u bilo kom trenutku zahtijevati da se roba istovari i raspakuje.

Član 44.

Roba se ne smije izuzeti s mjesta na kojem se nalazi bez odobrenja carinskih organa.

POGLAVLJE IV - OBAVEZA DA SE ROBI POKAZANOJ CARINI ODREDI CARINSKI ODOBRENI POSTUPAK ILI UPOTREBA

Član 45.

Robi koja nije bh. roba, a koja je pokazana carini, određuje se carinski odobreno postupanje ili upotreba dozvoljena za takvu robu.

Član 46.

- Kada je za robu podnesena zbimom prijava, radnje i postupci koje su neophodne da bi joj se odredilo carinski odobreno postupanje ili upotreba obavljaju se u roku:
  - od 45 dana od dana podnošenja zbirne prijave u slučaju robe koja se prevozi morem;
  - od 20 dana od dana podnošenja zbirne prijave u slučaju robe koja se prevozi na drugi način osim morem.
- Kada to okolnosti nalažu, carinski organi mogu odrediti kraći rok ili odobriti produženje roka iz stava 1. ovog člana. Međutim, takvo produženje ne može biti duže od stvarnih potreba koje su opravdane okolnostima.

POGLAVLJE V - PRIVREMENI SMJEŠTAJ ROBE

Član 47.

Do trenutka dok joj se ne odredi carinski odobreno postupanje ili upotreba, roba pokazana carini, nakon takvog pokazivanja, ima status robe u privremenom smještaju (u daljnjem tekstu: roba u privremenom smještaju).

Član 48.

- Roba u privremenom smještaju smješta se samo na mjestima koja odobre carinski organi i prema uslovima koje propiše ti organi.
- Carinski organi mogu zahtijevati od lica koje je u posjedu robe da položi garanciju s ciljem osiguravanja plaćanja bilo kakvog carinskog duga koji bi mogao nastati u skladu s članom 195. ili 196. ovog zakona.

Član 49.

Bez odstupanja od odredbi člana 39. ovog zakona, roba u privremenom smještaju podliježe samo onim oblicima rukovanja koji su određeni radi osiguravanja njene očuvanosti u nepromijenjenom stanju bez promjene njenog izgleda ili tehničkih karakteristika.

Član 50.

- Carinski organi, bez odgađanja, preduzimaju sve potrebne mjere, uključujući i prodaju robe, kako bi regulirati situaciju s robom u privremenom smještaju za koju nisu pokrenute radnje i postupci neophodni za određivanje carinski odobrenog postupanja ili upotrebe u rokovima određenim u skladu s članom 46. ovog zakona.
- Carinski organi mogu, na rizik i trošak lica koje je držalac robe, odrediti da se ta roba premjesti na posebno mjesto, koje se nalazi pod njihovim nadzorom, dok se situacija s robom ne regulira.

POGLAVLJE VI - ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU KOJA NIJE BH. ROBA, A KOJA SE KRETALA PO POSTUPKU PROVOZA

Član 51.

Član 35., osim stava 1. tačka (a), te čl. 36. do 50. ovog zakona ne primjenjuju se kada se roba koja je već stavljena u postupak provoza unosi u carinsko područje BiH.

Član 52.

Nakon što roba koja nije bh. roba, koja se kretala po postupku provoza, stigne na svoje odredište u carinskom području BiH, te nakon što se pokaže carini u skladu s propisima kojima se regulira provoz, primjenjuju se čl. 39. do 50. ovog zakona.

POGLAVLJE VII - OSTALE ODREDBE

Član 53.

Kada to okolnosti zahtijevaju, carinski organi mogu naložiti da se roba pokazana carini uništi. Carinski organi o tome obavještavaju držaoca robe koji snosi troškove uništenja.

Član 54.

Kada carinski organi ustanove da je roba na carinsko područje BiH unesena bez odobrenja ili da je carinski nadzor nad njom bio onemogućen, oni preduzimaju sve potrebne mjere, uključujući i prodaju robe, kako bi regulirali stanje u vezi s tom robom.

DIO ČETVRTI

CARINSKO ODOBRENO POSTUPANJE ILI UPOTREBA

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 55.

- Ako nije drukčije propisano, robi se u svakom trenutku, prema predviđenim uslovima, može odrediti carinsko odobreno postupanje ili upotreba bez obzira na njen karakter, količinu, zemlju porijekla, isporuke ili odredišta.
- Stav 1. ovog člana ne isključuje uvođenje zabrana ili ograničenja opravdanih sa stajališta javnog morala, javne politike ili javne sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka, zaštite blaga BiH koje ima umjetničku, historijsku ili arheološku vrijednost ili zaštite industrijske ili komercijalne imovine.

POGLAVLJE II - CARINSKI POSTUPCI

Odjeljak 1-Stavljanje robe u carinski postupak

Član 56.

- Za robu koja se namjerava staviti u neki carinski postupak, podnosi se carinska prijava za taj carinski postupak.
- Bh. roba prijavljena za postupak izvoza, vanjske obrade, provoza ili carinskog skladištenja podliježe carinskom nadzoru od trenutka prihvatanja carinske prijave do trenutka napuštanja carinskog područja BiH, uništenja ili poništenja carinske prijave.

Član 57.

Uzimajući u obzir karakter robe i carinske postupke u koje roba treba biti stavljena, u svim slučajevima gdje je to moguće, carinski organi određuju nadležnost pojedinačnih carinskih ureda.

Član 58.

Carinska prijava se podnosi:

- u pisanoj formi; ili
- korištenjem tehnike obrade podataka kada je to predviđeno odredbama donesenim u provedbenim propisima ovog zakona ili kada je to odobreno od strane carinskih organa; ili

- c) putem usmenog prijavljivanja ili bilo kojom drugom radnjom kojom držalac robe izražava svoju želju da robu stavi u neki carinski postupak, kada je takva mogućnost predviđena provedbenim propisima ovog zakona.

A. Prijava u pisanoj formi

I. Redovni postupak

Član 59.

1. Prijave u pisanoj formi sačinjavaju se na obrascu koji je propisan provedbenim propisima ovog zakona. Prijave moraju sadržavati sve podatke koji su neophodni za primjenu propisa kojima se regulira carinski postupak za koji se roba prijavljuje i biti potpisane.
2. Uz prijavu se prilažu svi dokumenti potrebni za primjenu propisa kojima se regulira carinski postupak za koji je roba prijavljena.

Član 60.

Prijave, koje su u skladu s uslovima predviđenim u članu 59. ovog zakona carinski organi odmah prihvataju, pod uslovom da je roba na koje se odnose pokazana carini.

Član 61.

1. U skladu s članom 5. ovog zakona, carinsku prijavu može podnijeti svako lice koje može pokazati predmetnu robu ili naložiti da se ona pokaže nadležnom carinskom organu, zajedno sa svom dokumentacijom koju treba priložiti radi primjene propisa o carinskom postupku za koji je roba prijavljena.
2. Međutim,
  - (a) kada prihvatanje carinske prijave nameće posebne obaveze određenom licu, prijavu mora podnijeti to lice ili se ona mora podnijeti u njegovo ime;
  - (b) deklarant mora biti registrirana u BiH. Uslov koji se odnosi na registriranje u BiH ne primjenjuje se na lica koja:
    - (i) podnose prijavu za provoz ili privremeni uvoz;
    - (ii) povremeno prijavljuju robu, pod uslovom da carinski organi smatraju da je to opravdano.
3. Stav 2. ovog člana ne isključuje primjenu bilateralnih sporazuma koje je BiH zaključila s drugim zemljama, odnosno uobičajenih praksi sa sličnim učinkom, prema kojima državljani tih zemalja mogu podnositi carinske prijave na području BiH prema reciprocitetu.

Član 62.

1. Deklarantu se, na njegov zahtjev, odobrava da izvrši izmjenu jednog ili više podataka u prijavi nakon što je carina prihvati. Izmjena ne smije imati takav učinak koji bi prijavu učinio primjenjivom na drugu robu od one koju je prvobitno obuhvatala.
2. Nikakva izmjena ne dopušta se kada se odobrenje traži nakon što su carinski organi:
  - (a) obavijestili deklaranta da imaju namjeru pregledati robu; ili
  - (b) ustanovili da su određeni podaci netačni; ili
  - (c) pustili robu.

Član 63.

1. Carinski organi, na zahtjev deklaranta, poništavaju već prihvaćenu prijavu kada deklarant pruži dokaz da je roba greškom prijavljena za carinski postupak koji je obuhvaćen tom prijavom ili da, usljed posebnih okolnosti, stavljanje robe u carinski postupak za koji je prijavljena nije više opravdano.

2. Kada carinski organi obavijeste deklaranta o svojoj namjeri da izvrše pregled robe, zahtjev za poništenje prijave se ne prihvata dok se ne izvrši pregled robe.
3. Prijava se ne poništava nakon što se roba pusti, izuzev u slučajevima koji su definirani u provedbenim propisima ovog zakona.
4. Poništenje prijave ne isključuje primjenu važećih kaznenih propisa.

Član 64.

Ako nije drukčije izričito propisano, datum koji treba da se koristi s ciljem primjene svih propisa kojima se regulira carinski postupak za koji je roba prijavljena je datum prihvatanja carinske prijave od strane carinskih organa.

Član 65.

Radi provjere prijava koje su prihvatili, carinski organi mogu:

- a) pregledati dokumenta koji potkrepljuju prijavu i prateća dokumenta. Carinski organi mogu zahtijevati od deklaranta da predoči i neka druga dokumenta u svrhu provjere tačnosti podataka sadržanih u prijavi.
- b) pregledati robu i uzeti uzorke na analizu ili detaljno ispitivanje.

Član 66.

1. Prevoz robe do mjesta pregleda i uzimanja uzoraka te svako rukovanje s robom koje iziskuje takav pregled ili uzimanje uzoraka obavlja deklarant ili se obavlja na njegovu odgovornost. Nastale troškove snosi deklarant.
2. Deklarant ima pravo biti prisutan prilikom pregleda robe i uzimanja uzoraka. Kada smatraju da je to potrebno, carinski organi zahtijevaju od deklaranta da prisustvuje ili da bude zastupljen prilikom pregleda robe ili uzimanja uzoraka kako bi im pružio pomoć koja je potrebna za olakšavanje takvog pregleda ili uzimanja uzoraka.
3. Pod uslovom da su uzorci uzeti u skladu s važećim propisima, carinski organi nisu dužni platiti bilo kakvu naknadu za njih, ali snose troškove analize ili ispitivanja.

Član 67.

1. Kada se obavlja pregled samo dijela robe obuhvaćene prijavom, rezultati djelimičnog pregleda primjenjuju se na svu robu koja je obuhvaćena tom prijavom. Međutim, deklarant može zahtijevati detaljniji pregled robe ako smatra da rezultati djelimičnog pregleda nisu valjani u pogledu preostale prijavljene robe.
2. U smislu stava 1. ovog člana, kada su obrascem prijave obuhvaćena dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci koji se odnose na svako od tih naimenovanja čine posebnu prijavu.

Član 68.

1. Rezultati provjere prijave koriste se u svrhe primjene propisa kojima se regulira carinski postupak u koji je roba stavljena.
2. Kada se prijava ne provjerava, primjenjuju se odredbe iz stava 1. ovog člana na osnovu podataka sadržanih u prijavi.

Član 69.

1. Carinski organi preduzimaju neophodne mjere za identifikaciju robe kada je identifikacija potrebna kako bi se osiguralo postupanje u skladu s uslovima kojima se regulira carinski postupak za koji je navedena roba prijavljena.
2. Sredstva identifikacije pričvršćena na robu ili prijevozna sredstva uklanjaju se ili uništavaju samo od strane carinskih organa ili uz njihovo odobrenje, izuzev ako je, usljed nepredviđenih okolnosti ili više sile, neophodno

izvršiti njihovo uklanjanje ili uništenje kako bi se osigurala zaštita robe ili prijevoznih sredstava.

Član 70.

1. Bez odstupanja od odredbi člana 71. ovog zakona, kada su ispunjeni uslovi za stavljanje robe u predmetni postupak i pod uslovom da roba ne podliježe bilo kakvim mjerama zabrane ili ograničenja, carinski organi puštaju robu čim se podaci u prijavi provjere ili se prihvate bez provjere. Isto se primjenjuje i kada se provjera ne može završiti u prihvatljivom roku, a više se ne zahtijeva prisustvo robe radi provjere.
2. Sva roba obuhvaćena istom prijavom pušta se u isto vrijeme.
3. U smislu ovog stava, kada su jednom prijavom obuhvaćena dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci koji se odnose na svako od naimenovanja čine posebnu prijavu.

Član 71.

1. Kada prihvatanjem carinske prijave nastane carinski dug, roba obuhvaćena prijavom ne pušta se ako se carinski dug ne izmiri ili ako se ne položi garancija za njegovo plaćanje. Međutim, bez odstupanja od stava 2. ovog člana, ova odredba ne primjenjuje se na postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Kada, u skladu s propisima kojima se regulira carinski postupak za koji je roba prijavljena, carinski organi zahtijevaju polaganje garancije, pomenuta roba ne stavlja se u taj carinski postupak dok se ne položi takva garancija.

Član 72.

Sve potrebne mjere, uključujući zapljenu i prodaju, preduzimaju se u vezi s robom koja:

- a) se ne može pustiti zbog toga što:
  - (i) nije bilo moguće preduzeti ili nastaviti pregled robe u roku koji su predvidjeli carinski organi iz razloga koji se pripisuju deklarantu; ili
  - (ii) dokumenta koja moraju biti podnesena prije nego što roba može da se stavi u traženi carinski postupak, nisu podnesena; ili
  - (iii) uplate ili garancije koje je trebalo izvršiti ili osigurati u pogledu uvoznih ili izvoznih dažbina nisu izvršene ili osigurane u propisanom roku; ili
  - (iv) podliježe zabranama ili ograničenjima;
- b) nije preuzeta u razumnom vremenskom roku nakon puštanja.

II - Pojednostavljeni postupci

Član 73.

1. Da bi se u što većoj mjeri pojednostavile radnje i procedure, a uz osiguravanje pravilnog vođenja postupka, carinski organi, pod uslovima predviđenim u provedbenim propisima ovog zakona, dopuštaju:
  - (a) da prijava iz člana 59. stav 1. ovog zakona ne sadrži određene podatke, navedene u stavu 1. tog člana, te da uz nju ne moraju biti priložena određena dokumenta navedena u stavu 2. ovog člana;
  - (b) da se neki trgovački ili administrativni dokument, koji prati zahtjev da se roba stavi u određeni carinski postupak, podnese umjesto prijave iz člana 59. ovog zakona;
  - (c) da se roba stavi u taj postupak zavodenjem u evidenciju korisnika; u tom slučaju carinski organi mogu odustati od zahtjeva da deklarant pokaže robu carini.

2. Pojednostavljena prijava, trgovački ili administrativni dokument, odnosno upis u evidenciju moraju sadržavati minimum podataka potrebnih za identifikaciju robe. Kada se roba zavodi u evidenciju, mora se naznačiti datum takvog zavodenja.
3. Osim u slučajevima koji se određuju u skladu s provedbenim propisima zakona, deklarant podnosi dodatnu prijavu koja može biti općeg, periodičnog ili rekapitulativnog karaktera.
4. Za dodatne prijave i pojednostavljene prijave navedene u stavu 1. tačka (a), (b) i (c) ovog člana smatra se da čine jedinstveni, nedjeljivi instrument koji postaje pravosnažan danom prihvatanja pojednostavljenih prijava; u slučajevima iz stava 1. tačka (c) ovog člana, upis u evidenciju ima istu pravnu valjanost kao i prihvatanje prijave iz člana 59. ovog zakona.
5. Posebni pojednostavljeni postupci za postupak provoza propisuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

B. Druge prijave

Član 74.

1. Kada se carinska prijava podnosi pomoću tehnike obrade podataka u smislu člana 58. tačka (b) ovog zakona ili usmenom prijavom ili nekom drugom radnjom u smislu člana 58. tačka (c), čl. 59. do 73. ovog zakona primjenjuju se *mutatis mutandis* (uz potrebne izmjene) bez odstupanja od principa koji su navedeni u njima.
2. Kada se carinska prijava podnosi pomoću tehnike obrade podataka, carinski organi mogu dopustiti da se prateća dokumenta iz člana 59. stav 2. ovog zakona ne podnose uz prijavu. U tom slučaju, dokumenta se stavljaju na raspolaganje carinskim organima.

C. Pregled prijava nakon carinjenja

Član 75.

1. Carinski organi mogu, na svoju inicijativu ili na zahtjev deklaranta, izvršiti izmjenu prijave nakon puštanja robe.
2. Nakon puštanja robe, a da bi se uvjerali u tačnost podataka iz prijave, carinski organi mogu izvršiti pregled poslovnih dokumenata i podataka koji se odnose na uvozne i izvozne radnje u vezi s tom robom ili na naknadne komercijalne radnje u koje je ta roba uključena. Takvi pregledi mogu se izvršiti u prostorijama deklaranta, svakog drugog lica koje je poslovno direktno ili indirektno uključeno u navedene radnje ili svakog drugog lica koje je u posjedu navedenog dokumenta i podataka u poslovne svrhe. Carinski organi mogu izvršiti pregled robe kada ju je još uvijek moguće pokazati.
3. Kada revizija prijave ili pregled nakon carinjenja ukazuju na to da su propisi kojima se regulira određeni carinski postupak primijenjeni na osnovu netačnih ili nepotpunih informacija, carinski organi, u skladu sa svim važećim propisima, preduzimaju mjere neophodne za reguliranje nastale situacije, uzimajući u obzir nove informacije koje su im na raspolaganju.

Odjeljak 2 - Stavljanje robe u slobodan promet

Član 76.

1. Stavljanjem u slobodan promet roba koja nije bh. roba stiče carinski status robe iz BiH.
2. Stavljanje robe u slobodan promet za sobom povlači primjenu mjera trgovinske politike, okončavanje drugih radnji i postupaka predviđenih u vezi s uvozom robe i naplatu svih dažbina koje se zakonski potražuju.

Član 77.

1. Odstupajući od člana 64. ovog zakona, a pod uslovom da dažbine koje se naplaćuju na robu predstavljaju jednu od dažbina iz člana 4. tačka (7) ovog zakona, te da je carinska

stopa smanjena nakon datuma prihvatanja prijave za stavljanje robe u slobodan promet, ali prije samog puštanja robe, deklarant može da zahtijeva primjenu povoljnije carinske stope.

2. Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se kada robu nije bilo moguće pustiti iz razloga koji se pripisuju isključivo deklarantu.

Član 78.

Kada je pošiljka sastavljena od roba koje potpadaju pod različite tarifne oznake, a postupanje sa svakom od tih roba u skladu s njenim tarifnim razvrstavanjem s ciljem sačinjavanja prijave bi za sobom povlačilo puno vremena i troškova neproporcionalnih uvoznim dažbinama koje se naplaćuju, carinski organi, na zahtjev deklaranta, mogu se saglasiti da se uvozne dažbine za cijelu pošiljku naplate na osnovu tarifnog razvrstavanja robe koja podliježe plaćanju najviše stope carine.

Član 79.

1. Kada se roba stavlja u slobodan promet po sniženoj ili nultoj carinskoj stopi na račun krajnje upotrebe, ona ostaje pod carinskim nadzorom. Carinski nadzor prestaje kada se prestanu primjenjivati uslovi predviđeni za odobravanje takve snižene ili nulte carinske stope, kada se roba izveze ili uništi ili kada je dozvoljena upotreba robe u druge svrhe od onih koje su predviđene za primjenu snižene ili nulte carinske stope, uz uslov da su plaćene sve potraživane dažbine.

2. Članovi 85. i 87. ovog zakona primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na robu iz stava 1. ovog člana.

Član 80.

Roba stavljena u slobodan promet gubi carinski status robe iz BiH kada se:

- prijava za stavljanje robe u slobodan promet poništi nakon puštanja, ili
- kada su uvozne dažbine koje se plaćaju na robu vraćene ili se odustalo od njihove naplate:
  - u postupku unutrašnje obrade prema sistemu povrata; ili
  - u pogledu robe s nedostacima ili robe koja nije u skladu sa uslovima ugovora, prema članu 231. ovog zakona; ili
  - u situacijama iz člana 232. ovog zakona u kojima je povrat ili odustajanje od naplate uslovljeno time da se roba izveze ili ponovno izveze ili da joj se odredi podjednako carinski odobreno postupanje ili upotreba.

Odjeljak 3 - Aranžmani obustave plaćanja i carinski postupci s ekonomskim učinkom

A. Zajedničke odredbe za nekoliko postupaka

Član 81.

1. U članovima 82. do 87. ovog zakona:
- kada se koristi pojam "postupak", podrazumijeva se da se, u slučaju robe koja nije bh. roba, primjenjuje na sljedeće aranžmane:
    - provod;
    - carinsko skladištenje;
    - unutrašnju obradu po sistemu obustave plaćanja;
    - obradu pod carinskom kontrolom;
    - privremeni uvoz.
  - kada se koristi pojam "carinski postupak s ekonomskim učinkom", podrazumijeva se da se primjenjuje na sljedeće aranžmane:
    - carinsko skladištenje;

- unutrašnju obradu;
- obradu pod carinskom kontrolom;
- privremeni uvoz;
- vanjsku obradu.

2., znači robu koja je stavljena pod postupak obustave plaćanja, te robu koja je, prema postupku unutrašnje obrade po sistemu povrata, prošla radnje i postupke za stavljanje u slobodan promet i radnje i postupke predviđene članom 122. ovog zakona.

3. "Roba u nepromijenjenom stanju" znači uvoznu robu koja, u postupku unutrašnje obrade ili u postupcima za obradu pod carinskom kontrolom, nije prošla bilo koji oblik obrade.

Član 82.

Korištenje bilo kojeg carinskog postupka s ekonomskim učinkom uslovljeno je odobrenjem koje izdaju carinski organi.

Član 83.

Bez odstupanja od dodatnih posebnih uslova kojima se regulira određeni postupak, odobrenje iz člana 82. i člana 97. stav 1. ovog zakona daje se samo:

- licima koja nude sva potrebna uvjerenja za pravilno provođenje postupka;
- kada carinski organi mogu nadgledati i pratiti postupak bez uvođenja administrativnih mjera nesrazmjernih ekonomskim potrebama koje su u pitanju.

Član 84.

- Uslovi pod kojima se koristi određeni postupak navode se u odobrenju.
- Imalac odobrenja obavještava carinske organe o svim činjenicama koje se pojave nakon izdatog odobrenja, a koje bi mogle utjecati na nastavak njegovog važenja ili na njegov sadržaj.
- U slučajevima iz člana 4. tačke (12) (a) ovog zakona, svi proizvodi ili roba koja se dobije od robe stavljene pod aranžman obustave plaćanja smatra se da je stavljena pod isti aranžman.

Član 85.

- Stavljanje robe pod aranžman obustave plaćanja carinski organi mogu usloviti polaganjem garancije kako bi osigurali da svaki carinski dug koji nastane u vezi s tom robom bude plaćen.
- Posebni propisi koji se odnose na osiguravanje garancije mogu se donijeti u kontekstu određenog aranžmana obustave plaćanja.

Član 86.

- Aranžman obustave plaćanja s ekonomskim učinkom završava se kada se odredi novo carinski odobreno postupanje ili upotreba, bilo robi koja je stavljena pod taj aranžman ili kompenzacionim, odnosno obrađenim proizvodima koji su pod tim aranžmanom.
- Carinski organi preduzimaju sve mjere koje su neophodne za reguliranje položaja robe za koju postupak nije završen prema propisanim uslovima.

Član 87.

Prava i obaveze nosioca carinskog postupka s ekonomskim učinkom mogu se, pod uslovima koje utvrde carinski organi, sukcesivno prenijeti na druga lica koja ispunjavaju sve predviđene uslove kako bi imali koristi od predmetnog postupka.

B. Provoz**I. Опће одредбе**

Члан 88.

1. Postupkom provoza dozvoljava se kretanje od jednog do drugog mjesta unutar carinskog područja BiH:
  - (a) roba koja nije bh. roba, a da ona ne podliježe plaćanju uvoznih i drugih dažbina ili mjerama trgovinske politike;
  - (b) roba iz BiH, u slučajevima i pod uslovima utvrđenim provedbenim propisima ovog zakona, a s ciljem sprečavanja da se, u pogledu proizvoda koji su obuhvaćeni izvoznim mjerama ili koji imaju koristi od tih mjera, vrši izbjegavanje ili neopravdano sticanje koristi od takvih mjera.
2. Kretanje robe iz stava 1. ovog člana odvija se:
  - (a) pod pokrićem TIR karneta (TIR Konvencije) pod uslovom da je takvo kretanje:
    - (i) započelo ili će se završiti van BiH; ili
    - (ii) da se odnosi na pošiljke roba koje se istovaraju u carinskom području BiH, a koje se prevoze zajedno s drugom robom koja se treba istovariti u drugoj zemlji;
    - (iii) izvršeno između dva mjesta u BiH kroz područje druge zemlje.
  - (b) pod pokrićem ATA karneta (ATA Konvencije) koji se koristi kao provozni dokument;
  - (c) pod pokrićem svakog drugog dokumenta predviđenim u određenoj konvenciji koju potpiše BiH;
  - (d) prema postupku provoza;
  - (e) poštom (uključujući pakete).
3. Postupak provoza primjenjuje se bez odstupanja od određenih propisa koji se primjenjuju na kretanje robe stavljene u carinski postupak s ekonomskim učinkom.

Члан 89.

1. Postupak provoza okončava se i obaveze nosioca ispunjavaju kada se roba stavljena u postupak i potrebna dokumentacija pokažu u odredišnom carinskom uredu u skladu s propisima za taj postupak.
2. Carinski organi vrše razduživanje postupka kada su u poziciji da na osnovu poređenja podataka koji su bili dostupni polaznom uredu i onih koji su dostupni odredišnom uredu utvrde da je postupak ispravno okončan.

II. Posebne odredbe

Члан 90.

Postupak provoza primjenjuje se na robu koja prolazi kroz područje druge zemlje samo ako:

- a) je prema međunarodnom sporazumu, donesen propis u tom smislu; ili
- b) se prijevoz kroz tu zemlju vrši pod pokrićem jedinstvene isprave za provoz sačinjene u carinskom području BiH; u takvom slučaju radnja postupka se obustavlja u području te druge zemlje.

Члан 91.

1. Deklarant polaže garanciju kako bi osigurao plaćanje svakog carinskog duga i/ili drugih dažbina koje bi mogle nastati u pogledu robe.
2. Garancija je:
  - (a) pojedinačna garancija kojom se pokriva jedna radnja provoza;

- (b) sveobuhvatna garancija kojom se pokriva više radnji provoza u slučajevima kada deklarant ima odobrenje carinskih organa da koristi takvu garanciju.

3. Odobrenje iz stava 2. tačka (b) ovog člana daje se samo licima koja su:
  - (a) registrirana u BiH;
  - (b) redovni korisnici postupaka provoza ili koja su poznata carinskim organima kao oni koji su u mogućnosti da ispune svoje obaveze u pogledu tih postupaka; i
  - (c) koja nisu počinila teške ili ponovljene prekršaje carinskih ili poreskih zakona.
4. Lica koja uvjere carinske organe da ispunjavaju više standarde pouzdanosti mogu dobiti odobrenje da koriste sveobuhvatnu garanciju na niži iznos ili da se odustaje od njihove garancije. Dodatni kriteriji za ovo odobrenje obuhvataju:
  - (a) pravilno korištenje postupka provoza tokom određenog perioda;
  - (b) saradnju s carinskim organima; i
  - (c) u pogledu odustajanja od garancije, dobro finansijsko stanje koje je dovoljno da se izvrše obaveze navedenih lica.

Detaljni propisi u vezi s davanjem odobrenja prema ovom stavu utvrđuju se provedbenim propisima ovog zakona.

5. Odustajanje od garancije koje je odobreno u skladu sa stavom 4. ovog člana ne primjenjuje se na radnje provoza koje uključuju robu za koju se, kako je utvrđeno provedbenim propisima ovog zakona, smatra da predstavlja povećani rizik.
6. U skladu s principima navedenim u stavu 4. ovog člana, upotreba sveobuhvatne garancije na niži iznos može se privremeno zabraniti na način utvrđen provedbenim propisima ovog zakona kao izuzetna mjera u posebnim okolnostima.
7. U skladu s principima navedenim u stavu 4. ovog člana, upotreba sveobuhvatne garancije, u slučaju provoza, može se privremeno zabraniti na način utvrđen provedbenim propisima ovog zakona u pogledu robe koja je, prema sveobuhvatnoj garanciji, identificirana kao predmet prevare širokih razmjera.

Члан 92.

Izuzev u slučajevima koje, kada je to potrebno, utvrđuje Upravni odbora, nije potrebno da se garancija polaže za:

- a) putovanja zrakom;
- b) prijenos cjevovodom;
- c) radnje koje vrše željeznička preduzeća BiH.

Члан 93.

1. Deklarant je korisnik postupka provoza. On je odgovoran za:
  - (a) predočavanje netaknute robe u odredišnom carinskom uredu do određenog roka i uz dosljedno poštivanje mjera koje su carinski organi odredili s ciljem osiguravanja identifikacije;
  - (b) poštivanje propisa koji se odnose na postupak provoza.
2. Izuzetno od obaveze deklaranta iz stava 1. ovog člana, prevoznik ili primalac robe koji prihvati tu robu znajući da se kreće po postupku provoza također je odgovoran za predočavanje netaknute robe u odredišnom carinskom uredu do propisanog roka i uz poštivanje mjera usvojenih od carinskih organa radi osiguravanja identifikacije.

Član 94.

Detaljna pravila za odvijanje postupka i oslobađanja utvrđuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

C. Carinska skladišta

Član 95.

1. Postupkom carinskog skladištenja dozvoljava se da se u carinsko skladište smjesti:
  - (a) roba koja nije bh. roba, bez podlijevanja takve robe plaćanju uvoznih dažbina ili mjerama trgovinske politike;
  - (b) bh. roba, kada se zakonskim propisima BiH kojima se reguliraju određene oblasti predviđa da smještaj robe u carinsko skladište povlači primjenu mjera koje se obično povezuju s izvozom takve robe.
2. "Carinsko skladište" znači svako mjesto koje odobre carinski organi i koje se nalazi pod njihovim nadzorom gdje se roba može smjestiti prema predviđenim uslovima.
3. Rad bescarinske prodavnice zahtijeva da prodavnica bude odobrena kao carinsko skladište iz stava 2. ovog člana. U takvim slučajevima carinska skladišta smještaju se u onaj dio međunarodnog aerodroma koji je određen za tranzit ili odlazak putnika u međunarodnom prometu.
4. Slučajevi u kojima se roba iz stava 1. ovog člana može staviti u postupak carinskog skladištenja bez smještanja u carinsko skladište određuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 96.

1. Carinsko skladište može biti javno ili vlastito skladište.
  - (a) "Javno skladište" znači carinsko skladište koje je na raspolaganju svakom licu za skladištenje robe;
  - (b) "Vlastito skladište" znači carinsko skladište rezervirano za skladištenje robe od strane držaoca skladišta.
2. Držalac skladišta je lice koje je ovlašteno da vodi carinsko skladište.
3. Deponent je lice obavezano prijavom kojom se roba stavlja u postupak carinskog skladištenja ili lice na koje su prenijeta prava i obaveze tog lica.

Član 97.

1. Rad carinskog skladišta uslovljen je izdavanjem odobrenja od carinskih organa, osim ako navedeni organi sami ne vode carinsko skladište.
2. Svako lice koje želi voditi carinsko skladište sačinjava pisani zahtjev koji sadrži podatke neophodne za davanje odobrenja, a naročito one koje pokazuju da postoji ekonomska potreba za skladištenjem. U odobrenju se navode uslovi za držanje carinskog skladišta.
3. Odobrenje se izdaje isključivo licima registriranim u BiH.

Član 98.

Držalac skladišta odgovoran je za:

- a) osiguravanje da se roba ne izuzima ispod carinskog nadzora dok se nalazi u carinskom skladištu.
- b) ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz skladištenja robe obuhvaćene postupkom carinskog skladištenja; i
- c) postupanje u skladu s posebnim uslovima koji su precizirani u odobrenju.

Član 99.

1. Odstupajući od člana 98. ovog zakona, kada se odobrenje odnosi na javna skladišta, može se predvidjeti da se obaveze iz člana 98. tačka a) i/ili b) ovog zakona prijenose isključivo na deponenta.

2. Deponent je u svakom trenutku odgovoran za ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz smještaja robe prema postupku carinskog skladištenja.

Član 100.

Prava i obaveze držaoca skladišta mogu se, uz saglasnost carinskih organa, prenijeti na drugo lice.

Član 101.

Bez odstupanja od člana 85. ovog zakona, carinski organi mogu zahtijevati da držalac skladišta položi garanciju u vezi s odgovornostima preciziranim u članu 98. ovog zakona.

Član 102.

1. Lice koje odrede carinski organi vodi evidenciju o zalihama sve robe koja je stavljena u postupak carinskog skladištenja na način koji odobre ti organi. Evidencija o zalihama nije obavezna kada javno skladište vode carinski organi.
2. Uz primjenu člana 83. ovog zakona carinski organi mogu odustati od evidencije o zalihama kada obaveze iz člana 98. tačka a) i/ili b) ovog zakona leže isključivo na deponentu, a roba je smještena u taj postupak na osnovu pisane prijave koja čini dio redovnog postupka, odnosno administrativnog dokumenta u skladu s članom 73. stav 1. tačka (b) ovog zakona.

Član 103.

1. Kad postoji ekonomska potreba i ako se ne dovodi u pitanje carinski nadzor, carinski organi mogu dozvoliti:
  - (a) da se bh. roba koja se razlikuje od one iz člana 95. stav 1. tačka (b) ovog zakona smjesti u prostorijama carinskog skladišta;
  - (b) da se roba koja nije bh. roba obrađuje u prostorijama carinskog skladišta po postupku unutrašnje obrade, u skladu sa uslovima predviđenim za taj postupak. Radnje i postupci od kojih se može odustati u carinskom skladištu utvrđuju se u provedbenim propisima ovog zakona.
  - (c) da se roba koja nije bh. roba obrađuje u prostorijama carinskog skladišta po postupku obrade pod carinskom kontrolom, u skladu sa uslovima predviđenim za taj postupak. Radnje i postupci od kojih se može odustati u carinskom skladištu utvrđuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

2. U slučajevima iz stava 1. ovog člana roba ne podliježe postupku carinskog skladištenja.
3. Carinski organi mogu zahtijevati da se roba iz stava 1. ovog člana zavede u evidenciju o zalihama koja je propisana članom 102. ovog zakona.

Član 104.

Roba stavljena u postupak carinskog skladištenja zavodi se u evidenciju o zalihama koja je propisana članom 102. ovog zakona čim se unese u carinsko skladište.

Član 105.

1. Ne postoji ograničenje u pogledu dužine vremena u okviru kojeg roba može ostati u postupku carinskog skladištenja.
2. Međutim, u izuzetnim slučajevima, carinski organi mogu precizirati rok do kojeg deponent mora robu odrediti novo carinsko odobrenje postupanje ili upotrebu.

Član 106.

1. Roba koja nije bh. roba može proći kroz uobičajene oblike postupanja čija je svrha da se roba očuva, poboljša njen izgled ili tržišni kvalitet ili da se pripremi za distribuciju ili preprodaju.
2. Oblike postupanja predviđene u stava 1. ovog člana unaprijed odobravaju carinski organi koji propisuju uslove pod kojima se mogu vršiti.

3. Lista oblika postupanja iz stava 1. ovog člana utvrđuje se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 107.

1. Kada to okolnosti zahtijevaju, roba stavljena u postupak carinskog skladištenja može se privremeno izmjestiti iz carinskog skladišta. Takvo izmještanje mora biti unaprijed odobreno od carinskih organa koji određuju uslove pod kojima se to može izvršiti.

2. Dok se nalazi van carinskog skladišta, roba može proći kroz oblike postupanja iz člana 106. ovog zakona pod uslovima koji su u njemu navedeni.

Član 108.

Carinski organi mogu dopustiti da se roba stavljena u postupak carinskog skladištenja premjesti iz jednog carinskog skladišta u drugo.

Član 109.

1. Kada carinski dug nastane u pogledu robe koja nije bh. roba, a carinska vrijednost takve robe se zasniva na stvarno plaćenju ili plativoj cijeni u koju su uračunati i troškovi skladištenja i očuvanja te robe dok leži u skladištu, takvi troškovi ne moraju se uključiti u carinsku vrijednost ako se prikazuju odvojeno od stvarno plaćene ili plative cijene za tu robu.

2. Kada je navedena roba prošla uobičajene oblike rukovanja u smislu člana 106. ovog zakona, karakter robe, carinska vrijednost i količina koju treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina, a na zahtjev deklaranta, je ona koja bi se uzela u obzir za tu robu, u trenutku iz člana 207. ovog zakona, da nije prošla kroz takvo postupanje.

3. Odstupanja od stava 2. ovog člana mogu se utvrditi provedbenim propisima ovog zakona.

Član 110.

1. Kada se roba koja nije bh. roba stavi u slobodan promet u skladu s članom 73. stav 1. tačka (c) ovog zakona, karakter robe, carinska vrijednost i količina koju treba uzeti u obzir u smislu člana 207. ovog zakona je ona koja se primjenjivala na tu robu u trenutku kada je bila stavljena u postupak carinskog skladištenja.

2. Stav 1. ovog člana primjenjuje se pod uslovom da su pravila za procjenu koja se odnose na tu robu bila utvrđena ili prihvaćena u trenutku kada je roba bila stavljena u postupak carinskog skladištenja, osim ako deklarant ne zahtijeva njihovu primjenu u trenutku nastanka carinskog duga.

3. Stav 1. ovog člana primjenjuje se bez odstupanja od pregleda nakon carinjenja u smislu člana 75. ovog zakona.

D. Unutrašnja obrada

I. Opće odredbe

Član 111.

1. Bez odstupanja od člana 112. ovog zakona, postupkom unutrašnje obrade dozvoljava se da se sljedeća roba koristi u carinskom području BiH u jednom ili više procesa obrade:

- (a) roba koja nije bh. roba, a koja je namijenjena za ponovni izvoz iz carinskog područja BiH u obliku kompenzacionih proizvoda, bez podlijevanja takve robe plaćanju uvoznih dažbina ili mjerama trgovinske politike;
- (b) roba stavljena u slobodan promet uz povrat ili odustajanje od naplate uvoznih dažbina koje se naplaćuju na tu robu ako se izveze s carinskog područja BiH u obliku kompenzacionih proizvoda.

2. Sljedeći pojmovi imaju značenje:

- (a) sistem obustave plaćanja: aranžmane s olakšicama za unutrašnju obradu kakvi su predviđeni u stavu 1. tačka (a) ovog člana;
- (b) sistem povrata dažbina: aranžmane s olakšicama za unutrašnju obradu robe kakvi su predviđeni u stavu 1. tačka (b) ovog člana;
- (c) procesi obrade:
- (i) prerada robe, uključujući njeno podizanje, sklapanje ili montiranje na drugu robu;
- (ii) obrada robe; i
- (iii) popravak robe, uključujući njeno obnavljanje i osposobljavanje;
- (iv) upotreba određene robe koja je definirana u skladu s provedbenim propisima ovog zakona koja se ne nalazi u kompenzacionim proizvodima, ali koja dozvoljava ili olakšava proizvodnju tih proizvoda, čak i ako se u potpunosti ili djelimično utroši u tom procesu.
- (d) kompenzacioni proizvodi: svi proizvodi koji nastanu iz procesa obrade;
- (e) ekvivalentna roba: bh. roba koja se koristi umjesto uvozne robe za proizvodnju kompenzacionih proizvoda;
- (f) normativ proizvodnje: količina ili procenat kompenzacionih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine uvozne robe.

Član 112.

1. Kada se ispune uslovi predviđeni u stavu 2. ovog člana, carinski organi, u skladu sa stavom 4. ovog člana, dopuštaju:

- (a) da se kompenzacioni proizvodi dobiju iz ekvivalentne robe;
- (b) da se kompenzacioni proizvodi dobiveni iz ekvivalentne robe mogu izvesti iz BiH prije uvoza uvozne robe.

2. Ekvivalentna roba mora biti istog kvaliteta i imati iste karakteristike kao i uvozna roba. Međutim, u specifičnim slučajevima predviđenim u provedbenim propisima ovog zakona, može se dozvoliti da ekvivalentna roba bude na višem stepenu proizvodnje nego uvozna roba.

3. Kada se primjenjuje stav 1. ovog člana, uvozna roba se u carinske svrhe smatra ekvivalentnom robom, a ekvivalentna roba uvoznom.

4. Mjere koje za cilj imaju zabranu, nametanje određenih uslova ili olakšavanje primjene stava 1. ovog člana mogu se utvrditi u provedbenim propisima ovog zakona.

5. Kada se primjenjuju odredbe stava 1. tačka (b) ovog člana i kada bi se na kompenzirajuće proizvode plaćale izvozne dažbine, ako se ne izvezu ili ponovno ne izvezu na osnovu postupka unutrašnje obrade, imalac odobrenja mora položiti garanciju radi naplate dažbina u slučaju da se uvozna roba ne uveze u propisanom roku.

II. Davanje odobrenja

Član 113.

Odobrenje se izdaje na zahtjev lica koje vrši procese obrade ili lica koje organizira njihovo izvođenje.

Član 114.

Odobrenje se daje samo:

- (a) licima registriranim u BiH. Međutim, odobrenje se može dati i licima koja su registrirana van BiH u pogledu uvoza nekomercijalnog karaktera;
- (b) kada, bez štete po upotrebu robe koja je navedena u stavu 2. tačka (c) alineja (iv) člana 111. ovog zakona, uvozna roba može se identifikirati u kompenzirajućim

proizvodima ili, u slučaju iz člana 112. ovog zakona, kada se može provjeriti da li se postupak u skladu s uslovima predviđenim u pogledu ekvivalentne robe;

- c) kada postupak unutrašnje obrade može pomoći da se stvore najpovoljniji uslovi za izvoz ili ponovni izvoz kompenzacionih proizvoda, pod uslovom da to nije suprotno suštinskim interesima proizvođača u BiH (ekonomski uslovi). Slučajevi u kojima se smatra da su ispunjeni ekonomski uslovi mogu se utvrditi u provedbenim propisima ovog zakona.

III. Tok postupka

Član 115.

1. Carinski organi određuju rok u kojem kompenzacioni proizvodi moraju biti izvezeni ili ponovno izvezeni ili u kojem im se mora odrediti drugo carinski odobreno postupanje ili upotreba. U taj rok uračunava se i vrijeme koje je potrebno da se izvrše procesi obrade i isporuče kompenzacioni proizvodi.

2. Taj rok teče od dana kada se roba koja nije bh. roba stavi u postupak unutrašnje obrade. Carinski organi mogu odobriti produženje tog roka nakon što imalac odobrenja podnese obrazložen zahtjev.

Radi pojednostavljenja, može se donijeti odluka da se rok koji počne tokom kalendarskog mjeseca ili kvartala završava posljednjeg dana narednog kalendarskog mjeseca ili kvartala.

3. Kada se primjenjuje član 112. stav 1. tačka (b) ovog zakona, carinski organi određuju rok u kojem se roba, koja nije bh. roba, mora prijaviti za postupak. Taj rok teče od dana prihvatanja izvozne prijave za kompenzacione proizvode dobivene iz odgovarajuće ekvivalentne robe.
4. Posebni rokovi mogu se utvrditi u provedbenim propisima ovog zakona za određene procese obrade ili za određenu uvoznu robu.

Član 116.

1. Carinski organi određuju normativ proizvodnje procesa obrade ili, kada je to potrebno, način određivanja takvog normativa. Normativ proizvodnje određuje se na osnovu stvarnih okolnosti u kojima se proces obrade vrši ili treba da se vrši.

2. Kada to okolnosti zahtijevaju, naročito u slučaju procesa obrade koji se obično izvodi po jasno definiranim tehničkim uslovima, uključujući i robu u osnovi sa istim karakteristikama, a koja nastane u procesu proizvodnje kompenzacionih proizvoda istog kvaliteta, standardni normativi proizvodnje mogu se odrediti u provedbenim propisima ovog zakona na osnovu stvarnih, ranije utvrđenih podataka.

Član 117.

Slučajevi kada se i uslovi pod kojima se smatra da su robe u nepromijenjenom stanju ili kompenzacioni proizvodi stavljeni u slobodan promet mogu se odrediti u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 118.

1. Prema članu 119. ovog zakona, kada dode do nastanka carinskog duga, visina takvog duga određuje se na osnovu elemenata za određivanje dažbina koje odgovaraju uvoznoj robi u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje te robe u postupak unutrašnje obrade.
2. Ako je u trenutku iz stava 1. ovog člana uvozna roba ispunila uslove za kvalificiranje za preferencijalno tarifno postupanje u okviru tarifnih kontigenata ili gornjeg tarifnog limita, ona ima pravo na svako preferencijalno tarifno postupanje koje postoji u pogledu identične robe u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje u slobodan promet.

Član 119.

Odstupajući od člana 118. ovog zakona, kompenzacioni proizvodi:

- a) podliježu uvoznim dažbinama koje odgovaraju tim proizvodima kada se stavljaju u slobodan promet i kada se nalaze na listi utvrđenoj u provedbenim propisima ovog zakona, u mjeri u kojoj su proporcionalni izvezenom dijelu kompenzacionih proizvoda koji nisu obuhvaćeni tom listom. Međutim, imalac odobrenja može zahtijevati da se dažbina na te proizvode utvrdi na način iz člana 118. ovog zakona;
- b) podliježu uvoznim dažbinama obračunatim u skladu s propisima koji se primjenjuju na taj carinski postupak ili na slobodnu zonu ili slobodno skladište kada su smješteni prema aranžmanu obustave plaćanja ili kada su smješteni u slobodnu zonu ili slobodno skladište;

Međutim,

- (i) može se tražiti da se dažbine utvrde u skladu s članom 118. ovog zakona;
- (ii) u slučajevima kada je kompenzacionim proizvodima određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba koja je gore navedena, osim obrade pod carinskom kontrolom, iznos uvozne dažbine koji se naplaćuje mora biti barem jednak iznosu obračunatom u skladu s članom 118. ovog zakona;
- c) mogu se učiniti takvim da podliježu propisima kojima se regulira određivanje dažbina predviđenih prema postupku obrade pod carinskom kontrolom kada se uvozna roba mogla staviti pod taj postupak;
- d) uživaju povoljno tarifno postupanje zbog posebne upotrebe za koju su namijenjeni, kada se donese propis za takav tretman u slučaju identične uvezene robe;
- e) uvoze se bez plaćanja uvozne dažbine kada je takav propis donesen u slučaju identične robe uvezene u skladu s članom 176. ovog zakona.

IV. Procesi obrade van carinskog područja BiH

Član 120.

1. Neki ili svi kompenzacioni proizvodi ili robe u nepromijenjenom stanju mogu se privremeno izvesti s ciljem daljnje prerade van carinskog područja BiH ako to odobri carinski organ u skladu sa uslovima predviđenim u propisima koji se odnose na vanjsku obradu.
2. Kada carinski dug nastane u pogledu ponovno uvezenih proizvoda, naplaćuje se sljedeće:
- (a) uvozne dažbine na kompenzacione proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz stava 1. ovog člana, obračunate u skladu s čl. 118. i 119. ovog zakona; te
- (b) uvozne dažbine na proizvode koji su ponovno uvezeni nakon obrade van carinskog područja BiH, čiji se iznos obračunava u skladu s propisima kojima se regulira vanjska obrada, pod istim uslovima koji bi se primijenili da su ti proizvodi, koji se izvoze po postupku vanjske obrade, stavljeni u slobodan promet prije vršenja takvog izvoza.

V. Posebne odredbe koje se odnose na sistem povrata dažbina

Član 121.

Sistem povrata dažbina može se koristiti za svu robu. Međutim, ne može se koristiti ako u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje u slobodan promet:

- a) uvozna roba podliježe količinskim uvoznim ograničenjima;

- b) kada se na uvoznu robu primjenjuje tarifna mjera u okviru kontigenata.

Član 122.

1. U prijavi za stavljanje robe u slobodan promet navodi se da se koristi sistem povrata dažbine kao i podaci iz odobrenja.
2. Na zahtjev carinskih organa, navedeno odobrenje prilaže se uz prijavu za stavljanje u slobodan promet.

Član 123.

U okviru sistema povrata dažbina, ne primjenjuje se član 112. stav 1. tačka (b) i st. 3., član 115. stav 3., te čl. 117., 118. i 119. tačka (c). ovog zakona.

Član 124.

Privremeni izvoz kompenzacionih proizvoda izvršen na način propisan članom 120. stav 1. ovog zakona ne smatra se izvozom u smislu člana 125. ovog zakona osim kada se takvi proizvodi ponovno ne uvezu u BiH u propisanom roku.

Član 125.

1. Pod uslovom da su ispunjeni i svi uslovi za upotrebu postupka, imalac odobrenja može zahtijevati da mu se vrati iznos uvozne dažbine ili da se odustane od njene naplate kada može carinskim organima dokazati da je uvozna roba koja je stavljena u slobodan promet po sistemu povrata u obliku kompenzacionih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju:

(a) izvezena; ili

(b) s ciljem njenog naknadnog ponovnog izvoza, stavljena u postupak provoza, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza ili u postupak unutrašnje obrade (aranžman obustave plaćanja), ili smještena u slobodnu zonu ili slobodno skladište.

2. Da bi im se odredilo carinski odobreno postupanje ili upotreba iz druge alineje stava 1. ovog člana, kompenzacioni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju smatra se robom koja nije bh. roba.
3. Rok u kojem se mora podnijeti zahtjev za povrat određuje se u provedbenim propisima ovog zakona.
4. Bez odstupanja od člana 119. tačka b) ovog zakona, kada se kompenzacioni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, koji su stavljani u carinski postupak ili smješteni u slobodnu zonu ili slobodno skladište u skladu sa stavom 1. ovog člana, stavljaju u slobodan promet, iznos uvoznih dažbina koji se vraća ili od čije naplate se odustaje, smatra se da čini iznos carinskog duga.
5. S ciljem utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina koji se vraća ili od čije naplate se odustaje, član 119. tačka a) ovog zakona primjenjuje se *mutatis mutandis*.

E. Obrada pod carinskom kontrolom

Član 126.

Postupkom za obradu pod carinskom kontrolom dopušta se upotreba robe koja nije bh. roba u carinskom području BiH u procesima kojima se mijenja njihov karakter ili stanje, bez njihovog podlijevanja plaćanju uvoznih dažbina ili mjerama trgovinske politike, te da se proizvodi koji nastanu iz tih postupaka stave u slobodan promet prema njima odgovarajućim stopama uvoznih dažbina. Takvi proizvodi nazivaju se obrađenim proizvodima.

Član 127.

Slučajevi u kojima se i posebni uslovi pod kojima se može koristiti postupak za obradu pod carinskom kontrolom utvrđuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 128.

Odobrenje za obradu pod carinskom kontrolom daje se na zahtjev lica koje vrši obradu ili koje organizira da ona bude izvršena.

Član 129.

Odobrenje se daje samo:

- a) licima registriranim u BiH;
- b) kada se uvozna roba može identificirati u obrađenim proizvodima;
- c) kada se roba nakon obrade ne može na ekonomičan način vratiti pod svoj opis i stanje u kojem je bila kada je bila stavljena u postupak;
- d) kada upotreba postupka ne može dovesti do kršenja propisa koji se odnose na ograničenja u vezi s porijeklom i količinom i koji se primjenjuju na uvezenu robu; i
- e) kada su ispunjeni neophodni uslovi za vršenje postupka (ekonomski uslovi) kako bi se pomoglo stvaranje ili održavanje proizvodne aktivnosti u BiH, a da to nije suprotno suštinskim interesima proizvođača slične robe iz BiH. Slučajevi u kojima se smatra da su ekonomski uslovi ispunjeni mogu se odrediti u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 130.

Odredbe člana 115. st. 1., 2. i 4. i člana 116. ovog zakona primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Član 131.

U slučaju nastanka carinskog duga u vezi s robom u nepromijenjenom stanju ili u vezi s proizvodima koji su u prijelaznoj fazi obrade u poređenju s onom koja je predviđena u odobrenju, iznos tog duga utvrđuje se na osnovu elemenata za obračun dažbina koji odgovaraju uvoznju robi u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje robe u postupak za obradu pod carinskom kontrolom.

Član 132.

1. Kada se uvozna roba kvalificirala za preferencijalno tarifno postupanje prilikom stavljanja u postupak za obradu pod carinskom kontrolom, a takvo preferencijalno tarifno postupanje može se primijeniti na proizvode koji su identični onima koji su obrađeni i stavljani u slobodan promet, uvozne dažbine kojima podliježu obrađeni proizvodi obračunavaju se primjenom carinske stope koja se može primijeniti prema tom preferencijalnom postupanju.
2. Ako u pogledu uvozne robe preferencijalno tarifno postupanje iz stava 1. ovog člana zavisi od tarifnih kontigenata ili gornjih tarifnih limita, primjena carinske stope iz stava 1. ovog člana u pogledu obrađenih proizvoda također podliježe uslovu da se navedeno preferencijalno tarifno postupanje može primijeniti na uvoznu robu u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje robe u slobodan promet. U tom slučaju, količina uvezene robe koja je stvarno iskorištena u proizvodnji obrađenih proizvoda stavljenih u slobodan promet naplaćuje se po tarifnim kontigenatima ili gornjim tarifnim limitima koji su važeći u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje u slobodan promet, a nikakve količine se ne obračunavaju po tarifnim kontigenatima ili gornjim tarifnim limitima određenim u pogledu proizvoda koji su identični obrađenim proizvodima.

F. Privremeni uvoz

Član 133.

Postupkom privremenog uvoza dopušta se upotreba robe koja nije bh. roba u carinskom području BiH, uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina i bez

njenog podlijevanja mjerama trgovinske politike, a koja je namijenjena za ponovni izvoz i nije pretrpjela bilo kakvu promjenu izuzev uobičajenog smanjenja vrijednosti usljed njenog korištenja.

Član 134.

Odobrenje za privremeni uvoz daje se na zahtjev lica koje koristi robu ili organizira njeno korištenje.

Član 135.

1. Carinski organi odbijaju odobravanje korištenja postupka privremenog uvoza kada je nemoguće da se osigura identifikacija uvozne robe.
2. Međutim, carinski organi mogu odobriti korištenje postupka privremenog uvoza bez osiguravanja identifikacije robe kada, u pogledu karaktera robe ili radnji koje treba da se izvrše, odsustvo identifikacionih mjera ne dovodi do bilo kakve zloupotrebe postupka.

Član 136.

1. Carinski organi određuju rok u kojem se uvozna roba mora ponovno izvesti ili u kojem joj se mora odrediti novo carinski odobreno postupanje ili upotreba. Taj rok mora biti dovoljno dug za postizanje cilja odobrene upotrebe.
2. Bez odstupanja od posebnih rokova propisanih u skladu s članom 137. ovog zakona, najduži period tokom kojeg roba može ostati u postupku privremenog uvoza je 24 mjeseca. Međutim, carinski organi mogu odrediti kraće rokove uz saglasnost zainteresiranog lica.
3. Kada to posebne okolnosti nalažu, carinski organi mogu, na zahtjev zainteresiranog lica i u razumnim granicama, produžiti rokove iz st. 1. i 2. ovog člana kako bi dopustili odobrenu upotrebu.

Član 137.

Slučajevi i posebni uslovi pod kojima se postupak privremenog uvoza može koristiti uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina utvrđuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 138.

1. Korištenje postupka privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za robu koja nije obuhvaćena propisima usvojenim u skladu s članom 137. ovog zakona ili koja je obuhvaćena tim propisima, ali ne ispunjava uslove za odobravanje privremenog uvoza uz potpuno oslobađanje koji su u njima propisani.
2. Lista roba u pogledu kojih se postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne može koristiti, te uslovi pod kojima se postupak može koristiti određuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 139.

1. Iznos uvoznih dažbina koji se plaća u vezi s robom stavljenom u postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina je 3%, za svaki mjesec ili dio mjeseca tokom kojeg je roba bila stavljena u postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, od iznosa dažbina koji bi se platio na navedenu robu da je bila stavljena u slobodan promet onog dana kada je bila stavljena u postupak privremenog uvoza.
2. Iznos uvoznih dažbina koji se treba naplatiti ne prelazi onaj iznos koji bi bio naplaćen da je ta roba bila stavljena u slobodan promet onog dana kada je stavljena u postupak privremenog uvoza.
3. Prijenos prava i obaveza koje proizilaze iz postupka privremenog uvoza u skladu s članom 87. ovog zakona ne

znači da se isti aranžmani oslobađanja moraju primijeniti na svaki period upotrebe koji se uzima u obzir.

4. Kada je prijenos iz stava 3. ovog člana izvršen uz djelimično oslobađanje za oba lica koja imaju odobrenje za korištenje postupka tokom istog mjeseca, imalac početnog odobrenja dužan je platiti iznos dospjelih uvoznih dažbina za cijeli taj mjesec.

Član 140.

1. Kada carinski dug nastaje u vezi s uvoznom robom, iznos takvog duga utvrđuje se na osnovu elemenata za obračun dažbina koji odgovaraju toj robi u trenutku prihvatanja prijave za njeno stavljanje u postupak privremenog uvoza. Međutim, u slučajevima predviđenim odredbama člana 137. ovog zakona iznos duga utvrđuje se na osnovu elemenata obračuna dažbina koji odgovaraju toj robi u trenutku iz člana 207. ovog zakona.
2. Kada carinski dug za robu stavljen u postupak privremenog uvoza s djelimičnim oslobađanjem od plaćanja uvoznih dažbina nastane iz drugih razloga, a ne zbog stavljanja robe u navedeni postupak, iznos tog duga jednak je razlici između iznosa dažbina obračunatog u skladu sa stavom 1. ovog člana i onog koji se plaća u skladu s članom 139. ovog zakona.

G. Vanjska obrada

I. Opće odredbe

Član 141.

1. Postupkom vanjske obrade dopušta se, bez odstupanja od propisa kojima se reguliraju posebne oblasti u vezi sa standardnim sistemom razmjene predviđenim u čl. 150. do 155., odnosno članu 120. ovog zakona, da se bh. roba privremeno izveze iz carinskog područja BiH kako bi prošla procese obrade, te da se proizvodi nastali iz tih procesa stave u slobodan promet uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Privremeni izvoz robe iz BiH uključuje naplatu izvoznih dažbina, primjenu mjera trgovinske politike i drugih radnji i postupaka za istup robe iz BiH iz carinskog područja BiH.
3. Sljedeći pojmovi imaju značenje:
  - (a) "roba za privremeni izvoz " znači robu koja je stavljena u postupak vanjske obrade;
  - (b) "procesi obrade" znače procese iz člana 111. stav 2. tačka (c), alineje (i), (ii), (iii) ovog zakona;
  - (c) "kompenzacioni proizvodi" znače sve proizvode koji nastanu u takvim procesima obrade;
  - (d) "normativ proizvodnje" znači količinu ili procenat kompenzacionih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine robe za privremeni izvoz.

Član 142.

1. Postupak vanjske obrade nije dozvoljen za robu iz BiH:
  - (a) čiji izvoz dovodi do vraćanja ili odustajanja od naplate uvoznih dažbina,
  - (b) koja je, prije izvoza, bila stavljena u slobodan promet uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina na osnovu krajnje upotrebe, onoliko dugo dok se uslovi za davanje takvog oslobađanja nastavljaju primjenjivati.
2. Odstupanje od stava 1. tačka (b) ovog člana mogu se odrediti u provedbenim propisima ovog zakona.

II. Davanje odobrenja

Član 143.

Odobrenje za korištenje postupka vanjske obrade izdaje se na zahtjev lica koje organizira vršenje procesa obrade.

Član 144.

Odobrenje se daje samo:

- a) licima registriranim u BiH;
- b) kada se smatra da će biti moguće da se utvrdi da su kompenzacioni proizvodi nastali obradom robe za privremeni izvoz. Slučajevi u kojima se mogu primijenjivati odstupanja, te uslovi pod kojima se takva odstupanja primjenjuju utvrđuju se u provedbenim propisima ovog zakona; i
- c) kada odobrenje za korištenje postupka vanjske obrade ne škodi ozbiljnije suštinskim interesima prerađivača iz BiH (ekonomski uslovi).

III. Tok postupka

Član 145.

1. Carinski organi određuju rok u kojem se kompenzacioni proizvodi moraju ponovo uvesti u carinsko područje BiH. Taj rok mogu produžiti nakon što imalac odobrenja podnese dobro obrazložen zahtjev.
2. Carinski organi određuju normativ proizvodnje ili, kada je to potrebno, metod njegovog određivanja.

Član 146.

1. Potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno članom 147. stav 1. ovog zakona odobrava se samo kada se kompenzacioni proizvodi prijavljuju za stavljanje u slobodan promet u ime ili za račun:
  - (a) imaoća odobrenja, ili
  - (b) drugog lica koje je registrirano u BiH, pod uslovom da je to lice dobilo saglasnost imaoća odobrenja, te da su ispunjeni uslovi iz odobrenja.
2. Potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno članom 147. ovog zakona ne odobrava se kada nije ispunjen jedan od uslova ili neka od obaveza koje se odnose na postupak vanjske obrade, osim ako se ne utvrdi da te manjkavosti bitno ne utječu na tok obrade.

Član 147.

1. Potpuno ili djelimično oslobađanje od uvoznih dažbina predviđeno članom 141. ovog zakona vrši se tako što se od iznosa uvoznih dažbina koje se primjenjuju na kompenzacione proizvode stavljen u slobodan promet oduzima iznos uvoznih dažbina koji bi se primjenjivao istog dana na robu za privremeni izvoz kad bi se uvozila u carinsko područje BiH iz zemlje u kojoj je prošla proces obrade ili posljednji proces obrade.
2. Iznos koji se oduzima u skladu sa stavom 1. ovog člana obračunava se na osnovu količine i karaktera predmetne robe na dan prihvatanja prijave kojom se stavlja u postupak vanjske obrade i na osnovu drugih elemenata za obračun dažbina koji se primjenjuju na tu robu na dan prihvatanja prijave za stavljanje kompenzacionih proizvoda u slobodan promet.

Vrijednost robe za privremeni izvoz bit će vrijednost koja se prihvati za tu robu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti kompenzacionih proizvoda u skladu s članom 29. stav 1. tačka (b) (i) ovog zakona ili, ako se vrijednost ne može utvrditi na taj način, onda razlika između carinske vrijednosti kompenzacionih proizvoda i troškova obrade utvrđenih pomoću prihvatljivih sredstava.

Međutim,

- (a) određeni troškovi utvrđeni provedbenim propisima ovog zakona ne uzimaju se u obzir prilikom obračunavanja iznosa koji se treba oduzeti;

- (b) kada je, prije stavljanja u postupak vanjske obrade, roba za privremeni izvoz bila stavljena u slobodan promet po sniženoj stopi na osnovu njene krajnje upotrebe, a onoliko dugo koliko se uslovi za odobravanje snižene stope nastavljaju primjenjivati, iznos koji treba da se oduzme je iznos uvoznih dažbina koji je stvarno naplaćen prilikom stavljanja robe u slobodan promet.

3. Kada se prilikom stavljanja u slobodan promet roba za privremeni izvoz mogla kvalificirati za sniženu ili nultu stopu dažbine na osnovu njene krajnje upotrebe, ta stopa se uzima u obzir, pod uslovom da je roba prošla radnje koje su u skladu s tom krajnjom upotrebom u zemlji gdje je izvršen proces obrade ili posljednji takav proces.
4. Kada se kompenzacioni proizvodi kvalificiraju za preferencijalnu tarifnu mjeru u smislu člana 17. stav 4. tačka (c) ovog zakona, a ta mjera postoji za robu koja potpada pod istu tarifnu oznaku kao i roba koja se privremeno izvozi, stopa uvozne dažbine kojase treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja iznosa koji se oduzima u skladu sa stavom 1. ovog člana je ona koja bi se primjenjivala kada bi roba za privremeni izvoz ispunjavala uslove pod kojima se ta preferencijalna mjera može primijeniti.
5. Ovaj član ne odstupa od primjene propisa koji su usvojeni ili treba da se usvoje u kontekstu trgovine između BiH i drugih zemalja, a kojima se predviđa oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za određene kompenzacione proizvode.

Član 148.

1. Kada je svrha procesa obrade popravak robe za privremeni izvoz, ona se stavlja u slobodan promet uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina kada se carinskim organima dokaže da je roba popravljena besplatno, bilo zbog ugovorne ili zakonske obaveze koja proizilazi iz garancije ili zbog greške u proizvodnji.
2. Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se ako je greška bila uzeta u obzir u trenutku prvog stavljanja te robe u slobodan promet.

Član 149.

1. Kada je svrha procese obrade popravak robe za privremeni izvoz, a takav popravak vrši se uz naknadu, djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno članom 141. ovog zakona, odobrava se utvrđivanjem iznosa dažbina koji se primjenjuje na osnovu elemenata za obračun dažbina za kompenzacione proizvode na dan prihvatanja prijave za stavljanje u slobodan promet tih proizvoda, te uzimanjem u obzir iznosa koji je jednak troškovima proizvodnje kao carinske vrijednosti, pod uslovom da ti troškovi predstavljaju jedinu naknadu koju imalac odobrenja plaća i da na njih ne utiče bilo kakva povezanost između imaoća i lica koje je izvršilo popravak.
2. Odstupajući od člana 147. ovog zakona, provedbenim propisima ovog zakona mogu se utvrditi slučajevi kada se i uslovi pod kojima se roba može staviti u slobodan promet nakon postupka vanjske obrade, pri čemu se troškovi procesa obrade uzimaju kao osnov za vršenje procjene u svrhu primjene Carinske tarife BiH.

IV. Vanjska obrada uz upotrebu standardnog sistema razmjene

Član 150.

1. Pod uslovima utvrđenim u ovom odjeljku, a koji se primjenjuju uz prethodne odredbe, standardnim sistemom razmjene dopušta se da uvozni proizvod (u daljnjem tekstu: zamjenski proizvod) zamijeni kompenzacioni proizvod.

2. Carinski organi dopuštaju da se standardni sistem razmjene koristi kada proces obrade obuhvata popravku robe iz BiH.
3. Bez odstupanja od člana 155. ovog zakona, odredbe koje se primjenjuju na kompenzacione proizvode primjenjuju se i na zamjenske proizvode.

4. Carinski organi, pod uslovima koje odrede, dopuštaju da se zamjenski proizvodi uvezu prije izvoza robe za privremeni izvoz (prethodni uvoz). U slučaju prethodnog uvoza zamjenskih proizvoda, polaže se garancija za pokrivanje iznosa uvoznih dažbina.

Član 151.

1. Zamjenski proizvodi imaju istu tarifnu oznaku, isti komercijalni kvalitet i iste tehničke karakteristike kao roba za privremeni izvoz, da je prošla predviđenu popravku.
2. Kada je roba za privremeni izvoz bila upotrebljavana prije izvoza, zamjenski proizvodi moraju isto tako biti upotrebljavani i ne smiju biti novi. Međutim, carinski organi mogu dopustiti odstupanje od ovog pravila ako se zamjenski proizvod daje bez naknade bilo zbog ugovorne ili zakonske obaveze koja proizilazi iz garancije ili zbog greške u proizvodnji.

Član 152.

Standardna razmjena odobrava se samo kada je moguće da se provjeri da li se ispunjavaju uslovi propisani članom 151. ovog zakona.

Član 153.

1. U slučaju prethodnog uvoza, roba za privremeni izvoz bit će izvezena u roku od dva mjeseca od dana kada carinski organi prihvate prijavu za stavljanje zamjenskih proizvoda u slobodan promet.
2. Ako to nalažu posebne okolnosti carinski organi mogu, na zahtjev zainteresiranog lica, produžiti rok iz stava 1. ovog člana u razumnim granicama.

Član 154.

U slučaju prethodnog uvoza i kada se primjenjuje član 147. ovog zakona, iznos koji treba da se oduzme utvrđuje se na osnovu elemenata za obračun dažbina koji se primjenjuju na robu za privremeni izvoz u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje robe u postupak.

Član 155.

Član 144. tačka b) ovog zakona ne primjenjuje se u kontekstu standardne razmjene.

V. Ostale odredbe

Član 156.

Postupci predviđeni u okviru vanjske obrade povlače primjenu mjera trgovinske politike.

Odjeljak 4 - Izvoz

Član 157.

1. Postupkom izvoza dopušta se da bh. roba napusti carinsko područje BiH.
Izvoz uključuje primjenu izvoznih radnji i postupaka uključujući i mjere trgovinske politike, a gdje je potrebno, i naplatu izvoznih dažbina.
2. S izuzetkom robe stavljene u postupak vanjske obrade, sva bh. roba namijenjena za izvoz stavlja se u postupak izvoza.
3. Izvozna prijava mora se podnijeti carinskom uredu koji je nadležan za nadzor nad mjestom u kojem je izvoznik registriran ili u kojem se roba pakuje i tovari za izvoznu otpremu. Odstupanja od ovoga utvrđuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

4. Slučajevi kada i uslovi pod kojima roba koja napušta carinsko područje BiH ne podliježe izvoznom prijavljivanju, određuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 158.

Puštanje robe za izvoz odobrava se pod uslovom da predmetna roba napušta carinsko područje BiH u istom stanju u kojem je bila prilikom prihvatanja izvozne prijave.

POGLAVLJE III - DRUGE VRSTE CARINSKI ODOBRENIH POSTUPANJA ILI UPOTREBA

Odjeljak 1- Slobodne zone i slobodna skladišta

A. Opće odredbe

Član 159.

Slobodne zone i slobodna skladišta su dijelovi carinskog područja BiH ili objekti smješteni u tom području i odvojeni od ostalog njegovoga dijela, a u kojima se:

- a) smatra da se roba koja nije bh. roba, u svrhu uvoznih dažbina ili uvoznih mjera trgovinske politike, ne nalazi u carinskom području BiH, pod uslovom da nije stavljena u slobodan promet ili stavljena u neki drugi carinski postupak ili korištena ili trošena pod nekim drugim uslovima od onih koji su predviđeni u carinskim propisima;
- b) bh. roba, za koju se donese takav propis prema zakonima BiH kojima se reguliraju posebne oblasti, samim tim što su smještene u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, može se kvalificirati za mjere koje su obično vezane za izvoz robe.

Član 160.

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Upravnog odbora može odrediti dijelove carinskog područja BiH kao slobodne zone ili odobriti osnivanje slobodnih skladišta.
2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Upravnog odbora određuje područje koje obuhvata svaka od slobodnih zona. Objekte koji se određuju kao slobodna skladišta mora odobriti Upravni odbor.
3. Slobodne zone se, s izuzetkom onih koje su određene u skladu s članom 162. ovog zakona, ograđuju. Carinski organi određuju ulaze i izlaze za svaku slobodnu zonu ili slobodno skladište.
4. Izgradnja bilo kakve zgrade u slobodnoj zoni zahtijeva prethodno dobivanje odobrenja od carinskih organa.

Član 161.

1. Područja slobodnih zona, ulazi i izlazi slobodnih zona i slobodnih skladišta, s izuzetkom slobodnih zona određenih u skladu s članom 162. ovog zakona, podliježu nadzoru carinskih organa.
2. Lica i prijevozna sredstva koja ulaze ili izlaze iz slobodne zone ili slobodnog skladišta mogu biti podvrgnuta carinskom pregledu.
3. Pristup slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu može biti uskraćen licima koja ne pruže sve garancije potrebne za postupanje u skladu s propisima predviđenim u ovom zakonu i drugim propisima.
4. Carinski organi mogu izvršiti pregled robe koja ulazi, napušta ili ostaje u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu. Da bi se omogućilo obavljanje takvih pregleda, kopije dokumenata koji se odnose na i koji prate robu, koja ulazi ili izlazi, podnosi ili ih čuva radi stavljanja na uvid carinskom organu svako lice koje taj organ odredi za tu svrhu. Kada su takvi pregledi potrebni, roba se stavlja na uvid carinskim organima.

Član 162.

1. Carinski organi mogu odrediti slobodne zone u kojima se obavljaju carinski pregledi, radnje i postupci i primjenjivati odredbe koje se odnose na carinski dug u skladu sa uslovima postupka carinskog skladištenja.
Na tako određene slobodne zone ne primjenjuju se čl. 164., 169. i 172. ovog zakona.
2. Odredbe koje se odnose na slobodne zone iz čl. 34., 35. i 197. ovog zakona ne primjenjuju se na slobodne zone iz stava 1. ovog člana.

B. Smještaj robe u slobodne zone ili slobodna skladišta

Član 163.

1. I bh. roba i roba koja nije bh. roba može se smještati u slobodnu zonu ili slobodno skladište.
2. Carinski organi mogu zahtijevati da se roba koja predstavlja opasnost ili za koju postoji vjerovatnoća da će pokvariti ostalu robu ili koja iz drugih razloga zahtijeva posebne objekte, smjesti u prostorije koje su specijalno opremljene za njen prihvata.

Član 164.

1. Bez odstupanja od člana 161. stav 4. ovog zakona, roba koja ulazi u slobodnu zonu ili slobodno skladište ne mora se pokazati carinskim organima niti je potrebno da se podnese carinska prijava.
2. Roba se pokazuje carinskim organima i prolazi kroz propisane radnje i postupke samo:
  - (a) kada je bila stavljena u carinski postupak koji se razdužuje prilikom njenog ulaska u slobodnu zonu ili slobodno skladište; međutim, kada taj carinski postupak dozvoljava oslobađanje od obaveze pokazivanja robe, takvo pokazivanje se ne zahtijeva;
  - (b) kada je bila smještena u slobodnoj zoni ili u slobodnom skladištu na osnovu rješenja za odobravanje povrata ili odustajanja od naplate uvoznih dažbina;
  - (c) kada se kvalificira za mjere iz člana 159. tačka b) ovog zakona.
3. Carinski organi mogu zahtijevati da budu obaviješteni o robi koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina i/ili primjeni izvoznih propisa.
4. Na zahtjev zainteresiranog lica, carinski organi potvrđuju status robe smještene u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu kao bh. robe ili robe koja nije bh. roba.

C. Rad slobodnih zona i slobodnih skladišta

Član 165.

Ne postoji ograničenje u pogledu dužine vremena tokom kojeg roba može ostati u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.

Član 166.

1. U slobodnim zonama ili slobodnim skladištima odobrava se obavljanje bilo kakve industrijske, komercijalne ili uslužne djelatnosti, prema uslovima koji su predviđeni ovim zakonom i drugim propisima. Carinski organi unaprijed se obavještavaju o obavljanju takvih djelatnosti.
2. Carinski organi mogu uvesti određene zabrane ili ograničenja za obavljanje djelatnosti iz stava 1. ovog člana imajući u vidu karakter predmetne robe ili zahtjeve carinskog nadzora.
3. Carinski organi mogu zabraniti obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu licima koja ne pruže potrebne garancije da će postupati u skladu s odredbama predviđenim ovim zakonom i drugim propisima.

Član 167.

1. Roba koja nije bh. roba, smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, dok se nalazi u slobodnoj zoni ili slobodnim skladištima, može:
  - (a) da bude stavljena u slobodni promet prema uslovima predviđenim tim postupkom i članom 171. ovog zakona;
  - (b) da prođe kroz uobičajene oblike rukovanja iz člana 106. stav 1. ovog zakona bez odobrenja;
  - (c) da bude stavljena u postupak unutrašnje obrade prema uslovima predviđenim tim postupkom;
  - (d) da bude stavljena u postupak obrade pod carinskom kontrolom prema uslovima predviđenim tim postupkom;
  - (e) da bude stavljena u postupak privremenog uvoza prema uslovima predviđenim tim postupkom;
  - (f) da bude ustupljena u skladu s članom 174. ovog zakona;
  - (g) da bude uništena, pod uslovom da zainteresirano lice dostavi carinskim organima sve podatke za koje oni ocijene da su neophodni.
2. Kada je roba stavljena u neki od postupaka iz stava 1. tačka (c), (d) ili (e) ovog člana, carinski organi mogu, u mjeri u kojoj je potrebno da bi se opravdali uslovi rada i carinskog nadzora slobodnih zona ili slobodnih skladišta, prilagoditi propisane kontrolne mjere.

Član 168.

Kada se član 167. ovog zakona ne primjenjuje, roba koja nije bh. roba i bh. roba iz člana 159. tačka (b) ovog zakona ne smije se trošiti ili koristiti u slobodnim zonama ili slobodnim skladištima.

Član 169.

1. Sva lica koja obavljaju neku djelatnost, uključujući skladištenje, preradu ili obradu, prodaju ili kupovinu robe u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, vode evidenciju o zalihama na način koji odobre carinski organi. Roba se upisuje u evidenciju o zalihama čim se dopremi u prostorije takvog lica. Evidencija o zalihama omogućava carinskim organima da identificiraju robu i u njoj se mora bilježiti kretanje robe.
2. Kada se roba pretovara unutar slobodne zone, dokumenti koji se odnose na taj proces čuvaju se kako bi bili na raspolaganju carinskim organima. Kratkotrajno skladištenje robe u vezi s takvim pretovarom robe smatra se sastavnim dijelom te radnje.

D. Izuzimanje robe iz slobodnih zona ili slobodnih skladišta

Član 170.

1. Bez odstupanja od posebnih propisa usvojenih prema carinskim propisima kojima se reguliraju posebne oblasti, roba koja napušta slobodnu zonu ili slobodno skladište može biti:
  - (a) izvezena ili ponovno izvezena iz carinskog područja BiH; ili
  - (b) unesena u drugi dio carinskog područja BiH.
2. Odredbe Dijela tri, s izuzetkom čl. 45. do 50. ovog zakona, koji se odnose na bh. robu, primjenjuju se i na robu unesenu u druge dijelove tog područja izuzev u slučaju robe koja napušta tu zonu morskim ili zračnim putem bez stavljanja u postupak provoza ili neki drugi carinski postupak.

Član 171.

1. Kada carinski dug nastane u pogledu robe koja nije bh. roba, a carinska vrijednost takve robe zasniva se na stvarno plaćenju ili plativoj cijeni u koju su uračunati i

troškovi skladištenja ili održavanja robe dok leži u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, takvi troškovi ne uključuju se u carinsku vrijednost ako se prikazuju odvojeno od stvarno plaćene ili plative cijene za robu.

2. Kada je navedena roba prošla, u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, jedan od uobičajenih oblika postupanja u smislu člana 106. stav 1. ovog zakona karakter robe, carinska vrijednost i količina koju treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina, a na zahtjev deklaranta i pod uslovom da je takvo postupanje obuhvaćeno odobrenjem datim u skladu sa stavom 2. člana 106., je ona koja bi se uzela u obzir u vezi s takvom robom, u trenutku iz člana 207. ovog zakona, da nije prošla kroz takvo postupanje. Međutim, odstupanja od ove odredbe mogu se utvrditi u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 172.

1. Kada se roba unosi ili vraća u drugi dio carinskog područja BiH ili stavlja u carinski postupak, uvjerenje iz člana 164. stav 4. ovog zakona može se koristiti kao dokaz statusa te robe kao bh. robe ili robe koja nije bh. roba.
2. Kada se uvjerenjem ili nekim drugim sredstvom ne dokazuje status robe kao bh. robe ili robe koja nije bh. roba, roba se smatra:
  - (a) robom iz BiH s ciljem plaćanja izvoznih dažbina, primjene izvoznih dozvola drugih mjera izvozne trgovinske politike;
  - b) robom koja nije bh. roba u svim drugim slučajevima.

Član 173.

Carinski organi osiguravaju da se propisi kojima se regulira izvoz ili ponovni izvoz poštuju kada se roba izvozi ili ponovno izvozi iz slobodne zone ili slobodnog skladišta.

Odjeljak 2- Ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe

Član 174.

1. Roba koja nije bh. roba može se:
  - (a) ponovno izvesti iz carinskog područja BiH;
  - (b) uništiti;
  - (c) ustupiti nadležnom organu kada je takva mogućnost predviđena važećim propisima.
2. Ponovni izvoz, kada je to potrebno, uključuje primjenu radnji i postupaka predviđenih za robu koja napušta carinsko područje BiH, uključujući i mjere trgovinske politike.

Slučajevi u kojima se roba koja nije bh. roba može staviti u aranžman obustave plaćanja s ciljem neprimjenjivanja mjera trgovinske politike pri izvozu, mogu se odrediti u provedbenim propisima ovog zakona.
3. Osim u slučajevima utvrđenim u provedbenim propisima ovog zakona, ponovni izvoz ili uništenje robe unaprijed se najavljuje carinskim organima. Carinski organi zabranjuju ponovni izvoz ako je to predviđeno radnjama i postupcima ili mjerama iz stava 2. ovog člana. Kada je roba koja je stavljena u carinski postupak s ekonomskim učinkom dok se nalazi na carinskom području BiH namijenjena za ponovni izvoz, carinska prijava podnosi se u smislu čl. 56. do 75. ovog zakona. U takvim slučajevima, primjenjuje se član 157. st. 3. i 4. ovog zakona.

Ustupanje robe vrši se u skladu s važećim propisima.
4. Uništenje ili ustupanje robe ne povlači bilo kakve troškove za nadležni organ.
5. Otpadnom materijalu ili ostacima koji nastanu prilikom uništenja robe određuje se carinski odobreno postupanje ili upotreba propisana za robu koja nije bh. roba.

Otpadni materijal ili ostaci ostaju pod carinskim nadzorom do trenutka predviđenog članom 34. stav 2. ovog zakona.

DIO PETI

ROBA KOJA NAPUŠTA CARINSKO PODRUČJE BiH

Član 175.

Roba koja napušta carinsko područje BiH podliježe carinskom nadzoru. Ona može biti predmet pregleda carinskih organa u skladu s važećim propisima. Roba napušta navedeno carinsko područje koristeći, kada je to potrebno, putni pravac koji odrede carinski organi i u skladu s procedurama koje oni propišu.

DIO ŠESTI POVLAŠTENI POSTUPCI

POGLAVLJE I - OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA DAŽBINE

Član 176.

1. Opremi koja se stavlja u slobodan promet, a predstavlja ulog stranog lica, osim putničkih vozila, automata za zabavu i igru na sreću, odobrava se oslobađanje od plaćanja uvozne dažbine.
2. Roba koja se stavlja u slobodan promet za vojne i policijske snage i kazneno-popravne ustanove, a koju u potpunosti finansira donator i roba koja se stavlja u slobodan promet za deminiranje oslobađa se plaćanja uvozne dažbine.
3. Roba koja se stavlja u slobodan promet za projekte obnove i rekonstrukcije BiH oslobađa se od plaćanja uvozne dažbine, ako je projekat:
  - (a) usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;
  - (b) u potpunosti finansiran od stranih donatora ili međunarodnih banaka za razvoj.
4. Proizvodi i robe navedene u prilogu ovog zakona oslobađaju se od plaćanja uvozne dažbine.
5. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Upravnog odbora propisuje bliže odredbe za izdavanje odluka carinskih organa o odobravanju oslobađanja od plaćanja uvozne dažbine iz st. 1. do 4. ovog člana.

POGLAVLJE II - VRAĆANJE IZVEZENE ROBE

Član 177.

1. Za robu iz BiH koja se, nakon izvoza iz carinskog područja BiH, vraća u to područje i stavlja u slobodan promet u roku od tri godine, odobrava se, na zahtjev zainteresiranog lica, oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana:
  - (a) uzimajući u obzir posebne okolnosti, trogodišnji rok može se produžiti;
  - (b) u slučajevima gdje je, prije izvoza iz carinskog područja BiH, vraćena roba bila stavljena u slobodan promet po smanjenoj ili nultoj stopi uvoznih dažbina zbog njenog korištenja u posebne svrhe, oslobađanje od plaćanja dažbine prema stavu 1. ovog člana odobrava se samo ako treba da se ponovo uveze u istu svrhu.

U slučajevima gdje svrha uvoza predmetne robe nije više ista, iznos uvoznih dažbina koji se na nju plaća smanjuje se za svaki iznos koji je naplaćen na tu robu prilikom njenog prvog stavljanja u slobodan promet. Ako taj drugi iznos premašuje onaj koji je naplaćen prilikom prijavljivanja vraćene robe za stavljanje u slobodan promet, ne odobrava se nikakav povrat.
3. Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno u stavu 1. ovog člana ne odobrava se u slučaju:

- (a) robe izvezene iz carinskog područja BiH prema postupku vanjske obrade osim ako ta roba ne ostane u stanju u kojem je izvezena;
- (b) robe koja je podlijegala mjerama propisanim u BiH, uključujući i njen izvoz u druge zemlje. Okolnosti u kojima i uslovi pod kojima se može odustati od ovih zahtjeva utvrđuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 178.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno u članu 177. ovog zakona odobrava se samo ako se roba ponovno uvozi u stanju u kojem je bila izvezena. Okolnosti u kojima i uslovi pod kojima se može odustati od ovih zahtjeva određuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 179.

1. Članovi 177. i 178. ovog zakona primjenjuju se, *mutatis mutandis*, i na kompenzacione proizvode koji su izvezeni ili ponovno izvezeni nakon postupka unutrašnje obrade.
2. Visina uvoznih dažbina koje se zakonski potražuju utvrđuje se na osnovu propisa koji se primjenjuju kod postupka unutrašnje obrade, s tim da se datum ponovnog izvoza uzima kao datum stavljanja u slobodan promet.

POGLAVLJE III - PROIZVODI MORSKOG RIBOLOVA I DRUGI PROIZVODI IZVAĐENI IZ MORA

Član 180.

Bez odstupanja od člana 20. stav 2. tačka (f) ovog zakona, prilikom stavljanja u slobodan promet, sljedeći proizvodi oslobađaju se od plaćanja uvoznih dažbina:

- a) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz teritorijalnog mora strane zemlje plovnim objektima koji su registrirani ili evidentirani u BiH i koji plove pod zastavom BiH;
- b) proizvodi dobiveni iz proizvoda iz tačke a) ovog stava na brodovima tvornicama koji ispunjavaju uslove propisane u toj tački.

DIO SEDMI CARINSKI DUG

POGLAVLJE I - GARANCIJA ZA POKRIĆE CARINSKOG DUGA

Član 181.

1. Kada, u skladu s carinskim propisima, carinski organi zahtijevaju polaganje garancije za osiguravanje plaćanja carinskog duga, takvu garanciju daje lice koje je odgovorno ili bi moglo postati odgovorno za taj dug.
2. Carinski organi zahtijevaju da se, u pogledu jednog carinskog duga, položi samo jedna garancija.
3. Carinski organi mogu odobriti da garanciju položi neko drugo lice, a ne ono od kojeg se to tražilo.
4. Kada je organ uprave, uključujući i lokalnu upravu, lice kod kojeg je dug nastao ili bi mogao nastati, nikakva garancija se ne zahtijeva.
5. Carinski organi mogu odustati od zahtjeva za polaganje garancije kada iznos koji se osigurava ne prelazi 1.000 KM.

Član 182.

1. Kada je carinskim propisima predviđeno da je polaganje garancije alternativno, carinski organi zahtijevaju polaganje takve garancije kada ocijene da nije sigurno da će nastati dug ili dug koji bi mogao nastati biti izmiren u propisanom roku.
2. Ako se garancija iz stava 1. ovog člana ne zahtijeva, carinski organi mogu zahtijevati od lica iz člana 181. stav

1. ovog zakona izjavu da će ispoštovati obaveze koje je to lice obavezno ispuniti prema ovom zakonu.

3. Garancija iz stava 1. ovog člana zahtijeva se:

- (a) u trenutku primjene propisa kojima se zahtijeva polaganje takve garancije; ili
- (b) u bilo kojem naknadnom trenutku kada carinski organi ustanove da nije sigurno da će nastati dug ili dug koji bi mogao nastati biti izmiren u propisanom roku.

Član 183.

Na zahtjev lica iz člana 181. stav 1. ili 3. ovog zakona, carinski organi dozvolit će polaganje sveobuhvatne garancije kojom se obuhvataju dva ili više postupaka u pogledu kojih je carinski dug nastao ili bi mogao nastati.

Član 184.

1. Kada je carinskim propisima predviđeno obavezno polaganje garancije, a uzimajući u obzir posebne odredbe predviđene za provoz u skladu s provedbenim propisima ovog zakona, carinski organi utvrđuju iznos garancije koji je jednak:

- (a) tačnom iznosu carinskog duga ili dugova, kada se takav iznos može sa sigurnošću utvrditi u trenutku kada se garancija zahtijeva;
- (b) u drugim slučajevima, maksimalnom iznosu carinskog duga koji je nastao ili bi mogao nastati, a koji procijene carinski organi.

2. Kada se sveobuhvatna garancija polaže za carinske dugove čiji iznos varira tokom vremena, iznos takve garancije utvrđuje se u nivou koji će omogućiti da carinski dugovi budu pokriveni u svakom trenutku.
3. Kada je carinskim zakonskim propisima predviđeno alternativno polaganje garancije, a carinski organi zahtijevaju njeno polaganje, ti organi utvrđuju iznos garancije tako da ne prelazi nivo iz stava 1. ovog člana.
4. Okolnosti u kojima i uslovi pod kojima se vaučer za pojedinačnu garanciju može koristiti određuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

Član 185.

Garancija se može dati:

- a) u obliku gotovinskog depozita; ili
- b) pomoću žiranata.

Član 186.

1. Gotovinski depozit daje se u valuti BiH ili u odgovarajućem iznosu strane valute prema važećem kursu koji objavljuje Centralna banka BiH.

Smatra se da je ekvivalentno gotovinskom depozitu sljedeće:

- (a) podnošenje čeka čiju naplativost garantira ustanova na koju glasi na bilo koji način koji je prihvatljiv carinskim organima;
- (b) podnošenje bilo kojeg drugog instrumenta koji carinski organi priznaju kao platežno sredstvo.

2. Garancija u obliku gotovinskog depozita ili plaćanje za koje se smatra da je ekvivalentno gotovinskom depozitu daje se u skladu s važećim propisima u BiH.

Član 187.

1. Žirant se u pisanoj formi obavezuje da će solidarno s dužnikom ili lično platiti garantirani iznos carinskog duga koji je dospio za plaćanje.
2. Žirant mora biti treće lice registrirano u BiH.

3. Carinski organi mogu odbiti žiranta ili predloženu vrstu garancije kada nije sigurno da će žirant osigurati plaćanje carinskog duga u propisanom roku.

Član 188.

1. Lice od kojeg se zahtijeva da položi garanciju slobodno je izabrati između vrsta garancija predviđenih članom 185. ovog zakona
2. Carinski organi mogu odbiti da prihvate predloženu vrstu garancije kada je ona nespojiva s pravilnim funkcioniranjem određenog carinskog postupka. Isto se primjenjuje i u pogledu predložene garancije. Carinski organi mogu zahtijevati da se odabrana vrsta garancije zadrži tokom određenog perioda.

Član 189.

1. Kada je to predviđeno u okviru provedbenih propisa ovog zakona, carinski organi mogu prihvatiti i druge vrste garancije koje se razlikuju od onih iz člana 185. ovog zakona kada se njima osigurava da će carinski dug biti plaćen.
2. Carinski organi odbijaju garanciju ponudenu od dužnika kada smatraju da se takvom garancijom neće osigurati plaćanje carinskog duga.
3. U skladu s istom rezervom izraženom u stavu 2. ovog člana, carinski organi mogu prihvatiti gotovinski depozit bez ispunjavanja uslova propisanih članom 186. stav 1. ovog zakona.

Član 190.

Kada carinski organi utvrde da položena garancija ne osigurava, ili više nije sigurno da će osigurati ili da više nije dovoljna da osigura plaćanje carinskog duga u propisanom roku, od lica iz člana 181. stav 1. ovog zakona zahtijevaju da po svom izboru položi dodatnu garanciju ili da prvobitnu garanciju zamijeni novom.

Član 191.

1. Garancija se ne razdužuje sve dok se carinski dug za koji je položena ne otpiše, odnosno do trenutka kada se više ne može pojaviti. Onog trenutka kada se carinski dug otpiše ili kada se više ne može pojaviti, garancija se odmah razdužuje.
2. Kada se carinski dug djelimično otpiše, odnosno kada se može pojaviti samo u pogledu dijela iznosa za koji je garancija položena, dio garancije se razdužuje na zahtjev zainteresiranog lica, osim ako iznos o kojem se radi ne opravdava takav postupak.

Član 192.

Odredbe koje odstupaju od onih koje su sadržane u ovom poglavlju, tamo gdje je to potrebno, usvajaju se u provedbenim propisima ovog zakona kako bi se uzele u obzir i međunarodne konvencije.

POGLAVLJE II - NASTANAK CARINSKOG DUGA

Član 193.

1. Carinski dug pri uvozu nastaje prilikom:
- stavljanja u slobodan promet robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina, ili
  - stavljanja takve robe u postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Carinski dug nastaje u trenutku prihvatanja predmetne carinske prijave.
3. Dužnik je deklarant. U slučaju indirektnog zastupanja, dužnik je lice u čije ime se podnosi carinska prijava.
4. Kada je carinska prijava u vezi s jednim od postupaka iz stava 1. ovog člana sačinjena na osnovu podataka koji

upućuju na to da nije izvršena naplata svih dažbina ili dijela dažbina koje se zakonski potražuju, lica koja su pružila podatke potrebne za sačinjavanje prijave, a koja su znala ili su objektivno trebala znati da su takvi podaci netačni, također se mogu smatrati dužnicima u skladu s važećim propisima BiH.

Član 194.

1. Carinski dug pri uvozu nastaje prilikom:
- nezakonitog unošenja u carinsko područje BiH robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina; ili
  - nezakonitog unošenja takve robe, koja je smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, na neki drugi dio tog carinskog područja.

Pojam "nezakonito unošenje", koji se koristi u ovom članu, znači svako unošenje koje predstavlja kršenje odredbi čl. 35. do 38. i stava 1. tačka (b) člana 170. ovog zakona.

2. Carinski dug nastaje u trenutku kada se roba nezakonito unese.
3. Dužnici su:
- lice koje je nezakonito unijelo takvu robu;
  - sva druga lica koja su učestvovala u nezakonitom unošenju robe a koja su znala ili su objektivno trebala znati da je takav unos robe bio nezakonit; i
  - sva druga lica koja su stekla ili zadržala takvu robu, a koja su u trenutku sticanja ili primanja robe znala ili su objektivno trebala znati da je bila nezakonito unesena.

Član 195.

1. Carinski dug pri uvozu nastaje prilikom nezakonitog izuzimanja ispod carinskog nadzora robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina.
2. Carinski dug nastaje u trenutku izuzimanja robe ispod carinskog nadzora.
3. Dužnici su:
- lice koje je izuzelo robu ispod carinskog nadzora;
  - sva druga lica koja su učestvovala u takvom izuzimanju, a koja su znala ili su objektivno trebala znati da je roba bila izuzeta ispod carinskog nadzora;
  - sva druga lica koja su stekla ili zadržala takvu robu, a koja su u trenutku njenog sticanja ili primanja znala ili su objektivno trebala znati da je roba bila izuzeta ispod carinskog nadzora; i
  - kada je to primjereno, lice koje je dužno ispuniti obaveze koje proizilaze iz privremenog smještaja robe ili upotrebe carinskog postupka u koji se ta roba stavlja.

Član 196.

1. Carinski dug pri uvozu, u slučajevima drukčijim od onih u članu 195. ovog zakona nastaje:
- zbog neispunjavanja jedne od obaveza koje, u pogledu robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina, proizilaze iz njenog privremenog smještaja ili upotrebe carinskog postupka u koji se stavlja; ili
  - zbog nepostupanja u skladu sa uslovom kojim se regulira stavljanje robe u taj postupak ili odobravanje smanjene ili nulte stope uvoznih dažbina na osnovu krajnje upotrebe robe,
- osim ako se ne utvrdi da ti propusti nemaju značajan utjecaj na pravilan tok postupka privremenog smještaja ili određenog carinskog postupka.
2. Carinski dug nastaje u trenutku prestanka ispunjavanja obaveze čije neispunjavanje dovodi do nastanka carinskog

duga ili u trenutku stavljanja robe u određeni carinski postupak kada se naknadno ustanovi da uslov kojim se regulira stavljanje robe u navedeni postupak ili odobravanje smanjene ili nulte stope uvoznih dažbina na osnovu krajnje upotrebe robe, u stvari, nije bio ispunjen.

3. Dužnik je lice koje je, prema datim okolnostima, dužno ili ispuniti obaveze koje, u pogledu robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina, proizilaze iz njenog privremenog smještaja ili iz korištenja carinskog postupka u koji je stavljena, ili postupati u skladu s uslovima kojima se regulira stavljanje robe u taj postupak.

Član 197.

1. Carinski dug pri uvozu nastaje prilikom potrošnje ili upotrebe u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina pod drugim uslovima od onih koji su propisani važećim propisima.

Kada roba nestane i kada se njen nestanak ne može objasniti carinskim organima na prihvatljiv način, ti organi mogu tu robu tretirati kao da je potrošena ili upotrijebljena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.

2. Dug nastaje u trenutku kada se roba potroši ili kada se prvi put upotrijebi pod drugim uslovima od onih koji su propisani važećim propisima.
3. Dužnik je lice koje je potrošilo ili upotrijebilo robu i svako drugo lice koje je učestvovalo u takvoj potrošnji ili upotrebi, a koje je znalo ili je objektivno trebalo znati da je roba bila potrošena ili upotrijebljena pod drugim uslovima od onih koji su propisani važećim propisima.
4. Kada carinski organi tretiraju robu koja je nestala kao potrošenu ili upotrijebljenu u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, a nije moguće da se primijeni stav 3. ovog člana, lice koje je odgovorno za plaćanje carinskog duga je ono lice za koje carinski organi znaju da je posljednje bilo u posjedu te robe.

Član 198.

1. Odstupajući od člana 194. i 196. stav 1. tačka (a) ovog zakona, smatra se da bilo kakav carinski dug nije nastao u pogledu određene robe kada zainteresirano lice dokaže da neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz:

- (a) odredbi čl. 35. do 38. i stava 1. tačka (b) člana 170. ovog zakona; ili
- (b) držanja predmetne robe u privremenom smještaju; ili
- (c) korištenja carinskog postupka u koji je roba stavljena, nastaje zbog potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka navedene robe zbog stvarnog karaktera robe ili nepredviđenih okolnosti ili više sile ili kao posljedica dobivanja odobrenja od carinskih organa.

2. U smislu stava 1. ovog člana roba je nepovratno izgubljena kada je bilo koje lice učini neupotrebljivom.
3. Smatra se da carinski dug pri uvozu nije nastao u pogledu robe koja je stavljena u slobodan promet po sniženoj ili nultoj stopi uvoznih dažbina na osnovu njene krajnje upotrebe, kada se takva roba izvozi ili ponovno izvozi uz odobrenje carinskih organa.

Član 199.

Kada se, u skladu s članom 198. stav 1. ovog zakona, smatra da carinski dug nije nastao u pogledu robe koja je stavljena u slobodan promet po sniženoj ili nultoj stopi uvoznih dažbina na račun njene krajnje upotrebe, svi otpaci i ostaci koji nastanu prilikom uništenja takve robe smatraju se robom koja nije bh. roba.

Član 200.

1. Kada u skladu s čl. 195. ili 196. ovog zakona carinski dug nastaje u pogledu robe koja je stavljena u slobodan promet po sniženoj ili nultoj stopi uvoznih dažbina na račun njene

krajnje upotrebe, iznos koji je plaćen kada je roba stavljena u slobodan promet odbija se od iznosa carinskog duga.

2. Odredba iz stava 1. ovog člana primjenjuje se, *mutatis mutandis*, kada carinski dug nastaje u pogledu otpadaka i ostataka koji nastanu prilikom uništenja takve robe.

Član 201.

1. Carinski dug pri izvozu nastaje prilikom izvoza sa carinskog područja BiH, pod pokrićem carinske prijave, za robu koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina.
2. Carinski dug nastaje u momentu prihvatanja takve carinske prijave.
3. Dužnikom se smatra deklarant. U slučaju indirektnog zastupanja, lice u čije ime je podnesena prijava, također se smatra dužnikom.

Član 202.

1. Carinski dug pri izvozu nastaje prilikom iznošenja sa carinskog područja BiH robe koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina, bez carinske prijave.
2. Carinski dug nastaje u momentu kad takva roba napušta carinsko područje BiH.
3. Dužnikom se smatra:
  - (a) lice koje iznosi robu; i
  - (b) sva lica koja su učestvovala u iznošenju i koja su znala ili trebala znati da carinska prijava nije podnesena, iako je trebalo da bude podnesena.

Član 203.

1. Carinski dug pri izvozu nastaje prilikom nepoštivanja uslova pod kojim je robi dozvoljeno da napusti carinsko područje BiH uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja izvoznih dažbina.
2. Carinski dug nastaje u momentu kad roba stigne na drugo odredište, a ne u odredište koje je određeno kada je dozvoljeno da napusti carinsko područje BiH uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja izvoznih dažbina ili, ako carinski organi nisu u mogućnosti odrediti taj momenat, istekom roka koji je određen za podnošenje dokaza da su ispunjeni uslovi pod kojim je robi odobreno navedeno oslobađanje.
3. Dužnikom se smatra deklarant. U slučaju indirektnog zastupanja, lice u čije ime je podnesena prijava, također se smatra dužnikom.

Član 204.

1. Carinski dug iz čl. 193. do 197. i čl. 201. do 203. ovog zakona nastaje čak i ako se odnosi na robu koja podliježe vrstama zabrane ili ograničenja uvoza ili izvoza bilo koje vrste.
2. Nikakav carinski dug ne nastaje prilikom nezakonitog unosa u carinsko područje BiH krivotvorenog novca, narkotika i psihotropnih tvari koje ne ulaze u ekonomski krug koji striktno nadziru nadležni organi s ciljem njihove upotrebe u medicinske i naučne svrhe.
3. Radi primjene kaznenih propisa zbog povreda carinskih propisa, smatrat će se u svakom slučaju, da je carinski dug nastao, ako je kaznenim propisima predviđeno da carinske dažbine služe kao osnov za određivanje kazni, odnosno da postojanje carinskog duga predstavlja osnov za pokretanje kaznenog postupaka.

Član 205.

Kada se važećim propisima predviđa povoljno tarifno postupanje s robom zbog njenog karaktera ili krajnje upotrebe ili radi olakšica ili potpunog odnosno djelimičnog oslobađanja od plaćanja uvoznih ili izvoznih dažbina u skladu s čl. 18., 79. 141. ili 176. do 179. ovog zakona, takvo povoljno tarifno

postupanje, olakšica ili oslobađanje primjenjuje se i u slučajevima u kojima carinski dug nastaje u skladu s čl. 194. do 197. ovog zakona, pod uslovom da ponašanje zainteresiranog lica ne uključuje zlonamjerno postupanje ili očigledni nemar i ako dokaže da su zadovoljeni drugi uslovi za primjenu povoljnog postupanja, olakšice ili oslobađanja.

Član 206.

Kada je nekoliko lica odgovorno za plaćanje carinskog duga, ona su solidarno ili lično odgovorna za plaćanje takvog duga.

Član 207.

1. Ako to nigdje nije drugačije predviđeno ovim zakonom i bez odstupanja od stava 2. ovog člana, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji je primjenjiv na robu utvrđuje se na osnovu propisa za utvrđivanje vrijednosti koja odgovaraju toj robi u trenutku nastanka carinskog duga.

2. Kada nije moguće tačno odrediti momenat nastanka carinskog duga, za određivanje pravila za procjenu vrijednosti koji odgovaraju predmetnoj robi mjerodavan je onaj momenat kada carinski organi zaključie da se roba nalazi u situaciji u kojoj nastaje carinski dug.

Međutim, kada dostupni podaci omogućavaju carinskim organima da utvrde da je carinski dug nastao prije trenutka kada su došli do takvog zaključka, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji se plaća na predmetnu robu utvrđuje se na osnovu propisa za utvrđivanje vrijednosti koji odgovaraju toj robi u najranijem trenutku kada se iz dostupnih podataka može utvrditi da je carinski dug nastao iz određene situacije.

3. Zatezna kamata obračunava se na iznos dažbina koje nisu plaćene u propisanom roku, a po stopi koju će utvrditi Upravni odbor za svaki dan zakašnjenja, kako bi se spriječilo nezakonito sticanje finansijske koristi pomjeranjem datuma kada je carinski dug nastao ili kada je zaveden u evidenciju.

Član 208.

1. Carinski dug nastaje:

- na mjestu gdje se obavljala radnja zbog koje je on nastao;
- kada nije moguće odrediti to mjesto, na mjestu gdje carinski organi zaključie da je roba u situaciji u kojoj nastaje carinski dug;
- ako je roba prijavljena za carinski postupak koji nije razdužen, a mjesto se ne može odrediti prema tački (a) i (b) ovog stava u određenom roku, na mjestu gdje je roba bila ili stavljena u taj postupak ili unesena u carinsko područje BiH po tom postupku.

2. Kada dostupni podaci omogućavaju carinskim organima da utvrde da je carinski dug već bio nastao kada je roba bila na drugom mjestu nekog ranijeg datuma, smatra se da je carinski dug nastao na mjestu koje se može odrediti kao lokacija robe u najranijem trenutku kada se može utvrditi nastanak carinskog duga.

Član 209.

1. U mjeri u kojoj sporazumi zaključeni između BiH i nekih drugih zemalja predviđaju da se prilikom uvoza u te zemlje robi porijeklom iz BiH odobri preferencijalno tarifno postupanje u smislu takvih sporazuma, a pod uslovom da je, kada se ta roba dobije prema postupku unutrašnje obrade, u nju ugrađena roba koja nije bh. roba i koja podliježe plaćanju odgovarajućih uvoznih dažbina, ovjeravanje dokumenata potrebnih za dobivanje takvog preferencijalnog tarifnog postupanja u drugim zemljama dovodi do nastanka carinskog duga pri uvozu.

2. Smatra se da je momenat kada takav carinski dug nastaje onaj kada carinski organi prihvate izvoznu prijavu koja se odnosi na dotičnu robu.

3. Dužnik je deklarant. U slučaju indirektnog zastupanja, dužnik je i lice u čije ime se podnosi carinska prijava.

4. Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara ovom carinskom dugu određuje se prema istim uslovima kao i u slučaju carinskog duga nastalog usljed prihvatanja, tog istog dana, prijave za stavljanje predmetne robe u slobodan promet radi okončanja postupka unutrašnje obrade.

POGLAVLJE III - NAPLATA IZNOSA CARINSKOG DUGA

Odjeljak 1- Knjiženje i obavještanje dužnika o visini iznosa dažbine

Član 210.

1. Svaki pojedini iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji nastaje kao posljedica carinskog duga (u daljnjem tekstu: iznos dažbine), carinski organi obračunavaju čim dođu do potrebnih podataka i zavode ga u poslovne knjige ili u bilo koji drugi ekvivalentni medij (knjiženje).

2. Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se kada je:

- uvedena privremena antidamping carina ili zaštita od umanjenih dažbina (kompenzacijska dažbina),
- iznos dažbine koji se zakonski potražuje viši od onoga koji je utvrđen na osnovu obavezne informacije,
- kada se propisima usvojenim u okviru provedbenih propisa ovog zakona odustaje od zahtjeva da carinski organi knjiže iznose dažbine niže od određenog iznosa.

3. Carinski organi određuju praktične postupke za knjiženje iznosa dažbine. Ovi postupci mogu se razlikovati u zavisnosti od toga da li su, u pogledu okolnosti u kojima je nastao carinski dug, carinski organi uvjereni da će se navedni iznos naplatiti.

Član 211.

1. Kada carinski dug nastaje zbog prihvatanja prijave robe za neki drugi carinski postupak osim za privremeni uvoz uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ili neku drugu radnju koja ima isti zakonski učinak kao prihvatanje iznosa koji odgovara takvom carinskom dugu, on se knjiži čim se izvrši njegov obračun, a najkasnije drugog dana od dana puštanja robe.

2. Pod uslovom da je plaćanje osigurano, ukupni iznos dažbine za svu robu koja je puštena istom licu u roku koji odrede carinski organi, a koji ne može biti duži od 31 dan, može biti buhvaćen jednim knjiženjem na kraju tog roka. Takvo knjiženje vrši se u roku od pet dana od isteka navedenog roka.

3. Kada je predviđeno da se roba može pustiti pod uslovom da zadovolji određene uslove kojima se regulira utvrđivanje iznosa duga ili njegova naplata, knjiženje se vrši najkasnije dva dana od dana određivanja ili utvrđivanja iznosa duga ili obaveze plaćanja dažbina koje proizilaze iz duga.

4. Kada se carinski dug odnosi na privremenu antidamping carinu ili zaštitu od umanjenih dažbina (kompenzacijska dažbina), ta dažbina se knjiži najkasnije dva mjeseca nakon objavljivanja odluke Upravnog odbora o uvođenju definitivne antidamping carine u "Službenom glasniku BiH".

5. Kada carinski dug nastane pod drugim uslovima od onih iz st. 1. i 2. ovog člana, odgovarajući iznos dažbine knjiži se u roku od dva dana od dana kada su carinski organi u mogućnosti da:

- (a) obračunaju taj iznos dažbine; i
- (b) utvrde ko je dužnik.

Član 212.

1. Rokovi za knjiženje predviđeni u članu 211. ovog zakona mogu se produžiti:
  - (a) iz razloga koji se odnose na administrativnu organizaciju carinskih organa, a naročito kada je knjigovodstvo centralizirano; ili
  - (b) kada posebne okolnosti sprečavaju carinske organe da ispoštuju navedene rokove.
 Tako produženi rok ne prelazi 14 dana.
2. Rokovi predviđeni u stavu 1. ovog člana ne primjenjuju se u nepredviđenim okolnostima ili slučajevima više sile.

Član 213.

1. Kada iznos dažbine koji nastaje kao posljedica carinskog duga nije knjižen u skladu s čl. 211. i 212. ovog zakona ili je knjižen u iznosu manjem od onog koji se zakonski potražuje, iznos dažbine koji se treba naplatiti ili koji ostaje da se naplati, knjiži se u roku od dva dana od dana kada carinski organi saznaju o toj situaciji i kada su u mogućnosti obračunati iznos koji se zakonski potražuje i utvrditi dužnika (naknadno knjiženje). Taj rok može se produžiti u skladu s članom 212. ovog zakona.
2. Izuzev u slučajevima navedenim u članu 210. stav 2. tačka (b) i (c) ovog zakona, naknadno knjiženje ne vrši se kada:
  - (a) je prvobitna odluka da se dažbina ne knjiži ili da se knjiži ali u umanjenom iznosu od iznosa dažbine koji se zakonski potražuje, donijeta na osnovu općih propisa koji su naknadno poništeni sudskom odlukom;
  - (b) iznos dažbine koji se potražuje nije bio knjižen zbog greške carinskih organa koju iz objektivnih razloga lice, koje je dužno izvršiti plaćanje, nije moglo otkriti, pod uslovom da je to lice sa svoje strane postupalo u dobroj namjeri i u skladu sa svim važećim propisima u pogledu carinskih prijava.

Kada se preferencijalni status robe utvrđuje na osnovu sistema administrativne saradnje u koji su uključeni organi druge zemlje, izdavanje uvjerenja od strane tih organa, ako se pokaže netačnim, predstavlja grešku koja se objektivno nije mogla otkriti.

Međutim, izdavanje netačnog uvjerenja ne predstavlja grešku kada se uvjerenje zasniva na netačnom prikazivanju činjenica od strane izvoznika, osim kada je očigledno da su organi koji su ga izdali znali ili su trebali znati da roba nije ispunila zahtjeve propisane za pravo na preferencijalno postupanje.

Lice koje podliježe obavezi plaćanja može se braniti time da je postupalo u dobroj namjeri kada može dokazati da je za vrijeme tih trgovinskih radnji vodilo računa o tome da svi uslovi za preferencijalno postupanje budu ispoštovani.

Međutim, lice koje podliježe obavezi plaćanja ne može se braniti time da je postupalo u dobroj namjeri ako je u službenom glasilu objavljeno da postoje osnovi sumnje u vezi s pravilnom primjenom preferencijalnih aranžamana od strane zemlje korisnice;

- (c) provedbeni propis ovog zakona oslobađa carinski organ od naknadnog knjiženja iznosa dažbina koji su manji od određenog iznosa.

Član 214.

1. Čim se iznos dažbine proknjiži, dužnik se o njemu obavještava na odgovarajući način.

2. Kada je, kao napomena, iznos dažbine koji se plaća naveden u carinskoj prijavi, carinski organi mogu odrediti da se obavještenje o dugu ne dostavlja u skladu sa stavom 1. ovog člana, izuzev ako naznačeni iznos dažbine ne odgovara onom koji oni utvrde.
3. Bez odstupanja od primjene člana 211. stav 2. ovog zakona, kada je takva mogućnost predviđena stavom 2. ovog člana, puštanje robe od strane carinskih organa ima isti učinak kao obavještanje dužnika o iznosu proknjižene dažbine.
4. Obavještanje dužnika ne vrši se nakon isteka roka od tri godine od dana kada je nastao carinski dug.
5. Kada je carinski dug rezultat radnje koja je, u vrijeme kada je počinjena, podlijezala krivičnom postupku, dužnik može da se obavijesti o takvom iznosu i nakon isteka roka od tri godine, navedenog u stavu 4. ovog člana.

Odjeljak 2- Rok i postupci za plaćanje iznosa dažbine

Član 215.

1. Iznose dažbine o kojima su obavješteni, u skladu s članom 214. ovog zakona, dužnici plaćaju u sljedećim rokovima:
  - (a) ako lice nema pravo ni na jednu od olakšica za plaćanje propisanih u čl. 217. do 222. ovog zakona, plaćanje se vrši u predviđenom roku.

Bez odstupanja od člana 237. stav 2. ovog zakona, taj rok ne prelazi 10 dana od dana obavještanja dužnika o iznosu dažbine koji se potražuje, a u slučaju objedinjavanja knjiženja pod uslovima propisanim u članu 211. stav 2. ovog zakona, utvrđuje se tako da se dužniku ne dopusti dobivanje dužeg roka za plaćanje od onog kojeg bi dobio da mu je bilo odobreno odgođeno plaćanje.

Produžetak roka mogu odobriti i carinski organi na zahtjev dužnika kada je iznos dažbine koji treba da se plati nastao kao posljedica postupka naknadne naplate. Bez odstupanja od člana 222. stava 1. tačke (a) ovog zakona takva produženja ne prekoračuju rok koji je dužniku potreban da preduzme odgovarajuće radnje radi izmirivanja te obaveze;

- (b) ko lice ima pravo na bilo koju od olakšica za plaćanje predviđenih u čl. 217. do 222. ovog zakona, plaćanje se vrši najkasnije do isteka roka ili rokova preciziranih u vezi s tim olakšicama.
2. Slučajevi kada se i uslovi pod kojima se obustavlja dužnikova obaveza da plati dažbine mogu propisati u provedbenim propisima ovog zakona:
    - (a) kada se zahtjev za odustajanje od naplate dažbine podnosi u skladu s čl. 229., 231. ili 232. ovog zakona; ili
    - (b) kada se roba oduzima s ciljem njene naknadne pljenidbe u skladu s tačkom (c) alineja (ii) stava 1. člana 226., ili tačkom (d) stava 1. člana 226. ovog zakona, ili
    - (c) kada je carinski dug nastao prema članu 195. ovog zakona, a ima više dužnika.

Član 216.

Plaćanje se vrši u gotovini ili na neki drugi način sa sličnim učinkom izmirivanja u skladu s važećim propisima. Ono se može izvršiti i poravnanjem potraživanja kada to važeći propisi dozvoljavaju.

Član 217.

Pod uslovom da se iznos dažbine koji određeno lice treba platiti odnosi na robu koja je prijavljena za carinski postupak koja za sobom povlači obavezu plaćanja takve dažbine, carinski organi, na zahtjev tog lica, odobravaju

odgođeno plaćanje tog iznosa pod uslovima propisanim u čl. 218., 219. i 220. ovog zakona.

Član 218.

Odobranje odgođenog plaćanja zavisi od polaganja garancije od strane podnosioca zahtjeva.

Član 219.

Carinski organi odlučuju koji od sljedećih postupaka se mora koristiti prilikom odobravanja odgođenog plaćanja:

- a) pojedinačno za svaki iznos dažbine proknjižen pod uslovima propisanim u stavu 1. člana 211., ili u članu 213. stav 1. ovog zakona; ili
- b) uopćeno, za sve iznose dažbina proknjižene pod uslovima propisanim u stavu 1. člana 211. ovog zakona u roku koji utvrde carinski organi, a koji ne prelazi 31 dan; ili
- c) uopšteno, za sve iznose dažbina koji čine jedno knjiženje u skladu sa stavom 2. člana 211. ovog zakona.

Član 220.

1. Rok u kojem se plaćanje odgađaje 30 dana. Izračunava se na sljedeći način:

- (a) kada se plaćanje odgađa u skladu s članom 219. tačka a) ovog zakona, taj rok se računa od dana knjiženja iznosa dažbine od strane carinskih organa. Kada se primjenjuje član 212. ovog zakona, rok od 30 dana, skraćuje se za broj dana koji prelaze rok od dva dana potrebna za knjiženje iznosa;
- (b) kada se plaćanje odgađa u skladu s članom 219. tačka b) ovog zakona, taj rok se računa od dana kada ističe sveukupni rok. Skraćuje se za onaj broj dana koji odgovara polovini broja dana sveukupnog roka;
- (c) kada se plaćanje odgađa u skladu s članom 219. tačka c) ovog zakona, taj rok se računa od dana isteka roka u kojem je dotična roba bila puštena. Skraćuje se za onaj broj dana koji odgovara polovini broja dana dotičnog roka.

2. Kada je broj dana rokova iz stava 1. tačka (b) i (c) ovog člana neparan, broj dana koji se treba oduzeti od roka od 30 dana u skladu sa stavom 1. tačka (b) i (c) ovog člana jednak je polovini sljedećeg najnižeg parnog broja.

3. Radi pojednostavljenja, kada rokovi iz stava 1. tačka (b) i (c) ovog člana predstavljaju kalendarsku sedmicu ili kalendarski mjesec, carinski organi mogu propisati da se iznos dažbine u vezi s kojim je plaćanje odgođeno mora platiti:

- (a) ako je rok kalendarska sedmica, u petak četvrte sedmice nakon te kalendarske sedmice;
- (b) ako je rok kalendarski mjesec, do 16. u mjesecu nakon tog kalendarskog mjeseca.

Član 221.

1. Odgođeno plaćanje ne odobrava se u pogledu iznosa dažbine koji se, iako povezani s robom koja je prijavljena za carinski postupak koji za sobom povlači obavezu plaćanja takve dažbine, knjiže u skladu s važećim propisima, a koji se odnose na prihvatanje nepotpunih prijava, jer do isteka određenog roka deklarant nije dostavio potrebne podatke za konačno utvrđivanje vrijednosti robe za carinske svrhe ili nije dostavio pojedinosi ili dokument koji je nedostajao prilikom prihvatanja nepotpune prijave.

2. Međutim, odgođeno plaćanje može se odobriti u slučajevima iz stava 1. ovog člana kada se iznos dažbine koji treba da se naplati knjiži prije isteka roka od 30 dana od dana kada je bio knjižen prvobitni iznos za naplatu ili, ako nije bio proknjižen, od dana prihvatanja prijave koja

se odnosi na dotičnu robu. Dužina odgađanja plaćanja odobrena u takvim okolnostima ne prelazi datum isteka roka koji je, u skladu s članom 220. ovog zakona, bio odobren u vezi s iznosom dažbine koji je bio prvobitno utvrđen ili koji bi bio odobren da je iznos zakonski potraživane dažbine bio knjižen prilikom prijavljivanja dotične robe.

Član 222.

1. Carinski organi mogu, osim odgođenog plaćanja, dužniku odobriti i druge olakšice za plaćanje. Odobranje takvih olakšica za plaćanje:
  - (a) zavisi od polaganja garancije. Međutim, takva garancija ne mora se zahtijevati ako bi to, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, prouzrokovalo ozbiljne ekonomske ili društvene neprilike;
  - (b) dovodi do obračuna i naplate kamate uz iznos dažbine. Iznos takve kamate obračunava se tako da bude jednak iznosu koji bi u tu svrhu bio zaračunat na berzi ili finansijskom tržištu BiH.
2. Carinski organi mogu odustati od naplate kamate kada bi to, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, prouzrokovalo ozbiljne ekonomske i društvene neprilike.
3. Izuzeci u smislu polaganja garancije ili zahtijevanja kamate iz stava 1. tačka (a) i (b) ovog člana odobravaju se odlukom Upravnog odbora.

Član 223.

Bez obzira na olakšice za plaćanje koje su odobrene, dužnik u svakom slučaju može platiti puni ili djelimični iznos dažbine prije isteka roka za plaćanje koji mu je odobren.

Član 224.

Potraživani iznos dažbine može platiti treće lice umjesto dužnika.

Član 225.

1. Kada potraživani iznos dažbine nije plaćen u propisanom roku:
    - (a) carinski organi koriste sve mogućnosti koje im stoje na raspolaganju prema važećim propisima, uključujući i prinudu kako bi osigurali naplatu tog iznosa. Posebne odredbe, koje se odnose na žiranta u okviru postupka provoza, mogu se propisati u provedbenim propisima ovog zakona;
    - (b) uz iznos dažbine naplaćuje se i zatezna kamata. Stopa zatezne kamate može biti veća od redovne kamatne stope koju utvrdi Centralna banka BiH. Međutim, ne može biti manja od te stope.
  2. Carinski organi mogu odustati od naplate zatezne kamate:
    - (a) kada bi to, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, prouzrokovalo ozbiljne ekonomske ili društvene neprilike;
    - (b) kada taj iznos ne prelazi visinu utvrđenu u provedbenim propisima ovog zakona; ili
    - (c) ako se dažbina plati u roku od pet dana od isteka roka propisanog za plaćanje.
- Odustajanje od naplate zateznih kamata iz tačke (a) ovog stava odobrava se samo odlukom Upravnog odbora.
3. Carinski organi mogu utvrditi:
    - (a) minimalne rokove za obračunavanje kamata;
    - (b) minimalne iznose koji treba da se plate kao zatezne kamate.

POGLAVLJE IV - OTPIS CARINSKOG DUGA

Član 226.

1. Bez odstupanja od apsolutnog roka zastare plaćanja carinskog duga, koji iznosi šest godina od njegovog nastanka, neizmirivanje takvog duga u slučaju zakonski utvrđene platežne nesposobnosti dužnika, carinski dug se otpisuje:
  - (a) plaćanjem iznosa dažbine;
  - (b) odustajanjem od naplate iznosa dažbine;
  - (c) kada se, u pogledu robe prijavljene za postupak koji za sobom povlači obavezu plaćanja dažbina:
    - (i) carinska prijava poništava;
    - (ii) roba, prije puštanja, oduzme i istovremeno ili naknadno zaplijeni, uništi prema uputstvima carinskih organa, uništi ili prepusti u skladu s članom 174. ili uništi ili nepovratno izgubi zbog svog stvarnog karaktera ili nepredviđenih okolnosti ili više sile;
  - (d) kada se roba u pogledu koje nastaje carinski dug u skladu s članom 194. ovog zakona oduzima nakon njenog nezakonitog unošenja i istovremeno ili naknadno zaplijeni.
2. U slučaju oduzimanja i pljenidbe robe, smatra se da se carinski dug, nezavisno od svrhe krivičnog zakona koje su primjenjive na carinske prekršaje, ne otpisuje kada, prema kaznenim propisima u BiH, dažbine predstavljaju osnov za određivanje kazni ili kada postojanje carinskog duga predstavlja osnov za pokretanje krivičnog postupka.

Član 227.

Carinski dug, na kakav se poziva u članu 209. ovog zakona, otpisuje se i kada se poništavaju carinske radnje i postupci izvršeni kako bi se omogućilo odobravanje preferencijalnog tarifnog postupanja iz člana 209. ovog zakona.

POGLAVLJE V - POVRAT I ODUSTAJANJE OD NAPLATE DAŽBINE

Član 228.

Sljedeći pojmovi imaju značenje:

- a) "povrat" znači potpuno ili djelimično vraćanje uvoznih ili izvoznih dažbina koje su plaćene;
- b) "odustajanje od naplate" znači odluku o odustajanju od naplate cjelokupnog iznosa ili dijela iznosa carinskog duga ili odluku o poništavanju knjiženja cjelokupnog iznosa ili dijela iznosa uvozne ili izvozne dažbine koji nije plaćen.

Član 229.

1. Uvozne ili izvozne dažbine vraćaju se ako se utvrdi da, prilikom njihovog plaćanja, iznos takvih dažbina nije bio zakonski potraživan ili ako je taj iznos bio knjižen suprotno odredbama člana 213. stav 2. ovog zakona.
 Od naplate uvoznih ili izvoznih dažbina odustaje se ako se utvrdi da prilikom njihovog knjiženja iznos tih dažbina nije bio zakonski potraživan ili ako je taj iznos bio knjižen suprotno odredbama člana 213. stav 2. ovog zakona.
 Nikakav povrat ili odustajanje od naplate uvoznih ili izvoznih dažbina ne odobrava se kada su činjenice koje su dovele do plaćanja ili knjiženja iznosa koji nije bio zakonski potraživan nastale kao posljedica namjernog postupka zainteresiranog lica.
2. Uvozne ili izvozne dažbine vraćaju se ili se odustaje od njihove naplate nakon podnošenja zahtjeva odgovarajućem carinskom uredu u roku od tri godine od dana kada je dužnik bio obaviješten o iznosu tih dažbina.

Taj vremenski rok produžava se ako zainteresirano lice pruži dokaze da je bilo spriječeno da podnese svoj zahtjev u navedenom roku zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Kada u roku sami carinski organi otkriju da postoji jedna ili druga situacija koja je opisana u stavu 1. ovog člana, oni na svoju inicijativu vrše povrat i odustaju od naplate dažbine.

Član 230.

Uvozne ili izvozne dažbine vraćaju se kada se carinska prijava poništi, a dažbine plate. Povrat se odobrava nakon što zainteresirano lice podnese zahtjev u rokovima predviđenim za podnošenje zahtjeva za poništavanje carinske prijave.

Član 231.

1. Uvozne dažbine vraćaju se ili se od njihove naplate odustaje ako se utvrdi da se iznos tih dažbina koji je proknjižen odnosi na robu koja je stavljena u određeni carinski postupak, a koju uvoznik nije prihvatio, jer je u trenutku iz člana 64. ovog zakona bila s nedostacima ili nije ispunjavala uslove ugovora na osnovu kojeg je uvezena.

U smislu ovog stava, smatra se da "roba s nedostacima" obuhvata robu koja je bila oštećena prije puštanja.

2. Povrat ili odustajanje od naplate uvoznih dažbina odobrava se pod uslovom:
  - (a) da roba nije upotrebljavana, osim takve početne upotrebe koja bi mogla biti potrebna da se utvrdi da je roba s nedostacima ili da nije u skladu s uslovima ugovora; i
  - (b) da je roba izvezena iz carinskog područja BiH.

Na zahtjev zainteresiranog lica, carinski organi dopuštaju da roba bude izvezena ili uništena, ili da se s ciljem njenog ponovnog izvoza, stavi u postupak provoza ili postupak carinskog skladištenja ili da bude smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.

U svrhe određivanja jednog od ovih carinskih odobrenih postupanja ili upotrebe, ta roba smatra se robom koja nije bh. roba.

3. Uvozne dažbine ne vraćaju se i od njihove naplate se ne odustaje u pogledu robe koja je, prije nego što je bila prijavljena carinskom prijavom, bila privremeno uvezena radi ispitivanja, izuzev ako činjenica da je roba bila s greškom ili da nije ispunila uslove ugovora nije mogla normalno da se otkrije tokom takvih ispitivanja.
4. Uvozne dažbine vraćaju se ili se odustaje od njihove naplate iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana nakon podnošenja zahtjeva odgovarajućem carinskom uredu u roku od 12 mjeseci od dana obavještanja dužnika o iznosu tih dažbina. Međutim, u izuzetno opravdanim slučajevima, carinski organi mogu dopustiti da se taj rok prekorači.

Član 232.

1. Može se izvršiti povrat uvoznih ili izvoznih dažbina ili odustati od njihove naplate i u nekim drugim situacijama od onih iz čl. 229., 230. i 231. ovog zakona, a koje:
  - (a) se utvrde u provedbenim propisima ovog zakona;
  - (b) koje nastanu kao posljedica okolnosti u kojima nikakva prevara ili očit nemar ne mogu da se pripisu tom licu. Situacije u kojima se ova odredba može primijeniti i postupci koje u tom cilju treba slijediti definiraju se u provedbenim propisima ovog zakona. Povrat ili odustajanje od naplate dažbine može podlijegati posebnim uslovima.
2. Povrat dažbina vrši se ili se od njihove naplate odustaje iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana nakon podno-

šenja zahtjeva odgovarajućem carinskom uredu u roku od 12 mjeseci od dana kada se dužnik obavijesti o iznosu tih dažbina. Međutim, u izuzetno opravdanim slučajevima, carinski organi mogu dopustiti da se taj rok prekorači.

Član 233.

Povrat uvoznih ili izvoznih dažbina vrši se ili se od njihove naplate odustaje pod uslovima predviđenim u ovom poglavlju samo ako iznos koji treba da se vrati ili od čije se naplate odustaje premašuje iznos koji je utvrđen u provedbenim propisima ovog zakona. Međutim, carinski organi mogu odobriti i zahtjev za povrat ili odustajanje od naplate koji se odnosi na niži iznos.

Član 234.

1. Povrat iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina ili kamate ili zatezne kamate koja je naplaćena prilikom plaćanja takvih dažbina ne dovodi do isplaćivanja kamate od strane carinskih organa. Međutim, kamata se isplaćuje kada odluka za odobravanje zahtjeva za povrat nije izvršena u roku od tri mjeseca od dana donošenja te odluke.

2. Iznos kamate iz stava 1. ovog člana obračunava se tako da bude jednak iznosu koji bi se zaračunao u tu svrhu na berzi ili finansijskom tržištu BiH.

Član 235.

Kada se greškom odustane od naplate carinskog duga ili kada se greškom izvrši povrat odgovarajućeg iznosa dažbine, prvobitni dug ponovno postaje plativ. Svaka kamata plaćena prema članu 234. ovog zakona mora biti vraćena.

DIO OSMI ŽALBE

Član 236.

1. Svako lice ima pravo žalbe na odluke koje donesu carinski organi, koje se odnose na primjenu carinskih propisa, a koje ga se tiču.

2. Svako lice koje je podnijelo zahtjev carinskim organima za donošenje odluke u vezi s primjenom carinskih propisa, a nije dobilo odluku po tom zahtjevu u roku iz člana 6. stav 3. ovog zakona, također ima pravo žalbe.

Član 237.

1. Podnošenje žalbe ne odgađa primjenu sporne odluke.

2. Međutim, carinski organi odgađaju primjenu takve odluke u potpunosti ili djelimično kada imaju dobar razlog za vjerovanje da ta sporna odluka nije u skladu sa carinskim propisima ili kada se smatra da će nanijeti nepopravljiva šteta zainteresiranom licu.

3. Kada sporna odluka ima za posljedicu naplatu uvoznih ili izvoznih dažbina, odgađanje provođenja te odluke zavisi od toga da li garancija postoji ili treba da se položi.

Međutim, takva garancija ne mora se zahtijevati kada bi takav zahtjev, zbog okolnosti u kojima se dužnik nalazi, vjerovatno prouzrokovao ozbiljne ekonomske ili društvene neprilike.

DIO DEVETI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 238.

Sva carinska službena dokumenta u carinskom postupku popunjavat će se na bilo kom službenom jeziku u Bosni i Hercegovini.

Član 239.

1. Ovaj zakon, uključujući i njegov prilog, u potpunosti je obavezujući i direktno se primjenjuje na carinskom području BiH.

2. Ovaj zakon ima jaču pravnu snagu u odnosu na druge BiH propise, koji reguliraju oblast carinske politike.

3. Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od 1. januara 2005. godine.

4. Od dana primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 21/98 i 10/02).

PSBiH broj 119/04

2. decembra 2004. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Martin Raguž, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Goran Milojević, s. r.

PRILOG

ROBA OSLOBODENA PLAĆANJA UVOZNIH DAŽBINA

Član 1.

Okvir i osnovne definicije

1. Ovim prilogom, u skladu s članom 176. ovog zakona, propisuju se oni slučajevi u kojima se, pod posebnim uslovima, oslobađanje od plaćanja dažbine odobrava pojedinačno kada se roba stavlja u slobodan promet u BiH.

2. U smislu ovog aneksa:

(a) "**Količina i vrijednost robe koju putnik može unijeti**" znači količinu određene robe i ukupnu vrijednost robe koju putnik može unijeti u carinsko područje BiH jednom dnevno prilikom dolaska u carinsko područje BiH iz strane zemlje, pod uslovom da je roba nekomercijalnog karaktera.

(b) "**Lična imovina**" znači svu imovinu namijenjenu za ličnu upotrebu određenih lica ili za zadovoljavanje potreba njihovog domaćinstva.

"Ličnu imovinu" naročito čini sljedeće:

- (i) predmeti domaćinstva;
- (ii) bicikli i motocikli, privatna motorna vozila i njihove prikolice, kamp kućice, izletnički brodovi i privatni avioni.

Potrepštine za domaćinstvo koje odgovaraju normalnim porodičnim zahtjevima, kućni ljubimci i jahaće životinje, kao i portabl instrumenti za primijenjenu umjetnost ili humanističke nauke, potrebne određenom licu za obavljanje njegove djelatnosti ili zanimanja, također čine "ličnu imovinu".

(c) "**Predmeti domaćinstva**" znače lične predmete, kućnu posteljinu, namještaj i opremu namijenjenu za ličnu upotrebu tih lica ili za zadovoljavanje potreba njihovog domaćinstva. Međutim, karakter i količina "predmeta domaćinstva" ne smiju biti takvi da upućuju na to da se oni uvoze iz komercijalnih razloga.

(d) "**Lični prtljag**" znači sav prtljag koji je putnik u stanju prijaviti carinskim organima prilikom svog dolaska u BiH, kao i svaki drugi prtljag koji se naknadno predoči ovim istim organima, pod uslovom da se može pružiti dokaz da je prilikom polaska putnika zaveden kao prateći prtljag kod kompanije koja ga je prevezla u BiH iz zemlje polaska.

(e) "**Roba nekomercijalnog karaktera**" znači uvoze povremenog karaktera, a koji se sastoje isključivo od robe za ličnu upotrebu putnika ili njihovih porodica, ili od robe koja je namijenjena za darove; karakter i

količina takve robe ne smiju biti takvi da upućuju na to da se uvoze iz komercijalnih razloga.

- (f) "**Carinska olakšica**" znači da se stopa koja je precizirana u Tarifnom pregledu Zakona o carinskoj tarifi BiH ne primjenjuje.
- (g) "**Uzorci robe**" znače svaki proizvod koji predstavlja vrstu robe čiji način prijavljivanja i količina, za robu iste vrste ili kvaliteta, isključuju njihovu upotrebu u bilo koje druge svrhe izuzev za pribavljanje narudžbi.
- (h) "**Alkoholni proizvodi**" znače: proizvode (pivo, vino, aperitivi s vinskom ili alkoholnom bazom, konjaci, likeri ili alkoholni napici, itd.) koji potpadaju pod tarifnu oznaku br. 22 03 do 22 09 u Tarifnom pregledu Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Roba sadržana u ličnom prtljagu putnika

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se roba koja je sadržana u ličnom prtljagu putnika koji dolazi iz inozemstva, a koja ne podliježe bilo kakvim važećim ograničenjima ili zabranama, pod uslovom da takvi uvozi nisu komercijalnog karaktera.
2. Carinska olakšica navedena u stavu 1. ovog člana, a u vezi s dolje nabrojanom robom, primjenjuje se uz sljedeća količinska ograničenja po putniku i po danu:
  - (a) roba nekomercijalnog karaktera, uključujući darove i suvenire koji se nalaze u ličnom prtljagu putnika, a čija carinska vrijednost nije veća od 200 KM.
  - (b) proizvodi od duhana:
    - (i) 200 cigareta; ili
    - (ii) 100 cigarilosa; ili
    - (iii) 250 grama duhana.
  - (c) alkoholna pića:
    - (i) 2 litra stolnog vina;
    - (ii) 1 litra alkohola ili žestokog pića od preko 22% vol.; ili 2 litra desertnog vina, pjenušca ili drugih pića;
  - (d) parfemi i toaletne vode:
    - (i) 60 cc/ml parfema;
    - (ii) 250 cc/ml toaletne vode.
3. Putnici mlađi od 17 godina nemaju pravo uvoziti robu navedenu u stavu 2. tačka (b) i (c) ovog člana.

Član 3.

Lična imovina fizičkih lica koje svoje mjesto boravka premještaju iz strane zemlje u BiH

1. Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se lična imovina uvezena od fizičkih lica koje svoje mjesto boravka premještaju iz strane zemlje u carinsko područje BiH.
2. Carinska olakšica je ograničena na ličnu imovinu koja je:
  - (a) bila u vlasništvu i, u slučaju nepotrošive robe, uključujući bicikla i motocikla, privatna motorna vozila i njihove prikolice, kamp kućice, izletničke brodove i privatne avione, koje je određeno lice koristilo u svom predašnjem mjestu boravka najmanje šest mjeseci od dana kada je prestalo imati mjesto boravka u stranoj zemlji iz koje je došlo;
  - (b) koja se namjerava koristiti u iste svrhe u mjestu prebivališta tog lica u BiH.
3. Na zahtjev carinskog organa, fizičko lice obavezno je priložiti dokaz o tome da je ispunjen vremenski period koji se pominje u stavu 2. tačka (a) ovog člana.
4. Carinska olakšica može se odobriti samo licima čije je mjesto boravka bilo van BiH u neprekidnom trajanju od

najmanje 12 mjeseci, odnosno najmanje 12 mjeseci u vremenskom periodu od četiri godine boravka.

5. Carinska olakšica odobrava se isključivo za ličnu imovinu koja je prijavljena za stavljanje u slobodan promet u roku od 12 mjeseci od dana ustanovljenja prebivališta unutar carinskog područja BiH.
6. Izuzev za posebne odredbe precizirane u prethodnom odjeljku ovog priloga, nikakve carinske olakšice ne odobravaju se za:
  - (a) alkoholne proizvode;
  - (b) duhan i proizvode od duhana;
  - (c) komercijalna prijevozna sredstva;
  - (d) proizvode koji se koriste za obavljanje djelatnosti ili zanimanja, izuzev portabl instrumenata za primijenjenu umjetnost ili humanističke nauke.
7. Lična imovina kojoj je dozvoljen uvoz bez plaćanja dažbine ne može se posuđivati, davati kao garancija, iznajmiti ili ustupiti, bilo za naknadu ili besplatno, u roku od 12 mjeseci od dana prihvatanja prijave za stavljanje robe u slobodan promet, bez prethodnog dobivanja saglasnosti carinskih organa.
8. Svaka pozajmica, davanje u vidu garancije, iznajmljivanje ili ustupanje prije isteka vremenskog roka navedenog u stavu 7. ovog člana povlači za sobom plaćanje odgovarajuće dažbine na ime predmetne imovine po carinskoj stopi koja se primjenjivala na dan takve pozajmice, davanja u vidu garancije, iznajmljivanja ili ustupanja, a na bazi vrste imovine i carinske vrijednosti koja je utvrđena ili prihvaćena tog dana od nadležnih carinskih organa.

Član 4.

Lična imovina stečena nasljedstvom

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se lična imovina koju su državljanji BiH i strani državljanji stalno nastanjeni u BiH naslijedili u inozemstvu.
2. U svrhu stava 1. ovog člana, pojam "lična imovina" znači i predmete domaćinstva koji su činili imovinu pokojnika.
3. Izuzev za posebne odredbe koje se odnose na robu sadržanu u ličnom prtljagu putnika, carinske olakšice ne odobravaju se za:
  - (a) alkoholne proizvode;
  - (b) duhan i proizvode od duhana;
  - (c) komercijalna prijevozna sredstva;
  - (d) proizvode koji se koriste prilikom obavljanja djelatnosti ili zanimanja, izuzev portabl instrumenata za primijenjenu umjetnost ili humanističke nauke koji su bili potrebni za obavljanje djelatnosti ili zanimanja pokojnika;
  - (e) zalihe sirovina i gotovih ili polugotovih proizvoda;
  - (f) žive životinje i poljoprivredni proizvodi koji premašuju količine potrebne za normalne porodične potrebe.
4. Carinska olakšica odobrava se isključivo za ličnu imovinu stavljenju za slobodan promet najkasnije godinu dana od dana kada je određeno lice steklo pravo na tu imovinu. Međutim, carinski organi mogu produžiti ovaj vremenski rok na osnovu posebnih razloga.
5. Stavovi 1. do 4. ovog člana također se primjenjuju i na ličnu imovinu koju nasljedstvom steknu lica iz člana 4. tačka (1) (c) ovog zakona koja se bave neprofitnom djelatnošću i koja su registrirana u carinskom području BiH.

Члан 5.

Predmeti domaćinstva za opremanje sekundarnog boravišta

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se predmeti domaćinstva koje uvozi fizičko lice s uobičajenim mjestom boravka van BiH s ciljem opremanja sekundarnog mjesta boravka u carinskom području BiH.
2. Oslobađanje se ograničava na sljedeće predmete domaćinstva koji su:
  - (a) izuzev u posebnim slučajevima i pod opravdanim okolnostima, korišteni i pripadali dotičnom licu u periodu od najmanje šest mjeseci prije izvoza tih predmeta domaćinstva;
  - (b) i po prirodi i količini odgovaraju normalnom opremanju tog sekundarnog boravišta.
3. Oslobađanje se odobrava samo sljedećim licima:
  - (a) koja imaju uobičajeno mjesto boravka van BiH neprekidno najmanje 12 mjeseci;
  - (b) koja su vlasnici sekundarnog boravišta ili su ga iznajmili na najmanje dvije godine; i
  - (c) koja se obavezuju da sekundarno boravište neće iznajmiti trećem licu dok oni ili njihove porodice budu odsutne.
4. Oslobađanje se može ograničiti na jednokratno korištenje za jedno te isto sekundarno boravište.
5. Dozvola za oslobađanje može podlijegati polaganju garancije kako bi se osiguralo plaćanje bilo kakvog carinskog duga koji bi mogao proizaći.
6. Iznajmljivanje ili prijenos sekundarnog boravišta na treće lice prije isteka perioda od dvije godine od dana prihvatanja uvoza predmeta za domaćinstvo povlači za sobom plaćanje odgovarajućeg iznosa dažbina, po stopi koja se primjenjuje u trenutku iznajmljivanja ili prijenosa a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti prihvaćene ili procijenjene tog dana od strane carinskih organa. Oslobađanje se nastavlja primjenjivati ako se ti predmeti koriste za opremanje novog sekundarnog boravišta pod uslovom da se poštuju odredbe stava 3. tačka (b) i (c) ovog člana.
7. Bilo kakvo posuđivanje, davanje u zalag, iznajmljivanje ili prijenos, bilo uz naknadu ili besplatno, tih predmeta domaćinstva trećem licu prije isteka perioda od dvije godine od dana odobravanja povlači za sobom plaćanje odgovarajućih dažbina pod istim uslovima pomenutim u stavu 6 ovog člana. Ovaj period može biti produžen do 10 godina za predmete domaćinstva s većom vrijednošću.

Члан 6.

Osnovna sredstva i druga oprema uvezena u svrhu prijenosa poslova iz treće zemlje u BiH

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se osnovna sredstva i druga oprema koja pripada poduzetništvima koja su definitivno prekinula svoju djelatnost u stranoj zemlji i premjestila se u carinsko područje BiH, kako bi tu nastavila obavljati sličnu djelatnost.
U slučajevima gdje je premješteno preduzeće poljoprivredno gazdinstvo, živa stoka koja mu pripada također se uvozi bez plaćanja dažbine.
2. U svrhe stava 1. ovog člana, "preduzeće" znači nezavisnu ekonomsku jedinicu proizvodne ili uslužne djelatnosti.
3. Oslobađanje od plaćanja dažbine ograničava se na osnovna sredstva i drugu opremu koja je:
  - (a) korištena u poduzetništvu najmanje 12 mjeseci do dana kada je ono prestalo poslovati u stranoj zemlji iz koje je prenijelo svoje djelatnosti;
  - (b) koja se namjerava koristiti u iste svrhe nakon prijenosa;

(c) koja odgovara karakteru i obimu dotičnog poduzetništva.

4. Carinska olakšica ne odobrava se poduzetništvima čiji je premještaj u carinsko područje BiH uslijedio nakon ili u svrhu spajanja sa ili apsorpiranja od strane poduzetništva ustanovljenog u carinskom području BiH, osim u slučaju pokretanja nove djelatnosti u navedenom poduzetništvu.
5. Carinska olakšica ne odobrava se za:
  - (a) prijevozna sredstva koja po svom karakteru ne predstavljaju sredstva za proizvodnju ili uslužnu djelatnost;
  - (b) namirnice svih vrsta namijenjene za prehranu ljudi ili životinja;
  - (c) gorivo i zalihe sirovina, gotovih ili polugotovih proizvoda;
  - (d) žive životinje koje su u posjedu trgovaca.
6. Carinska olakšica koja se odobrava prema odredbama ovog člana odobrava se isključivo za osnovna sredstva i opremu koja se unosi u pogledu stavljanja u slobodan promet prije isteka roka od 12 mjeseci od dana kada preduzeće prestane sa svojom djelatnošću u stranoj zemlji iz koje dolazi.
7. Dok ne istekne rok od 12 mjeseci od dana kada je prihvaćena prijava za stavljanje u slobodan promet, osnovna sredstva i oprema koja je uvezena bez plaćanja dažbine ne smije se pozajmljivati, davati kao garancija, iznajmljivati ili ustupati, bilo uz naknadu ili besplatno, bez prethodne saglasnosti carinskih organa.
8. Svaka pozajmica, davanje u vidu garancije, iznajmljivanje ili ustupanje prije isteka vremenskog roka navedenog u stavu 7. ovog člana, povlači za sobom plaćanje odgovarajućih dažbina na određenu robu, po carinskoj stopi koja se primjenjivala na dan kada je izvršeno pozajmljivanje, davanje u vidu garancije, iznajmljivanje ili ustupanje, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od strane carinskih organa.
9. Stavovi 1. do 8. ovog člana također se primjenjuju i na osnovna sredstva i opremu koja pripada licima koja se bave slobodnom djelatnošću, te licima iz člana 4. tačka (1) (c) ovog zakona koja se bave neprofitnom djelatnošću, a koja ove djelatnosti prebacuju iz strane zemlje u carinsko područje BiH.

Члан 7.

Proizvodi koje poljoprivrednici iz BiH dobiju na posjedima smještenim u stranoj zemlji

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se poljoprivredni, stočarski, pčelarski, hortikulturni i šumski proizvodi koje s imanja smještenih u zemlji koja graniči s carinskim područjem BiH dobiju poljoprivrednici koji svoje preduzeće imaju u navedenom carinskom području koje graniči sa stranom zemljom.
2. Da bi imali koristi od odredbi stava 1. ovog člana, stočarski proizvodi moraju biti dobiveni od stoke koja potiče iz BiH, odnosno koja je stavljena u slobodan promet.
3. Oslobađanje se ograničava na proizvode koji nisu bili podvrgnuti bilo kakvom drugom tretmanu osim onog koji obično slijedi nakon žetve ili proizvodnje.
4. Oslobađanje se odobrava samo za one proizvode koje poljoprivrednici unose u carinsko područje BiH, odnosno koji se unesu u njihovo ime.
5. Stavovi 1. do 4. ovog člana također se primjenjuju i na proizvode koje ribarenjem ili uzgojem ribe na jezerima ili vodenim tokovima koji se nalaze na granici između BiH i neke druge zemlje dobivaju ribari iz BiH, a isto tako i na

proizvode koje lovom na takvim jezerima ili vodenim tokovima dobivaju sportisti iz BiH.

Члан 8.

Sjemena, đubriva i proizvodi za obradu zemljišta koje uvoze poljoprivrednici u stranim zemljama za korištenje na posjedima koja graniče s tim zemljama

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se sjemena, đubriva, proizvodi za obradu zemljišta i usjevi namijenjeni za korištenje na posjedu smještenom u carinskom području BiH koje se graniči sa stranom zemljom i koje obrađuju poljoprivrednici koje svoje glavno gazdinstvo imaju unutar navedene strane zemlje, a koje se graniči s carinskim područjem BiH.
2. Oslobađanje se ograničava na količine sjemena, đubriva i drugih proizvoda potrebnih za obradu posjeda.
3. Oslobađanje se dozvoljava samo za sjemena, đubriva ili druge proizvode koje direktno uvozi na carinsko područje BiH poljoprivredni proizvođač ili u njegovo ime.
4. Bosna i Hercegovina može usloviti ovo oslobađanje dobivanjem reciprocitetnog tretmana.

Члан 9.

Roba za žrtve nesreća

1. Roba uvezena od javnih organa u BiH ili dobrotvornih, odnosno humanitarnih organizacija odobrenih od nadležnih organa, oslobađa se plaćanja dažbine kada je namijenjena:
  - (a) za besplatnu raspodjelu žrtvama nesreća koje su pogodile područje BiH;
  - (b) za stavljanje na besplatno raspolaganje žrtvama takvih nesreća dok ostaju u vlasništvu dotičnih organizacija.
2. Od plaćanja dažbine oslobađa se roba uvezena za slobodan promet od strane agencija za pružanje pomoći u nesreći s ciljem zadovoljavanja njihovih potreba za vrijeme dok obavljaju svoju djelatnost pod istim uslovima iz stava 1. ovog člana.
3. Oslobađanje se ne odobrava za materijale i opremu namijenjenu za obnovu područja pogođenih nezgodom.
4. Oslobađanje se odobrava samo organizacijama čiji računovodstveni postupci omogućavaju nadležnim organima da nadgledaju njihovo poslovanje i koje pružaju sve garancije koje se smatraju neophodnim.
5. Organizacije koje uživaju olakšice ne mogu posuditi, iznajmiti ili ustupiti, bilo uz naknadu ili besplatno, robu iz stava 1. ovog člana pod drugačijim uslovima od onih predviđenih u ovom članu, bez dobivanja prethodnog odobrenja u vezi s tim od nadležnih organa. Ako se roba posudi, iznajmi ili ustupi organizaciji koja je i sama ovlaštena da koristi olakšicu, ona se nastavlja odobravati, pod uslovom da je ta druga organizacija koristi u svrhe kojima se stiče pravo na takvu olakšicu. U ostalim slučajevima, posuđivanje, iznajmljivanje ili ustupanje podliježe prethodnom plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan posudbe, iznajmljivanja ili ustupanja, na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od strane nadležnih organa.
6. Roba iz stava 1. tačka (b) ovog člana, nakon što je žrtve nesreće prestanu koristiti, ne smije se posuđivati, iznajmljivati ili ustupati, bilo uz naknadu ili besplatno, osim ako to ne odobri nadležni organ.
7. Ako se roba posudi, iznajmi ili ustupi organizaciji koja i sama ima pravo na olakšicu u skladu sa stavom 1. ovog člana ili, ako to odgovara, olakšica nastavlja da se odobrava pod uslovom da je takve organizacije koriste u svrhe kojima se stiče pravo na takvu olakšicu. U ostalim

slučajevima, posudba, iznajmljivanje ili ustupanje podliježe prethodnom plaćanju dažbine po stopi koja se primjenjivala na dan posudbe, iznajmljivanja ili ustupanja, na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od strane carinskih organa.

Члан 10.

Roba za dobrotvorne ili humanitarne organizacije

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se sljedeća uvezena roba u mjeri u kojoj to neće dovesti do zloupotrebe ili većih poremećaja u konkurenciji:
  - (a) osnovne potrepštine koje uvezu javne organizacije ili dobrotvorne organizacije, a koje nadležni organi ovlaste za njihovu raspodjelu u humanitarne svrhe;
  - (b) roba koju lice ili organizacija registrirana u stranoj zemlji šalje besplatno, a bez ikakve komercijalne namjere pošiljaoca, javnim organizacijama ili drugim dobrotvornim ili humanitarnim organizacijama odobrenim od strane nadležnih organa za prikupljanje priloga na dobrotvornim manifestacijama u korist siromašnih lica;
  - (c) oprema i kancelarijski materijali koje lica ili organizacije registrirane van carinskog područja BiH, bez ikakve komercijalne namjere pošiljaoca, besplatno šalju javnim organizacijama ili drugim dobrotvornim ili humanitarnim organizacijama odobrenim od nadležnih organa, a isključivo za zadovoljenje operativnih potreba ili za ostvarivanje njihovih dobrotvornih ili humanitarnih ciljeva.
2. U smislu stava 1. tačka (a) ovog člana, "osnovne potrepštine" znače robu koja je potrebna da zadovolji neposredne potrebe ljudi, npr. hrana, lijekovi, odjeća i posteljina.
3. Nikakva carinska olakšica ne odobrava se za:
  - (a) alkoholne proizvode;
  - (b) duhan i duhanske proizvode;
  - (c) kafu;
  - (d) motorna vozila izuzev ambulantskih kola i specijalnih vozila za prijevoz invalidnih lica.
4. Carinska olakšica odobrava se samo organizacijama čije računovodstvene procedure omogućuju nadležnim organima da nadgledaju njihovo poslovanje, odnosno koje nude sve garancije koje se smatraju neophodnim.
5. Organizacije koje uživaju olakšice ne smiju posuđivati, iznajmljivati ili ustupati, bilo uz naknadu ili besplatno, robu i opremu preciziranu u stavu 1. u druge svrhe od onih koje su precizirane u stavu 1. tačka (a) i (b) ovog člana bez prethodne saglasnosti carinskih organa.
6. Ako se roba i oprema pozajmljuje, izdaje ili ustupa organizaciji koja i sama ima pravo na carinsku olakšicu u skladu s stavom 1. ovog člana, carinska olakšica se i dalje odobrava pod uslovom da takva organizacija koristi robu u one svrhe za koje se daje pravo na takvu olakšicu.
7. U drugim slučajevima, pozajmljivanje, iznajmljivanje ili ustupanje podliježe prethodnom plaćanju dažbine, po carinskoj stopi koja se primjenjivala na dan pozajmljivanja, iznajmljivanja ili ustupanja, a na osnovu vrste robe ili opreme i carinske vrijednosti ustanovljene ili prihvaćene tog dana od carinskih organa.
8. Organizacije navedene u stavu 1. ovog člana, koje prestanu ispunjavati uslove po kojima imaju pravo na carinsku olakšicu, ili koje namjeravaju koristiti robu i opremu primljenu bez plaćanja dažbine u druge svrhe od onih koje su precizirane tim stavom, moraju o tome obavijestiti nadležne organe.
9. Roba i oprema koja ostane u vlasništvu organizacija koje prestanu ispunjavati uslove po kojima imaju pravo na

carinsku olakšicu podliježu plaćanju odgovarajućih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan prestanka ispunjavanja ovih uslova a na osnovu vrste robe i opreme, odnosno carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od carinskih organa.

10. Roba i oprema koju organizacije koje uživaju carinsku olakšicu koriste u druge svrhe od onih preciziranih u stavu 1. ovog člana podliježu plaćanju odgovarajućih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan prestanka ispunjavanja ovih uslova, a na osnovu vrste robe i opreme, odnosno carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od carinskih organa.

Član 11.

Roba namijenjena za potrebe slijepih lica

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se predmeti koji su posebno dizajnirani za obrazovno, naučno ili kulturno usavršavanje slijepih lica, a koji su navedeni u listi koju usvaja Upravni odbor.
2. Od plaćanja dažbine oslobađaju se predmeti koji su posebno dizajnirani za obrazovno, naučno ili kulturno usavršavanje slijepih lica, koji su navedeni u listi koju sačinjava Upravni odbor, pod uslovom da ih uvoze:
  - (a) slijepa lica za svoju ličnu upotrebu;
  - (b) institucije ili organizacije koje se brinu za obrazovanje ili pružanje pomoći slijepim licima, a koje su odobrene od nadležnih organa u BiH u svrhu ulaska ovih artikala bez plaćanja dažbine.
3. Olakšica iz stava 2. ovog člana primjenjuje se na rezervne dijelove, komponente ili pribor koji su konkretno namijenjeni za dotične artikle, kao i na alat koji se koristi za održavanje, provjeravanje, kalibraciju ili popravku navedenih artikala, pod uslovom da se takvi rezervni dijelovi, komponente, pribor ili alat uvoze istovremeno kad i navedeni artikli ili, ako se uvoze naknadno, da se može utvrditi da su namijenjeni za artikle koji su bili prethodno uvezeni bez plaćanja dažbine, odnosno koji bi imali pravo na oslobađanje u vrijeme kada je oslobađanje zatraženo za konkretne dotične rezervne dijelove, komponente ili pribor i alat.

Član 12.

Roba namijenjena za potrebe drugih hendikepiranih lica

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se predmeti koji su posebno dizajnirani za obrazovanje, zapošljavanje ili društveno napredovanje fizički ili mentalno hendikepiranih lica, pod uslovom da ih uvoze:
  - (a) hendikepirana lica za svoju ličnu upotrebu;
  - (b) institucije ili organizacije koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili pružanjem pomoći hendikepiranim licima, a koje imaju odobrenje nadležnih organa da uvezu takve artikle bez plaćanja dažbine.
2. Predmeti iz stava 1. ovog člana oslobađaju se od plaćanja dažbine pod uslovom da se ne proizvode u BiH.
3. Oslobađanje iz stava 1. ovog člana primjenjuje se na rezervne dijelove, komponente ili pribor koji su konkretno namijenjeni za dotične artikle, kao i na alat koji se koristi za održavanje, provjeravanje, kalibraciju ili popravku navedenih artikala, pod uslovom da se takvi rezervni dijelovi, komponente, pribor ili alat uvoze istovremeno kad i navedeni artikli ili, ako se uvoze naknadno, da se može utvrditi da su namijenjeni za artikle koji su bili prethodno uvezeni bez plaćanja dažbine, odnosno koji bi imali pravo na oslobađanje u vrijeme kada je oslobađanje zatraženo za konkretne dotične rezervne dijelove, komponente ili pribor i alat.

Član 13.

Putnički automobili koje uvoze invalidna lica

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se invalidna lica na putnički automobil koji uvezu iz inozemstva jednom u periodu od pet godina, a koji će koristiti kao ortopedsko ili drugo pomagalo.
2. U smislu stava 1. ovog člana, sljedeća lica smatraju se invalidnim licima koja mogu ostvariti pravo na oslobađanje od plaćanja dažbine pri uvozu putničkog automobila kao ortopedskog ili drugog pomagala:
  - (a) ratni vojni invalidi, ako je rješenjem nadležne komisije za utvrđivanje stepena invalidnosti prema propisima o invalidskom osiguranju utvrđeno tjelesno oštećenje od najmanje 70%, kao i za utvrđeni stepen invalidnosti od 50% i više, ako se radi o amputacijama i težim oštećenjima ekstremiteta koja uslovljavaju upotrebu vozila prilagođenih invalidnim licima;
  - (b) ostala invalidna lica, ako je rješenjem nadležne komisije za utvrđivanje stepena invalidnosti prema propisima o invalidskom osiguranju utvrđeno tjelesno oštećenje od najmanje 80%, posebno organa za kretanje (donji ekstremiteti, karlica, kralježnica) kao i drugih organa koji dovode do deformacije funkcije donjih ekstremiteta; potpuni gubitak ili oštećenje vida; teži oblik retardiranosti ili paralize.
3. Invalidno lice može uvesti putnički automobil do vrijednosti od 30.000 KM, odnosno putnički automobil posebno prilagođen za prijevoz invalidnih lica, bez ograničenja vrijednosti.

Član 14.

Predmeti neznatne vrijednosti koji se povremeno primaju u pismima i poštanskim paketima

1. Državljeni BiH i strani državljani oslobađaju se plaćanja dažbine za predmete neznatne vrijednosti koje prime iz inozemstva u pismima i poštanskim paketima, u vrijednosti do 50 KM.
2. Oslobađanje se ne primenjuje na:
  - (a) alkoholne proizvode;
  - (b) parfeme i toaletne vode;
  - (c) duhan i duhanske preradevine.
3. Uobičajeno primanje paketa u smislu ovog stava podrazumijeva primanje paketa iz inozemstva jednom u toku sedmice.

Član 15.

Razna dokumenta i predmeti

- Sljedeća dokumenta i predmeti oslobađaju se od plaćanja dažbine:
- (a) dokumenta koja se besplatno šalju javnim službama u BiH i entitetima;
  - (b) publikacije stranih vlada i publikacije zvaničnih međunarodnih organa namijenjene za besplatnu raspodjelu;
  - (c) glasački listići za izbore u organizaciji organa u trećim zemljama;
  - (d) predmeti koji se kao dokazi ili u slične svrhe podnose sudovima ili drugim zvaničnim institucijama u BiH i entitetima;
  - (e) primjerci potpisa i cirkularna pisma koja se dostavljaju kao dio uobičajene razmjene informacija između javnih službi ili bankarskih institucija;
  - (f) službeni štampani materijali koje prima Centralna banka BiH i agencije za bankarstvo u entitetima;

- (g) izvještaji, izjave, note, prospekti, obrasci zahtjeva i ostala dokumenta koja sačinjavaju poduzetništva ustanovljena u trećoj zemlji i dostavljena vlasnicima ili upisnicima vrijednosnih papira koje izdaju ta poduzetništva;
- (h) snimljeni materijali (bušene kartice, tonski zapisi, mikro filmovi, itd.) za prijenos informacija koje se besplatno šalju određenom primaocu, u mjeri u kojoj uvoz bez plaćanja dažbine ne dovodi do zloupotrebe ili većih poremećaja konkurencije;
- (i) spisi, arhive, štampani obrasci i druga dokumenta koja se koriste na međunarodnim sastancima, konferencijama ili kongresima, te izvještaji o takvim skupovima;
- (j) planovi, tehnički crteži, tlocrti, opisi i druga slična dokumenta uvezena s ciljem dobivanja ili ispunjavanja narudžbi u trećim zemljama ili učešća na takmičenju koje se održava na carinskom području BiH;
- (k) dokumenta koja se koriste prilikom ispitivanja koja institucije iz trećih zemalja obavljaju u carinskom području BiH;
- (l) štampani obrasci koji se koriste kao zvanična dokumenta u međunarodnom prometu vozila ili roba prema međunarodnim konvencijama;
- (m) štampani obrasci, naljepnice, karte i slična dokumenta koje prijevozna ili hotelijerska poduzetništva u trećoj zemlji dostavljaju putničkim agencijama u carinskom području BiH;
- (n) korišteni štampani obrasci i karte, otpremnice, konosmani, tovarni listovi i druga komercijalna ili kancelarijska dokumenta;
- (o) zvanični štampani obrasci iz treće zemlje ili od međunarodnih organa i štampani materijali koji su u skladu s međunarodnim standardima, a koje udruženja trećih zemalja dostavljaju za raspodjelu odgovarajućim udruženjima smještenim u carinskom području BiH;
- (p) fotografije, slajdovi i stereotipne podloge za fotografije, s tekstom ili bez teksta, koje se dostavljaju novinskim agencijama ili izdavačima novina ili časopisa.
4. Carinska olakšica iz stava 3. ovog člana ograničena je na štampani i reklamni materijal koji ispunjava sljedeće uslove:
- (a) na štampanom materijalu mora jasno biti naznačeno ime poduzetništva koje proizvodi, prodaje ili iznajmljuje robu ili koje pruža usluge na koje se taj materijal odnosi;
- (b) svaka pošiljka ne smije sadržavati više od jednog dokumenta ili jedne kopije svakog dokumenta ako je sačinjena od nekoliko dokumenata. Pošiljke koje se sastoje od više kopija istog dokumenta mogu biti oslobođene od plaćanja dažbine pod uslovom da njihova ukupna bruto težina ne premašuje jedan kilogram;
- (c) štampani materijali ne smiju biti predmetom zbirnih pošiljki od istog pošiljaoca istom primaocu;
- (d) artikli za reklamne svrhe koji su bez stvarne komercijalne vrijednosti, a koje snabdjevači besplatno dostavljaju svojim kupcima i koji se, osim njihove reklamne funkcije, ne mogu koristiti u druge svrhe.

Proizvodi koji se koriste ili konzumiraju na trgovačkim sajmovima ili sličnim manifestacijama

5. Sljedeći predmeti oslobađaju se od plaćanja dažbine:
- (a) mali reprezentativni uzorci robe koja je proizvedena van BiH, a koji su namijenjeni za trgovačke sajmove ili slične manifestacije;
- (b) roba koja je uvezena isključivo za demonstraciju mašina i aparata koji su proizvedeni van carinskog područja BiH i izloženi na trgovačkom sajmu ili sličnoj manifestaciji;
- (c) različiti materijali male vrijednosti poput boja, lakova, tapeta, itd. koji se koriste prilikom podizanja, opremanja i dekoracije privremenih štandova za predstavnike stranih zemalja na trgovačkom sajmu ili sličnim manifestacijama, a koji se upotrebom uništavaju;
- (d) štampani materijal, katalozi, prospekti, cjenovnici, reklamni poster, kalendari, bilo da su ilustrirani ili ne, neuokvirene fotografije i drugi proizvodi koji se daju besplatno da bi se reklamirala roba koja je proizvedena van carinskog područja BiH i izložena na trgovačkom sajmu ili sličnoj manifestaciji.
6. U smislu stava 5. ovog člana, "trgovački sajam ili slična manifestacija" znači:
- (a) izložbe, sajmovi, predstave i slične manifestacije u vezi s trgovinom, industrijom, poljoprivredom ili zanatstvom;
- (b) izložbe ili manifestacije koje se održavaju uglavnom u dobrotvorne svrhe;
- (c) izložbe i manifestacije koje se održavaju uglavnom u naučne, tehničke, zanatske, umjetničke, obrazovne ili kulturne svrhe, sportske svrhe, vjerske svrhe ili radi vršenja vjerske službe, sindikalnih aktivnosti ili turizma, odnosno radi promoviranja međunarodnog razumijevanja;
- (d) sastanci predstavnika međunarodnih organizacija ili kolektivnih tijela;
- (e) službene ili komemorativne ceremonije ili okupljanja;
- ali ne i izložbe postavljene u privatne svrhe u komercijalnim trgovinama ili prostorijama radi prodaje robe iz stranih zemalja.
7. Carinska olakšica navedena u stavu 5. ovog člana ograničava se na uzorke koji su:

Član 16.

Roba koja se uvozi u trgovačko-promotivne svrhe

Uzorci robe zanemarljive vrijednosti

- Od plaćanja dažbine oslobađaju se uzorci robe koji su zanemarljive vrijednosti, a koji se mogu koristiti samo za narudžbu one vrste robe koju predstavljaju s ciljem njihovog uvoza u carinsko područje BiH.
- Nadležni carinski organ može zahtijevati da određeni proizvodi, da bi koristili carinsku olakšicu iz stava 1. ovog člana, moraju biti učinjeni trajno neupotrebljivim tako što će se pocijepati, perforirati ili jasno i neizbrisivo označiti, ili nekim drugim procesom, pod uslovom da takav postupak ne uništi njihov karakter uzorka.

Štampani i reklamni materijal

- Od plaćanja dažbine oslobađaju se štampani i reklamni materijali kao što su katalozi, cjenovnici, uputstva za upotrebu ili brošure, pod uslovom da se odnose na:
  - robu namijenjenu za prodaju ili iznajmljivanje, ili
  - prijevoz, komercijalno osiguranje ili bankarske usluge koje pruža pravno lice ustanovljeno van carinskog područja BiH.

- (a) uvezeni bez plaćanja dažbine jer potiču iz trećih zemalja ili su dobiveni na izložbama od robe uvezene u rasutom stanju iz tih zemalja;
- (b) ekskluzivno podijeljeni posjetiocima na izložbi besplatno za upotrebu ili konzumiranje licima kojima su ponuđeni;
- (c) prepoznatljivi kao reklamni uzorci niske jedinične vrijednosti;
- (d) koji mogu lako da se prodaju i tamo gdje je to prikladno, upakuju na takav način da je količina određenog proizvoda manja od najmanje količine istog proizvoda koja se stvarno prodaje na tržištu;
- (e) u slučaju prehrambenih proizvoda i pića koja nisu upakovana na način pomenut u tački (d), to su uzorci koji se konzumiraju na licu mjesta za vrijeme samog održavanja izložbe;
- (f) koji, u svojoj ukupnoj vrijednosti i količini, odgovaraju karakteru izložbe, broju posjetilaca i obimu učešća određenog izlagača.
8. Carinska olakšica navedena u stavu 7. tačka (b) ovog člana ograničava se na robu koja je:
- (a) konzumirana ili uništena na izložbama; i
- (b) koja, po svojoj ukupnoj vrijednosti i količini, odgovara svrsi i karakteru izložbe, broju posjetilaca i obimu učešća određenog izlagača.
9. Carinska olakšica navedena u stavu 8. tačka (a) i (b) ovog člana ne odobrava se za:
- (a) alkoholne proizvode;
- (b) duhan i proizvode od duhana;
- (c) goriva, bilo čvrsta, tečna ili plinovita.

Član 19.

Član 19. Počasna odlikovanja, nagrade i darovi

Od plaćanja dažbine oslobađaju se počasna odlikovanja, nagrade, darovi, pehari, medalje i slični predmeti dodijeljeni u okviru međunarodnih događaja i međunarodnih odnosa, i to:

- (a) sva počasna odlikovanja koja strana vlada u trećoj zemlji dodijeli određenom licu; ili
- (b) svi pehari, medalje ili slični predmeti koji su u osnovi simboličnog karaktera, a koji se određenom licu dodjeljuju u trećoj zemlji kao nagrada za aktivnosti tog lica na polju umjetnosti, nauke, sporta ili javne službe ili kao priznanje za zasluge ostvarene na određenju manifestaciji.

Član 20.

Образовни, научни i kulturološki materijali, научни instrumenti i aparati

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se obrazovni, научни i kulturološki materijali navedeni u listi koju usvaja Upravni odbor bez obzira ko je primalac i kakva može biti namjena takvih materijala.
2. Od plaćanja dažbine oslobađaju se obrazovni, научни i kulturološki materijali navedeni u listi koju usvaja Upravni odbor pod uslovom da su namijenjeni:
- (a) javnim obrazovnim, научnim ili kulturološkim ustanovama ili organizacijama;
- (b) za ustanove ili organizacije koje su navedene u gore navedenoj listi, pod uslovom da su nadležni organi u BiH odobrili prijem takvih proizvoda bez plaćanja dažbine.
3. Научни instrumenti i aparati koji nisu uvršteni u stav 2. ovog člana uvoze se bez plaćanja uvoznih dažbina kada se uvoze isključivo u nekomercijalne svrhe.
4. Olakšica iz stava 3. ovog člana ograničava se na sljedeće научne instrumente i aparate:
- (a) koji su namijenjeni:
- (i) javnim ustanovama koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili научnim istraživanjem i onim dijelovima javnih ustanova koji se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili научnim istraživanjem;
- (ii) privatnim ustanovama koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili научnim istraživanjem, a kojima su nadležni organi u BiH odobrili da uvezu takve proizvode bez plaćanja dažbine; i

Пошљилке које се шаљу организацијима и које štite ауторска права или права индустријског и комерцијалног патента

Od plaćanja dažbine oslobađaju se trgovački znaci, modeli ili dizajni i njihovi prateći dokumenti, kao i prijave za priznanje patenata, izuma i slično, koji se podnose organima nadležnim za bavljenje zaštitom autorskih prava ili prava na industrijske ili komercijalne patente.

Član 18.

Роба која се увози у сврху претрага анализе или тестирања

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se roba koja treba biti podvrgnuta pretragama, analizi, ili testovima kako bi se utvrdio sastav, kvalitet i druge tehničke karakteristike u svrhu informiranja ili industrijskog ili komercijalnog istraživanja.
2. Oslobađanje se odobrava samo pod uslovom da se robe za pretragu, analizu ili test kompletno iskoriste, ili unište u toku pretraga, analize ili testiranja.
3. Robe koje se koriste u pretragama, analizi ili testovima koje same po sebi predstavljaju trgovačke promotivne svrhe, ne mogu biti oslobodene od dažbina.
4. Oslobađanje se odobrava samo u odnosu na količinu roba koje su striktno neophodne u svrhu u koju se uvoze i te količine za svaki pojedini slučaj određuju nadležni organi.
5. Oslobađanje iz stava 1. ovog člana odnosi se na robe koje nisu u potpunosti iskorištene ili uništene tokom pretraga, analiza ili testova, pod uslovom da se preostali proizvodi u dogovoru i pod nadzorom nadležnih organa:
- (a) u potpunosti unište ili po završetku pretraga, analiza ili testova pretvore u trgovački bezvrijednu robu;
- (b) ustupaju entitetima ili Brčko Distriktu bez ikakvih troškova, kada je to moguće prema domaćim zakonima;

(b) u mjeri u kojoj se ti instrumenti ili aparati ekvivalentne naučne vrijednosti ne proizvode u BiH.

5. Olakšica se također primjenjuje i na:

(a) rezervne dijelove, komponente ili pribor koji su posebno podesni za naučne instrumente ili aparate, pod uslovom da su ti rezervni dijelovi, komponente ili pribor uvezeni u isto vrijeme kad i takvi instrumenti i aparati, ili ako su naknadno uvezeni, da se mogu identificirati kao takvi koji su namijenjeni za instrumente ili aparate:

(i) koji su bili prethodno uvezeni bez plaćanja dažbine, pod uslovom da su takvi instrumenti i aparati još uvijek naučnog karaktera u trenutku kada se zatraži olakšica za određene rezervne dijelove, komponente ili pribor;

(ii) koji bi imali pravo na olakšicu u trenutku kada se ta olakšica zatraži za posebne rezervne dijelove, komponente ili pribor.

(b) alati koji se koriste za održavanje, provjeru, kalibraciju ili popravku naučnih instrumenata ili aparata, pod uslovom da su:

(i) ti alati uvezeni u isto vrijeme kad i takvi instrumenti i aparati ili, ako su uvezeni naknadno, da se mogu identificirati kao takvi koji su namijenjeni za posebne instrumente i aparate;

(ii) koji su bili prethodno uvezeni bez plaćanja dažbine, pod uslovom da su takvi instrumenti i aparati još uvijek naučnog karaktera u vrijeme kada se zatraži olakšica za alate; ili

(iii) koji bi imali pravo na olakšicu u trenutku kada se ta olakšica zatraži za alate; i da se

(iv) ekvivalentni alati ne proizvode u BiH.

6. Odobravanje olakšica za naučne instrumente ili aparate i alate, koje pravno lice registrirano van BiH šalje kao poklon ustanovama iz stava 4. tačka (a) ovog člana, ne podliježu uslovima predviđenim u stavu 4. tačka (b) i 5. tačka (b) ovog člana. Međutim, mora se utvrditi da poklanjanje dotičnih naučnih instrumenata ili aparata nije potaknuto bilo kakvim komercijalnim razlozima od strane donatora.

7. Predmeti iz stava 2. ovog člana i naučni instrumenti ili aparati koji su uvezeni bez plaćanja dažbine u skladu sa uslovima predviđenim u st. 2. do 6. ovog člana ne smiju se posuđivati, iznajmljivati ni ustupati, uz naknadu ili besplatno, bez prethodnog obavještanja nadležnih carinskih organa.

Ako se neki artikal pozajmi, iznajmi ili ustupi poduzetništvu ili organizaciji koja ima pravo na olakšice u skladu sa stavom 1. ili 4. tačka (a) ovog člana, olakšica se nastavlja davati pod uslovom da preduzeće ili organizacija koristi artikal, instrument ili aparat u svrhe kojima se stiče pravo na takvu olakšicu.

U drugim slučajevima, posuđivanje, iznajmljivanje ili ustupanje podliježe prethodnom plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan posuđivanja, iznajmljivanja ili ustupanja na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od strane nadležnih carinskih organa.

8. Preduzeće ili organizacije iz st. 1. i 2. ovog člana, koje prestanu ispunjavati uslove za sticanje prava na olakšicu, odnosno koje predlažu da koriste artikle uvezene bez plaćanja dažbine u druge svrhe od onih koje su predviđene tim stavovima, o tome obavještaju nadležne carinske organe.

Artikli koji ostanu u posjedu preduzeća ili organizacija koje prestanu ispunjavati uslove za sticanje prava na

olakšicu, podliježu plaćanju odgovarajućih uvoznih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan kada su se ti uslovi prestali ispunjavati, a na osnovu vrste artikla i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od nadležnih carinskih organa.

Artikli koje preduzeće ili organizacije koje uživaju olakšicu koriste u druge svrhe osim onih koje su predviđene u st. 1. i 2. ovog člana podliježu plaćanju određenih uvoznih dažbina obračunatih na način koji se primjenjivao na dan kada su stavljeni u drugu upotrebu, a na osnovu vrste artikla i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od nadležnih carinskih organa.

9. Stav 6., 7. i 8. ovog člana primjenjuju se, *mutatis mutandis*, i na proizvode iz stava 5. ovog člana.

Član 21.

Laboratorijske životinje i biološke i hemijske materije namijenjene za istraživanje

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se životinje koje su posebno pripremljene za laboratorijsku upotrebu, te biološke ili hemijske materije za koje ne postoji ekvivalentna proizvodnja na carinskom području BiH i koje se uvoze isključivo u nekomercijalne svrhe.

2. Olakšica iz stava 1. ovog člana ograničava se na životinje i biološke i hemijske materije koje su namijenjene za:

(a) javne ustanove koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili naučnim istraživanjem, kao i one dijelove javnih ustanova koji se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili naučnim istraživanjem; ili

(b) privatne ustanove koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili naučnim istraživanjem, a koje su nadležni organi ovlastili da primaju takvu robu bez plaćanja dažbine.

Član 22.

Terapeutske supstance ljudskog porijekla i reagensi za određivanje krvnih grupa i tipova tkiva

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se terapeutske supstance ljudskog porijekla, reagensi za određivanje krvnih grupa i reagensi za određivanje tipova tkiva.

2. U svrhe stava 1. ovog člana:

(a) "terapeutske supstance ljudskog porijekla" znače ljudsku krv i njene derivate (cjelokupna ljudska krv, osušena ljudska plazma, ljudski albumin i fiksni rastvori ljudskog plazmičkog proteina, ljudski imunoglobulin i ljudski fibrinogen);

(b) "reagensi za određivanje krvnih grupa" znače sve reagense bilo ljudskog, životinjskog, biljnog ili nekog drugog porijekla za određivanje tipova krvnih grupa i za otkrivanje inkompatibilnosti krvi;

(c) "reagensi za određivanje tipova tkiva" znače sve reagense bilo ljudskog, životinjskog, biljnog ili nekog drugog porijekla za određivanje tipova ljudskog tkiva.

3. Olakšica se ograničava na proizvode koji su:

(a) namijenjeni institucijama ili laboratorijama odobrenim od nadležnih organa za korištenje isključivo u nekomercijalne medicinske ili naučne svrhe;

(b) popraćeni potvrdom o podudarnosti koju izdaje odgovarajući nadležni organ u trećoj zemlji polaska;

(c) smješteni u kontejnerima s posebnom oznakom koja ih identificira.

4. Olakšicom se obuhvata i poseban materijal za pakovanje koji je od bitne važnosti za prijevoz terapeutskih supstanci ljudskog porijekla ili reagenasa za određivanje krvnih grupa ili tipova tkiva, kao i svi rastvori i pribor koji je

potreban za njihovu upotrebu, a koji mogu biti uključeni u pošiljku.

Član 23.

Farmaceutski proizvodi koji se koriste na međunarodnim sportskim manifestacijama

Od plaćanja dažbine oslobađaju se farmaceutski proizvodi za ljudsku ili veterinarsku medicinsku upotrebu koji pripadaju licima ili životinjama koje stižu iz trećih zemalja da bi učestvovali na međunarodnim sportskim manifestacijama organiziranim u BiH u granicama neophodnim da bi se ispunili njihovi zahtjevi u toku cjelokupnog perioda njihovog boravka.

Član 24.

Lijekovi za ličnu upotrebu

1. Državljeni BiH i strani državljani oslobađaju se od plaćanja dažbine za lijekove za ličnu upotrebu koje donose sa sobom ili primaju u pošiljkama iz inozemstva.
2. Radi korištenja olakšice potrebno je prezentirati ljekarski recept.

Član 25.

Roba koja se uvozi povodom vjenčanja

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se djevojačka sprema i predmeti domaćinstva (novi ili korišteni) koji pripadaju licu koje svoje uobičajeno mjesto boravka premješta iz strane zemlje u BiH povodom vjenčanja, kao i pokloni koje tim povodom daju lica iz inozemstva, s tim da vrijednost svakog poklona ne prelazi 2.000 KM.
2. Olakšica se odobrava samo sljedećim licima:
  - (a) čije je uobičajeno mjesto boravka bilo van carinskog područja BiH u neprekidnom periodu od najmanje 12 mjeseci;
  - (b) koje pruže dokaz o svom vjenčanju.
3. Olakšica se ne odobrava za alkoholne proizvode, duhan i proizvode od duhana.
4. Olakšica se odobrava samo u pogledu robe koja je stavljena za slobodan promet:
  - (a) ne ranije od dva mjeseca od dana određenog za vjenčanje (u ovom slučaju olakšica se uslovljava podnošenjem odgovarajuće garancije, čiji oblik i iznos određuju carinski organi); i
  - (b) ne kasnije od četiri mjeseca od dana vjenčanja.
5. Roba se može staviti u slobodan promet u nekoliko odvojenih pošiljki.
6. Dok ne istekne period od 12 mjeseci od dana kada je prihvaćeno njeno stavljanje u slobodan promet, roba koja je uvezena bez plaćanja dažbine povodom vjenčanja ne smije se posuđivati, iznajmljivati ili ustupati, bilo uz naknadu ili besplatno, bez dobivanja prethodne saglasnosti od nadležnih carinskih organa.
7. Svako posuđivanje, davanje u vidu garancije, iznajmljivanje ili ustupanje prije isteka roka navedenog u stavu 6. ovog člana povlači za sobom plaćanje odgovarajuće dažbine na dotičnu robu po stopi koja se primjenjuje na osnovu vrste robe ili carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od nadležnog carinskog organa.

Član 26.

Školski materijal

1. Oslobođeni su od plaćanja dažbine školska oprema, školski materijal i drugi predmeti domaćinstva koji predstavljaju uobičajene predmete namještaja za učeničku sobu, a koji pripadaju učenicima ili studentima koji dolaze da borave u carinskom područje BiH u svrhu njihovog školovanja u tom području i koji su namijenjeni za njihovu ličnu upotrebu za vrijeme njihovog školovanja.

2. U svrhu stava 1. ovog člana:

- (a) "učenik ili student" znači svako lice koje je upisano u školsku ustanovu na području BiH da bi redovno pohađalo nastavu koja se u njoj nudi;
- (b) "oprema" znači donje rublje ili posteljinu, kao i odjeću, bilo novu ili ne, uključujući i obuću;
- (c) "školski materijal" znači predmete i instrumente (uključujući kalkulator i pisaće mašine) koje učenici ili studenti obično koriste u svrhu njihovih studija.

3. Oslobođanje se odobrava najmanje jednom tokom školske godine.

Član 27.

Kovčezi sa tijelima i urne s pepelom preminulih lica i ukrasni predmeti koji ih prate

Od plaćanja dažbine oslobađaju se kovčezi s tijelima i urne s pepelom preminulih lica, te cvijeće, pogrebni vijenci i drugi ukrasni predmeti koji ih obično prate, kao i cvijeće, vijenci i drugi ukrasni predmeti koje unose lica iz inozemstva za pogreb u BiH, a da se pritom ne radi o komercijalnom unosu.

Član 28.

Međunarodne konvencije i ugovori

Ništa što je navedeno u ovom zakonu ne sprečava odobravanje:

- 1) carinskih olakšica u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. god.; Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima od 24. aprila 1963. god. ili drugim konzularnim konvencijama, odnosno Njujorškom konvencijom od 16. decembra 1969. god. o specijalnim misijama;
- 2) carinskih olakšica po uobičajenim privilegijama dogovorenim međunarodnim sporazumima ili sporazumima o sjedištima ustanova čiji je potpisnik ili neka strana zemlja ili međunarodna organizacija, uključujući i carinsku olakšicu koja se odobrava u povodom održavanja međunarodnih sastanaka;
- 3) carinskih olakšica po uobičajenim privilegijama i imunitetima dogovorenim u kontekstu međunarodnih sporazuma koje je BiH zaključila, a kojima se uspostavljaju kulturni ili naučni instituti ili organizacije po međunarodnom zakonu;
- 4) carinskih olakšica prema uobičajenim privilegijama i imunitetima dogovorenim u kontekstu sporazuma o kulturnoj, naučnoj ili tehničkoj suradnji zaključenim sa stranim zemljama;
- 5) posebnih carinskih olakšica uvedenih prema sporazumima koje je BiH zaključila s trećim zemljama, a kojima se preciziraju zajedničke mjere za zaštitu lica ili okoline;
- 6) posebnih carinskih olakšica uvedenih prema sporazumima zaključenim sa susjednim trećim zemljama, a koje se opravdavaju karakterom trgovine u pograničnoj zoni s tim zemljama;
- 7) carinskih olakšica u kontekstu sporazuma u koje se ušlo na osnovu reciprociteta sa stranim zemljama koje su potpisnice Konvencije o međunarodnom civilnom vazdušnom prometu (Chicago 1944.) u svrhu primjene Preporučenih postupaka 4.42 i 4.44 iz Aneksa 9. te Konvencije (osmo izdanje, juli 1980. god.).

Član 29.

1. Roba stavljena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja dažbine na osnovu čl. 5. i 13. ovog priloga ne smije se prodavati, posuđivati, davati drugom na upotrebu, davati u vidu garancije, iznajmljivati ili prijenositi kao osiguranje za druge obaveze bez prethodnog

- obavještavanja nadležnih carinskih organa i plaćanja dažbine do isteka roka i to roka od 12 mjeseci od dana stavljanja u slobodan promet za robu iz člana 5. ovog priloga, a 36 mjeseci od dana stavljanja u slobodan promet za robu iz člana 13. ovog priloga.
2. Roba stavljena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja dažbine, a koja je navedena u čl. 11. i 12. ovog priloga, ne smije se posuđivati, iznajmljivati ili ustupati uz naknadu ili besplatno bez prethodnog obavještavanja carinskih organa o tome.
  3. Ako se roba stavljena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja dažbine iz čl. 11. i 12. ovog priloga posuđuje, iznajmljuje ili prijenosi na organizaciju, koja i sama ima pravo na oslobađanje od plaćanja dažbine iz čl. 11. i 12. ovog priloga, oslobađanje se nastavlja odobravati pod uslovom da ta organizacija koristi robu u svrhe kojima se stiče pravo na oslobađanje od plaćanja dažbine.
  4. Svako postupanje s robom suprotno st.1., 2. i 3. ovog člana povlači za sobom plaćanje dažbine po stopi koja se primjenjuje na dan takve radnje, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju je na taj dan utvrdio ili prihvatio carinski organ.

Na temelju članka IV.4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na sjednici Doma naroda, održanoj 23. studenoga 2004, i na sjednici Zastupničkog doma, održanoj 2. prosinca 2004, usvojila je

ZAKON

O CARINSKOJ POLITICI BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE I - DJELOKRUG I OSNOVNE DEFINICIJE

Članak 1.

1. Carinski propisi sastoje se od ovog zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) i propisa usvojenih od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i/ili Upravnog odbora za njihovu provedbu sukladno propisima Europske unije.
2. Zakon regulira osnovne elemente sustava za carinsku zaštitu gospodarstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH), prava i obveze svih subjekata u carinskim postupcima, regulira carinsko područje, carinsku crtu, carinski granični pojas, carinski nadzor, postupak carinjenja robe i drugih instituta koji reguliraju sustav carinske zaštite.

Članak 2.

1. Carinski propisi primjenjuju se jedinstveno na carinskom području BiH.
2. Ovaj zakon provodi Uprava za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava).
3. Određene se odredbe carinskih propisa mogu primjenjivati i izvan carinskog područja BiH na temelju propisa kojima se reguliraju ta područja ili na temelju međunarodnih konvencija.

Članak 3.

1. Carinsko područje BiH je jedinstveno.
2. Carinsko područje BiH obuhvaća teritorij BiH uključujući teritorijalne vode, unutarnje vode i zračni prostor BiH.
3. Carinsko područje BiH ograničeno je carinskom crtom koja je identična s granicom BiH.

4. Carinski granični pojas na kopnu obuhvaća onaj Odjeljak carinskog područja BiH čija se širina proteže pet kilometara od carinske crte u dubinu područja BiH.
5. Odredba stavka 4. primjenjuje se i kada se carinska crta proteže duž graničnih rijeka.
6. Carinski granični pojas na moru obuhvaća onaj Odjeljak carinskog područja BiH čija se širina proteže tri kilometra u dubinu kopna od obale i područje od obale do vanjskih granica teritorijalnih voda.

Članak 4.

U primjeni ovoga zakona, pojmovi imaju sljedeće značenje:

- (1) **"Osoba"** znači:

- fizička osoba,
- pravna osoba,

kada je takva mogućnost predviđena važećim propisima, to je udruga osoba kojoj je priznata sposobnost obavljanja pravne radnje, ali koja nema status pravne osobe (u daljnjem tekstu: udruga).

- (2) **"Osoba registrirana u BiH"** znači:

- u slučaju fizičke osobe, svaka osoba koja ima prebivalište u BiH,
- u slučaju pravne osobe ili udruge, to je svaka osoba koja u BiH ima registrirano sjedište, ured ili stalnu poslovnu tvrtku.

- (3) **"Carinski organi"** znače organe koji su, između ostalog, mjerodavni za primjenu carinskih propisa.

- (4) **"Carinski ured"** znači svaki službeni ured u kojem se mogu obavljati sve ili neke od radnji i postupaka predviđenih carinskim propisima.

- (5) **"Odluka"** znači svaki zvanični akt carinskih organa koji se odnosi na carinske propise, a kojim se donosi odluka u svezi s konkretnim predmetom, s tim da takav akt ima zakonski učinak na jednu ili više određenih osoba ili na one čiji se identitet može utvrditi; ovaj pojam, između ostalog, obuhvaća obveznu informaciju u smislu članka 11. ovoga zakona.

- (6) **"Carinski dug"** znači obvezu osobe da plati određeni iznos uvoznih/izvoznih dažbina koje se primjenjuju na određenu robu prema propisima BiH.

- (7) **"Uvozne dažbine"** znače carine i druge dažbine s podjednakim učinkom kao carinske dažbine naplative pri uvozu robe, ali ne uključujući naknade i troškove za izvršene usluge.

- (8) **"Izvozne dažbine"** znače carinske i druge dažbine s podjednakim učinkom kao carinske dažbine naplative pri izvozu robe, ali ne uključujući naknade i troškove za izvršene usluge.

- (9) **"Dužnik"** znači svaku osobu koja je odgovorna za plaćanje carinskog duga.

- (10) **"Nadzor od strane carinskih organa"** znači radnju koju ti organi poduzimaju u općem smislu s ciljem osiguravanja primjene carinskih propisa, i kada je to potrebno, drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja podliježe carinskom nadzoru.

- (11) **"Carinski status"** znači status bh. robe ili robe koja nije bh. roba.

- (12) **"Bh. roba"** (bosanskohercegovačka roba) znači:

- (a) roba koja je u cijelosti dobijena u carinskom području BiH pod uvjetima iz članka 20. ovoga zakona, a koja ne sadrži robu uvezenu iz drugih zemalja. Za robu dobijenu iz robe koja je stavljena pod aranžman obustave plaćanja ne smatra se da ima status robe iz BiH,

- (b) roba uvezena iz drugih zemalja koja je stavljena u slobodan promet,
- (c) roba dobijena ili proizvedena u carinskom području BiH, bilo isključivo iz robe navedene u alineji (b) ili robe navedene u alineji (a) i (b) ove točke.
- (13) **"Roba koja nije bh. roba"** znači drugu robu od one iz točke (12) ovoga članka. Bh. roba gubi taj svoj status kada stvarno napusti carinsko područje BiH.
- (14) **"Kontrola od strane carinskih organa"** znači obavljanje specifičnih radnji kao što je pregled robe, provjera postojanja i vjerodostojnosti dokumenata, pregled poslovnih knjiga i druge evidencije, pregled prijevoznih sredstava, pregled prtljaga i druge robe koju osoba nosi sa sobom ili na sebi i provedbu bilo kojih službenih istraga i sličnih postupaka s ciljem osiguravanja primjene carinskih propisa i, kada je to potrebno, drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja podliježe carinskom nadzoru.
- (15) **"Carinski odobreno postupanje ili uporaba"** znači:
- (a) stavljanje robe u carinski postupak;
- (b) ulazak robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište;
- (c) ponovni izvoz robe iz carinskog područja BiH;
- (d) uništenje robe;
- (e) ustupanje robe mjerodavnom organu.
- (16) **"Carinski postupak"** znači:
- (a) stavljanje u slobodan promet;
- (b) provoz;
- (c) carinsko skladištenje;
- (d) unutarnja obradba;
- (e) obradba pod carinskom kontrolom;
- (f) privremeni uvoz;
- (g) vanjska obradba;
- (h) izvoz.
- (17) **"Carinska prijava"** znači radnju kojom osoba u propisanom obliku i na propisani način izražava želju da robu stavi u određeni carinski postupak.
- (18) **"Deklarant"** znači osobu koja podnosi carinsku prijavu u svoje ime ili osobu u čije se ime ona podnosi.
- (19) **"Prijavlјivanje robe carini"** znači izvješćivanje carinskih organa, na propisani način, o prispjеću robe u carinski ured ili na bilo koje drugo mјesto koje je određeno ili odobreno od carinskih organa.
- (20) **"Puštanje robe"** znači radnju kojom carinski organi stavljaju robu na raspolaganje za one svrhe koje su predviđene carinskim postupkom u koji je roba stavljena.
- (21) **"Nositelj postupka"** znači osobu u čije ime je podnesena carinska prijava ili osobu na koju su, u pogledu carinskog postupka, prenesena prava i obveze gore navedene osobe.
- (22) **"Imatelj odobrenja"** znači osobu kojoj je dato odobrenje.
- (23) **"BiH"** znači Bosna i Hercegovina.
- (24) **"Upravni odbor"** znači Odbor formiran Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II - OPĆE ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA PRAVA I OBVEZE OSOBA GLEDE CARINSKIH PROPISA

Odjeljak 1 - Pravo zastupanja

Članak 5.

- Pod uvjetima preciziranim u članku 61. stavak 2. ovoga zakona, svaka osoba može imenovati zastupnika u poslovima pred carinskim organima za poduzimanje radnji i postupaka predviđenih carinskim propisima.
- Takvo zastupanje može biti:
  - izravno, kada zastupnik postupa u ime i za račun druge osobe; ili
  - neizravno, kada zastupnik postupa u svoje ime, ali za račun druge osobe.
- Osim u slučajevima iz članka 61. stavak 2. točka (b) i stavak 3. ovoga zakona, zastupnik mora biti registriran u BiH i upisan u registar koji vodi Uprava.
- Zastupnik mora izjaviti da postupa za račun osobe koju zastupa, precizirati radi li se o izravnom ili neizravnom zastupanju i biti ovlašten postupati kao zastupnik.

Za osobu koja ne izjavi da postupa u ime ili za račun druge osobe ili koja navede da postupa u ime ili za račun druge osobe, ali nije ovlaštena to raditi, smatra se da postupa u svoje ime i za svoj račun.
- Od svake osobe koja izjavi da postupa u ime ili za račun druge osobe, carinski organi zahtijevat će da predoči dokaze o svojim ovlastima da postupa kao zastupnik.

Odjeljak 2 - Odluke koje se odnose na primjenu carinskih propisa

Članak 6.

- Kada neka osoba zahtijeva da carinski organi donesu odluku koja se odnosi na primjenu carinskih propisa, ta je osoba dužna dostaviti podatke i dokumenta koja od nje traže ti organi kako bi donijeli odluku.
- Odluka se donosi i dostavlja podnositelju zahtjeva u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva. Kada je zahtjev za donošenje odluke sačinjen u pisanom obliku, odluka se donosi u navedenom roku koji počinje teći od dana kada carinski organi prime zahtjev. Takva se odluka mora dostaviti podnositelju zahtjeva u pisanom obliku.
- Rok iz stavka 2. ovoga članka može se prekoračiti kada ga carinski organi ne mogu ispoštovati. U tom slučaju, ti organi o tome izvješćuju podnositelja zahtjeva prije isteka gore navedenog roka, uz navođenje razloga koji opravdavaju njegovo prekoračenje, te navode naknadni rok za koji smatraju da je neophodan kako bi se donijela odluka po tom zahtjevu.
- U odlukama koje carinski organi donesu u pisanom obliku, a kojima se zahtjevi odbacuju ili su na štetu osoba na koje su naslovljeni, navode se osnovi na kojima se temelje. U njima se upućuje na pravo žalbe predviđeno u članku 236. ovoga zakona.
- Carinski organi mogu odlučiti da stavak 4. ovoga članka na isti način primjenjuju i na druge odluke.
- Carinski organi vode upravni postupak i donose odluke sukladno propisima o općem upravnom postupku ako odredbama ovoga zakona nije drugačije propisano.

Članak 7.

Donesene odluke odmah su ovršne od carinskih organa, osim u slučajevima predviđenim u članku 237. stavak 2. ovoga zakona.

Članak 8.

- Odluka, povoljna za osobu na koju se odnosi, poništava se ako je donesena na temelju netočnih ili nepotpunih informacija i ako:

- (a) je podnositelj zahtjeva znao ili je objektivno trebao znati da su informacije netočne ili nepotpune; i
- (b) takva odluka nije mogla biti donesena na temelju točnih i potpunih informacija.

2. Osobe na koje je takva odluka bila naslovljena izvješćuju se o njezinu poništenju.
3. Poništenje stupa na snagu od dana kada je poništena odluka donesena.

Članak 9.

1. Odluka povoljna za osobu na koju se odnosi ukida se ili se radi njezina izmjena u drugim slučajevima od onih iz članka 8. ovoga zakona kada nije ispunjen ili se više ne ispunjava jedan ili više uvjeta predviđenih za njezino donošenje.
2. Odluka povoljna za osobu na koju se odnosi može se ukinuti kada osoba na koju je naslovljena ne ispunjava obvezu koja joj je nametnuta tom odlukom.
3. Osoba na koju je odluka naslovljena izvješćuje se o njezinu ukidanju ili izmjeni.
4. Ukidanje ili izmjena odluke stupa na snagu danom uručenja obavijesti. Međutim, u izuzetnim slučajevima, kada to zahtijevaju legitimni interesi osoba na koje je odluka naslovljena, carinski organi mogu odgoditi nadnevak kada ukidanje ili izmjena odluke stupa na snagu.

Odjeljak 3 - Informacije

Članak 10.

1. Svaka osoba može od carinskih organa zatražiti informacije o primjeni carinskih propisa. Takav se zahtjev može odbiti kada se ne odnosi na stvarno predviđenu radnju uvoza ili izvoza.
2. Informacije se podnositelju zahtjeva dostavljaju besplatno. Međutim, kada se carinski organi izlože posebnim troškovima, osobito zbog obavljanja analize robe, sačinjavanja stručnih izvješća o robi ili vraćanja robe podnositelju zahtjeva, od njega se može naplatiti odgovarajuća naknada.

Članak 11.

1. Carinski organi na pisani zahtjev izdaju obvezujuću informaciju o tarifnom razvrstavanju robe, odnosno obvezujuću informaciju o podrijetlu robe, sukladno provedbenim propisima ovoga zakona.
2. Obvezujuća informacija o tarifnom razvrstavanju robe ili obvezujuća informacija o podrijetlu robe obvezujuća je za carinske organe prema imatelju informacije samo glede tarifnog razvrstavanja ili utvrđivanja podrijetla robe.

Obvezujuća informacija o tarifnom razvrstavanju robe ili obvezujuća informacija o podrijetlu robe, obvezujuća je za carinske organe samo glede robe kod koje se carinske radnje i postupci provode nakon nadnevka kada su ti organi dostavili informaciju.

U stvarima koje se tiču podrijetla robe, radnje i postupci o kojima je riječ su one koje se odnose na primjenu članka 19. i 25. ovoga zakona.

3. Imatelj informacije mora biti u stanju dokazati:
  - (a) u tarifne svrhe: da prijavljena roba u svakom pogledu odgovara robi opisanoj u informaciji;
  - (b) u svrhe utvrđivanja podrijetla: da roba o kojoj je riječ i okolnosti koje određuju stjecanje podrijetla u svakom pogledu odgovaraju robi i okolnostima opisanim u informaciji.
4. Obvezujuća informacija važi šest godina od nadnevka izdavanja u slučaju tarifnog razvrstavanja robe, odnosno tri godine od nadnevka izdavanja u slučaju utvrđivanja podrijetla robe. Izuzetno od članka 8. ovoga zakona, ona

se poništava ako se temelji na netočnim ili nepotpunim podacima dostavljenim od podnositelja zahtjeva.

5. Obvezujuća informacija prestaje važiti:

- (a) u slučaju informacije o tarifnom razvrstavanju:
  - (i) kada se usvoje zakonski propisi, a informacija više nije sukladna tim propisima;
  - (ii) kada više nije sukladna tumačenju carinske tarife BiH zbog izmjena komentara Kombinirane nomenklature ili zbog odluke mjerodavnog organa u BiH;
  - (iii) kada je poništena ili izmijenjena sukladno članku 9. ovoga zakona, pod uvjetom da je imatelj izvješćen o njezinu poništenju ili izmjeni.

Nadnevak kada obvezujuća informacija prestaje važiti za slučajeve navedene pod (i) i (ii) ovoga stavka je nadnevak primjene navedenih mjera.

- (b) u slučaju informacije o podrijetlu robe:
  - (i) kada se usvoje zakonski propisi, odnosno kada BiH zaključi sporazum, a informacija više nije sukladna tim propisima;
  - (ii) kada više nije sukladna komentarima usvojenim u svrhe tumačenja propisa o podrijetlu robe ili odlukom mjerodavnog organa u BiH;
  - (iii) kada je poništena ili izmijenjena sukladno članku 9. ovoga zakona, pod uvjetom da je imatelj bio unaprijed izvješćen.

Nadnevak kada obvezujuća informacija prestaje da važi za slučajeve navedene pod (i) i (ii) ovog stavka je nadnevak primjene navedenih mjera.

6. Imatelj obvezujuće informacije koja prestaje važiti sukladno stavku 5. točka (a) (ii) ili (iii), odnosno točka (b) (ii) ili (iii) ovoga članka može tu informaciju uporabljivati još šest mjeseci od početka primjene donesenih mjera ili dostavljanja, pod uvjetom da je zaključio obvezujuće ugovore za nabavu ili prodaju određene robe na temelju obvezujuće informacije prije usvajanja te mjere.

U slučaju stavka 5. točka (a) (i) i točka (b) (i) ovoga članka, rok do kojega će se stavak 6. ovoga članka primjenjivati može se utvrditi zakonskim propisima ili sporazumima.

7. Razvrstavanje ili utvrđivanje podrijetla robe u obvezujućoj informaciji može se, pod uvjetima predviđenim u stavku 6. ovoga članka, primjenjivati isključivo s ciljem određivanja uvoznih ili izvoznih dažbina.

Odjeljak 4 - Ostale odredbe

Članak 12.

1. Carinski organi mogu, sukladno uvjetima predviđenim važećim propisima, obavljati sve kontrole koje smatraju nužnim s ciljem osiguranja pravilne primjene carinskih propisa.
2. Iznos od 1 % carinske vrijednosti za carinsko evidentiranje naplaćuje se pri uvozu roba. Upravni odbor može propisati koje robe će biti oslobođene od naplate 1%.

Članak 13.

S ciljem primjene carinskih propisa, svaka osoba koja je izravno ili neizravno uključena u radnje vezane za trgovinu robom, dostavlja carinskim organima sva potrebna dokumenta i podatke, bez obzira na medij koji se koristi, i na njihov zahtjev pruža svu potrebnu potporu u bilo kojem propisanom roku.

Članak 14.

Svi podaci koji su po naravi povjerljivi ili koji su dani na povjerljivoj osnovi zaštićuju se obvezom čuvanja profesionalne tajne. Carinski ih organi ne otkrivaju bez isključivog odobrenja

osoba ili organa koji ih je dostavio; dostavljanje se podataka dopušta kada su carinski organi obvezni ili ovlašteni to uraditi sukladno važećim propisima, posebno glede zaštite podataka ili u svezi s pravnim postupcima.

Članak 15.

1. Osobe o kojima se radi čuvaju dokumenta iz članka 13. ovoga zakona u svrhe kontrole od strane carinskih organa u razdoblju predviđenom važećim propisima, a najmanje pet kalendarskih godina bez obzira na medij koji se koristi. Taj rok teče:

- u slučaju robe koja je stavljena u slobodan promet u drugim okolnostima od onih iz točke (b) ili robe prijavljene za izvoz, od kraja godine u kojoj su prihvaćene prijave za stavljanje u slobodan promet ili izvoz;
- u slučaju robe koja je stavljena u slobodan promet po nižoj ili nultoj stopi uvozne dažbine na račun njezine krajnje uporabe, od kraja godine u kojoj je prestala podlijevati carinskom nadzoru;
- u slučaju robe koja je stavljena u drugi carinski postupak, od kraja godine u kojoj je okončan carinski postupak;
- u slučaju robe smještene u slobodnu zonu ili slobodno skladište, od kraja godine u kojoj je napustila dotičnu osobu.

2. Kada se provjerom carinskih organa glede carinskog duga utvrdi da je potrebno ispraviti određeni knjigovodstveni zapis, rok za čuvanje dokumenata predviđen u stavku 1. ovoga članka produljava se za razdoblje koje je dovoljno za ispravku i njezinu provjeru.

Članak 16.

Kada se, sukladno carinskim propisima propiše neko razdoblje, nadnevak ili rok u svrhu primjene zakonskih propisa, takvo se razdoblje ne produžava i takav se nadnevak ili rok ne odgađa, osim ako se u tim propisima ne donese posebna odredba kojom se to regulira.

DIO DRUGI ELEMENTI NA TEMELJU KOJIH SE PRIMJENJUJU UVOZNE ILI IZVOZNE DAŽBINE I DRUGE MJERE PROPISANE ZA TRGOVINU ROBOM

POGLAVLJE I - CARINSKA TARIFA BIH I TARIFNO RAZVRSTAVANJE ROBE

Članak 17.

- Dažbine koje se zakonski potražuju prilikom nastanka carinskog duga temelje se na Carinskoj tarifi BiH.
- Druge mjere predviđene propisima u BiH kojima se reguliraju posebna područja u svezi s trgovinom robama primjenjuju se, gdje god je to moguće, prema tarifnom razvrstavanju tih roba.
- Prihodi koji se zakonski potražuju su prihodi Proračuna Bosne i Hercegovine, proračuna entiteta i proračuna Brčko Distrikta.
- Carinska tarifa BiH obuhvaća:
  - nomenklaturu roba. Ta nomenklatura se temelji na harmoniziranom sustavu (HS) i Kombiniranoj nomenklaturi koja se rabi u Europskoj uniji;
  - carinske stope i druge dažbine koje se primjenjuju na robe obuhvaćene nomenklaturom;
  - preferencijalne tarifne mjere sadržane u sporazumima koje je BiH zaključila s određenim zemljama ili skupinama zemalja, a kojima se predviđa odobravanje preferencijalnog tarifnog postupanja.

(d) posebne odgodive mjere koje predviđaju smanjenje ili oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina koje se naplaćuju na određenu robu;

(e) ostale tarifne mjere propisane drugim propisima BiH.

5. Mjere iz stavka 4. točka (c) i (d) ovoga članka se, na zahtjev deklaranta, primjenjuju umjesto onih koje su navedene u točki (b) kada roba o kojoj je riječ ispunjava uvjete predviđene prvospomenutim mjerama. Zahtjev se može podnijeti i naknadno ako su ispunjeni određeni uvjeti.

6. Kada je primjena mjera iz stavka 4. točka (c) i (d) ovoga članka ograničena na određeni opseg uvoza, ona prestaje:

- u slučaju tarifnog kontingenta, čim se dostigne predviđeni opseg uvoza;
- u slučaju gornjeg tarifnog limita, odlukom Upravnog odbora.

7. Tarifno razvrstavanje robe je određivanje, prema važećim propisima, podbroja carinske tarife BiH u koji se navedena roba treba razvrstati.

Članak 18.

1. Povoljno tarifno postupanje iz kojega određena roba može steći pogodnosti zbog svog karaktera ili krajnje uporabe, podliježe uvjetima propisanim sukladno provedbenim propisima ovoga zakona. Kada je potrebno odobrenje, primjenjuju se članci 83. i 84. ovoga zakona.

2. U smislu stavka 1. ovoga članka, pojam "povoljno tarifno postupanje" znači smanjenje ili odgodu plaćanja uvozne dažbine iz članka 4. točka (7) ovoga zakona, čak i u okviru bilo kog tarifnog kontingenta.

POGLAVLJE II - PODRIJETLO ROBE

Odjeljak 1- Nепreferencijalno podrijetlo robe

Članak 19.

Članci od 20. do 23. ovog zakona definiraju nepreferencijalno podrijetlo robe s ciljem:

- primjene Carinske tarife BiH s iznimkom mjera iz članka 17. stavak 3. točka (c) ovoga zakona;
- primjene drugih mjera osim tarifnih mjera utvrđenih propisima BiH koji reguliraju posebna područja u svezi s trgovinom robama;
- pripreme i izdavanja uvjerenja o podrijetlu robe.

Članak 20.

1. Roba koja vodi porijeklo iz neke zemlje je ona koja je u cijelosti dobijena ili proizvedena u toj zemlji.

2. Pojam "roba u cijelosti dobijena u nekoj zemlji" znači:

- mineralni proizvodi izvađeni unutar te zemlje;
- biljni proizvodi u njoj ubrani;
- žive životinje okočene i uzgojene u njoj;
- proizvodi dobijeni od živih životinja uzgojenih u njoj;
- proizvodi dobijeni lovom ili ribolovom u njoj;
- proizvodi dobijeni ribarenjem na moru, te drugi proizvodi izvađeni iz mora izvan teritorijalnih voda određene zemlje plovnim objektima koji su registrirani ili prijavljeni u toj zemlji i koji plove pod zastavom te zemlje;
- roba dobijena ili proizvedena na brodovima tvornica- ma iz proizvoda iz točke (f) koji potječu iz te zemlje, pod uvjetom da su takvi brodovi tvornice registrirani ili prijavljeni u toj zemlji i da plove pod njezinom zastavom;
- proizvodi izvađeni s morskog dna ili zemljišta ispod morskog dna izvan teritorijalnih voda, pod uvjetom

da ta zemlja ima ekskluzivna prava na eksploataciju tog morskog dna ili zemljišta ispod morskog dna;

- (i) otpaci i ostaci nastali u procesu proizvodnje i od već korištenih proizvoda, ako su prikupljeni u njoj i ako su podesni isključivo za ponovno dobijanje sirovina;
- (j) roba proizvedena u toj zemlji isključivo iz roba koje su navedene u točkama (a) do (i) ili njihovih derivata u bilo kojoj fazi proizvodnje.

3. U smislu stavka 2. ovoga članka, pojam "zemlja" obuhvaća i teritorijalne vode te zemlje.

Članak 21.

Za robu u čijoj je proizvodnji sudjelovalo više zemalja smatra se da je podrijetlom iz one zemlje u kojoj je prošla završnu, suštinsku, ekonomski opravdanu obradbu ili doradbu u poduzeću opremljenom u tu svrhu, što je imalo za rezultat proizvodnju novog proizvoda ili što je predstavljalo bitnu fazu proizvodnje.

Članak 22.

Odredbе članka 21. ovoga zakona ni pod kakvim se uvjetima ne mogu primijeniti na obradbu ili preradbu za koju se utvrdi, odnosno u svezi s kojom utvrđene činjenice opravdavaju pretpostavku da je njezin isključivi cilj bio izbjegavanje propisa koji se u BiH primjenjuju na robu iz određenih zemalja.

Članak 23.

1. Carinskim propisima ili drugim propisima BiH kojima se reguliraju posebna područja može se predvidjeti da se odgovarajuća isprava mora podnijeti kao dokaz o podrijetlu robe.
2. Neovisno o podnošenju takvog dokumenta, carinski organi mogu, u slučaju postojanja ozbiljne sumnje, zahtijevati dodatni dokaz kako bi utvrdili da je navođenje podrijetla izvršeno sukladno važećim propisima BiH.

Odjeljak 2- Preferencijalno podrijetlo robe

Članak 24.

Pravilima o preferencijalnom podrijetlu robe propisuju se uvjeti za dobijanje podrijetla koje roba mora ispuniti kako bi imala pogodnosti predviđene u članku 17. stavak 4. točka (c) ovoga zakona.

Ta se pravila određuju u sklopu preferencijalnih sporazuma iz članka 17. stavak 4. točka (c) ovoga zakona.

POGLAVLJE III - VRIJEDNOST ROBE ZA CARINSKE SVRHE

Članak 25.

Odredbе ovoga poglavlja određuju vrijednost robe za carinske svrhe s ciljem primjene carinskih propisa, uključujući i Carinsku tarifu BiH i netarifnih mjera donesenih propisima BiH, koji reguliraju područje trgovine robama.

Članak 26.

1. Vrijednost robe za carinske svrhe je transakcijska vrijednost, tj. stvarno plaćena ili plativa cijena za robu prilikom prodaje za izvoz u carinsko područje BiH, prilagođena, kada je to potrebno, sukladno čl. 29. i 30. ovoga zakona, pod uvjetom da:
  - (a) ne postoje ograničenja u pogledu raspolaganja robom ili njezine uporabe od strane kupca osim onih koja:
    - (i) nameće ili zahtijeva zakon ili mjerodavni organ u BiH,
    - (ii) ograničavaju zemljopisno područje u kojem se roba može preprodavati; ili
    - (iii) ne utječu bitno na vrijednost robe;

- (b) prodaja ili cijena ne podliježu nekom uvjetu ili naknadi zbog čega se ne može utvrditi vrijednost u svezi s robom čija se vrijednost utvrđuje;
- (c) niti jedan dio prihoda od bilo kakve naknadne preprodaje, raspolaganja ili uporabe robe od strane kupca ne ide izravno ili neizravno prodavaču, osim ako se može izraditi odgovarajuće prilagođavanje sukladno članku 29. ovoga zakona; i
- (d) kupac i prodavač nisu povezani ili, tamo gdje jesu, da je transakcijska vrijednost prihvatljiva za carinske svrhe prema stavku 2. ovoga članka.

2. U slučaju iz stavka 1. točka (d) primjenjuje se sljedeće:
  - (a) prilikom utvrđivanja je li transakcijska vrijednost prihvatljiva u svrhe stavka 1. ovoga članka, činjenica da su kupac i prodavač povezani sama po sebi ne predstavlja dovoljnu osnovu da se ta vrijednost smatra neprihvatljivom. Kada je to potrebno, okolnosti pod kojima se obavlja prodaja se ispituju, a transakcijska vrijednost prihvaća pod uvjetom da ta povezanost nije utjecala na cijenu. Ako, u svjetlu informacija koje dobiju od deklaranta ili na neki drugi način, carinski organi imaju razloga smatrati da je ta veza utjecala na cijenu, o svojim razlozima izvješćuju deklaranta i pružaju mu odgovarajuću mogućnost za odgovor. Ako deklarant tako zahtijeva, obavijest o tim razlozima daje se u pisanom obliku;
  - (b) Prilikom kupoprodaje između povezanih osoba, transakcijska se vrijednost prihvaća i vrijednost robe određuje sukladno stavku 1. ovoga članka uvijek kada deklarant dokaže da je ta vrijednost približno ista jednoj od sljedećih vrijednosti koje se pojavljuju u isto ili približno isto vrijeme:
    - (i) transakcijskoj vrijednosti identične ili slične robe za izvoz u BiH prilikom kupoprodaje između kupaca i prodavača koji nisu povezani ni u kojemu posebnom slučaju;
    - (ii) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe utvrđenoj prema članku 27. stavak 2. točka (c) ovoga zakona;
    - (iii) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe utvrđene prema članku 27. stavak 2. točka (d) ovoga zakona.

Prilikom primjene gore navedenih provjera, dužna pozornost posvećuje se prikazanim razlikama na komercijalnim razinama, količinskim razinama, elementima nabrojanim u članku 29. ovoga zakona i troškovima koje snosi prodavač u kupoprodajama u kojima on i kupac nisu povezani, a kada takve troškove prodavač ne snosi prilikom kupoprodaja u kojima su kupac i on povezani.

- (c) Provjere navedene u točki (b) ovoga stavka primjenjuju se na inicijativu deklaranta i to samo u svrhu poređenja. Zamjenske se vrijednosti ne mogu utvrđivati prema navedenoj točki.

3. Stvarno plaćena ili plativa cijena predstavlja cjelokupni iznos kojega kupac plaća na ime ili u korist prodavača za uvezenu robu, a uključuje sve iznose koje je kupac platio ili treba platiti kao uvjet za prodaju uvezene robe prodavcu ili trećoj osobi kako bi se ispunila obveza prodavca. Plaćanje ne mora obvezno imati oblik prijenosa novca. Plaćanje se može obavljati akreditivima ili vrijednosnim papirima i može se obavljati izravno ili neizravno.

Aktivnosti, uključujući i marketing, koje kupac poduzme za svoj račun, osim onih za koje je u članku 29. ovoga zakona predviđeno usklađivanje, ne smatraju se oblikom neizravnog plaćanja prodavaču, iako se za njih može smatrati da idu u korist prodavca ili da su poduzete u

dogovoru s prodavačem, a njihova se cijena ne dodaje na stvarno plaćenu ili plativu cijenu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe.

Članak 27.

1. Kada se carinska vrijednost ne može utvrditi sukladno članku 26. ovoga zakona, ona se utvrđuje redom kroz točke (a), (b), (c) i (d) stavka 2. ovoga članka do prve točke (metode) prema kojoj se može utvrditi, s tim da se redoslijed primjene točki (c) i (d) može okrenuti ako to deklarant zahtijeva; samo onda kada se takva vrijednost robe ne može utvrditi prema određenoj točki, mogu se primijeniti odredbe iz sljedeće točke u nizu utvrđenom ovim stavkom.
2. Carinska vrijednost utvrđena sukladno ovom članku je:
  - (a) transakcijska vrijednost identične robe prodane za izvoz u BiH i izvezene u isto ili približno isto vrijeme kad i roba čija se vrijednost utvrđuje;
  - (b) transakcijska vrijednost slične robe prodane za izvoz u BiH i izvezene u isto ili približno isto vrijeme kad i roba čija se vrijednost utvrđuje;
  - (c) vrijednost utemeljena na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba za identičnu ili sličnu uvezenu robu prodaje u BiH u najvećoj ukupnoj količini osobama koje nisu povezane s prodavačima;
  - (d) obračunata vrijednost koja se sastoji od zbira:
    - (i) cijene ili vrijednosti materijala i izradbe ili druge obradbe uključene u proizvodnju uvezene robe;
    - (ii) izvjesnog iznosa za dobit i opće troškove koji je jednak onom koji se obično javlja prilikom prodaje robe iste klase ili vrste kao što je roba čija se vrijednost utvrđuje, a koju su proizveli proizvođači u zemlji izvoznici za izvoz u BiH;
    - (iii) cijene ili vrijednosti stavki navedenih u članku 29. stavak 1. točka (e). ovoga zakona.
3. Svi se daljnji uvjeti i propisi za primjenu stavka 2. ovoga članka određuju u provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 28.

1. Kad se carinska vrijednost uvezene robe ne može utvrditi prema člancima 26. ili 27. ovoga zakona, ona se, na temelju raspoloživih podataka u BiH, utvrđuje uporabom prihvatljivih sredstava koja su sukladna načelima i općim odredbama:
  - (a) Sporazuma o provođenju člana VII. Općeg sporazuma o tarifama i trgovini iz 1994;
  - (b) članka VII. Općeg sporazuma o tarifama i trgovini iz 1994;
  - (c) odredbama ovoga poglavlja.
2. Nikakva se carinska vrijednost ne određuje prema stavku 1. ovoga članka na temelju:
  - (a) prodajne cijene u BiH za robu proizvedenu u BiH;
  - (b) sustava koji predviđa prihvaćanje za carinske svrhe veće carinske vrijednosti od dvije alternativne vrijednosti;
  - (c) cijene robe na domaćem tržištu zemlje izvoznice;
  - (d) troškova proizvodnje, osim obračunatih vrijednosti koje su utvrđene za identičnu ili sličnu robu sukladno članku 27. stavak 2. točka (d) ovoga zakona;
  - (e) cijena za izvoz u neku zemlju osim BiH;
  - (f) minimalnih carinskih vrijednosti; ili
  - (g) proizvoljnih ili fiktivnih vrijednosti.

Članak 29.

1. Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti prema članku 26. ovoga zakona, na stvarno plaćenu ili plativu cijenu za uvezenu robu dodaje se:
  - (a) sljedeće, u mjeri u kojoj ih kupac snosi, ali koje nisu uključene u stvarno plaćenu ili plativu cijenu za robu:
    - (i) provizije i posredničke provizije, osim provizija pri kupovini;
    - (ii) troškovi ambalaže koja se, za carinske svrhe, smatra cjelinom zajedno s dotičnom robom;
    - (iii) troškovi pakovanja, bilo za rad ili za materijale;
  - (b) vrijednost, raspodijeljena na odgovarajući način, sljedećih roba i usluga kada ih je kupac dao izravno ili neizravno, besplatno ili po nižoj cijeni za uporabu u svezi s proizvodnjom i prodajom za izvoz uvezene robe, u mjeri u kojoj ta vrijednost nije bila uključena u stvarno plaćenu ili plativu cijenu:
    - (i) materijala, komponenti, dijelova i sličnih elemenata sadržanih u uvezenoj robi;
    - (ii) alata, matrica, kalupa i sličnih predmeta rabljenih u proizvodnji uvezene robe;
    - (iii) materijala potrošenih u proizvodnji uvezene robe;
    - (iv) inženjeringa, planova, umjetničkih radova, dizajnerskih radova, te projekata i nacрта koji su urađeni negdje drugdje a ne u BiH, a nužni su za proizvodnju uvezene robe;
  - (c) naknade za autorska prava i licence u svezi s robom čija se vrijednost utvrđuje, a koje kupac mora platiti, bilo izravno ili neizravno, kao uvjet prodaje robe čija se vrijednost utvrđuje, u mjeri u kojoj takve naknade za autorska prava i licence nisu uključene u stvarno plaćenu ili plativu cijenu;
  - (d) vrijednost bilo kojega dijela dobiti ostvarene bilo kakvom naknadnom preprodajom, raspolaganjem ili uporabom uvezene robe koja izravno ili neizravno pristiže prodavaču;
  - (e) troškovi prijevoza i osiguranja uvezene robe i troškovi uvozara i rukovanja koji su povezani s prijevozom uvezene robe do mjesta ulaska u carinsko područje BiH.
2. Dodavanja na stvarno plaćenu ili plativu cijenu obavljaju se sukladno ovom članku isključivo na temelju objektivnih i mjerljivih podataka.
3. Nikakva druga dodavanja ne rade se na stvarno plaćenu ili plativu cijenu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti osim na način predviđen u ovom članku.
4. U ovom poglavlju, pojam "provizija pri kupnji" znači naknade koje uvoznik plaća svom zastupniku za usluge njegova zastupanja prilikom kupnje robe čija se vrijednost utvrđuje.
5. Neovisno o stavku 1. točka (c) ovoga članka:
  - (a) naknade za dobijanje prava ponovne proizvodnje uvezene robe u carinskom području BiH ne dodaju se na stvarno plaćenu ili plativu cijenu za uvezenu robu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti; i
  - (b) naknade koje kupac plati za pravo na distribuciju ili preprodaju uvezene robe ne dodaju se na stvarno plaćenu ili plativu cijenu za uvezenu robu ako ta plaćanja ne predstavljaju uvjet prodaje za izvoz robe u BiH.

Članak 30.

Pod uvjetom da se prikaže odvojeno od stvarno plaćene ili plative cijene, sljedeće se ne uključuje u carinsku vrijednost:

- a) troškovi prijevoza robe nakon njezina dolaska na mjesto ulaska u carinsko područje BiH;
- b) troškovi gradnje, podizanja, sastavljanja, održavanja ili stručne pomoći poduzetih nakon uvoza uvoznih roba kao što su industrijska postrojenja, mašine ili oprema;
- c) troškovi na ime kamata proisteklih iz sporazuma o financiranju u koji je kupac ušao, a koji se odnosi na kupovinu uvezene robe, bez obzira na to je li novčana sredstva dao prodavač ili neka druga osoba, pod uvjetom da je takav sporazum o financiranju sačinjen u pisanom obliku te da, kada se to zahtijeva, kupac može dokazati da:
  - (i) se takva roba stvarno prodaje po cijeni koja je navedena kao stvarno plaćena ili plativa cijena; i
  - (ii) tražena kamatna stopa ne prekoračuje razinu predviđenu za takve transakcije koja prevladava u zemlji u kojoj su, i u trenutku kada su, novčana sredstva dana;
- d) naknade za dobijanje prava na ponovnu proizvodnju uvezene robe unutar carinskog područja BiH;
- e) provizije pri kupnji;
- f) uvozne carine ili druge dažbine koje se plaćaju u BiH zbog uvoza ili prodaje robe.

Članak 31.

U provedbenim propisima ovoga zakona mogu se propisati posebni propisi za utvrđivanje carinske vrijednosti medija - nosača podataka koji se rabe u opremi za obradu podataka, a koji sadrže podatke ili instrukcije.

Članak 32.

Kada se elementi koji su rabljeni za utvrđivanje carinske vrijednosti robe izražavaju u nekoj drugoj valuti osim valute BiH, rabi se važeći tečaj koji je objavila Centralna banka BiH.

Članak 33.

Odredbe ovoga poglavlja ne utječu na primjenu posebnih propisa koji se odnose na utvrđivanje vrijednosti za carinske svrhe robe koja je stavljena u slobodni promet nakon što joj se odredi carinski odobreno postupanje ili uporaba.

DIO TREĆI

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU UNIJETU U CARINSKO PODRUČJE BiH DOK JOJ SE NE ODREDI CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE ILI UPORABA

POGLAVLJE I - ULAZAK ROBE U CARINSKO PODRUČJE BiH

Članak 34.

1. Roba unesena u carinsko područje BiH podliježe carinskom nadzoru od trenutka njezina ulaska. Sukladno važećim propisima, može podlijegati i kontroli carinskih organa.
2. Roba ostaje pod takvim carinskim nadzorom onoliko dugo koliko je potrebno da se utvrdi njezin carinski status i, ako je to primjereno, u slučaju robe koja nije bh. roba i bez odstupanja od odredaba članka 79. stavak 1. ovoga zakona, sve dok se njezin carinski status ne promijeni, odnosno dok ne uđe u slobodnu zonu ili slobodno skladište, ponovno izveze ili uništi sukladno članku 174. ovoga zakona.

Članak 35.

1. Robu unesenu u carinsko područje BiH bez odgađanja prevozi osoba koja ju je unijela u BiH, putnim pravcem koji odrede carinski organi i sukladno njihovim uputama, ako ih bude:

- (a) do carinskog ureda koji odrede carinski organi ili do bilo kojega drugog mjesta koje ti organi odrede ili odobre; ili
  - (b) do slobodne zone, ako roba treba da se unese u tu slobodnu zonu izravno:
    - (i) morskim ili zračnim putem; ili
    - (ii) kopnom, bez prolaska kroz drugi dio carinskog područja BiH, kada slobodna zona graniči s kopnenom granicom između BiH i neke druge zemlje.
2. Svaka osoba koja preuzme odgovornost za prijevoz robe nakon njezina unosa u carinsko područje BiH, uz ostalo, i kao rezultat pretovara, postaje odgovorna za postupanje sukladno obvezi predviđenoj u stavku 1. ovoga članka.
  3. Stavak 1. točka (a) ovoga članka ne isključuje primjenu bilo kojih važećih propisa u pogledu turističkog, pograničnog, poštanskog prometa ili prometa od zanemarljivog ekonomskog značaja, pod uvjetom da time nisu ugrožene mogućnosti za obavljanje carinskog nadzora i carinske kontrole.
  4. Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se na robu koja se nalazi na plovnim objektima ili letjelicama koje prelaze teritorijalne vode ili zračni prostor BiH, a koje za svoje odredište nemaju luku, riječnu luku ili zračnu luku u BiH.

Članak 36.

1. Kada se, usljed nepredviđenih okolnosti ili više sile ne može ispoštovati obveza predviđena člankom 35. stavak 1. ovoga zakona, osoba vezana tom obvezom, ili svaka druga osoba koja postupa u njeno ime, bez odgađanja izvješćuje carinske organe o nastaloj situaciji. Kada nepredviđene okolnosti ili viša sila nemaju za posljedicu potpuni gubitak robe, carinski se organi također izvješćuju o njezinoj točnoj lokaciji.
2. Kada, usljed nepredviđenih okolnosti ili više sile, plovni objekt ili letjelica navedena u članku 35. stavak 4. ovoga zakona, koja je prinudena na privremeno pristajanje ili slijetanje u carinsko područje BiH, ne može ispoštovati obvezu predviđenu člankom 35. stavak 1. ovoga zakona, osoba koja dovozi plovni objekt ili letjelicu u carinsko područje BiH ili bilo koja druga osoba koja postupa u njezino ime bez odgađanja izvješćuje carinske organe o nastaloj situaciji.
3. Carinski organi određuju mjere koje treba poduzeti kako bi se omogućio carinski nadzor nad robom iz stavka 1. ovoga članka kao i nad onom robom koja je ukrkana na plovne objekte ili letjelice pod okolnostima navedenim u stavku 2. ovoga članka i osiguravaju, kada je to potrebno, da se roba naknadno preveze do carinskog ureda ili drugog mjesta koje carinski organi odrede ili odobre.

POGLAVLJE II - POKAZIVANJE ROBE CARINI

Članak 37.

Robu koja, sukladno članku 35. stavak 1. točka (a) ovoga zakona, stigne u carinski ured ili drugo mjesto koje odrede ili odobre carinski organi, carini pokazuje osoba koja je unijela robu u carinsko područje BiH ili, ako je to potrebno, osoba koja preuzme odgovornost za njezin prijevoz nakon takvog ulaska.

Članak 38.

Člankom 37. ovoga zakona ne isključuje se primjena važećih propisa koji se odnose na robu:

- a) koju nose putnici;
- b) koja je stavljena u carinski postupak, a nije pokazana carini.

Članak 39.

Roba se, nakon pokazivanja carini i uz odobrenje carinskih organa, može pregledati ili se mogu uzeti uzorci s ciljem određivanja carinski odobrenog postupanja ili uporabe. To se odobrenje, na zahtjev, daje osobi ovlaštenoj da robi odredi takvo postupanje ili uporabu.

POGLAVLJE III - ZBIRNA PRIJAVA I ISTOVAR ROBE POKAZANE CARINI

Članak 40.

1. Prema članku 43. ovoga zakona, za robu pokazanu carini u smislu članka 37., podnosi se zbirna prijava.
2. Zbirna se prijava podnosi nakon što se roba pokaže carini. Međutim, carinski organi mogu odobriti rok za podnošenje prijave koji ne smije biti dulji od isteka prvog radnog dana od dana kada je roba pokazana carini.

Članak 41.

1. Zbirna se prijava sačinjava na obrascu koji odgovara modelu koji propišu carinski organi. Međutim, carinski organi mogu dozvoliti da se kao zbirna prijava upotrebljuje i neki drugi komercijalni ili službeni dokument koji sadrži podatke nužne za identifikaciju robe.
2. Zbirnu prijavu podnosi:
  - (a) osoba koja je unijela robu u carinsko područje BiH, odnosno svaka druga osoba koja preuzme odgovornost za prijevoz robe nakon takvog ulaska; ili
  - (b) osoba u čije ime postupaju osobe iz točke (a) ovoga stavka.

Članak 42.

Bez odstupanja od propisa koji se odnose na robu koju uvoze putnici i pošiljke koje se šalju pismima i paketima, carinski organi mogu odustati od podnošenja zbirne prijave pod uvjetom da se time ne ugrožava carinski nadzor robe, kada se, prije isteka roka iz članka 40. ovoga zakona, obave radnje i postupci koji su nužni kako bi se robi odredilo carinski odobreno postupanje ili uporaba.

Članak 43.

1. Roba se istovara ili pretovara iz prijevoznih sredstava kojima se prevozi isključivo uz odobrenje carinskih organa i na mjestima koja odrede ili odobre ti organi. Međutim, takvo odobrenje nije potrebno u slučaju neposredne opasnosti koja nalaže da se odmah istovari sva ili Odjeljak robe. U tom se slučaju carinski organi o tome odmah izvješćuju.
2. U svrhu pregleda robe i prijevoznih sredstava koja je prevoze, carinski organi mogu u bilo kom trenutku zahtijevati da se roba istovari i raspakira.

Članak 44.

Roba se ne smije izuzeti s mjesta na kojemu se nalazi bez odobrenja carinskih organa.

POGLAVLJE IV - OBVEZA DA SE ROBI POKAZANOJ CARINI ODREDI CARINSKI ODOBRENI POSTUPAK ILI UPORABA

Članak 45.

Robi koja nije bh. roba, a koja je pokazana carini, određuje se carinski odobreno postupanje ili uporaba dozvoljena za takvu robu.

Članak 46.

1. Kada je za robu podnesena zbirna prijava, radnje i postupci koji su nužni kako bi joj se odredilo carinski odobreno postupanje ili uporaba, obavljaju se u roku:
  - (a) od 45 dana od dana podnošenja zbirne prijave u slučaju robe koja se prevozi morem.

- (b) od 20 dana od dana podnošenja zbirne prijave u slučaju robe koja se prevozi na drugi način osim morem.

2. Kada to okolnosti nalažu, carinski organi mogu odrediti kraći rok ili odobriti produljenje roka iz stavka 1. ovoga članka. Međutim, takvo produljenje ne može biti dulje od stvarnih potreba koje su opravdane okolnostima.

POGLAVLJE V - PRIVREMENI SMJEŠTAJ ROBE

Članak 47.

Do trenutka dok joj se ne odredi carinski odobreno postupanje ili uporaba, roba pokazana carini, nakon takvoga pokazivanja, ima status robe u privremenom smještaju (u daljnjem tekstu: roba u privremenom smještaju).

Članak 48.

1. Roba u privremenom smještaju smješta se samo na mjestima koja odobre carinski organi i prema uvjetima koje propišu ti organi.
2. Carinski organi mogu zahtijevati od osobe koja je u posjedu robe da položi jamstvo s ciljem osiguravanja plaćanja bilo kakvog carinskog duga koji bi mogao nastati sukladno članku 195. ili 196. ovoga zakona.

Članak 49.

Bez odstupanja od odredaba članka 39. ovoga zakona, roba u privremenom smještaju podliježe samo onim oblicima rukovanja koji su određeni radi osiguravanja njezine očuvanosti u nepromijenjenom stanju bez promjene njezina izgleda ili tehničkih karakteristika.

Članak 50.

1. Carinski organi, bez odgađanja, poduzimaju sve potrebne mjere, uključujući i prodaju robe, kako bi regulirali situaciju s robom u privremenom smještaju za koju nisu pokrenute radnje i postupci nužni za određivanje carinski odobrenog postupanja ili uporabe u rokovima određenim sukladno članku 46. ovoga zakona.
2. Carinski organi mogu, na rizik i trošak osobe koja je držatelj robe, odrediti da se ta roba premjesti na posebno mjesto, koje se nalazi pod njihovim nadzorom, dok se situacija s robom ne regulira.

POGLAVLJE VI - ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU KOJA NIJE BH. ROBA, A KOJA SE KRETALA PO POSTUPKU PROVOZA

Članak 51.

Članak 35., osim stavka 1. točka (a), te čl. od 36. do 50. ovoga zakona ne primjenjuju se kada se roba koja je već stavljena u postupak provoza unosi u carinsko područje BiH.

Članak 52.

Nakon što roba koja nije bh. roba, koja se kretala po postupku provoza, stigne na svoje odredište u carinskom području BiH, te nakon što se pokaže carini sukladno propisima kojima se regulira provoz, primjenjuju se čl. od 39. do 50. ovoga zakona.

POGLAVLJE VII - OSTALE ODREDBE

Članak 53.

Kada to okolnosti zahtijevaju, carinski organi mogu naložiti da se roba pokazana carini uništi. Carinski organi o tomu izvješćuju držatelja robe koji snosi troškove uništenja.

Članak 54.

Kada carinski organi ustanove da je roba na carinsko područje BiH unesena bez odobrenja ili da je carinski nadzor nad njom bio onemogućen, oni poduzimaju sve potrebne mjere, uključujući i prodaju robe, kako bi regulirali stanje u svezi s tom robom.

DIO ČETVRTI
CARINSKO ODOBRENO POSTUPANJE ILI UPORABA

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE**Članak 55.**

1. Ako nije drukčije propisano, robi se u svakom trenutku, prema predviđenim uvjetima, može odrediti carinsko odobreno postupanje ili uporaba bez obzira na njezin karakter, količinu, zemlju podrijetla, isporuke ili odredišta.
2. Stavak 1. ovoga članka ne isključuje uvođenje zabrana ili ograničenja opravdanih sa stajališta javnoga morala, javne politike ili javne sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka, zaštite blaga BiH koje ima umjetničku, povijesnu ili arheološku vrijednost ili zaštite industrijske ili komercijalne imovine.

POGLAVLJE II - CARINSKI POSTUPCI**Odjeljak 1- Stavljanje robe u carinski postupak****Članak 56.**

1. Za robu koja se namjerava staviti u neki carinski postupak, podnosi se carinska prijava za taj carinski postupak.
2. Bh. roba prijavljena za postupak izvoza, vanjske obradbe, provoza ili carinskog skladištenja podliježe carinskom nadzoru od trenutka prihvaćanja carinske prijave do trenutka napuštanja carinskog područja BiH, uništenja ili poništenja carinske prijave.

Članak 57.

Uzimajući u obzir karakter robe i carinske postupke u koje roba treba biti stavljena, u svim slučajevima gdje je to moguće, carinski organi određuju djelokrug pojedinačnih carinskih ureda.

Članak 58.

Carinska prijava se podnosi:

- a) u pisanom obliku; ili
- b) uparabom tehnike obradbe podataka kada je to predviđeno odredbama donesenim u provedbenim propisima ovoga zakona ili kada je to odobreno od carinskih organa; ili
- (c) putem usmenog prijavljivanja ili bilo kojom drugom radnjom kojom držatelj robe izražava svoju želju da robu stavi u neki carinski postupak, kada je takva mogućnost predviđena provedbenim propisima ovoga zakona.

A. Prijava u pisanom obliku**I. Redoviti postupak****Članak 59.**

1. Prijave u pisanom obliku sačinjavaju se na obrascu koji je propisan provedbenim propisima ovoga zakona. Prijave moraju sadržavati sve podatke koji su nužni za primjenu propisa kojima se regulira carinski postupak za koji se roba prijavljuje i biti potpisane.
2. Uz prijavu se prilažu svi dokumenti potrebni za primjenu propisa kojima se regulira carinski postupak za koji je roba prijavljena.

Članak 60.

Prijave koje su sukladne uvjetima predviđenim u članku 59. ovoga zakona carinski organi odmah prihvaćaju, pod uvjetom da je roba na koje se odnose pokazana carini.

Članak 61.

1. Sukladno članku 5. ovoga zakona, carinsku prijavu može podnijeti svaka osoba koja može pokazati predmetnu robu ili naložiti da se ona pokaže mjerodavnom carinskom organu, zajedno sa svom dokumentacijom koju treba

priložiti radi primjene propisa o carinskom postupku za koji je roba prijavljena.

2. Međutim,

- (a) kada prihvaćanje carinske prijave nameće posebne obveze određenoj osobi, prijavu mora podnijeti ta osoba ili se ona mora podnijeti u njezino ime;
- (b) deklarant mora biti registriran u BiH. Uvjet koji se odnosi na registriranje u BiH ne primjenjuje se na osobe koje:
  - (i) podnose prijavu za provoz ili privremeni uvoz;
  - (ii) povremeno prijavljuju robu, pod uvjetom da carinski organi smatraju da je to opravdano.

3. Stavak 2. ovoga članka ne isključuje primjenu bilateralnih sporazuma koje je BiH zaključila s drugim zemljama, odnosno uobičajenih praksi sa sličnim učinkom, prema kojima državljani tih zemalja mogu podnositi carinske prijave na području BiH prema reciprocitetu.

Članak 62.

1. Deklarantu se, na njegov zahtjev, odobrava izvršiti izmjenu jednog ili više podataka u prijavi nakon što je carina prihvatila. Izmjena ne smije imati takav učinak koji bi prijavu učinio primjenjivom na drugu robu od one koju je prvobitno obuhvaćala.
2. Nikakva se izmjena ne dopušta kada se odobrenje traži nakon što su carinski organi:
  - (a) izvijestili deklaranta da imaju namjeru pregledati robu; ili
  - (b) ustanovili da su određeni podaci netočni; ili
  - (c) pustili robu.

Članak 63.

1. Carinski organi, na zahtjev deklaranta, poništavaju već prihvaćenu prijavu kada deklarant pruži dokaz da je roba greškom prijavljena za carinski postupak koji je obuhvaćen tom prijavom ili da, usljed posebnih okolnosti, stavljanje robe u carinski postupak za koji je prijavljena nije više opravdano.
2. Međutim, kada carinski organi izvijeste deklaranta o svojoj namjeri da obave pregled robe, zahtjev za poništenje prijave se ne prihvaća dok se ne izradi pregled robe.
3. Prijava se ne poništava nakon što se roba pusti, osim u slučajevima koji su definirani u provedbenim propisima ovoga zakona.
4. Poništenje prijave ne isključuje primjenu važećih kaznenih propisa.

Članak 64.

Ako nije drukčije izričito propisano, nadnevak koji treba rabiti s ciljem primjene svih propisa kojima se regulira carinski postupak za koji je roba prijavljena je nadnevak prihvaćanja carinske prijave od strane carinskih organa.

Članak 65.

Radi provjere prijava koje su prihvatili, carinski organi mogu:

- a) pregledati dokumenta koji potkrepljuju prijavu i prateća dokumenta. Carinski organi mogu zahtijevati od deklaranta da predoči i neka druga dokumenta u svrhu provjere točnosti podataka sadržanih u prijavi.
- b) pregledati robu i uzeti uzorke na analizu ili detaljno ispitivanje.

Članak 66.

1. Prijevoz robe do mjesta pregleda i uzimanja uzoraka te svako rukovanje s robom koje iziskuje takav pregled ili

uzimanje uzoraka obavlja deklarant ili se obavlja na njegovu odgovornost. Nastale troškove snosi deklarant.

2. Deklarant ima pravo biti nazočan prilikom pregleda robe i uzimanja uzoraka. Kada smatraju to potrebnim, carinski organi zahtijevaju od deklaranta da bude nazočan ili da bude zastupljen prilikom pregleda robe ili uzimanja uzoraka kako bi im pružio pomoć koja je potrebna za olakšavanje takvog pregleda ili uzimanja uzoraka.
3. Pod uvjetom da su uzorci uzeti sukladno važećim propisima, carinski organi nisu dužni platiti bilo kakvu naknadu za iste, ali snose troškove analize ili ispitivanja.

Članak 67.

1. Kada se obavlja pregled samo dijela robe obuhvaćene prijavom, rezultati djelomičnog pregleda primjenjuju se na svu robu koja je obuhvaćena tom prijavom. Međutim, deklarant može zahtijevati detaljniji pregled robe ako smatra da rezultati djelomičnog pregleda nisu valjani u pogledu preostale prijavljene robe.
2. U smislu stavka 1. ovoga članka, kada su obrascem prijave obuhvaćena dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci koji se odnose na svako od tih naimenovanja čine posebnu prijavu.

Članak 68.

1. Rezultati provjere prijave rabe se u svrhe primjene propisa kojima se regulira carinski postupak u koji je roba stavljena.
2. Kada se prijava ne provjerava, primjenjuju se odredbe iz stavka 1. ovoga članka na temelju podataka sadržanih u prijavi.

Članak 69.

1. Carinski organi poduzimaju neophodne mjere za identifikaciju robe kada je identifikacija potrebna kako bi se osiguralo postupanje sukladno uvjetima kojima se regulira carinski postupak za koji je navedena roba prijavljena.
2. Sredstva identifikacije pričvršćena na robu ili prijevozna sredstva uklanjaju se ili uništavaju samo od strane carinskih organa ili uz njihovo odobrenje, izuzev ako je, usljed nepredviđenih okolnosti ili više sile, neophodno obaviti njihovo uklanjanje ili uništenje kako bi se osigurala zaštita robe ili prijevoznih sredstava.

Članak 70.

1. Bez odstupanja od odredaba članka 71. ovoga zakona, kada su ispunjeni uvjeti za stavljanje robe u predmetni postupak i pod uvjetom da roba ne podliježe bilo kakvim mjerama zabrane ili ograničenja, carinski organi puštaju robu čim se podaci u prijavi provjere ili se prihvate bez provjere. Isto se primjenjuje i kada se provjera ne može zaraditi u prihvatljivom roku, a više se ne zahtijeva prisustvo robe radi provjere.
2. Sva se roba obuhvaćena istom prijavom pušta u isto vrijeme.
3. U smislu ovoga stavka, kada su jednom prijavom obuhvaćena dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci koji se odnose na svako od naimenovanja čine posebnu prijavu.

Članak 71.

1. Kada prihvaćanjem carinske prijave nastane carinski dug, roba obuhvaćena prijavom ne pušta se ako se carinski dug ne izmiri ili ako se ne položi jamstvo za njegovo plaćanje. Međutim, bez odstupanja od stavka 2. ovoga članka, ova se odredba ne primjenjuje na postupak privremenog uvoza uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Kada, sukladno s propisima kojima se regulira carinski postupak za koji je roba prijavljena, carinski organi

zahtijevaju polaganje jamstva, pomenuta se roba ne stavlja u taj carinski postupak dok se ne položi takvo jamstvo.

Članak 72.

Sve potrebne mjere, uključujući zapljenu i prodaju, poduzimaju se u svezi s robom koja:

- a) se ne može pustiti zbog toga što:
  - (i) nije bilo moguće poduzeti ili nastaviti pregled robe u roku koji su predvidjeli carinski organi iz razloga koji se pripisuju deklarantu; ili
  - (ii) dokumenta, koja moraju biti podnesena prije nego što se roba može staviti u traženi carinski postupak, nisu podnesena; ili
  - (iii) uplate ili jamstva koja je trebalo izraditi ili osigurati u pogledu uvoznih ili izvoznih dažbina nisu izvršena ili osigurana u propisanom roku; ili
  - (iv) podliježe zabranama ili ograničenjima;
- b) nije preuzeta u razumnom vremenskom roku nakon puštanja.

II. Pojednostavljeni postupci

Članak 73.

1. Kako bi se u što većoj mjeri pojednostavile radnje i procedure, a uz osiguravanje pravilnog vođenja postupka, carinski organi, pod uvjetima predviđenim u provedbenim propisima ovoga zakona, dopuštaju:
  - (a) da prijava iz članka 59. stavak 1. ovoga zakona ne sadrži određene podatke navedene u stavku 1. tog članka, te da uz nju ne moraju biti priložena određena dokumenta navedena u stavku 2. ovoga članka;
  - (b) da se neki trgovački ili administrativni dokument, kojega prati zahtjev da se roba stavi u određeni carinski postupak, podnese umjesto prijave iz članka 59. ovoga zakona;
  - (c) da se roba stavi u taj postupak zavodenjem u evidenciju korisnika; u tom slučaju, carinski organi mogu odustati od zahtjeva da deklarant pokaže robu carini.
2. Pojednostavljena prijava, trgovački ili administrativni dokument odnosno opis u evidenciju moraju sadržavati minimum podataka potrebnih za identifikaciju robe. Kada se roba zavodi u evidenciju, mora se naznačiti nadnevak takvoga zavodenja.
3. Osim u slučajevima koji se određuju sukladno provedbenim propisima zakona, deklarant podnosi dodatnu prijavu koja može biti općeg, periodičnog ili rekapitulativnog karaktera.
4. Za dodatne prijave i pojednostavljene prijave navedene u stavku 1. točka (a), (b) i (c) ovoga članka smatra se da čine jedinstveni, nedjeljivi instrument koji postaje pravomoćan danom prihvaćanja pojednostavljenih prijava; u slučajevima iz stavka 1. točka (c) ovoga članka, opis u evidenciju ima istu pravnu valjanost kao i prihvaćanje prijave iz članka 59. ovoga zakona.
5. Posebni pojednostavljeni postupci za postupak provoza propisuju se u provedbenim propisima ovog zakona.

B. Druge prijave

Članak 74.

1. Kada se carinska prijava podnosi pomoću tehnike obradbe podataka u smislu članka 58. točka (b) ovoga zakona ili usmenom prijavom ili nekom drugom radnjom u smislu članka 58. točka (c), čl. od 59. do 73. ovoga zakona primjenjuju se *mutatis mutandis* (uz potrebne izmjene) bez odstupanja od načela koja su navedena u njima.

2. Kada se carinska prijava podnosi pomoću tehnike obradbe podataka, carinski organi mogu dopustiti da se prateća dokumenta iz članka 59. stavak 2. ovoga zakona ne podnose uz prijavu. U tom se slučaju dokumenta stavljaju na raspolaganje carinskim organima.

C. Pregled prijava nakon carinjenja

Članak 75.

1. Carinski organi mogu, na svoju inicijativu ili na zahtjev deklaranta, napraviti izmjenu prijave nakon puštanja robe.
2. Nakon puštanja robe, a da bi se uvjerali u točnost podataka iz prijave, carinski organi mogu napraviti pregled poslovnih dokumenata i podataka koji se odnose na uvozne i izvozne radnje u svezi s tom robom ili na naknadne komercijalne radnje u koje je ta roba uključena. Takvi pregledi mogu se napraviti u prostorijama deklaranta, svake druge osobe koja je poslovno izravno ili neizravno uključena u navedene radnje ili svake druge osobe koja je u posjedu navedenog dokumenta i podataka u poslovne svrhe. Carinski organi mogu obaviti pregled robe kada ju je još uvijek moguće pokazati.
3. Kada revizija prijave ili pregled nakon carinjenja ukazuju na to da su propisi kojima se regulira određeni carinski postupak primijenjeni na temelju netočnih ili nepotpunih informacija, carinski organi, sukladno svim važećim propisima, poduzimaju mjere neophodne za reguliranje nastale situacije, uzimajući u obzir nove informacije koje su im na raspolaganju.

Odjeljak 2- Stavljanje robe u slobodan promet

Članak 76.

1. Stavljanjem u slobodan promet roba koja nije bh. roba stiče carinski status robe iz BiH.
2. Stavljanje robe u slobodan promet za sobom povlači primjenu mjera trgovinske politike, okončavanje drugih radnji i postupaka predviđenih u svezi s uvozom robe i naplatu svih dažbina koje se zakonski potražuju.

Članak 77.

1. Odstupajući od članka 64. ovoga zakona, a pod uvjetom da dažbine koje se naplaćuju na robu predstavljaju jednu od dažbina iz članka 4. točka (7) ovoga zakona, te da je carinska stopa smanjena nakon nadnevka prihvatanja prijave za stavljanje robe u slobodan promet, ali prije samog puštanja robe, deklarant može zahtijevati primjenu povoljnije carinske stope.
2. Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se kada robu nije bilo moguće pustiti iz razloga koji se pripisuju isključivo deklarantu.

Članak 78.

Kada je pošiljka sastavljena od roba koje potpadaju pod različite tarife oznake, a postupanje sa svakom od tih roba sukladno njenom tarifnom razvrstavanju s ciljem sačinjavanja prijave bi za sobom povlačilo puno vremena i troškova neproporcionalnih uvoznim dažbinama koje se naplaćuju, carinski se organi, na zahtjev deklaranta, mogu suglasiti da se uvozne dažbine za cijelu pošiljku naplate na temelju tarifnog razvrstavanja robe koja podliježe plaćanju najviše stope carine.

Članak 79.

1. Kada se roba stavlja u slobodan promet po sniženoj ili nultoj carinskoj stopi na račun krajnje uporabe, ona ostaje pod carinskim nadzorom. Carinski nadzor prestaje kada se prestanu primjenjivati uvjeti predviđeni za odobravanje takve snižene ili nulte carinske stope, kada se roba izveze ili uništi ili kada je dozvoljena uporaba robe u druge svrhe od onih koje su predviđene za primjenu snižene ili nulte carinske stope, uz uvjet da su plaćene sve potraživane dažbine.

2. Članci 85. i 87. ovoga zakona primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na robu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 80.

Roba stavljena u slobodan promet gubi carinski status robe iz BiH kada se:

- a) prijava za stavljanje robe u slobodan promet poništi nakon puštanja; ili
- b) kada su uvozne dažbine koje se plaćaju na robu vraćene ili se odustalo od njihove naplate:
  - (i) u postupku unutarnje obradbe prema sustavu povrata; ili
  - (ii) u pogledu robe s nedostacima ili robe koja nije sukladna uvjetima ugovora, prema članku 231. ovoga zakona; ili
  - (iii) u situacijama iz članka 232. ovoga zakona u kojima je povrat ili odustajanje od naplate uvjetovano time da se roba izveze ili ponovno izveze ili da joj se odredi podjednako carinski odobreno postupanje ili uporaba.

Odjeljak 3- Aranžmani obustave plaćanja i carinski postupci s ekonomskim učinkom

A. Zajedničke odredbe za nekoliko postupaka

Članak 81.

1. U člancima od 82. do 87. ovoga zakona:
  - (a) kada se rabi pojam "postupak", podrazumijeva se da se, u slučaju robe koja nije bh. roba, primjenjuje na sljedeće aranžmane:
    - (i) provoz;
    - (ii) carinsko skladištenje;
    - (iii) unutarnju obradbu po sustavu obustave plaćanja;
    - (iv) obradbu pod carinskom kontrolom;
    - (v) privremeni uvoz.
  - (b) kada se rabi pojam "carinski postupak s ekonomskim učinkom", podrazumijeva se da se primjenjuje na sljedeće aranžmane:
    - (i) carinsko skladištenje;
    - (ii) unutarnju obradbu;
    - (iii) obradbu pod carinskom kontrolom;
    - (iv) privremeni uvoz;
    - (v) vanjsku obradbu.
2. "Uvozna roba" znači robu koja je stavljena pod postupak obustave plaćanja, te robu koja je, prema postupku unutarnje obradbe po sustavu povrata, prošla radnje i postupke za stavljanje u slobodan promet i radnje i postupke predviđene člankom 122. ovoga zakona.
3. "Roba u nepromijenjenom stanju" znači uvoznju robu koja, u postupku unutarnje obradbe ili u postupcima za obradbu pod carinskom kontrolom, nije prošla bilo koji oblik obradbe.

Članak 82.

Primjena bilo kojeg carinskog postupka s ekonomskim učinkom uvjetovana je odobrenjem koje izdaju carinski organi.

Članak 83.

Bez odstupanja od dodatnih posebnih uvjeta kojima se regulira određeni postupak, odobrenje iz članka 82. i članka 97. stavak 1. ovoga zakona daje se samo:

- a) osobama koje nude sva potrebna uvjerenja za pravilnu provedbu postupka;
- b) kada carinski organi mogu nadgledati i pratiti postupak bez uvođenja administrativnih mjera

nesrazmjernih ekonomskim potrebama koje su u pitanju.

Članak 84.

1. Uvjeti pod kojima se primjenjuje određeni postupak navode se u odobrenju.
2. Imatelj odobrenja izvješćuje carinske organe o svim činjenicama koje se pojave nakon izdanog odobrenja, a koje bi mogle utjecati na nastavak njegovog važenja ili na njegov sadržaj.
3. U slučajevima iz članka 4. točke (12) (a) ovoga zakona, svi proizvođači ili roba koja se dobije od robe stavljene pod aranžman obustave plaćanja smatra se da je stavljena pod isti aranžman.

Članak 85.

1. Stavljanje robe pod aranžman obustave plaćanja carinski organi mogu uvjetovati polaganjem jamstva kako bi osigurali da svaki carinski dug koji nastane u svezi s tom robom bude plaćen.
2. Posebni propisi koji se odnose na osiguravanje jamstva mogu se donijeti u kontekstu određenog aranžmana obustave plaćanja.

Članak 86.

1. Aranžman obustave plaćanja s ekonomskim učinkom okončava se kada se odredi novo carinski odobreno postupanje ili uporaba, bilo robi koja je stavljena pod taj aranžman ili kompenzacijskim, odnosno obrađenim proizvodima koji su pod tim aranžmanom.
2. Carinski organi poduzimaju sve mjere koje su neophodne za reguliranje položaja robe za koju postupak nije okončan prema propisanim uvjetima.

Članak 87.

Prava i obveze nositelja carinskoga postupka s ekonomskim učinkom mogu se, pod uvjetima koje utvrde carinski organi, sukcesivno prenijeti na druge osobe koje ispunjavaju sve predviđene uvjete kako bi imali koristi od predmetnog postupka.

B. Provoz

I. Opće odredbe

Članak 88.

1. Postupkom provoza dozvoljava se kretanje od jednog do drugog mjesta unutar carinskog područja BiH:
  - (a) robi koja nije bh. roba, a da ona ne podliježe plaćanju uvoznih i drugih dažbina ili mjerama trgovinske politike;
  - (b) robi iz BiH, u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim provedbenim propisima ovoga zakona, a s ciljem sprečavanja da se, glede proizvoda koji su obuhvaćeni izvoznim mjerama ili koji imaju koristi od tih mjera, izbjegava ili neopravdano stječe korist od takvih mjera.
2. Kretanje robe iz stavka 1. ovoga članka odvija se:
  - (a) pod pokrićem TIR karneta (TIR Konvencije) pod uvjetom da je takvo kretanje:
    - (1) započelo ili će se okončati izvan BiH; ili
    - (2) da se odnosi na pošiljke roba koje se istovaraju u carinskom području BiH, a koje se prevoze zajedno s drugom robom koja se treba istovariti u drugoj zemlji;
    - (3) izvršeno između dva mjesta u BiH kroz područje druge zemlje.
  - (b) pod pokrićem ATA karneta (ATA Konvencije) koji se rabi kao provozni dokument;

(c) pod pokrićem svakog drugog dokumenta predviđenim u određenoj konvenciji koju potpiše BiH;

(d) prema postupku provoza;

(e) poštom (uključujući pakete).

3. Postupak provoza primjenjuje se bez odstupanja od određenih propisa koji se primjenjuju na kretanje robe stavljene u carinski postupak s ekonomskim učinkom.

Članak 89.

1. Postupak se provoza okončava i obveze nositelja ispunjavaju kada se roba stavljena u postupak i potrebna dokumentacija pokažu u određеном carinskom uredu sukladno propisima za taj postupak.
2. Carinski organi obavljaju razduživanje postupka kada su u poziciji da, na temelju poređenja podataka koji su bili dostupni polaznom uredu i onih koji su dostupni određеном uredu, utvrde kako je postupak ispravno okončan.

II. Posebne odredbe

Članak 90.

Postupak se provoza primjenjuje na robu koja prolazi kroz područje druge zemlje samo ako:

- a) je prema međunarodnom sporazumu donesen propis u tom smislu; ili
- b) se prijevoz kroz tu zemlju obavlja pod pokrićem jedinstvene isprave za provoz sačinjene u carinskom području BiH; u takvom slučaju radnja postupka obustavlja se u području te druge zemlje.

Članak 91.

1. Deklarant polaže jamstvo kako bi osigurao plaćanje svakog carinskog duga i/ili drugih dažbina koje bi mogle nastati u pogledu robe.
2. Jamstvo je:
  - (a) pojedinačno jamstvo kojim se pokriva jedna radnja provoza;
  - (b) sveobuhvatno jamstvo kojim se pokriva više radnji provoza u slučajevima kada deklarant ima odobrenje carinskih organa da rabi takvo jamstvo.
3. Odobrenje iz stavka 2. točka (b) ovoga članka daje se samo osobama koje su:
  - (a) registrirane u BiH;
  - (b) redoviti korisnici postupaka provoza ili koje su poznate carinskim organima kao oni koji su u mogućnosti ispuniti svoje obveze u pogledu tih postupaka; i
  - (c) koje nisu počinile teške ili ponovljene prekršaje carinskih ili poreskih zakona.
4. Osobe koje uvjere carinske organe da ispunjavaju više standarde pouzdanosti mogu dobijati odobrenje da uprabljaju sveobuhvatno jamstvo na niži iznos ili da se odustaje od njihovog jamstva. Dodatni kriteriji za ovo odobrenje obuhvaćaju:
  - (a) pravilna primjena postupka provoza tijekom određеног razdoblja;
  - (b) suradnju s carinskim organima; i
  - (c) u pogledu odustajanja od jamstva, dobro financijsko stanje koje je dovoljno da se izvrše obveze navedenih osoba.

Detaljni propisi u svezi s davanjem odobrenja prema ovom stavku utvrđuju se provedbenim propisima ovoga zakona.
5. Odustajanje od jamstva koje je odobreno sukladno stavku 4. ovoga članka ne primjenjuje se na radnje provoza koje

uključuju robu za koju se, kako je utvrđeno provedbenim propisima ovoga zakona, smatra da predstavlja povećani rizik.

6. Sukladno načelima navedenim u stavku 4. ovoga članka, uporaba sveobuhvatnog jamstva na niži iznos može se privremeno zabraniti na način utvrđen provedbenim propisima ovoga zakona kao izuzetna mjera u posebnim okolnostima.
7. Sukladno načelima navedenim u stavku 4. ovoga članka, uporaba sveobuhvatnog jamstva, u slučaju provoza, može se privremeno zabraniti na način utvrđen provedbenim propisima ovoga zakona glede robe koja je, prema sveobuhvatnom jamstvu, identificirana kao predmet prevare širokih razmjera.

Članak 92.

Osim u slučajevima koje, kada je to potrebno, utvrđuje Upravni odbor, nije potrebno jamstvo polagati za:

- a) putovanja zrakom;
- b) prijenos cjevovodom;
- c) radnje koje obavljaju željeznička poduzeća BiH.

Članak 93.

1. Deklarant je korisnik postupka provoza. On je odgovoran:
  - (a) za predočavanje netaknute robe u određiđnom carinskom uredu do određenog roka i uz dosljedno poštivanje mjera koje su carinski organi odredili s ciljem osiguravanja identifikacije;
  - (b) za poštivanje propisa koji se odnose na postupak provoza.
2. Izuzetno od obveze deklaranta iz stavka 1. ovoga članka, prijevoznik ili primatelj robe koji prihvati tu robu znajući da se kreće po postupku provoza također je odgovoran za predočavanje netaknute robe u određiđnom carinskom uredu do propisanog roka i uz poštivanje mjera usvojenih od carinskih organa radi osiguravanja identifikacije.

Članak 94.

Detaljna pravila za odvijanje postupka i oslobađanja utvrđuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

C. Carinska skladišta

Članak 95.

1. Postupkom carinskog skladištenja dozvoljava se da se u carinsko skladište smjesti:
  - (a) roba koja nije bh. roba, bez podlijeganja takve robe plaćanju uvoznih dažbina ili mjerama trgovinske politike;
  - (b) bh. roba, kada se zakonskim propisima BiH kojima se reguliraju određena područja predviđa da smještaj robe u carinsko skladište povlači primjenu mjera koje se obično povezuju s izvozom takve robe.
2. "Carinsko skladište" znači svako mjesto koje odobre carinski organi i koje se nalazi pod njihovim nadzorom gdje se roba može smjestiti prema predviđenim uvjetima.
3. Rad bescarinske prodavaonice zahtijeva da prodavaonica bude odobrena kao carinsko skladište iz stavka 2. ovog članka. U takvim slučajevima carinska se skladišta smještaju u onaj dio međunarodne zračne luke koja je određena za tranzit ili odlazak putnika u međunarodnom prometu.
4. Slučajevi u kojima se roba iz stavka 1. ovoga članka može staviti u postupak carinskog skladištenja bez smještanja u carinsko skladište određuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 96.

1. Carinsko skladište može biti javno ili vlastito skladište.

- (a) "Javno skladište" znači carinsko skladište koje je na raspolaganju svakoj osobi za skladištenje robe;
- (b) "Vlastito skladište" znači carinsko skladište rezervirano za skladištenje robe od strane držatelja skladišta.

2. Držatelj skladišta je osoba koja je ovlaštena voditi carinsko skladište.
3. Deponent je osoba obvezano prijavom kojom se roba stavlja u postupak carinskog skladištenja ili osoba na koju su prenijeta prava i obveze te osobe.

Članak 97.

1. Rad carinskog skladišta uvjetovan je izdavanjem odobrenja od strane carinskih organa, osim ako navedeni organi sami ne vode carinsko skladište.
2. Svaka osoba koja želi voditi carinsko skladište sačinjava pisani zahtjev koji sadrži podatke neophodne za davanje odobrenja, a osobito one koje pokazuju da postoji ekonomska potreba za skladištenjem. U odobrenju se navode uvjeti za držanje carinskog skladišta.
3. Odobrenje se izdaje isključivo osobama registriranim u BiH.

Članak 98.

Držatelj je skladišta odgovoran:

- a) za osiguravanje da se roba ne izuzima ispod carinskog nadzora dok se nalazi u carinskom skladištu;
- b) za ispunjavanje obveza koje proizilaze iz skladištenja robe obuhvaćene postupkom carinskog skladištenja; i
- c) za postupanje sukladno posebnim uvjetima koji su precizirani u odobrenju.

Članak 99.

1. Odstupajući od članka 98. ovoga zakona, kada se odobrenje odnosi na javna skladišta, može se predvidjeti da se obveze iz članka 98. točka a) i/ili b) ovoga zakona prenose isključivo na deponenta.
2. Deponent je u svakom trenutku odgovoran za ispunjavanje obveza koje proizilaze iz smještaja robe prema postupku carinskoga skladištenja.

Članak 100.

Prava i obveze držatelja skladišta mogu se, uz suglasnost carinskih organa, prenijeti na drugu osobu.

Članak 101.

Bez odstupanja od članka 85. ovoga zakona, carinski organi mogu zahtijevati da držatelj skladišta položi jamstvo u svezi s odgovornostima preciziranim u članku 98. ovoga zakona.

Članak 102.

1. Osoba koju odrede carinski organi vodi evidenciju o zalihama sve robe koja je stavljena u postupak carinskog skladištenja na način koji odobre ti organi. Evidencija o zalihama nije obvezna kada javno skladište vode carinski organi.
2. Uz primjenu članka 83. ovoga zakona carinski organi mogu odustati od evidencije o zalihama kada obveze iz članka 98. točka a) i/ili b) ovoga zakona leže isključivo na deponentu, a roba je smještena u taj postupak na temelju pisane prijave koja čini dio redovitog postupka, odnosno administrativnog dokumenta sukladno članku 73. stavak 1. točka (b). ovoga zakona.

Članak 103.

1. Kad postoji ekonomska potreba i ako se ne dovodi u pitanje carinski nadzor, carinski organi mogu dozvoliti:
  - (a) da se bh. roba koja se razlikuje od one iz članka 95. stavak 1. točka (b) ovoga zakona smjesti u prostorije carinskog skladišta;

(b) da se roba koja nije bh. roba obrađuje u prostorijama carinskog skladišta po postupku unutarnje obradbe, sukladno uvjetima predviđenim za taj postupak. Radnje i postupci od kojih se može odustati u carinskom skladištu utvrđuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

(c) da se roba koja nije bh. roba obrađuje u prostorijama carinskog skladišta po postupku obradbe pod carinskom kontrolom, sukladno uvjetima predviđenim za taj postupak. Radnje i postupci od kojih se može odustati u carinskom skladištu utvrđuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

2. U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka roba ne podliježe postupku carinskog skladištenja.
3. Carinski organi mogu zahtijevati da se roba iz stavka 1. ovoga članka zavede u evidenciju o zalihama koja je propisana člankom 102. ovoga zakona.

Članak 104.

Roba stavljena u postupak carinskog skladištenja zavodi se u evidenciju o zalihama koja je propisana člankom 102. ovoga zakona čim se unese u carinsko skladište.

Članak 105.

1. Ne postoji ograničenje u pogledu dužine vremena u okviru kojega roba može ostati u postupku carinskog skladištenja.
2. Međutim, u izuzetnim slučajevima, carinski organi mogu precizirati rok do kojega deponent mora robu odrediti novo, carinski odobreno, postupanje ili uporabu.

Članak 106.

1. Roba koja nije bh. roba može proći kroz uobičajene oblike postupanja čija je svrha očuvanje robe, poboljšanje njezina izgleda ili tržišne kvalitete ili priprema za distribuciju ili preprodaju.
2. Oblike postupanja predviđene u stavku 1. ovoga članka unaprijed odobravaju carinski organi koji propisuju uvjete pod kojima se mogu obavljati.
3. Lista oblika postupanja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 107.

1. Kada to okolnosti zahtijevaju, roba stavljena u postupak carinskoga skladištenja može se privremeno izmjestiti iz carinskog skladišta. Takvo izmještanje mogu unaprijed odobriti carinski organi koji određuju uvjete pod kojima se to može izvršiti.
2. Dok se nalazi izvan carinskog skladišta, roba može proći kroz oblike postupanja iz članka 106. ovoga zakona pod uvjetima koji su u njemu navedeni.

Članak 108.

Carinski organi mogu dopustiti da se roba stavljena u postupak carinskog skladištenja premjesti iz jednog carinskog skladišta u drugo.

Članak 109.

1. Kada carinski dug nastane u pogledu robe koja nije bh. roba, a carinska vrijednost takve robe se temelji na stvarno plaćenju ili plativoj cijeni u koju su uračunati i troškovi skladištenja i očuvanja te robe dok leži u skladištu, takvi se troškovi ne moraju uključiti u carinsku vrijednost ako se prikazuju odvojeno od stvarno plaćene ili plative cijene za tu robu.
2. Kada je navedena roba prošla uobičajene oblike rukovanja u smislu članka 106. ovoga zakona, karakter robe, carinska vrijednost i količina koju treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina, a na zahtjev deklaranta, jeste ona koja bi se uzela u obzir za tu robu, u

trenutku iz članka 207. ovoga zakona, da nije prošla kroz takvo postupanje.

3. Odstupanja od stavka 2. ovoga članka mogu se utvrditi provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 110.

1. Kada se roba koja nije bh. roba stavi u slobodan promet sukladno članku 73. stavak 1. točka (c) ovoga zakona, karakter robe, carinska vrijednost i količina koju treba uzeti u obzir u smislu članka 207. ovoga zakona je ona koja se primjenjivala na tu robu u trenutku kada je bila stavljena u postupak carinskoga skladištenja.
2. Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se pod uvjetom da su pravila za procjenu koja se odnose na tu robu bila utvrđena ili prihvaćena u trenutku kada je roba bila stavljena u postupak carinskog skladištenja, osim ako deklarant ne zahtijeva njihovu primjenu u trenutku nastanka carinskog duga.
3. Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se bez odstupanja od pregleda nakon carinjenja u smislu članka 75. ovoga zakona.

D. Unutarnja obradba

I. Opće odredbe

Članak 111.

1. Bez odstupanja od članka 112. ovoga zakona, postupkom unutarnje obradbe dozvoljava se da se sljedeća roba rabi u carinskom području BiH u jednom ili više procesa obradbe:
  - (a) roba koja nije bh. roba, a koja je namijenjena za ponovni izvoz iz carinskoga područja BiH u obliku kompenzacijskih proizvoda, bez podlijevanja takve robe plaćanju uvoznih dažbina ili mjerama trgovinske politike;
  - (b) roba stavljena u slobodan promet uz povrat ili odustajanje od naplate uvoznih dažbina koje se naplaćaju na tu robu ako se izveze s carinskoga područja BiH u obliku kompenzacijskih proizvoda.
2. Sljedeći pojmovi imaju značenje:
  - (a) sustav obustave plaćanja: aranžmani s olakšicama za unutarnju obradbu kakvi su predviđeni u stavku 1. točka (a) ovoga članka;
  - (b) sustav povrata dažbina: aranžmani s olakšicama za unutarnju obradbu robe kakvi su predviđeni u stavku 1. točka (b) ovoga članka;
  - (c) procesi obradbe:
    - (i) prerada robe, uključujući njezino podizanje, sklapanje ili montiranje na drugu robu;
    - (ii) obrada robe; i
    - (iii) popravak robe, uključujući njezino obnavljanje i osposobljavanje;
    - (iv) uporaba određene robe koja je definirana sukladno sprovedbenim propisima ovoga zakona koja se ne nalazi u kompenzacijskim proizvodima, ali koja dozvoljava ili olakšava proizvodnju tih proizvoda, čak i ako se u cijelosti ili djelomično utroši u tom procesu.
  - (d) kompenzacijski proizvodi: svi proizvodi koji nastanu iz procesa obradbe;
  - (e) ekvivalentna roba: bh. roba koja se rabi umjesto uvozne robe za proizvodnju kompenzacijskih proizvoda;
  - (f) normativ proizvodnje: količina ili postotak kompenzacijskih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine uvozne robe.

Чланак 112.

1. Kada se ispune uvjeti predviđeni u stavku 2. ovoga članka, carinski organi, sukladno stavku 4. ovoga članka, dopuštaju:
  - (a) da se kompenzacijski proizvodi dobiju iz ekvivalentne robe;
  - (b) da se kompenzacijski proizvodi dobijeni iz ekvivalentne robe mogu izvesti iz BiH prije uvoza uvozne robe.
2. Ekvivalentna roba mora biti iste kvalitete i imati iste karakteristike kao i uvozna roba. Međutim, u specifičnim slučajevima predviđenim u provedbenim propisima ovoga zakona, može se dozvoliti da ekvivalentna roba bude na višem stupnju proizvodnje nego uvozna roba.
3. Kada se primjenjuje stavak 1. ovoga članka, uvozna roba u carinske svrhe smatra se ekvivalentnom robom, a ekvivalentna roba uvoznom.
4. Mjere koje za cilj imaju zabranu, nametanje određenih uvjeta ili olakšavanje primjene stavka 1. ovoga članka mogu se utvrditi u provedbenim propisima ovoga zakona.
5. Kada se primjenjuju odredbe stavka 1. točka (b) ovoga članka i kada bi se na kompenzirajuće proizvode plaćale izvozne dažbine, ako se ne izvezu ili ponovno ne izvezu na temelju postupka unutarnje obradbe, imatelj odobrenja mora položiti jamstvo radi naplate dažbina u slučaju da se uvozna roba ne uveze u propisanom roku.

II. Davanje odobrenja

Чланак 113.

Odobrenje se izdaje na zahtjev osobe koja obavlja procese obradbe ili osobe koja organizira njihovu izvedbu.

Чланак 114.

Odobrenje se daje samo:

- a) osobama registriranim u BiH. Međutim, odobrenje se može dati i osobama koje su registrirane izvan BiH u pogledu uvoza nekomercijalnog karaktera;
- b) kada, bez štete po uporabu robe koja je navedena u stavku 2. točka (c) alineja (iv) članka 111. ovoga zakona, uvozna se roba može identificirati u kompenzirajućim proizvodima ili, u slučaju iz članka 112. ovoga zakona, kada se može provjeriti postupa li se sukladno uvjetima predviđenim u pogledu ekvivalentne robe;
- c) kada postupak unutarnje obradbe može pomoći stvaranju najpovoljnijih uvjeta za izvoz ili ponovni izvoz kompenzacijskih proizvoda, pod uvjetom da to nije oprečno suštinskim interesima proizvođača u BiH (ekonomski uvjeti). Slučajevi u kojima se smatra da su ispunjeni ekonomski uvjeti mogu se utvrditi u provedbenim propisima ovog zakona.

III. Tijek postupka

Чланак 115.

1. Carinski organi određuju rok u kojemu kompenzacijski proizvodi moraju biti izvezeni ili ponovno izvezeni ili u kojemu im se mora odrediti drugo carinski odobreno postupanje ili uporaba. U taj rok uračunava se i vrijeme koje je potrebno da se izvrše procesi obradbe i isporuče kompenzacijski proizvodi.
2. Taj rok teče od dana kada se roba koja nije bh. roba stavi u postupak unutarnje obradbe. Carinski organi mogu odobriti produljenje tog roka nakon što imatelj odobrenja podnese obrazložen zahtjev.
Radi pojednostavljenja, može se donijeti odluka da se rok koji počne tijekom kalendarskog mjeseca ili kvartala okončava posljednjega dana narednog kalendarskog mjeseca ili kvartala.

3. Kada se primjenjuje članak 112. stavak 1. točka (b) ovoga zakona, carinski organi određuju rok u kojemu se roba koja nije bh. roba mora prijaviti za postupak. Taj rok teče od dana prihvatanja izvozne prijave za kompenzacijske proizvode dobijene iz odgovarajuće ekvivalentne robe.
4. Posebni rokovi mogu se utvrditi u provedbenim propisima ovoga zakona za određene procese obradbe ili za određenu uvoznu robu.

Чланак 116.

1. Carinski organi određuju normativ proizvodnje procesa obradbe ili, kada je to potrebno, način određivanja takvog normativa. Normativ proizvodnje određuje se na temelju stvarnih okolnosti u kojima se proces obradbe obavlja ili se treba obavljati.
2. Kada to okolnosti zahtijevaju, osobito u slučaju procesa obradbe koji se obično izvodi po jasno definiranim tehničkim uvjetima, uključujući i robu u osnovi sa istim karakteristikama, a koja nastane u procesu proizvodnje kompenzacijskih proizvoda iste kvalitete, standardni normativi proizvodnje mogu se odrediti u provedbenim propisima ovoga zakona na temelju stvarnih, ranije utvrđenih podataka.

Чланак 117.

Slučajevi kada se i uvjeti pod kojima se smatra da su robe u nepromijenjenom stanju ili kompenzacijski proizvodi stavljeni u slobodan promet mogu se odrediti u provedbenim propisima ovoga zakona.

Чланак 118.

1. Prema članku 119. ovoga zakona, kada dode do nastanka carinskoga duga, visina takvog duga određuje se na temelju elemenata za određivanje dažbina koje odgovaraju uvoznoj robi u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje te robe u postupak unutarnje obradbe.
2. Ako je u trenutku iz stavka 1. ovoga članka uvozna roba ispunila uvjete za kvalificiranje za preferencijalno tarifno postupanje u okviru tarifnih kontingenata ili gornjeg tarifnog limita, ona ima pravo na svako preferencijalno tarifno postupanje koje postoji glede identične robe u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje u slobodan promet.

Чланак 119.

Odstupajući od članka 118. ovoga zakona, kompenzacijski proizvodi:

- a) podliježu uvoznim dažbinama koje odgovaraju tim proizvodima kada se stavlja u slobodan promet i kada se nalaze na listi utvrđenoj u provedbenim propisima ovoga zakona, u mjeri u kojoj su proporcionalni izvezenom dijelu kompenzacijskih proizvoda koji nisu obuhvaćeni tom listom. Međutim, imatelj odobrenja može zahtijevati da se dažbina na te proizvode utvrdi na način iz članka 118. ovoga zakona;
- b) podliježu uvoznim dažbinama obračunatim sukladno propisima koji se primjenjuju na taj carinski postupak ili na slobodnu zonu ili slobodno skladište kada su smješteni prema aranžmanu obustave plaćanja ili kada su smješteni u slobodnu zonu ili slobodno skladište;

Međutim,

- (i) može se tražiti da se dažbine utvrde sukladno članku 118. ovoga zakona;
- (ii) u slučajevima kada je kompenzacijskim proizvodima određeno carinski odobreno postupanje ili uporaba koja je gore navedena, osim obradbe pod carinskom kontrolom, iznos uvozne dažbine koji se naplaćuje mora biti barem

jednak iznosu obračunatom sukladno članku 118. ovoga zakona;

- c) mogu se učiniti takvima da podliježu propisima kojima se regulira određivanje dažbina predviđenih prema postupku obradbe pod carinskom kontrolom kada se uvozna roba mogla staviti pod taj postupak;
- d) uživaju povoljno tarifno postupanje zbog posebne uporabe za koju su namijenjeni, kada se donese propis za takav tretman u slučaju identične uvezene robe;
- e) uvoze se bez plaćanja uvozne dažbine kada je takav propis donesen u slučaju identične robe uvezene sukladno članku 176. ovoga zakona.

IV. Procesi obradbe izvan carinskog područja BiH

Članak 120.

1. Neki ili svi kompenzacijski proizvodi ili robe u nepromijenjenom stanju mogu se privremeno izvesti s ciljem daljnje prerade izvan carinskoga područja BiH ako to odobri carinski organ sukladno uvjetima predviđenim u propisima koji se odnose na vanjsku obradbu.
2. Kada carinski dug nastane u pogledu ponovno uvezenih proizvoda, naplaćuje se sljedeće:
  - (a) uvozne dažbine na kompenzacijske proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz stavka 1. ovoga članka, obračunate sukladno čl. 118. i 119. ovoga zakona; te
  - (b) uvozne dažbine na proizvode koji su ponovno uvezeni nakon obradbe izvan carinskoga područja BiH, čiji se iznos obračunava sukladno propisima kojima se regulira vanjska obradba, pod istim uvjetima koji bi se primijenili da su ti proizvodi, koji se izvoze po postupku vanjske obradbe, stavljeni u slobodan promet prije obavljanja takvog izvoza.

V. Posebne odredbe koje se odnose na sustav povrata dažbina

Članak 121.

Sustav povrata dažbina može se primjenjivati za svu robu. Međutim, ne može se primjenjivati ako u trenutku prihvaćanja prijave za stavljanje u slobodan promet:

- a) uvozna roba podliježe količinskim uvoznim ograničenjima;
- b) kada se na uvoznu robu primjenjuje tarifna mjera u okviru kontingenata.

Članak 122.

1. U prijavi za stavljanje robe u slobodan promet navodi se da se primjenjuje sustav povrata dažbine kao i podaci iz odobrenja.
2. Na zahtjev carinskih organa, navedeno se odobrenje prilaže uz prijavu za stavljanje u slobodan promet.

Članak 123.

U okviru sustava povrata dažbina, ne primjenjuje se članak 112. stavak 1. točka (b) i stavak 3., članak 115. stavak 3., te čl. 117., 118. i 119. točka (c). ovoga zakona.

Članak 124.

Privremeni izvoz kompenzacijskih proizvoda izvršen na način propisan člankom 120. stavak 1. ovoga zakona ne smatra se izvozom u smislu članka 125. ovoga zakona osim kada se takvi proizvodi ponovno ne uvezu u BiH u propisanom roku.

Članak 125.

1. Pod uvjetom da su ispunjeni i svi uvjeti za uporabu postupka imatelj odobrenja može zahtijevati da mu se vrati iznos uvozne dažbine ili da se odustane od njezine naplate kada može carinskim organima dokazati da je uvozna roba koja je stavljena u slobodan promet po

sustavu povrata u obliku kompenzacijskih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju:

- (a) izvezena; ili
  - (b) s ciljem njezina naknadnog ponovnog izvoza, stavljena u postupak provoza, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza ili u postupak unutarnje obradbe (aranžman obustave plaćanja), ili smještena u slobodnu zonu ili slobodno skladište;
2. Da bi im se odredilo carinski odobreno postupanje ili uporaba iz druge alineje stavka 1. ovoga članka, kompenzacijski proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju smatra se robom koja nije bh. roba.
  3. Rok u kojemu se zahtjev za povrat mora podnijeti određuje se u provedbenim propisima ovoga zakona.
  4. Bez odstupanja od članka 119. točka (b) ovoga zakona, kada se kompenzacijski proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, koji su stavljeni u carinski postupak ili smješteni u slobodnu zonu ili slobodno skladište sukladno stavku 1. ovoga članka, stavljaju u slobodan promet, iznos uvoznih dažbina koji se vraća ili od čije se naplate odustaje, smatra se da čini iznos carinskoga duga.
  5. S ciljem utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina koji se vraća ili od čije se naplate odustaje, članak 119. točka a) ovoga zakona primjenjuje se *mutatis mutandis*.

E. Obradba pod carinskom kontrolom

Članak 126.

Postupkom za obradbu pod carinskom kontrolom dopušta se uporaba robe koja nije bh. roba u carinskom području BiH u procesima kojima se mijenja njihov karakter ili stanje, bez njihova podlijevanja plaćanju uvoznih dažbina ili mjerama trgovinske politike, te da se proizvodi koji nastanu iz tih postupaka stave u slobodan promet prema njima odgovarajućim stopama uvoznih dažbina. Takvi se proizvodi nazivaju obrađenim proizvodima.

Članak 127.

Slučajevi u kojima se i posebni uvjeti pod kojima se može koristiti postupak za obradbu pod carinskom kontrolom utvrđuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 128.

Odobrenje za obradbu pod carinskom kontrolom daje se na zahtjev osobe koja radi obradbu ili koja organizira da ona bude izvršena.

Članak 129.

Odobrenje se daje samo:

- a) osobama registriranim u BiH;
- b) kada se uvozna roba može identificirati u obrađenim proizvodima;
- c) kada se roba nakon obradbe ne može na ekonomičan način vratiti pod svoj opis i stanje u kojemu je bila kada je bila stavljena u postupak;
- d) kada uporaba postupka ne može dovesti do kršenja propisa koji se odnose na ograničenja u svezi s podrijetlom i količinom i koji se primjenjuju na uvezenu robu; i
- e) kada su ispunjeni nužni uvjeti za vršenje postupka (ekonomski uvjeti) kako bi se pomoglo stvaranje ili održavanje proizvodne aktivnosti u BiH, a da to nije oprečno suštinskim interesima proizvođača slične robe iz BiH. Slučajevi u kojima se smatra da su ekonomski uvjeti ispunjeni mogu se odrediti u provedbenim propisima ovoga zakona.

Чланак 130.

Одредбе чланка 115. ст.1., 2. и 4. и чланка 116. овога закона примjenjuju се *mutatis mutandis*.

Чланак 131.

У случају nastanka carinskog duga у свежи с робом у непријемљеном стању или у свежи с производима који су у пријелазној фази обрадбе у поређењу с оном која је предвиђена у одобрењу, износ тог дуга утврђује се на основу елемената за обрачуна дажбина који одговарају увозној роби у тренутку пријема пријаве за стављање робе у поступак за обраду под carинском контролом.

Чланак 132.

1. Када се увозна роба квалифицира за преференцијално тарифно поступање приликом стављања у поступак за обраду под carинском контролом, а такво преференцијално тарифно поступање може се примјенити на производе који су идиентични онима који су обрађени и стављени у слободан promet, увозне дажбине којима подлијежу обрађени производи обрачунавају се примјеном carинске стопе која се може примјенити према том преференцијалном поступању.
2. Ако у погледу увозне робе преференцијално тарифно поступање из ставка 1. овога чланка оvisи о тарифним контингентима или гornјим тарифним limitима, примјена carинске стопе из ставка 1. овога чланка гледе обрађених производа такође подлијеже увјету да се наведено преференцијално тарифно поступање може примјенити на увозну робу у тренутку пријема пријаве за стављање робе у слободан promet. У том случају, количина увезене робе која је стварно искориштена у производњи обрађених производа стављених у слободан promet наплаћује се по тарифним контингентима или гornјим тарифним limitима који су важећи у тренутку пријема пријаве за стављање у слободан promet, а никакве количине се не обрачунавају по тарифним контингентима или гornјим тарифним limitима одређеним гледе производа који су идиентични обрађеним производима.

F. Привремени увоз

Чланак 133.

Поступком привременог увоза допушта се употреба робе која није б.х. роба у carинском подручју БиХ, уз потпуно или djelomično ослобађање од плаћања увозних дажбина и без њезиног подлијегања мјерама трговинске политике, а која је намињена за поновни извоз и није претрпјела било какву промјену осим уобичајеног смањења вриједности услед њезине употребе.

Чланак 134.

Одобрење за привремени увоз даје се на захтев особе која ради робу или организира њезину употребу.

Чланак 135.

1. Carински органи одбијају одобравање примјене поступка привременог увоза када је немогуће осигурати идентификацију увозне робе.
2. Међутим, carински органи могу одобрити примјену поступка привременог увоза без осигуравања идентификације робе када, у погледу карактера робе или радњи које требају извршити, одсуство идентификацијских мјера не доводи до било какве злоупотребе поступка.

Чланак 136.

1. Carински органи одређују рок у којему се увозна роба мора поновно извести или у којему јој се мора одредити ново, carински одобрено, поступање или употреба. Тај рок мора бити довољно дуг за постизање циља одobreне употребе.

2. Без одступања од посебних рокова propisanih суkladно чланку 137. овога закона, најдуже раздобље tijekom којег роба може остати у поступку привременог увоза је 24 мјесеца. Међутим, carински органи могу одредити краће рокове уз suglasnost заинтересиране особе.
3. Међутим, када то посебне околности налажу, carински органи могу, на захтев заинтересиране особе и у разумним границама, продужити рокове из ст. 1. и 2. овога чланка како би допустили одобреноу употребу.

Чланак 137.

Случајеви и посебни uvjeti под којима се поступак привременог увоза може примјенјивати уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина утврђују се у проведбеним propisима овога закона.

Чланак 138.

1. Примјена поступка привременог увоза уз djelomično ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за робу која није обухваћена propisима усвојеним суkladно чланку 137. овога закона или која је обухваћена тим propisима, али не испуњава uvjete за одобравање привременог увоза уз потпуно ослобађање који су у њима propisани.
2. Lista роба у погледу којих се поступак привременог увоза уз djelomično ослобађање од плаћања увозних дажбина не може примјенјивати, те uvjeti под којима се поступак може примјенјивати одређују се у проведбеним propisима овога закона.

Чланак 139.

1. Износ увозних дажбина који се плаћа у свежи с робом стављеном у поступак привременог увоза уз djelomično ослобађање од плаћања увозних дажбина је 3%, за сваки мјесец или dio мјесеца tijekom којег је роба била стављена у поступак привременог увоза уз djelomično ослобађање од плаћања увозних дажбина, од износа дажбина који би се платио на наведену робу да је била стављена у слободан promet onoga дана када је била стављена у поступак привременог увоза.
2. Износ увозних дажбина који се треба наплатити не прелази онај износ који би био наплаћен да је та роба била стављена у слободан promet onoga дана када је стављена у поступак привременог увоза.
3. Пријенос права и обвеза које произилазе из поступка привременог увоза суkladно чланку 87. овога закона не значи да се исти аранжмани ослобађања морају примјенити на свако раздобље употребе који се узима у обзир.
4. Када је пријенос из ставка 3. овога чланка извршен уз djelomično ослобађање за обје особе које имају одобрење за примјену поступка tijekom истог мјесеца, иматељ почетног одобрења дужан је платити износ доспјелих увозних дажбина за cijeli тај мјесец.

Чланак 140.

1. Када carински дуг настаје у свежи с увозном робом, износ таквога дуга утврђује се на основу елемената за обрачуна дажбина који одговарају тој роби у тренутку пријема пријаве за њезино стављање у поступак привременог увоза. Међутим, у случајевима предвиденим одредбама чланка 137. овога закона, износ дуга утврђује се на основу елемената обрачуна дажбина који одговарају тој роби у тренутку из чланка 207. овога закона.
2. Када carински дуг за робу стављену у поступак привременог увоза с djelomičnim ослобађањем од плаћања увозних дажбина настане из других разлога, а не због стављања робе у наведени поступак, износ тог дуга једнак је разлици између износа дажбина обрачунаог суkladно ставку 1. овога чланка и оног који се плаћа суkladно чланку 139. овога закона.

G. Vanjska obrada**I. Opće odredbe**

Članak 141.

1. Postupkom vanjske obradbe dopušta se, bez odstupanja od propisa kojima se reguliraju posebne oblasti u svezi sa standardnim sustavom razmjene predviđenim u čl. od 150. do 155., odnosno članku 120. ovoga zakona, da se bh. roba privremeno izveze iz carinskoga područja BiH kako bi prošla procese obradbe, te da se proizvodi nastali iz tih procesa stave u slobodan promet uz potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Privremeni izvoz robe iz BiH uključuje naplatu izvoznih dažbina, primjenu mjera trgovinske politike i drugih radnji i postupaka za istup robe iz BiH iz carinskoga područja BiH.
3. Sljedeći pojmovi imaju značenje:
  - (a) "roba za privremeni izvoz" znači robu koja je stavljena u postupak vanjske obradbe;
  - (b) "proces obradbe" znače procese iz članka 111. stavak 2. točka (c), alineja (i),(ii), (iii) ovoga zakona;
  - (c) "kompenzacijski proizvodi" znače sve proizvode koji nastanu u takvim procesima obradbe;
  - (d) "normativ proizvodnje" znači količinu ili procent kompenzacijskih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine robe za privremeni izvoz.

Članak 142.

1. Postupak vanjske obradbe nije dozvoljen za robu iz BiH:
  - (a) čiji izvoz dovodi do vraćanja ili odustajanja od naplate uvoznih dažbina,
  - (b) koja je, prije izvoza, bila stavljena u slobodan promet uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina na temelju krajnje uporabe, onoliko dugo dok uvjeti za davanje takvoga oslobađanja nastavljaju da se primjenjuju.
2. Odstupanje od stavka 1. točka (b) ovoga članka mogu se odrediti u provedbenim propisima ovog zakona.

II. Davanje odobrenja

Članak 143.

Odobrenje za primjenu postupka vanjske obradbe izdaje se na zahtjev osobe koja organizira obavljanje procesa obradbe.

Članak 144.

Odobrenje se daje samo:

- a) osobama registriranim u BiH;
- b) kada se smatra da će biti moguće da se utvrdi da su kompenzacijski proizvodi nastali obradom robe za privremeni izvoz. Slučajevi u kojima se mogu primijeniti odstupanja od ove točke, te uvjeti pod kojima se takva odstupanja primjenjuju utvrđuju se u provedbenim propisima ovoga zakona; i
- c) kada odobrenje za primjenu postupka vanjske obradbe ne škodi ozbiljnije suštinskim interesima prerađivača iz BiH (ekonomski uvjeti).

III. Tijek postupka

Članak 145.

1. Carinski organi određuju rok u kojem se kompenzacijski proizvodi moraju ponovo uvesti u carinsko područje BiH. Taj rok mogu produžiti nakon što imatelj odobrenja podnese dobro obrazložen zahtjev.
2. Carinski organi određuju normativ proizvodnje ili, kada je to potrebno, metodu njegova određivanja.

Članak 146.

1. Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno člankom 147. stavak 1. ovoga zakona odobrava se samo kada se kompenzacijski proizvodi prijavljuju za stavljanje u slobodan promet u ime ili za račun:
  - (a) imatelj odobrenja; ili
  - (b) druge osobe koja je registrirana u BiH, pod uvjetom da je ta osoba dobila suglasnost imatelja odobrenja, te da su ispunjeni uvjeti iz odobrenja.
2. Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno člankom 147. ovoga zakona ne odobrava se kada nije ispunjen jedan od uvjeta ili neka od obveza koje se odnose na postupak vanjske obradbe, osim ako se ne utvrdi da te manjkavosti bitno ne utječu na tijek obradbe.

Članak 147.

1. Potpuno ili djelomično oslobađanje od uvoznih dažbina predviđeno člankom 141. ovoga zakona radi se tako što se od iznosa uvoznih dažbina koje se primjenjuju na kompenzacijske proizvode stavljene u slobodan promet oduzima iznos uvoznih dažbina koji bi se primjenjivao istog dana na robu za privremeni izvoz kad bi se uvozila u carinsko područje BiH iz zemlje u kojoj je prošla proces obradbe ili posljednji proces obradbe.
2. Iznos koji se oduzima sukladno stavku 1. ovoga članka obračunava se na temelju količine i karaktera predmetne robe na dan prihvaćanja prijave kojom se stavlja u postupak vanjske obradbe i na temelju drugih elemenata za obračun dažbina koji se primjenjuju na istu na dan prihvaćanja prijave za stavljanje kompenzacijskih proizvoda u slobodan promet.

Vrijednost će robe za privremeni izvoz biti vrijednost koja se prihvati za tu robu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti kompenzacijskih proizvoda sukladno članku 29. stavak 1. točka (b) (i) ovoga zakona ili, ako se vrijednost ne može utvrditi na taj način, onda razlika između carinske vrijednosti kompenzacijskih proizvoda i troškova obradbe utvrđenih pomoću prihvatljivih sredstava.

Međutim,

- (a) određeni troškovi utvrđeni provedbenim propisima ovoga zakona ne uzimaju se u obzir prilikom obračunavanja iznosa koji se treba oduzeti;
  - (b) kada je, prije stavljanja u postupak vanjske obradbe, roba za privremeni izvoz bila stavljena u slobodan promet po sniženoj stopi na temelju njezine krajnje uporabe, a onoliko dugo koliko se uvjeti za odobravanje snižene stope nastavljaju primjenjivati, iznos koji treba oduzeti je iznos uvoznih dažbina koji je stvarno naplaćen prilikom stavljanja robe u slobodan promet.
3. Kada se prilikom stavljanja u slobodan promet roba za privremeni izvoz mogla kvalificirati za sniženu ili nultu stopu dažbine na temelju njezine krajnje uporabe, ta se stopa uzima u obzir, pod uvjetom da je roba prošla radnje koje su sukladne s tom krajnjom uporabom u zemlji gdje je izvršen proces obradbe ili posljednji takav proces.
  4. Kada se kompenzacijski proizvodi kvalificiraju za preferencijalnu tarifnu mjeru u smislu članka 17. stavak 3. točka (c) ovoga zakona, a ta mjera postoji za robu koja potpada pod istu tarifnu oznaku kao i roba koja se privremeno izvozi, stopa uvozne dažbine koja se treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja iznosa koji se oduzima sukladno stavku 1. ovoga članka je ona koja bi se primjenjivala kada bi roba za privremeni izvoz ispunjavala

uvjete pod kojima se ta preferencijalna mjera može primijeniti.

5. Ovaj članak ne odstupa od primjene propisa koji su usvojeni ili se trebaju usvojiti u kontekstu trgovine između BiH i drugih zemalja, a kojima se predviđa oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za određene kompenzacijske proizvode.

Članak 148.

1. Kada je svrha procesa obradbe popravak robe za privremeni izvoz, ona se stavlja u slobodan promet uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina kada se carinskim organima dokaže da je roba popravljena besplatno, bilo zbog ugovorne ili zakonske obveze koja proizilazi iz jamstva ili zbog pogreške u proizvodnji.
2. Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako je pogreška bila uzeta u obzir u trenutku prvog stavljanja te robe u slobodan promet.

Članak 149.

1. Kada je svrha procesa obradbe popravak robe za privremeni izvoz, a takav se popravak obavlja uz naknadu, djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno člankom 141. ovoga zakona odobrava se utvrđivanjem iznosa dažbina koji se primjenjuje na temelju elemenata za obračun dažbina za kompenzacijske proizvode na dan prihvaćanja prijave za stavljanje u slobodan promet tih proizvoda, te uzimanjem u obzir iznosa koji je jednak troškovima proizvodnje kao carinske vrijednosti, pod uvjetom da ti troškovi predstavljaju jedinu naknadu koju imatelj odobrenja plaća i da na njih ne utječe bilo kakva povezanost između imatelja i osobe koja je izradila popravak.
2. Odstupajući od članka 147. ovoga zakona, provedbenim propisima ovoga zakona mogu se utvrditi slučajevi kada se i uvjeti pod kojima se roba može staviti u slobodan promet nakon postupka vanjske obradbe, pri čemu se troškovi procesa obradbe uzimaju kao temelj za obavljanje procjene u svrhu primjene Carinske tarife BiH.

IV. Vanjska obradba uz uporabu standardnog sustava razmjene

Članak 150.

1. Pod uvjetima utvrđenim u ovom odjeljku, a koji se primjenjuju uz prethodne odredbe, standardnim sustavom razmjene dopušta se da uvozni proizvod (u daljnjem tekstu: zamjenski proizvod) zamijeni kompenzacijski proizvod.
2. Carinski organi dopuštaju da se standardni sustav razmjene primjenjuje kada proces obradbe obuhvaća popravku robe iz BiH.
3. Bez odstupanja od članka 155. ovoga zakona, odredbe koje se primjenjuju na kompenzacijske proizvode primjenjuju se i na zamjenske proizvode.
4. Carinski organi, pod uvjetima koje odrede, dopuštaju da se zamjenski proizvodi uvezu prije izvoza robe za privremeni izvoz (prethodni uvoz). U slučaju prethodnog uvoza zamjenskih proizvoda, polaže se jamstvo za pokrivanje iznosa uvoznih dažbina.

Članak 151.

1. Zamjenski proizvodi imaju istu tarifnu oznaku, isti komercijalnu kvalitetu i iste tehničke karakteristike kao roba za privremeni izvoz, da je prošla predviđenu popravku.
2. Kada je roba za privremeni izvoz bila uporabljiva prije izvoza, zamjenski proizvodi moraju isto tako biti uporabljivi i ne smiju biti novi. Međutim, carinski organi mogu dopustiti odstupanje od ovog pravila ako se zamjenski proizvod daje bez naknade bilo zbog ugovorne

ili zakonske obveze koja proizilazi iz jamstva ili zbog pogreške u proizvodnji.

Članak 152.

Standardna se razmjena odobrava samo kada je moguće provjeriti ispunjavaju li se uvjeti propisani člankom 151. ovoga zakona.

Članak 153.

1. U slučaju prethodnog uvoza, roba za privremeni izvoz bit će izvezena u roku od dva mjeseca od dana kada carinski organi prihvate prijavu za stavljanje zamjenskih proizvoda u slobodan promet.
2. Ako to nalažu posebne okolnosti, carinski organi mogu, na zahtjev zainteresirane osobe, produljiti rok iz stavka 1. ovoga članka u razumnim granicama.

Članak 154.

U slučaju prethodnog uvoza i kada se primjenjuje članak 147. ovoga zakona, iznos koji treba oduzeti utvrđuje se na temelju elemenata za obračun dažbina koji se primjenjuju na robu za privremeni izvoz u trenutku prihvaćanja prijave za stavljanje robe u postupak.

Članak 155.

Članak 144. točka b) ovoga zakona ne primjenjuje se u kontekstu standardne razmjene.

V. Ostale odredbe

Članak 156.

Postupci predviđeni u okviru vanjske obradbe povlače primjenu mjera trgovinske politike.

Odjeljak 4 - Izvoz

Članak 157.

1. Postupkom izvoza dopušta se da bh. roba napusti carinsko područje BiH. Izvoz uključuje primjenu izvoznih radnji i postupaka uključujući i mjere trgovinske politike, a gdje je potrebno i naplatu izvoznih dažbina.
2. S izuzetkom robe stavljene u postupak vanjske obradbe, sva bh. roba namijenjena za izvoz stavlja se u postupak izvoza.
3. Izvozna prijava mora se podnijeti carinskom uredu koji je mjerodavan za nadzor nad mjestom u kojemu je izvoznik registriran ili u kojemu se roba pakira i tovari za izvozu otpremu. Odstupanja se od ovoga utvrđuju u provedbenim propisima ovoga zakona.
4. Slučajevi kada i uvjeti pod kojima roba koja napušta carinsko područje BiH ne podliježe izvoznom prijavljivanju određuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 158.

Puštanje robe za izvoz odobrava se pod uvjetom da predmetna roba napušta carinsko područje BiH u istom stanju u kojemu je bila prilikom prihvaćanja izvozne prijave.

POGLAVLJE III - DRUGE VRSTE CARINSKI ODOBRENIH POSTUPANJA ILI UPORABA

Odjeljak 1-Slobodne zone i slobodna skladišta

A. Opće odredbe

Članak 159.

Slobodne zone i slobodna skladišta su dijelovi carinskog područja BiH ili objekti smješteni u tom području i odvojeni od ostalog njegovoga dijela, a u kojima se:

- a) smatra da se roba koja nije bh. roba, u svrhu uvoznih dažbina ili uvoznih mjera trgovinske politike, ne nalazi u carinskom području BiH, pod uvjetom da nije stavljena u slobodan promet ili stavljena u neki

drugi carinski postupak ili rabljena ili trošena pod nekim drugim uvjetima od onih koji su predviđeni u carinskim propisima.

- b) bh. roba, za koju se donese takav propis prema zakonima BiH kojima se reguliraju posebna područja, samim tim što je smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, može se kvalificirati za mjere koje su obično vezane za izvoz robe.

Članak 160.

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Upravnog odbora može odrediti dijelove carinskog područja BiH kao slobodne zone ili odobriti osnivanje slobodnih skladišta.
2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Upravnog odbora određuje područje koje obuhvaća svaka od slobodnih zona. Objekti koji se određuju kao slobodna skladišta mora odobriti Upravni odbor.
3. Slobodne se zone, s iznimkom onih koje su određene sukladno članku 162. ovoga zakona, ograđuju. Carinski organi određuju ulaze i izlaze za svaku slobodnu zonu ili slobodno skladište.
4. Izgradnja bilo kakve zgrade u slobodnoj zoni zahtijeva prethodno dobijanje odobrenja od carinskih organa.

Članak 161.

1. Područja slobodnih zona, ulazi i izlazi slobodnih zona i slobodnih skladišta, s iznimkom slobodnih zona određenih sukladno članku 162. ovoga zakona, podliježu nadzoru carinskih organa.
2. Osobe i prijevozna sredstva koja ulaze ili izlaze iz slobodne zone ili slobodnog skladišta mogu biti podvrgnuta carinskom pregledu.
3. Pristup slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu može biti uskraćen osobama koje ne pruže sva jamstva potrebna za postupanje sukladno propisima predviđenim u ovom zakonu i drugim propisima.
4. Carinski organi mogu obaviti pregled robe koja ulazi, napušta ili ostaje u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu. Da bi se omogućilo obavljanje takvih pregleda, preslici dokumenata koji se odnose na i koji prate robu koja ulazi ili izlazi podnosi ili ih čuva radi stavljanja na uvid carinskom organu svaka osoba koju taj organ odredi za tu svrhu. Kada su takvi pregledi potrebni, roba se stavlja na uvid carinskim organima.

Članak 162.

1. Carinski organi mogu odrediti slobodne zone u kojima se obavljaju carinski pregledi, radnje i postupci i primjenjivati odredbe koje se odnose na carinski dug sukladno uvjetima postupka carinskog skladištenja. Na tako određene slobodne zone ne primjenjuju se čl. 164., 169. i 172. ovoga zakona.
2. Odredbe koje se odnose na slobodne zone iz čl. 34., 35. i 197. ovoga zakona ne primjenjuju se na slobodne zone iz stavka 1. ovoga članka.

B. Smještaj robe u slobodne zone ili slobodna skladišta

Članak 163.

1. I bh. roba i roba koja nije bh. roba može se smještati u slobodnu zonu ili slobodno skladište.
2. Carinski organi mogu zahtijevati da se roba koja predstavlja opasnost ili za koju postoji vjerojatnoća da će pokvariti ostalu robu ili koja iz drugih razloga zahtijeva posebne objekte, smjesti u prostorije koje su specijalno opremljene za njezin prihvata.

Članak 164.

1. Bez odstupanja od članka 161. stavak 4. ovoga zakona, roba koja ulazi u slobodnu zonu ili slobodno skladište ne mora se pokazati carinskim organima niti je potrebno podnijeti carinsku prijavu.
2. Roba se pokazuje carinskim organima i prolazi kroz propisane radnje i postupke samo:
  - (a) kada je bila stavljena u carinski postupak koji se razdužuje prilikom njezina ulaska u slobodnu zonu ili slobodno skladište; međutim, kada taj carinski postupak dozvoljava oslobađanje od obveze pokazivanja robe, takvo se pokazivanje ne zahtijeva;
  - (b) kada je bila smještena u slobodnoj zoni ili u slobodnom skladištu na temelju rješenja za odobravanje povrata ili odustajanja od naplate uvoznih dažbina;
  - (c) kada se kvalificira za mjere iz članka 159. točka (b) ovoga zakona.
3. Carinski organi mogu zahtijevati da budu izviješteni o robi koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina i/ili primjeni izvoznih propisa.
4. Na zahtjev zainteresirane osobe, carinski organi potvrđuju status robe smještene u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu kao bh. robe ili robe koja nije bh. roba.

C. Rad slobodnih zona i slobodnih skladišta

Članak 165.

Ne postoji ograničenje u pogledu dužine vremena tijekom kojega roba može ostati u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.

Članak 166.

1. U slobodnim zonama ili slobodnim skladištima odobrava se obavljanje bilo kakve industrijske, komercijalne ili uslužne djelatnosti, prema uvjetima koji su predviđeni ovim zakonom i drugim propisima. Carinski se organi unaprijed izvješćuju o obavljanju takvih djelatnosti.
2. Carinski organi mogu uvesti određene zabrane ili ograničenja za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka imajući u vidu karakter predmetne robe ili zahtjeve carinskog nadzora.
3. Carinski organi mogu zabraniti obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu osobama koje ne pruže potrebna jamstva da će postupati sukladno odredbama predviđenim ovim zakonom i drugim propisima.

Članak 167.

1. Roba koja nije bh. roba, smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, dok se nalazi u slobodnoj zoni ili slobodnim skladištima, može:
  - (a) biti stavljena u slobodni promet prema uvjetima predviđenim tim postupkom i člankom 171. ovoga zakona;
  - (b) proći kroz uobičajene oblike rukovanja iz članka 106. stavak 1. ovoga zakona bez odobrenja;
  - (c) biti stavljena u postupak unutarnje obradbe prema uvjetima predviđenim tim postupkom;
  - (d) biti stavljena u postupak obradbe pod carinskom kontrolom prema uvjetima predviđenim tim postupkom;
  - (e) biti stavljena u postupak privremenog uvoza prema uvjetima predviđenim tim postupkom;
  - (f) da bude ustupljena sukladno članku 174. ovoga zakona;

(g) biti uništena, pod uvjetom da zainteresirana osoba dostavi carinskim organima sve podatke za koje oni ocijene da su nužni.

2. Kada je roba stavljena u neki od postupaka iz stavka 1. točka (c), (d) ili (e) ovoga članka, carinski organi mogu, u mjeri u kojoj je potrebno da bi se opravdali uvjeti rada i carinskog nadzora slobodnih zona ili slobodnih skladišta, prilagoditi propisane kontrolne mjere.

Članak 168.

Kada se članak 167. ovoga zakona ne primjenjuje, roba koja nije bh. roba i bh. roba iz članka 159. točka (b) ovoga zakona ne smije se trošiti ili rabiti u slobodnim zonama ili slobodnim skladištima.

Članak 169.

1. Sve osobe koje obavljaju neku djelatnost, uključujući skladištenje, preradu ili obradu, prodaju ili kupnju robe u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, vode evidenciju o zalihama na način koji odobre carinski organi. Roba se upisuje u evidenciju o zalihama čim se dopremi u prostorije takve osobe. Evidencija o zalihama omogućava carinskim organima da identificiraju robu i u njoj se mora bilježiti kretanje robe.
2. Kada se roba pretovara unutar slobodne zone, dokumenti koji se odnose na taj proces čuvaju se kako bi bili na raspolaganju carinskim organima. Kratkotrajno skladištenje robe u svezi s takvim pretovarom robe smatra se sastavnim dijelom te radnje.

D. Izuzimanje robe iz slobodnih zona ili slobodnih skladišta

Članak 170.

1. Bez odstupanja od posebnih propisa usvojenih prema carinskim propisima kojima se reguliraju posebna područja, roba koja napušta slobodnu zonu ili slobodno skladište može biti:
  - (a) izvezena ili ponovno izvezena iz carinskoga područja BiH; ili
  - (b) unesena u drugi dio carinskoga područja BiH.
2. Odredbe Dijela trećeg, s izuzetkom čl. od 45. do 50. ovoga zakona, koji se odnose na bh. robu, primjenjuju se i na robu unesenu u druge dijelove tog područja izuzev u slučaju robe koja napušta tu zonu morskim ili zračnim putem bez stavljanja u postupak provoza ili neki drugi carinski postupak.

Članak 171.

1. Kada carinski dug nastane glede robe koja nije bh. roba, a carinska vrijednost takve robe temelji se na stvarno plaćenju ili plativoj cijeni u koju su uračunati i troškovi skladištenja ili održavanja robe dok leži u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, takvi se troškovi ne uključuju u carinsku vrijednost ako se prikazuju odvojeno od stvarno plaćene ili plative cijene za robu.
2. Kada je navedena roba prošla, u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, jedan od uobičajenih oblika postupanja, u smislu članka 106. stavak 1. ovoga zakona, karakter robe, carinska vrijednost i količina koju treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina, a na zahtjev deklaranta i pod uvjetom da je takvo postupanje obuhvaćeno odobrenjem danim sukladno stavku 2. članka 106., je ona koja bi se uzela u obzir u svezi s takvom robom, u trenutku iz članka 207. ovoga zakona, da nije prošla kroz takvo postupanje. Međutim, odstupanja od ove odredbe mogu se utvrditi u provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 172.

1. Kada se roba unosi ili vraća u drugi dio carinskoga područja BiH ili stavlja u carinski postupak, uvjerenje iz

članka 164. stavka 4. ovoga zakona može se uporabljivati kao dokaz statusa te robe kao bh. robe ili robe koja nije bh. roba.

2. Kada se uvjerenjem ili nekim drugim sredstvom ne dokazuje status robe kao bh. robe ili robe koja nije bh. roba, roba se smatra:

(a) robom iz BiH s ciljem plaćanja izvoznih dažbina, primjene izvoznih dozvola i drugih mjera izvozne trgovinske politike;

(b) robom koja nije bh. roba u svim drugim slučajevima.

Članak 173.

Carinski organi osiguravaju da se propisi kojima se reguliraju izvoz ili ponovni izvoz poštuju kada se roba izvozi ili ponovno izvozi iz slobodne zone ili slobodnog skladišta.

Odjeljak 2 - Ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe

Članak 174.

1. Roba koja nije bh. roba može se:
  - (a) ponovno izveze iz carinskog područja BiH;
  - (b) uništi;
  - (c) stupi mjerodavnom organu kada je takva mogućnost predviđena važećim propisima.
2. Ponovni izvoz, kada je to potrebno, uključuje primjenu radnji i postupaka predviđenih za robu koja napušta carinsko područje BiH, uključujući i mjere trgovinske politike.

Slučajevi u kojima se roba koja nije bh. roba može staviti u aranžman obustave plaćanja s ciljem neprimjenjivanja mjera trgovinske politike pri izvozu, mogu se odrediti u provedbenim propisima ovoga zakona.

3. Osim u slučajevima utvrđenim u provedbenim propisima ovoga zakona, ponovni izvoz ili uništenje robe unaprijed se najavljuje carinskim organima. Carinski organi zabranjuju ponovni izvoz ako je to predviđeno radnjama i postupcima ili mjerama iz stavka 2. ovoga članka. Kada je roba koja je stavljena u carinski postupak s ekonomskim učinkom dok se nalazi na carinskom području BiH namijenjena za ponovni izvoz, carinska se prijava podnosi u smislu čl. od 56. do 75. ovoga zakona. U takvim se slučajevima primjenjuje članak 157. st. 3. i 4. ovoga zakona.

Ustupanje se robe obavlja sukladno važećim propisima.

4. Uništenje ili ustupanje robe ne povlači bilo kakve troškove za mjerodavni organ.
5. Otpadnom materijalu ili ostacima koji nastanu prilikom uništenja robe određuje se carinski odobreno postupanje ili uporaba propisana za robu koja nije bh. roba.

Otpadni materijal ili ostaci ostaju pod carinskim nadzorom do trenutka predviđenog člankom 34. stavak 2. ovoga zakona.

DIO PETI ROBA KOJA NAPUŠTA CARINSKO PODRUČJE BiH

Članak 175.

Roba koja napušta carinsko područje BiH podliježe carinskom nadzoru. Ona može biti predmetom pregleda carinskih organa sukladno važećim propisima. Roba napušta navedeno carinsko područje koristeći, kada je to potrebno, putni pravac koji odrede carinski organi i sukladno procedurama koje oni propišu.

**DIO ŠESTI
POVLAŠTENI POSTUPCI**

**POGLAVLJE I - OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA
DAŽBINE**

Članak 176.

1. Opremi koja se stavlja u slobodan promet, a predstavlja ulog strane osobe, osim putničkih vozila, automata za zabavu i igru na sreću, odobrava se oslobađanje od plaćanja uvozne dažbine.
2. Roba koja se stavlja u slobodan promet za vojne i policijske snage i kazneno-popravne ustanove, a koju u cijelosti financira donator i roba koja se stavlja u slobodan promet za deminiranje oslobađa se plaćanja uvozne dažbine.
3. Roba koja se stavlja u slobodan promet za projekte obnove i rekonstrukcije BiH oslobađa se od plaćanja uvozne dažbine, ako je projekt:
  - (a) usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;
  - (b) u cijelosti financiran od stranih donatora ili međunarodnih banaka za razvoj.
4. Proizvodi i robe navedene u prilogu ovoga zakona oslobađaju se od plaćanja uvozne dažbine.
5. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Upravnog odbora propisuje bliže odredbe za izdavanje odluka carinskih organa o odobravanju oslobađanja od plaćanja uvozne dažbine iz st. od 1. do 4. ovoga članka.

POGLAVLJE II - VRAĆANJE IZVEZENE ROBE

Članak 177.

1. Za robu iz BiH koja se, nakon izvoza iz carinskog područja BiH, vraća u to područje i stavlja u slobodan promet u roku od tri godine, odobrava se, na zahtjev zainteresirane osobe, oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Izuzetno od odredaba stavka 1. ovoga članka:
  - (a) uzimajući u obzir posebne okolnosti, trogodišnji rok može se produljiti;
  - (b) u slučajevima gdje je, prije izvoza iz carinskoga područja BiH, vraćena roba bila stavljena u slobodan promet po smanjenoj ili nultoj stopi uvoznih dažbina zbog njezine uporabe u posebne svrhe, oslobađanje od plaćanja dažbine prema stavku 1. ovoga članka odobrava se samo ako se treba ponovu uvesti u istu svrhu.

U slučajevima gdje svrha uvoza predmetne robe nije više ista, iznos uvoznih dažbina koji se na nju plaća smanjuje se za svaki iznos koji je naplaćen na tu robu prilikom njezina prvog stavljanja u slobodan promet. Ako taj drugi iznos premašuje onaj koji je naplaćen prilikom prijavljivanja vraćene robe za stavljanje u slobodan promet, ne odobrava se nikakav povrat.

3. Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno u stavku 1. ovoga članka ne odobrava se u slučaju:
  - (a) robe izvezena iz carinskoga područja BiH prema postupku vanjske obradbe osim ako ta roba ne ostane u stanju u kojemu je izvezena;
  - (b) robe koja je podlijegala mjerama propisanim u BiH, uključujući i njezin izvoz u druge zemlje. Okolnosti u kojima i uvjeti pod kojima se može odustati od ovih zahtjeva utvrđuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 178.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno u članku 177. ovoga zakona odobrava se samo ako se roba

ponovno uvozi u stanju u kojemu je bila izvezena. Okolnosti u kojima i uvjeti pod kojima se može odustati od ovih zahtjeva određuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

Članak 179.

1. Članci 177. i 178. ovoga zakona primjenjuju se, *mutatis mutandis*, i na kompenzacijske proizvode koji su izvezeni ili ponovno izvezeni nakon postupka unutarnje obradbe.
2. Visina uvoznih dažbina koje se zakonski potražuju utvrđuje se na temelju propisa koji se primjenjuju kod postupka unutarnje obradbe, s tim da se nadnevak ponovnog izvoza uzima kao nadnevak stavljanja u slobodan promet.

**POGLAVLJE III - PROIZVODI MORSKOG RIBOLOVA I
DRUGI PROIZVODI IZVAĐENI IZ MORA**

Članak 180.

Bez odstupanja od članka 20. stavak 2. točka (f) ovoga zakona, prilikom stavljanja u slobodan promet, sljedeće se oslobađa od plaćanja uvoznih dažbina:

- a) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz teritorijalnog mora strane zemlje plavnim objektima koji su registrirani ili evidentirani u BiH i koji plove pod zastavom BiH;
- b) proizvodi dobijeni iz proizvoda iz točke a) ovoga stavka na brodovima tvornicama koji ispunjavaju uvjete propisane u toj točki.

**DIO SEDMI
CARINSKI DUG**

**POGLAVLJE I - JAMSTVO ZA POKRIĆE CARINSKOGA
DUGA**

Članak 181.

1. Kada, sukladno carinskim propisima, carinski organi zahtijevaju polaganje jamstva za osiguravanje plaćanja carinskoga duga, takvo jamstvo daje osoba koja je odgovorna ili bi mogla postati odgovornom za taj dug.
2. Carinski organi zahtijevaju da se u pogledu jednog carinskog duga položi samo jedno jamstvo.
3. Carinski organi mogu odobriti da jamstvo položi neka druga osoba, a ne ona od koje se to tražilo.
4. Kada je organ uprave, uključujući i lokalnu upravu, osoba kod koje je dug nastao ili bi mogao nastati, nikakvo jamstvo se ne zahtijeva.
5. Carinski organi mogu odustati od zahtjeva za polaganje jamstva kada iznos koji se osigurava ne prelazi 1.000 KM.

Članak 182.

1. Kada je carinskim propisima predviđeno da je polaganje jamstva alternativno, carinski organi zahtijevaju polaganje takvoga jamstva kada ocijene da nije sigurno da će nastali dug ili dug koji bi mogao nastati biti izmiren u propisanom roku.
3. Ako se jamstvo iz stavka 1. ovoga članka ne zahtijeva, carinski organi mogu zahtijevati od osobe iz članka 181. stavak 1. ovoga zakona izjavu da će ispoštovati obveze koje je ta osoba obvezna ispuniti prema ovom zakonu.
3. Jamstva iz stavka 1. ovoga članka zahtijeva se:
  - (a) u trenutku primjene propisa kojima se zahtijeva polaganje takvoga jamstva; ili
  - (b) u bilo kojem naknadnom trenutku kada carinski organi ustanove da nije sigurno da će nastali dug ili dug koji bi mogao nastati biti izmiren u propisanom roku.

Чланак 183.

Na zahtjev osobe iz članka 181. stavak 1. ili 3. ovoga zakona, carinski će organi dozvoliti polaganje sveobuhvatnog jamstva kojom se obuhvaćaju dva ili više postupaka u pogledu kojih je carinski dug nastao ili bi mogao nastati.

Чланак 184.

1. Kada je carinskim propisima predviđeno obvezno polaganje jamstva, a uzimajući u obzir posebne odredbe predviđene za provoz sukladno provedbenim propisima ovoga zakona, carinski organi utvrđuju iznos jamstva koji je jednak:
  - (a) točnom iznosu carinskoga duga ili dugova, kada se takav iznos može sa sigurnošću utvrditi u trenutku kada se jamstvo zahtijeva;
  - (b) u drugim slučajevima, maksimalnom iznosu carinskoga duga koji je nastao ili bi mogao nastati, a koji procijene carinski organi.
2. Kada se sveobuhvatno jamstvo polaže za carinske dugove čiji iznos varira tijekom vremena, iznos takvoga jamstva utvrđuje se na razini koja će omogućiti da carinski dugovi budu pokriveni u svakom trenutku.
3. Kada je carinskim zakonskim propisima predviđeno alternativno polaganje jamstva, a carinski organi zahtijevaju njegovo polaganje, ti organi utvrđuju iznos jamstva tako da ne prelazi razinu iz stavka 1. ovoga članka.
4. Okolnosti u kojima i uvjeti pod kojima se vaučer za pojedinačno jamstvo može uporabljavati određuju se u provedbenim propisima ovoga zakona.

Чланак 185.

Jamstvo se može dati:

- a) u obliku gotovinskog depozita; ili
- b) pomoću jamca.

Чланак 186.

1. Gotovinski se depozit daje u valuti BiH ili u odgovarajućem iznosu strane valute prema važećem tečaju koji objavljuje Centralna banka BiH.
Smatra se da je ekvivalentno gotovinskom depozitu sljedeće:
  - (a) podnošenje čeka čiju naplativost garantira ustanova na koju glasi na bilo koji način koji je prihvatljiv carinskim organima;
  - (b) podnošenje bilo kojega drugoga instrumenta kojega carinski organi priznaju kao platežno sredstvo.
2. Jamstvo u obliku gotovinskog depozita ili plaćanje za koje se smatra da je ekvivalentno gotovinskom depozitu daje se sukladno važećim propisima u BiH.

Чланак 187.

1. Jamac se u pisanom obliku obvezuje da će solidarno s dužnikom ili osobno platiti zajamčeni iznos carinskog duga koji je dospio za plaćanje.
2. Jamac mora biti treća osoba registrirana u BiH.
3. Carinski organi mogu odbiti jamca ili predloženu vrstu jamstva kada nije sigurno da će jamac osigurati plaćanje carinskoga duga u propisanom roku.

Чланак 188.

1. Osoba od koje se zahtijeva da položi jamstvo slobodno je izabrati između vrsta jamstava predviđenih člankom 185. ovoga zakona.
2. Carinski organi mogu odbiti prihvatiti predloženu vrstu jamstva kada je ona nespojiva s pravilnim funkcioniranjem određenog carinskog postupka. Isto se primjenjuje glede predložena jamstva. Carinski organi

moгу zahtijevati da se odabrana vrsta jamstva zadrži tijekom određenoga razdoblja.

Чланак 189.

1. Kada je to predviđeno u okviru provedbenih propisa ovoga zakona, carinski organi mogu prihvatiti i druge vrste jamstava koja se razlikuju od onih iz članka 185. ovoga zakona kada se njima osigurava da će carinski dug biti plaćen.
2. Carinski organi odbijaju jamstvo ponudeno od dužnika kada smatraju da se takvim jamstvom neće osigurati plaćanje carinskoga duga.
3. Sukladno istoj rezervi izraženoj u stavku 2. ovoga članka, carinski organi mogu prihvatiti gotovinski depozit bez ispunjavanja uvjeta propisanih člankom 186. stavak 1. ovoga zakona.

Чланак 190.

Kada carinski organi utvrde da položeno jamstvo ne osigurava, ili više nije sigurno da će osigurati ili da više nije dovoljno da osigura plaćanje carinskoga duga u propisanom roku, od osobe iz članka 181. stavak 1. ovoga zakona zahtijevaju da po svom izboru položi dodatno jamstvo ili da prvobitno jamstvo zamijeni novim.

Чланак 191.

1. Jamstvo se ne razdužuje sve dok se carinski dug za koji je položeno ne otpiše, odnosno do trenutka kada se više ne može pojaviti. Onog trenutka kada se carinski dug otpiše ili kada se više ne može pojaviti, jamstvo se odmah razdužuje.
2. Kada se carinski dug djelomično otpiše, odnosno kada se može pojaviti samo u pogledu dijela iznosa za koji je jamstvo položeno, dio se jamstva razdužuje na zahtjev zainteresirane osobe, osim ako iznos o kojemu se radi ne opravdava takav postupak.

Чланак 192.

Odredbe koje odstupaju od onih koje su sadržane u ovom poglavlju, tamo gdje je to potrebno, usvajaju se u provedbenim propisima ovoga zakona kako bi se uzelo u obzir i međunarodne konvencije.

ПОГЛАВЛЈЕ II - NASTANAK CARINSKOGA DUGA

Чланак 193.

1. Carinski dug pri uvozu nastaje prilikom:
  - (a) stavljanja u slobodan promet robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina; ili
  - (b) stavljanja takve robe u postupak privremenog uvoza uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja predmetne carinske prijave.
3. Dužnik je deklarant. U slučaju neizravnog zastupanja, dužnik je osoba u čije se ime podnosi carinska prijava.
4. Kada je carinska prijava u svezi s jednim od postupaka iz stavka 1. ovoga članka sačinjena na temelju podataka koji upućuju na to da nije izvršena naplata svih dažbina ili dijela dažbina koje se zakonski potražuju, osobe koje su pružile podatke potrebne za sačinjavanje prijave, a koje su znale ili su objektivno trebale znati da su takvi podaci netočni, također se mogu smatrati dužnicima sukladno važećim propisima BiH.

Члан 194.

1. Carinski dug pri uvozu nastaje prilikom:
  - (a) nezakonitog unošenja u carinsko područje BiH robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina; ili

- (b) nezakonitog unošenja takve robe, koja je smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, na neki drugi dio tog carinskoga područja.

Pojam "nezakonito unošenje", koji se rabi u ovom članku, znači svako unošenje koje predstavlja kršenje odredaba čl. od 35. do 38. i stavka 1. točka (b) članka 170. ovoga zakona.

2. Carinski dug nastaje u trenutku kada se roba nezakonito unese.
3. Dužnici su:
  - (a) osoba koja je nezakonito unijela takvu robu;
  - (b) sve druge osobe koje su sudjelovale u nezakonitom unošenju robe a koje su znale ili su objektivno trebale znati da je takav unos robe bio nezakonit; i
  - (c) sve druge osobe koje su stekle ili zadržale takvu robu, a koje su u trenutku stjecanja ili primanja robe znale ili su objektivno trebale znati da je bila nezakonito unesena.

Članak 195.

1. Carinski dug pri uvozu nastaje prilikom nezakonitog izuzimanja ispod carinskog nadzora robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina.
2. Carinski dug nastaje u trenutku izuzimanja robe ispod carinskog nadzora.
3. Dužnici su:
  - (a) osoba koja je izuzela robu ispod carinskoga nadzora;
  - (b) sve druge osobe koje su sudjelovale u takvom izuzimanju, a koje su znale ili su objektivno trebale znati da je roba bila izuzeta ispod carinskoga nadzora;
  - (c) sve druge osobe koje su stekle ili zadržale takvu robu, a koje su u trenutku njezina sticanja ili primanja znale ili su objektivno trebale znati da je roba bila izuzeta ispod carinskoga nadzora; i
  - (d) kada je to primjereno, osoba koja je dužna da ispuni obveze koje proizilaze iz privremenog smještaja robe ili uporabe carinskog postupka u koji se ta roba stavlja.

Članak 196.

1. Carinski dug pri uvozu, u slučajevima drukčijim od onih u članku 195. ovoga zakona, nastaje:
  - (a) zbog neispunjavanja jedne od obveza koje, u pogledu robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina, proizilaze iz njezina privremenog smještaja ili uporabe carinskog postupka u koji se stavlja; ili
  - (b) zbog nepostupanja sukladno uvjetu kojim se regulira stavljanje robe u taj postupak ili odobravanje smanjene ili nulte stope uvoznih dažbina na temelju krajnje uporabe robe, osim ako se ne utvrdi da ti propusti nemaju značajan utjecaj na pravilan tijek postupka privremenog smještaja ili određenog carinskog postupka.
2. Carinski dug nastaje u trenutku prestanka ispunjavanja obveze čije neispunjavanje dovodi do nastanka carinskoga duga ili u trenutku stavljanja robe u određeni carinski postupak kada se naknadno ustanovi da uvjet kojim se regulira stavljanje robe u navedeni postupak ili odobravanje smanjene ili nulte stope uvoznih dažbina na temelju krajnje uporabe robe, u stvari, nije bio ispunjen.
3. Dužnik je osoba koja je, prema danim okolnostima, dužna ili ispuniti obveze koje, u pogledu robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina, proizilaze iz njezina privremenog smještaja ili iz primjene carinskoga postupka u koji je stavljena, ili postupati sukladno uvjetima kojima se regulira stavljanje robe u taj postupak.

Članak 197.

1. Carinski dug pri uvozu nastaje prilikom potrošnje ili uporabe u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina pod drugim uvjetima od onih koji su propisani važećim propisima.

Kada roba nestane i kada se njezin nestanak ne može objasniti carinskim organima na prihvatljiv način, ti organi mogu tu robu tretirati kao da je potrošena ili uporabljena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.
2. Dug nastaje u trenutku kada se roba potroši ili kada se prvi put uporabi pod drugim uvjetima od onih koji su propisani važećim propisima.
3. Dužnik je osoba koja je potrošila ili uporabila robu i svaka druga osoba koja je sudjelovala u takvoj potrošnji ili uporabi, a koja je znala ili je objektivno trebala znati da je roba bila potrošena ili uporabljena pod drugim uvjetima od onih koji su propisani važećim propisima.
4. Kada carinski organi tretiraju robu koja je nestala kao potrošenu ili uporabljenu u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, a nije moguće primijeniti stavak 3. ovoga članka, osoba koja je odgovorna za plaćanje carinskog duga je ona osoba za koju carinski organi znaju da je posljednja bila u posjedu te robe.

Članak 198.

1. Odstupajući od članova 194. i 196. stavak 1. točka (a) ovoga zakona, smatra se da bilo kakav carinski dug nije nastao u pogledu određene robe kada zainteresirana osoba dokaže da neispunjavanje obveza koje proizilaze iz:
  - (a) odredaba čl. od 35. do 38. i stavka 1. točke (b) članka 170. ovoga zakona; ili
  - (b) držanja predmetne robe u privremenom smještaju; ili
  - (c) primjene carinskoga postupka u koji je roba stavljena; nastaje zbog potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka navedene robe zbog stvarnog karaktera robe ili nepredviđenih okolnosti ili više sile ili kao posljedica dobijanja odobrenja od carinskih organa.
2. U smislu stavka 1. ovoga članka, roba je nepovratno izgubljena kada je bilo koja osoba učini neuporabljivom.
3. Smatra se da carinski dug pri uvozu nije nastao u pogledu robe koja je stavljena u slobodan promet po sniženoj ili nultoj stopi uvoznih dažbina na temelju njezine krajnje uporabe, kada se takva roba izvozi ili ponovno izvozi uz odobrenje carinskih organa.

Članak 199.

Kada se, sukladno članku 198. stavak 1. ovoga zakona, smatra da carinski dug nije nastao u pogledu robe koja je stavljena u slobodan promet po sniženoj ili nultoj stopi uvoznih dažbina na račun njezine krajnje uporabe, svi otpaci i ostaci koji nastanu prilikom uništenja takve robe smatraju se robom koja nije bh. roba.

Članak 200.

1. Kada sukladno čl. 195. ili 196. ovoga zakona carinski dug nastaje u pogledu robe koja je stavljena u slobodan promet po sniženoj ili nultoj stopi uvoznih dažbina na račun njezine krajnje uporabe, iznos koji je plaćen kada je roba stavljena u slobodan promet odbija se od iznosa carinskoga duga.
2. Odredba iz stavka 1. ovoga članka se primjenjuje, *mutatis mutandis*, kada carinski dug nastaje u pogledu otpadaka i ostataka koji nastanu prilikom uništenja takve robe.

Članak 201.

1. Carinski dug pri izvozu nastaje prilikom izvoza sa carinskoga područja BiH, pod pokrićem carinske prijave, za robu koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina.

2. Carinski dug nastaje u momentu prihvatanja takve carinske prijave.
3. Dužnikom se smatra deklarant. U slučaju neizravnog zastupanja, osoba, u čije je ime podnesena prijava, također se smatra dužnikom.

Članak 202.

1. Carinski dug pri izvozu nastaje prilikom iznošenja sa carinskog područja BiH robe koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina, bez carinske prijave.
2. Carinski dug nastaje u momentu kad takva roba napušta carinsko područje BiH.
3. Dužnikom se smatra:
  - (a) osoba koja iznosi robu; i
  - (b) sve osobe koje su sudjelovale u iznošenju i koje su znale ili trebale znati da carinska prijava nije podnesena, iako je trebala biti podnesena.

Članak 203.

1. Carinski dug pri izvozu nastaje prilikom nepoštivanja uvjeta pod kojim je roba dozvoljeno napustiti carinsko područje BiH uz potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja izvoznih dažbina.
2. Carinski dug nastaje u momentu kad roba stigne na drugo odredište, a ne u odredište koje je određeno kada je dozvoljeno da napusti carinsko područje BiH uz potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja izvoznih dažbina ili, ako carinski organi nisu u mogućnosti odrediti taj moment, istekom roka koji je određen za podnošenje dokaza da su ispunjeni uvjeti pod kojim je roba odobreno navedeno oslobađanje.
3. Dužnikom se smatra deklarant. U slučaju neizravnog zastupanja, osoba, u čije ime je podnesena prijava, također se smatra dužnikom.

Članak 204.

1. Carinski dug iz čl. od 193. do 197. i članaka od 201. do 203. ovoga zakona nastaje čak i ako se odnosi na robu koja podliježe mjerama zabrane ili ograničenja uvoza ili izvoza bilo koje vrste.
2. Nikakav carinski dug ne nastaje prilikom nezakonitog unosa u carinsko područje BiH krivotvorenog novca, narkotika i psihotropnih tvari koje ne ulaze u ekonomski krug koji striktno nadziru mjerodavni organi s ciljem njihove uporabe u medicinske i znanstvene svrhe.
3. Radi primjene kaznenih propisa zbog povreda carinskih propisa, smatrat će se u svakom slučaju da je carinski dug nastao, ako je kaznenim propisima predviđeno da carinske dažbine služe kao osnov za određivanje kazni, odnosno da postojanje carinskoga duga predstavlja osnovu za pokretanje kaznenoga postupaka.

Članak 205.

Kada se važećim propisima predviđa povoljno tarifno postupanje s robom zbog njezina karaktera ili krajnje uporabe ili radi olakšica ili potpunog odnosno djelomičnog oslobađanja od plaćanja uvoznih ili izvoznih dažbina sukladno čl. 18., 79. 141. ili od 176. do 179. ovoga zakona, takvo povoljno tarifno postupanje, olakšica ili oslobađanje primjenjuje se i u slučajevima u kojima carinski dug nastaje sukladno čl. od 194. do 197. ovoga zakona, pod uvjetom da ponašanje zainteresirane osobe ne uključuje zlonamjerno postupanje ili očiti nemar i ako dokaže da su zadovoljeni drugi uvjeti za primjenu povoljnoga postupanja, olakšice ili oslobađanja.

Članak 206.

Kada je nekoliko osoba odgovorno za plaćanje carinskoga duga, one su solidarno ili osobno odgovorne za plaćanje takvoga duga.

Članak 207.

1. Ako to nigdje nije drugačije predviđeno ovim zakonom i bez odstupanja od stavka 2. ovog članka, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji je primjenjiv na robu utvrđuje se na temelju propisa za utvrđivanje vrijednosti koji odgovaraju toj robi u trenutku nastanka carinskoga duga.
2. Kada nije moguće točno odrediti moment nastanka carinskoga duga, za određivanje pravila za procjenu vrijednosti koji odgovaraju predmetnoj robi mjerodavan je onaj moment kada carinski organi zaključe da se roba nalazi u situaciji u kojoj nastaje carinski dug.
Međutim, kada dostupni podaci omogućavaju carinskim organima da utvrde da je carinski dug nastao prije trenutka kada su došli do takvoga zaključka, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji se plaća na predmetnu robu utvrđuje se na temelju propisa za utvrđivanje vrijednosti koji odgovaraju toj robi u najranijem trenutku kada se iz dostupnih podataka može utvrditi da je carinski dug nastao iz određene situacije.

3. Zatezna se kamata obračunava na iznos dažbina koje nisu plaćene u propisanom roku, a po stopi koju će utvrditi Upravni odbor za svaki dan zakašnjenja, kako bi se spriječilo nezakonito sticanje financijske koristi pomjeranjem nadnevka kada je carinski dug nastao ili kada je zaveden u evidenciju.

Članak 208.

1. Carinski dug nastaje:
  - (a) na mjestu gdje se obavljala radnja zbog koje je on nastao;
  - (b) kada nije moguće odrediti to mjesto, na mjestu gdje carinski organi zaključe da je roba u situaciji u kojoj nastaje carinski dug;
  - (c) ako je roba prijavljena za carinski postupak koji nije razdužen, a mjesto se ne može odrediti prema točki (a) i (b) ovoga stavka u određenom roku, na mjestu gdje je roba bila ili stavljena u taj postupak ili unesena u carinsko područje BiH po tom postupku.
2. Kada dostupni podaci omogućavaju carinskim organima da utvrde da je carinski dug već bio nastao kada je roba bila na drugom mjestu nekog ranijeg nadnevka, smatra se da je carinski dug nastao na mjestu koje se može odrediti kao lokacija robe u najranijem trenutku kada se može utvrditi nastanak carinskoga duga.

Članak 209.

1. U mjeri u kojoj sporazumi zaključeni između BiH i nekih drugih zemalja predviđaju da se prilikom uvoza u te zemlje roba podrijetlom iz BiH odobri preferencijalno tarifno postupanje u smislu takvih sporazuma, a pod uvjetom da je, kada se ta roba dobije prema postupku unutarnje obradbe, u nju ugrađena roba koja nije bh. roba i koja podliježe plaćanju odgovarajućih uvoznih dažbina, ovjeravanje dokumenata potrebnih za dobijanje takvog preferencijalnog tarifnog postupanja u drugim zemljama dovodi do nastanka carinskoga duga pri uvozu.
2. Smatra se da je moment kada takav carinski dug nastaje onaj kada carinski organi prihvate izvoznu prijavu koja se odnosi na dotičnu robu.
3. Dužnik je deklarant. U slučaju neizravnog zastupanja, dužnik je i osoba u čije se ime podnosi carinska prijava.
4. Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara ovom carinskom dugu određuje se prema istim uvjetima kao i u slučaju carinskoga duga nastalog usljed prihvatanja, tog istog dana, prijave za stavljanje predmetne robe u slobodan promet radi okončanja postupka unutarnje obradbe.

POGLAVLJE III - NAPLATA IZNOSA CARINSKOG DUGA

Одјелјак 1- Knjiženje i izvješćivanje dužnika o visini iznosa dažbine

Чланак 210.

1. Svaki pojedini iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji nastaje kao posljedica carinskog duga (u daljnjem tekstu: iznos dažbine), carinski organi obračunavaju čim dođu do potrebnih podataka i zavode ga u poslovne knjige ili u bilo koji drugi ekvivalentni medij (knjiženje).
2. Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se kada je:
  - (a) uvedena privremena antidamping carina ili zaštita od umanjених dažbina (kompenzacijska dažbina);
  - (b) iznos dažbine koji se zakonski potražuje виши од onoga koji je utvrđen na temelju obvezne informacije;
  - (c) kada se propisima usvojenim u okviru provedbenih propisa ovoga zakona odustaje od zahtjeva da carinski organi knjiže iznose dažbine niže od određenog iznosa.
3. Carinski organi određuju praktične postupke za knjiženje iznosa dažbine. Ovi se postupci mogu razlikovati u ovisnosti o tome jesu li, u pogledu okolnosti u kojima je nastao carinski dug, carinski organi uvjereni da će se navedni iznos naplatiti.

Чланак 211.

1. Kada carinski dug nastaje zbog prihvatanja prijave robe za neki drugi carinski postupak osim za privremeni uvoz uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ili neku drugu radnju koja ima isti zakonski učinak kao prihvatanje iznosa koji odgovara takvom carinskom dugu, on se knjiži čim se izradi njegov obračun, a najkasnije drugog dana od dana puštanja robe.
2. Pod uvjetom da je plaćanje osigurano, ukupni iznos dažbine za svu robu koja je puštena istoj osobi u roku koji odrede carinski organi, a koji ne može da bude dulji od 31 dana, može biti obuhvaćen jednim knjiženjem na kraju tog roka. Takvo se knjiženje obavlja u roku od pet dana od isteka navedenog roka.
3. Kada je predviđeno da se roba može pustiti pod uvjetom da zadovolji određene uvjete kojima se regulira utvrđivanje iznosa duga ili njegova naplata, knjiženje se obavlja najkasnije dva dana od dana određivanja ili utvrđivanja iznosa duga ili obveze plaćanja dažbina koje proizilaze iz duga.
4. Kada se carinski dug odnosi na privremenu antidamping carinu ili zaštitu od umanjених dažbina (kompenzacijska dažbina), ta se dažbina knjiži najkasnije dva mjeseca nakon objave odluke Upravnog odbora o uvođenju definitivne antidamping carine u "Službenom glasniku BiH".
5. Kada carinski dug nastane pod drugim uvjetima od onih iz stavka 1. ovoga članka, odgovarajući se iznos dažbine knjiži u roku od dva dana od dana kada su carinski organi u mogućnosti:

- (a) obračunati taj iznos dažbine; i
- (b) utvrditi tko je dužnik.

Чланак 212.

1. Rokovi za knjiženje predviđeni u članku 211. ovoga zakona mogu se produžiti:
  - (a) iz razloga koji se odnose na administrativnu organizaciju carinskih organa, a osobito kada je knjigovodstvo centralizirano; ili
  - (b) kada posebne okolnosti sprečavaju carinske organe da ispoštuju navedene rokove.

Tako produženi rok ne prelazi 14 dana.

2. Rokovi predviđeni u stavku 1. ovoga članka ne primjenjuju se u nepredviđenim okolnostima ili slučajevima više sile.

Чланак 213.

1. Kada iznos dažbine koji nastaje kao posljedica carinskog duga nije knjižen sukladno čl. 211. i 212. ovoga zakona ili je knjižen u iznosu manjem od onog koji se zakonski potražuje, iznos dažbine koji se treba naplatiti ili koji ostaje da se naplati knjiži se u roku od dva dana od dana kada carinski organi saznaju o toj situaciji i kada su u mogućnosti obračunati iznos koji se zakonski potražuje i utvrde dužnika (naknadno knjiženje). Taj se rok može produžiti sukladno članku 212. ovoga zakona.
2. Osim u slučajevima navedenim u članku 210. stavak 2. točka (b) i (c) ovoga zakona, naknadno se knjiženje ne radi kada:
  - (a) je prvobitna odluka da se dažbina ne knjiži ili da se knjiži ali u umanjеном износу од износа даžбине који се zakonski potražuje donijeta na temelju опćих propisa koji su naknadno poništeni sudbenom odlukom;
  - (b) iznos dažbine koji se potražuje nije bio knjižen zbog pogreške carinskih organa koju iz objektivnih razloga osoba koja je dužna izvršiti plaćanje nije mogla otkriti, pod uvjetom da je ta osoba sa svoje strane postupala u dobroj namjeri i sukladno svim важећим propisima glede carinskih prijava.

Kada se preferencijalni status robe utvrđuje na temelju sustava administrativne suradnje u koji su uključeni organi druge zemlje, izdavanje uvjerenja od strane tih organa, ako se pokaže netočnim, predstavlja pogrešku koja se objektivno nije mogla otkriti.

Međutim, izdavanje netočnog uvjerenja ne predstavlja pogrešku kada se uvjerenje temelji na netočnom prikazivanju činjenica od strane izvoznika, osim kada je očigledno da su organi koji su ga izdali znali ili su trebali znati da roba nije ispunila zahtjeve propisane za pravo na preferencijalno postupanje.

Osoba koja podliježe obvezi plaćanja može se braniti time da je postupala u dobroj namjeri kada može dokazati da je za vrijeme tih trgovinskih radnji vodila računa o tomu da svi uvjeti za preferencijalno postupanje budu ispoštovani.

Međutim, osoba koja podliježe obvezi plaćanja ne može se braniti time da je postupala u dobroj namjeri ako je u službenom glasilu objavljeno da postoje osnovi sumnje u svezi s pravilnom primjenom preferencijalnih aranžamana od strane zemlje korisnice,

- (c) provedbeni propis ovoga zakona oslobađa carinski organ od naknadnog knjiženja iznosa dažbina koji su manji od određenog iznosa.

Чланак 214.

1. Čim se iznos dažbine proknjiži, dužnik se o njemu izvješćuje na odgovarajući način.
2. Kada je, kao napomena, iznos dažbine koji se plaća naveden u carinskoj prijavi, carinski organi mogu odrediti da se obavijest o dugu ne dostavlja sukladno stavku 1. ovoga članka, osim ako naznačeni iznos dažbine ne odgovara onom koji oni utvrde.
3. Bez odstupanja od primjene članka 211. stavak 2. ovoga zakona, kada je takva mogućnost predviđena stavkom 2. ovoga članka, puštanje robe od strane carinskih organa ima isti učinak kao izvješćivanje dužnika o iznosu proknjižene dažbine.

4. Izvješćivanje se dužnika ne radi nakon isteka roka od tri godine od dana kada je nastao carinski dug.
5. Kada carinski dug predstavlja rezultat radnje koja je, u vrijeme kada je počinjena, podlijeerala kaznenom postupku, dužnik se može obavijestiti o takvom iznosu i nakon isteka roka od tri godine navedenog u stavku 4. ovoga članka.

Одјелјак 2- Rok i postupci za плаќање износа дажбине

Чланак 215.

1. Iznose дажбине о којима су извјештени, сукладно чланку 214. овoga закона, дужници плаќају у слjедећим роковима:

- (a) ако особа нема право ни на једну од олакшица за плаќање прописаних у чл. од 217. до 222. овoga закона, плаќање се обавља у предвиђеном року.

Bez одступања од чланка 237. ставак 2. овoga закона, тај рок не прелази 10 дана од дана извјешћивања дужника о износу дажбине који се потражује, а у случају обједињавања књижења под увјетима прописаним чланком 211. ставак 2. овoga закона, утврђује се тако да се дужнику не допусти добијање дужијег рока за плаќање од оног којег би добио да му је било одобрено одгођено плаќање.

Produljenje roka može biti одобрено и од carinskih organa на захтев дужника када је износ дажбине који се треба платити настао као послједица поступка накнадне наплате. Bez одступања од чланка 222. ставак 1. тoчка (a) овoga закона, таква produljenja не прекорачују рок који је дужнику потребан да poduzme одговарајуће радње ради измиривања те обвезе;

- (b) Ако особа има право на било коју од олакшица за плаќање предвиђених у чл. од 217. до 222. овoga закона, плаќање се обавља најкасније до истeka roka или рокова прецизираних у свези с тим олакшицама.

2. Случајеви када се и увјети под којима се обуставља дужникова обвеза плаќања дажбине могу се прописати у проведбеним прописима овoga закона;

- (a) када се захтев за одустајање од наплате дажбине подноси сукладно чл. 229., 231. или 232. овoga закона; или
- (b) када се роба одузима с циљем нјезине накнадне pljenidbe сукладно тoчки (c) alineja (ii) stavka 1. чланка 226. или тoчки (d) чланка 226. овoga закона; или
- (c) када је carinski dug настао према чланку 195. овoga закона, а има више дужника.

Чланак 216.

Плаќање се обавља у готовини или на неки други начин са сличним учинком измиривања сукладно важећим прописима. Оно се може обавити и поравнањем потраживања када то важећи прописи дозволјавaju.

Чланак 217.

Pod uvjetom да се износ дажбине који одређена особа треба платити односи на робу која је пријављена за carinski postupak која за собом повлачи обвезу плаќања такве дажбине, carinski organi, на захтев те особе, одобравају одгођено плаќање тог износа под увјетима прописаним у члancima 218., 219. и 220. овoga закона.

Чланак 218.

Одобравање одгођеног плаќања овиси о полаганју jamstva подносиоца захтева.

Чланак 219.

Carinski organi одлучују који се од слjедећих поступака мора примјенјивати приликом одобравања одгођеног плаќања:

- (a) појединачно за сваки износ дажбине прокњижен под увјетима прописаним у чланку 211. ставак 1. или у чланку 213. ставак 1. овoga закона; или
- (b) уопћено, за све износе дажбина прокњижене под увјетима прописаним у чланку 211. ставак 1. овoga закона у року који утврде carinski organi, а који не прелази 31 дан; или
- (c) уопћено, за све износе дажбина који чине једно књижење сукладно чланку 211. ставак 1. овoga закона.

Чланак 220.

1. Rok у којему се плаќање одгађа је 30 дана. Израчунава се на слjедећи начин:

- (a) када се плаќање одгађа сукладно чланку 219. тoчка (a) овoga закона, тај рок се рачуна од дана књижења износа дажбине од стране carinskih organa. Када се примјенјује чланак 212. овoga закона, рок од 30 дана, скраћује се за број дана који прелазе рок од два дана потребна за књижење износа;
- (b) када се плаќање одгађа сукладно чланку 219. тoчка (b) овoga закона, тај се рок рачуна од дана када иштиче свеукупни рок. Скраћује се за онај број дана који одговара половини броја дана свеукупног рока;
- (c) када се плаќање одгађа сукладно чланку 219. тoчка (c) овoga закона, тај се рок рачуна од дана истeka roka у којему је дoтична роба била пуштена. Скраћује се за онај број дана који одговара половини броја дана дoтичног рока.

2. Када је број дана рокова из ставка 1. тoчка (b) и (c) овoga чланка непаран, број дана који се треба одузети од рока од 30 дана сукладно ставку 1. тoчка (b) и (c) овoga чланка једнак је половини слjедећег најнижег парног броја.

3. Ради поједностављивања, када рокови из ставка 1. тoчка (b) и (c) овoga чланка представљају календарски тједан или календарски мјесец, carinski organi могу прописати да се износ дажбине у свези с којим је плаќање одгођено мора платити:

- (a) ако је рок календарски тједан, у петак четвртог тједна након тог календарског тједна;
- (b) ако је рок календарски мјесец, до 16. у мјесecu након тог календарског мјесеца.

Чланак 221.

1. Одгођено плаќање не одобрава се гледе износа дажбине који се, иако повезани с робом која је пријављена за carinski postupak који за собом повлачи обвезу плаќања такве дажбине, књиже сукладно важећим прописима, а који се односе на прихваћање непотпуних пријава, јер до истeka одређеног рока декларант није доставио потребне податке за коначно утврђивање вриједности робе за carinske svrhe или није доставио појединости или документ који је недостажо приликом прихваћања непотпуне пријаве.

2. Међутим, одгођено се плаќање може одобрити у случајевима из ставка 1. овoga чланка када се износ дажбине који се треба наплатити књижи прије истeka roka од 30 дана од дана када је био књижен првобитни износ за наплату или, ако није био прокњижен, од дана прихваћања пријаве која се односи на дoтичну робу. Дулјина одгоде плаќања одобрена у таквим околностима не прелази надневак истeka roka који је, сукладно чланку 220. овoga закона, био одобрен у свези с износом дажбине који је био првобитно утврђен или који би био одобрен да је износ закарски потраживане дажбине био књижен приликом пријављивања дoтичне робе.

Članak 222.

1. Carinski organi mogu, osim odgođenog plaćanja, dužniku odobriti i druge olakšice za plaćanje. Odobravanje takvih olakšica za plaćanje:
  - (a) ovisi o polaganju jamstva. Međutim, takvo se jamstvo ne mora zahtijevati ako bi to, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, prouzročilo ozbiljne ekonomske ili društvene neprilike.
  - (b) dovodi do obračuna i naplate kamate uz iznos dažbine. Iznos se takve kamate obračunava tako da bude jednak iznosu koji bi u tu svrhu bio zaračunat na burzi ili finansijskom tržištu BiH.
2. Carinski organi mogu odustati od naplate kamate kada bi to, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, prouzročilo ozbiljne ekonomske ili društvene neprilike.
3. Izuzeci u smislu polaganja jamstva ili zahtijevanja kamate iz stavka 1. točki (a) i (b) ovoga članka odobravaju se odlukom Upravnog odbora.

Članak 223.

Bez obzira na olakšice za plaćanje koje su odobrene, dužnik u svakom slučaju može platiti puni ili djelomični iznos dažbine prije isteka roka za plaćanje koji mu je odobren.

Članak 224.

Potraživani iznos dažbine može platiti treća osoba umjesto dužnika.

Članak 225.

1. Kada potraživani iznos dažbine nije plaćen u propisanom roku:
  - (a) carinski organi primjenjuju sve mogućnosti koje im stoje na raspolaganju prema važećim propisima, uključujući i prinudu kako bi osigurali naplatu tog iznosa;

Posebne odredbe, koje se odnose na jamca u okviru postupka provoza, mogu da propisati u provedbenim propisima ovoga zakona.
  - (b) uz iznos dažbine naplaćuje se i zatezna kamata. Stopa zatezne kamate može biti veća od redovite kamatne stope koju utvrdi Centralna banka BiH. Međutim, ne može biti manja od te stope.
2. Carinski organi mogu odustati od naplate zatezne kamate:
  - (a) kada bi to, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, prouzročilo ozbiljne ekonomske ili društvene neprilike;
  - (b) kada taj iznos ne prelazi visinu utvrđenu u provedbenim propisima ovoga zakona; ili
  - (c) ako se dažbina plati u roku od pet dana od isteka roka propisanog za plaćanje.

Odustajanje od naplate zateznih kamata iz točke (a) ovoga stavka odobrava se samo odlukom Upravnog odbora.
3. Carinski organi mogu utvrditi:
  - (a) minimalne rokove za obračunavanje kamata;
  - (b) minimalne iznose koji se trebaju platiti kao zatezne kamate.

POGLAVLJE IV - OTPIS CARINSKOGA DUGA

Članak 226.

1. Bez odstupanja od apsolutnog roka zastare plaćanja carinskoga duga, koji iznosi šest godina od njegova nastanka, neizmirivanje takvoga duga u slučaju zakonski utvrđene platežne nesposobnosti dužnika, carinski se dug otpisuje:
  - (a) plaćanjem iznosa dažbine;
  - (b) odustajanjem od naplate iznosa dažbine;

- (c) kada se, u pogledu robe prijavljene za postupak koji za sobom povlači obvezu plaćanja dažbina:
  - (i) carinska prijava poništava;
  - (ii) roba, prije puštanja, oduzme i istodobno ili naknadno zaplijeni, uništi prema uputama carinskih organa, uništi ili prepusti sukladno članku 174. ili uništi ili nepovratno izgubi zbog svog stvarnog karaktera ili nepredviđenih okolnosti ili više sile;
- (d) kada se roba u pogledu koje nastaje carinski dug sukladno članku 194. ovoga zakona oduzima nakon njezina nezakonitog unošenja i istodobno ili naknadno zaplijeni.

2. U slučaju oduzimanja i pljenidbe robe, smatra se da se carinski dug, neovisno od svrhama kaznenog zakona koje su primjenjive na carinske prekršaje, ne otpisuje kada, prema kaznenim propisima u BiH, dažbine predstavljaju osnov za određivanje kazni ili kada postojanje carinskoga duga predstavlja osnovu za pokretanje kaznenoga postupka.

Članak 227.

Carinski dug, na kakav se poziva u članku 209. ovoga zakona, otpisuje se i kada se poništavaju carinske radnje i postupci izvršeni kako bi se omogućilo odobravanje preferencijalnog tarifnog postupanja iz članka 209. ovoga zakona.

POGLAVLJE V - POVRAT I ODUSTAJANJE OD NAPLATE DAŽBINE

Članak 228.

Sljedeći pojmovi imaju značenje:

- a) "povrat" znači potpuno ili djelomično vraćanje uvoznih ili izvoznih dažbina koje su plaćene;
- b) "odustajanje od naplate" znači odluku o odustajanju od naplate cjelokupnog iznosa ili dijela iznosa carinskoga duga ili odluku o poništavanju knjiženja cjelokupnog iznosa ili dijela iznosa uvozne ili izvozne dažbine koji nije plaćen.

Članak 229.

1. Uvozne ili izvozne dažbine vraćaju se ako se utvrdi da prilikom njihova plaćanja iznos takvih dažbina nije bio zakonski potraživan ili ako je taj iznos bio knjižen oprečno odredbama članka 213. stavak 2. ovoga zakona.

Od naplate uvoznih ili izvoznih dažbina odustaje se ako se utvrdi da prilikom njihova knjiženja iznos tih dažbina nije bio zakonski potraživan ili ako je taj iznos bio knjižen oprečno odredbama članka 213. stavak 2. ovoga zakona.

Nikakav povrat ili odustajanje od naplate uvoznih ili izvoznih dažbina ne odobrava se kada su činjenice koje su dovele do plaćanja ili knjiženja iznosa koji nije bio zakonski potraživan nastale kao posljedica namjernog postupka zainteresirane osobe.
2. Uvozne ili izvozne dažbine vraćaju se ili se odustaje od njihove naplate nakon podnošenja zahtjeva odgovarajućem carinskom uredu u roku od tri godine od dana kada je dužnik bio izvješten o iznosu tih dažbina.

Taj se vremenski rok produljava ako zainteresirana osoba pruži dokaze da je bila spriječena podnijeti svoj zahtjev u navedenom roku zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Kada u tom roku sami carinski organi otkriju da postoji jedna ili druga situacija koja je opisana u stavka 1. ovoga članka, oni na svoju inicijativu obavljaju povrat i odustaju od naplate dažbine.

Чланак 230.

Uvozne ili izvozne dažbine vraćaju se kada se carinska prijava poništi, a dažbine plate. Povrat se odobrava nakon što zainteresirana osoba podnese zahtjev u rokovima predviđenim za podnošenje zahtjeva za poništavanje carinske prijave.

Чланак 231.

1. Uvozne se dažbine vraćaju ili se od njihove naplate odustaje ako se utvrdi da se iznos tih dažbina koji je proknjižen odnosi na robu koja je stavljena u određeni carinski postupak, a koju uvoznik nije prihvatio, jer je u trenutku iz članka 64. ovoga zakona bila s nedostacima ili nije ispunjavala uvjete ugovora na temelju kojega je uvezena.

U smislu ovoga stavka, smatra se da "roba s nedostacima" obuhvaća robu koja je bila oštećena prije puštanja.

2. Povrat ili odustajanje od naplate uvoznih dažbina odobrava se pod uvjetom:

(a) da roba nije uporabljavana, osim takve početne uporabe koja bi mogla biti potrebna da se utvrdi da je roba s nedostacima ili da nije sukladna uvjetima ugovora; i

(b) da je roba izvezena iz carinskoga područja BiH.

Na zahtjev zainteresirane osobe, carinski organi dopuštaju da roba bude izvezena ili uništena, ili da se s ciljem njezina ponovnog izvoza, stavi u postupak provoza ili postupak carinskog skladištenja ili da bude smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.

U svrhe određivanja jednog od ovih carinski odobrenih postupanja ili uporabe, ta se roba smatra robom koja nije bh. roba.

3. Uvozne se dažbine ne vraćaju i od njihove se naplate odustaje u pogledu robe koja je, prije nego što je bila prijavljena carinskom prijavom, bila privremeno uvezena radi ispitivanja, osim ako činjenica da je roba bila s pogreškom ili da nije ispunila uvjete ugovora nije se mogla normalno otkriti tijekom takvih ispitivanja.

4. Uvozne se dažbine vraćaju ili se odustaje od njihove naplate iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka nakon podnošenja zahtjeva odgovarajućem carinskom uredu u roku od 12 mjeseci od dana izvješćivanja dužnika o iznosu tih dažbina. Međutim, u iznimno opravdanim slučajevima, carinski organi mogu dopustiti prekoračenje toga roka.

Чланак 232.

1. Može se izvršiti povrat uvoznih ili izvoznih dažbina ili odustati od njihove naplate i u nekim drugim situacijama od onih iz čl. 29., 230. i 231. ovoga zakona, a koje:

(a) se utvrde u provedbenim propisima ovoga zakona;

(b) nastanu kao posljedica okolnosti u kojima nikakva prevara ili očiti nemar se ne mogu pripisati toj osobi. Situacije u kojima se ova odredba može primijeniti i postupci koje u tom cilju treba slijediti definiraju se u provedbenim propisima ovoga zakona. Povrat ili odustajanje od naplate dažbine može podlijegati posebnim uvjetima.

2. Povrat se dažbina obavlja ili se od njihove naplate odustaje iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka nakon podnošenja zahtjeva odgovarajućem carinskom uredu u roku od 12 mjeseci od dana kada se dužnik izvjesti o iznosu tih dažbina. Međutim, u iznimno opravdanim slučajevima, carinski organi mogu dopustiti prekoračenje toga roka.

Чланак 233.

Povrat se uvoznih ili izvoznih dažbina obavlja ili se od njihove naplate odustaje pod uvjetima predviđenim u ovom

poglavlju samo ako iznos koji se treba vratiti ili od čije se naplate odustaje premašuje iznos koji je utvrđen u provedbenim propisima ovoga zakona. Međutim, carinski organi mogu odobriti i zahtjev za povrat ili odustajanje od naplate koji se odnosi na niži iznos.

Чланак 234.

1. Povrat iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina ili kamate ili zatezne kamate koja je naplaćena prilikom plaćanja takvih dažbina ne dovodi do isplaćivanja kamate od strane carinskih organa. Međutim, kamata se isplaćuje kada odluka za odobravanje zahtjeva za povrat nije izvršena u roku od tri mjeseca od dana donošenja te odluke.

2. Iznos kamate iz stavka 1. ovoga članka obračunava se tako da bude jednak iznosu koji bi se zaračunao u tu svrhu na burzi ili finansijskom tržištu BiH.

Чланак 235.

Kada se pogreškom odustane od naplate carinskog duga ili kada se pogreškom obavi povrat odgovarajućeg iznosa dažbine, prvobitni dug ponovno postaje plativ. Svaka kamata plaćena prema članku 234. ovoga zakona mora biti vraćena.

DIO OSMI ŽALBE

Чланак 236.

1. Svaka osoba ima pravo žalbe na odluke koje donesu carinski organi, koje se odnose na primjenu carinskih propisa, a koje je se tiču.

2. Svaka osoba koja je podnijela zahtjev carinskim organima za donošenje odluke u svezi s primjenom carinskih propisa, a nije dobila odluku po tom zahtjevu u roku iz članka 6. stavak 2. ovoga zakona također ima pravo žalbe.

Чланак 237.

1. Podnošenje žalbe ne odgađa primjenu sporne odluke.

2. Međutim, carinski organi odgađaju primjenu takve odluke u cijelosti ili djelomično kada imaju dobar razlog za vjerovanje da ta sporna odluka nije sukladna carinskim propisima ili kada se smatra da će nanijeti nepopravljivu štetu zainteresiranoj osobi.

3. Kada sporna odluka ima za posljedicu naplatu uvoznih ili izvoznih dažbina, odgađanje provedbe te odluke ovisi o tome postoji li jamstvo ili treba se položiti. Međutim, takvo jamstvo ne mora se zahtijevati kada bi takav zahtjev, zbog okolnosti u kojima se dužnik nalazi, vjerojatno prouzročio ozbiljne ekonomske ili društvene neprilike.

DIO DEVETI ZAKLJUČNE ODREDBE

Чланак 238.

Sva carinska službena dokumenta u carinskom postupku popunjavat će se na bilo kom službenom jeziku u BiH.

Чланак 239.

1. Ovaj zakon, uključujući i njegov prilog, u cijelosti je obvezujući i izravno se primjenjuje na carinskom području BiH.

2. Ovaj zakon ima jaču pravnu snagu u odnosu na druge BiH propise, koji reguliraju područje carinske politike.

3. Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od 1. siječnja 2005. godine.

4. Od dana primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 21/98 i 10/02).

PSBiH broj 119/04

2. prosinca 2004. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Martin Raguž, v. r.	Predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Goran Milojević, v. r.
--	---

PRILOG

ROBA OSLOBOĐENA PLAĆANJA UVOZNIH DAŽBINA

Članak 1.

Okvir i osnovne definicije

1. Ovim prilogom, sukladno članku 176. ovoga zakona, propisuju se oni slučajevi u kojima se, pod posebnim uvjetima, oslobađanje od plaćanja dažbine odobrava pojedinačno kada se roba stavlja u slobodan promet u BiH.
2. U smislu ovog aneksa:
  - (a) **"Količina i vrijednost robe koju putnik može unijeti"** znači količinu određene robe i ukupnu vrijednost robe koju putnik može unijeti u carinsko područje BiH jedanom dnevno prilikom dolaska u carinsko područje BiH iz strane zemlje, pod uvjetom da je roba nekomercijalnog karaktera.
  - (b) **"Osobna imovina"** znači svu imovinu namijenjena za osobnu uporabu određenih osoba ili za zadovoljavanje potreba njihova kućanstva.
"Osobnu imovinu" osobito čini sljedeće:
    - (i) predmeti kućanstva;
    - (ii) bicikli i motocikli, privatna motorna vozila i njihove prikolice, kamp kućice, izletnički brodovi i privatni zrakoplovi.

Potrepštine za kućanstvo koje odgovaraju normalnim porodičnim zahtjevima, kućni ljubimci i jahače životinje, kao i portabl instrumenti za primijenjenu umjetnost ili humanističke znanosti, potrebne određenoj osobi za obavljanje njezine djelatnosti ili zanimanja, također čine "osobnu imovinu".
  - (c) **"Predmeti domaćinstva"** znače osobne predmete, kućnu posteljinu, namještaj i oprema namijenjena za osobnu uporabu tih osoba ili za zadovoljavanje potreba njihovih kućanstava. Međutim, karakter i količina "predmeta kućanstava" ne smiju biti takvi da upućuju na to da se oni uvoze iz komercijalnih razloga.
  - (d) **"Osobni prtljag"** znači sav prtljag koji je putnik u stanju prijaviti carinskim organima prilikom svog dolaska u BiH, kao i svaki drugi prtljag koji se naknadno predoči ovim istim organima, pod uvjetom da se može pružiti dokaz da je prilikom polaska putnika zaveden kao prateći prtljag kod kompanije koja ga je prevezla u BiH iz zemlje polaska.
  - (e) **"Roba nekomercijalnog karaktera"** znači uvoze povremenog karaktera, a koji se sastoje isključivo od robe za osobnu uporabu putnika ili njihovih obitelji, ili od robe koja je namijenjena za darove; karakter i količina takve robe ne smiju biti takvi da upućuju na to da se uvoze iz komercijalnih razloga.
  - (f) **"Carinska olakšica"** znači da se stopa koja je precizirana u Tarifnom pregledu Zakona o carinskoj tarifi BiH ne primjenjuje.

- (g) **"Uzorci robe"** znače svaki proizvod koji predstavlja vrstu robe čiji način prijavljivanja i količina, za robu iste vrste ili kvalitete, isključuju njihovu uporabu u bilo koje druge svrhe osim za pribavljanje narudžbi.
- (h) **"Alkoholni proizvodi"** znači: proizvodi (pivo, vino, aperitivi s vinskom ili alkoholnom bazom, konjaci, liker i alkoholni napici, itd.) koji potpadaju pod tarifnu oznaku br. 22 03 do 22 09 u Tarifnom pregledu Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

Roba sadržana u osobnom prtljagu putnika

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se roba koja je sadržana u osobnom prtljagu putnika koji dolazi iz inozemstva, a koja ne podliježe bilo kakvim važećim ograničenjima ili zabranama, pod uvjetom da takvi uvozi nisu komercijalnog karaktera.
2. Carinska olakšica navedena u stavku 1. ovoga članka, a u svezi s dolje nabrojanom robom, primjenjuje se uz sljedeća količinska ograničenja po putniku i po danu:
  - (a) roba nekomercijalnog karaktera, uključujući darove i suvenire koji se nalaze u osobnom prtljagu putnika, a čija carinska vrijednost nije veća od 200 KM.
  - (b) proizvodi od duhana:
    - (i) 200 cigareta; ili
    - (ii) 100 cigarilosa; ili
    - (iii) 250 grama duhana.
  - (c) alkoholna pića:
    - (i) 2 litra stolnoga vina;
    - (ii) 1 litar alkohola ili žestokog pića od preko 22% vol.; ili 2 litre desertnog vina, pjenušca ili drugih pića;
  - (d) parfemi i toaletne vode:
    - (i) 60 cc/ml parfema;
    - (ii) 250 cc/ml toaletne vode.
3. Putnici mlađi od 17 godina nemaju pravo uvoziti robu navedenu u stavku 2. točka (b) i (c) ovoga članka.

Članak 3.

Osobna imovina fizičkih osoba koje svoje mjesto boravka premještaju iz strane zemlje u BiH

1. Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se osobna imovina uvezena od fizičkih osoba koje svoje mjesto boravka premještaju iz strane zemlje u carinsko područje BiH.
2. Carinska je olakšica ograničena na osobnu imovinu koja je:
  - (a) bila u vlasništvu i, u slučaju nepotrošive robe, uključujući bicikla i motocikla, privatna motorna vozila i njihove prikolice, kamp kućice, izletničke brodove i privatne zrakoplove, koje je određena osoba uporabljivala u svom predašnjem mjestu boravka najmanje šest mjeseci do dana kada je prestala imati mjesto boravka u stranjoj zemlji iz koje je došla;
  - (b) koja namjerava da se uporabljuje u iste svrhe u mjestu prebivališta te osobe u BiH.
3. Na zahtjev carinskog organa, fizička je osoba obvezna priložiti dokaz o tome da je ispunjeno vremensko razdoblje koje se spominje u stavku 2. točka (a) ovoga članka.
4. Carinska se olakšica može odobriti samo osobama čije je mjesto boravka bilo izvan BiH u neprekidnom trajanju od najmanje 12 mjeseci, odnosno najmanje 12 mjeseci u vremenskom razdoblju od četiri godine boravka.

5. Carinska se olakšica odobrava isključivo za osobnu imovinu koja je prijavljena za stavljanje u slobodan promet u roku od 12 mjeseci od dana ustanovljenja prebivališta unutar carinskoga područja BiH.
6. Osim za posebne odredbe precizirane u prethodnom odjeljku ovoga priloga, nikakve carinske se olakšice ne odobravaju :
  - (a) za alkoholne proizvode;
  - (b) za duhan i proizvode od duhana;
  - (c) za komercijalna prijevozna sredstva;
  - (d) za proizvode koji se rabe za obavljanje djelatnosti ili zanimanja, osim portabl instrumenata za primijenjenu umjetnost ili humanističke znanosti.
7. Osobna imovina kojoj je dozvoljen uvoz bez plaćanja dažbine ne može se posuđivati, davati kao jamstvo, iznajmiti ili ustupiti, bilo za naknadu ili besplatno, u roku od 12 mjeseci od dana prihvatanja prijave za stavljanje robe u slobodan promet, bez prethodnog dobijanja suglasnosti carinskih organa.
8. Svaka pozajmica, davanje u vidu jamstva, iznajmljivanje ili ustupanje prije isteka vremenskog roka navedenog u stavku 7. ovoga članka povlači za sobom plaćanje odgovarajuće dažbine na ime predmetne imovine po carinskoj stopi koja se primjenjivala na dan takve pozajmice, davanja u vidu jamstva, iznajmljivanja ili ustupanja, a na bazi vrste imovine i carinske vrijednosti koja je utvrđena ili prihvaćena tog dana od mjerodavnih carinskih organa.

Članak 4.

Osobna imovina stečena nasljedstvom

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se osobna imovina koju su državljani BiH i strani državljani stalno nastanjeni u BiH naslijedili u inozemstvu.
2. U svrhu stavka 1. ovoga članka, pojam "osobna imovina" znači i predmete kućanstva koji su činili imovinu pokojnika.
3. Osim za posebne odredbe koje se odnose na robu sadržanu u osobnom prtljagu putnika, carinske se olakšice ne odobravaju:
  - (a) za alkoholne proizvode;
  - (b) za duhan i proizvode od duhana;
  - (c) za komercijalna prijevozna sredstva;
  - (d) za proizvode koji se rabe prilikom obavljanja djelatnosti ili zanimanja, osim portabl instrumenata za primijenjenu umjetnost ili humanističke znanosti koji su bili potrebni za obavljanje djelatnosti ili zanimanja pokojnika;
  - (e) za zalihe sirovina i gotovih ili polugotovih proizvoda;
  - (f) za žive životinje i poljoprivredne proizvode koji premašuju količine potrebne za normalne obiteljske potrebe.
4. Carinska se olakšica odobrava isključivo za osobnu imovinu stavlenu za slobodan promet najkasnije godinu dana od dana kada je određena osoba stekla pravo na tu imovinu. Međutim, carinski organi mogu produljiti ovaj vremenski rok na temelju posebnih razloga.
5. Stavci od 1. do 4. ovoga članka također se primjenjuju i na osobnu imovinu koju nasljedstvom steknu osobe iz članka 4. točka (1) (c) ovoga zakona koje se bave neprofitnom djelatnošću i koje su registrirane u carinskom području BiH.

Članak 5.

Predmeti kućanstva za opremanje sekundarnog boravišta

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se predmeti kućanstva koje uvozi fizička osoba s uobičajenim mjestom boravka izvan BiH s ciljem opremanja sekundarnog mjesta boravka u carinskom području BiH.
2. Oslobađanje se ograničava na sljedeće predmete kućanstva koji su:
  - (a) osim u posebnim slučajevima i pod opravdanim okolnostima, rabljeni i pripadali dotičnoj osobi u razdoblju od najmanje šest mjeseci prije izvoza tih predmeta kućanstva;
  - (b) i po naravi i količini odgovaraju normalnom opremanju tog sekundarnog boravišta.
3. Oslobađanje se odobrava samo sljedećim osobama:
  - (a) koje imaju uobičajeno mjesto boravka izvan BiH neprekidno najmanje 12 mjeseci;
  - (b) koje su vlasnici sekundarnog boravišta ili su ga iznajmili na najmanje dvije godine; i
  - (c) koje se obvezuju da sekundarno boravište neće iznajmiti trećoj osobi dok one ili njihove obitelji budu odsutne.
4. Oslobađanje se može ograničiti na jednokratnu primjenu za jedno te isto sekundarno boravište.
5. Dozvola za oslobađanje može podlijegati polaganju jamstva kako bi se osiguralo plaćanje bilo kakvog carinskog duga koji bi mogao proizaći.
6. Iznajmljivanje ili prijenos sekundarnog boravišta na treću osobu prije isteka razdoblja od dvije godine od dana prihvatanja uvoza predmeta za kućanstvo povlači za sobom plaćanje odgovarajućeg iznosa dažbina, po stopi koja se primjenjuje u trenutku iznajmljivanja ili prijenosa a na temelju vrste robe i carinske vrijednosti prihvaćene ili procijenjene tog dana od strane carinskih organa. Oslobađanje se nastavlja primjenjivati ako se ti predmeti koriste za opremanje novog sekundarnog boravišta pod uvjetom da se poštuju odredbe stavka 3. točka (b) i (c) ovoga članka.
7. Bilo kakvo posuđivanje, davanje u zalog, iznajmljivanje ili prijenos, bilo uz naknadu ili besplatno, tih predmeta kućanstva trećoj osobi prije isteka razdoblja od dvije godine od dana odobravanja govlači za sobom plaćanje odgovarajućih dažbina pod istim uvjetima spomenutim u stavku 6 ovog članka. Ovo razdoblje može biti produljeno do 10 godina za predmete kućanstva s većom vrijednošću.

Članak 6.

Osnovna sredstva i druga oprema uvezena u svrhu prijenosa poslova iz treće zemlje u BiH

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se osnovna sredstva i druga oprema koja pripada poduzetništvima koja su definitivno prekinula svoju djelatnost u stranoj zemlji i premjestila se u carinsko područje BiH, kako bi tu nastavila obavljati sličnu djelatnost.

U slučajevima gdje je premješteno poduzeće poljoprivredno gazdinstvo, živa stoka koja mu pripada također se uvozi bez plaćanja dažbine.
2. U svrhe stavka 1. ovoga članka, "poduzeće" znači neovisnu ekonomsku jedinicu proizvodne ili uslužne djelatnosti.
3. Oslobađanje od plaćanja dažbine ograničava se na osnovna sredstva i drugu opremu koja je:
  - (a) rabljena u poduzetništvu najmanje 12 mjeseci do dana kada je ono prestalo poslovati u stranoj zemlji iz koje je prenijelo svoje djelatnosti;
  - (b) koja se namjerava rabiti u iste svrhe nakon prijenosa;

(c) koja odgovara karakteru i opsegu dotičnog poduzetništva.

4. Carinska se olakšica ne odobrava poduzetništvima čiji je premještaj u carinsko područje BiH uslijedio nakon ili u svrhu spajanja sa ili apsorpiranja od strane poduzetništva ustanovljenog u carinskom području BiH, osim u slučaju pokretanja nove djelatnosti u navedenom poduzetništvu.
5. Carinska se olakšica ne odobrava:
  - (a) za prijevozna sredstva koja po svom karakteru ne predstavljaju sredstva za proizvodnju ili uslužnu djelatnost;
  - (b) za namirnice svih vrsta namijenjene za prehranu ljudi ili životinja;
  - (c) za gorivo i zalihe sirovina, gotovih ili polugotovih proizvoda;
  - (d) za žive životinje koje su u posjedu trgovaca.
6. Carinska olakšica koja se odobrava prema odredbama ovoga članka odobrava se isključivo za osnovna sredstva i opremu koja se unosi u pogledu stavljanja u slobodan promet prije isteka roka od 12 mjeseci od dana kada poduzeće prestane sa svojom djelatnošću u stranoj zemlji iz koje dolazi.
7. Dok ne istekne rok od 12 mjeseci od dana kada je prihvaćena prijava za stavljanje u slobodan promet, osnovna sredstva i oprema koja je uvezena bez plaćanja dažbine ne smije se pozajmljivati, davati kao jamstvo, iznajmljivati ili ustupati, bilo uz naknadu ili besplatno, bez prethodne suglasnosti carinskih organa.
8. Svaka pozajmica, davanje u vidu jamstva, iznajmljivanje ili ustupanje prije isteka vremenskog roka navedenog u stavku 7. ovoga članka, povlači za sobom plaćanje odgovarajućih dažbina na određenu robu, po carinskoj stopi koja se primjenjivala na dan kada je izvršeno pozajmljivanje, davanje u vidu jamstva, iznajmljivanje ili ustupanje, a na temelju vrste robe i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od strane carinskih organa.
9. Stavci od 1. do 8. ovoga članka također se primjenjuju i na osnovna sredstva i opremu koja pripada osobama koje se bave slobodnom djelatnošću, te osobama iz članka 4. točka (1) (c) ovoga zakona koje se bave neprofitnom djelatnošću, a koje ove djelatnosti prebacuju iz strane zemlje u carinsko područje BiH.

Članak 7.

Proizvodi koje poljoprivrednici iz BiH dobiju na posjedima smještenim u stranoj zemlji

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se poljoprivredni, stočarski, pčelarski, hortikulturni i šumski proizvodi koje s imanja smještenih u zemlji koja graniči s carinskim područjem BiH dobiju poljoprivrednici koji svoje poduzeće imaju u navedenom carinskom području koje graniči sa stranom zemljom.
2. Kako bi imali koristi od odredbi stavka 1. ovoga članka, stočarski proizvodi moraju biti dobijeni od stoke koja potječe iz BiH, odnosno koja je stavljen u slobodan promet.
3. Oslobođanje se ograničava na proizvode koji nisu bili podvrgnuti bilo kakvom drugom tretmanu osim onog koji obično slijedi nakon žetve ili proizvodnje.
4. Oslobođanje se odobrava samo za one proizvode koje poljoprivrednici unose u carinsko područje BiH, odnosno koji se unesu u njihovo ime.
5. Stavci od 1. do 4. ovoga članka također se primjenjuju i na proizvode koje ribarenjem ili uzgojem ribe na jezerima ili vodenim tokovima koji se nalaze na granici između BiH i neke druge zemlje dobijaju ribari iz BiH, a isto tako

i na proizvode koje lovom na takvim jezerima ili vodenim tokovima dobijaju športisti iz BiH.

Članak 8.

Sjemen a, gnojivo i proizvodi za obradbu zemljišta koje uvoze poljoprivrednici u stranim zemljama za uporabu na posjedima koja graniče s tim zemljama

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se sjemen a, gnojiva, proizvodi za obradbu zemljišta i usjevi namijenjeni za uporabu na posjedu smještenom u carinskom području BiH koje se graniči sa stranom zemljom i koje obrađuju poljoprivrednici koje svoje glavno gazdinstvo imaju unutar navedene strane zemlje, a koje se graniči s carinskim područjem BiH.
2. Oslobođanje se ograničava na količine sjemen a, gnojiva i drugih proizvoda potrebnih za obradbu posjeda.
3. Oslobođanje se dozvoljava samo za sjemen a, gnojiva ili druge proizvode koji se izravno uvoze na carinsko područje BiH od strane poljoprivrednog proizvođača ili u njegovo ime.
4. Bosna i Hercegovina može uvjetovati ovo oslobođanje dobijanjem reciprocitetnog tretmana.

Članak 9.

Roba za žrtve nesreća

1. Roba uvezena od javnih organa u BiH ili dobrotvornih, odnosno humanitarnih organizacija odobrenih od mjerodavnih organa, oslobađa se od plaćanja dažbine kada je namijenjena:
  - (a) za besplatnu raspodjelu žrtvama nesreća koje su pogodile područje BiH;
  - (b) za stavljanje na besplatno raspolaganje žrtvama takvih nesreća dok ostaju u vlasništvu dotičnih organizacija.
2. Od plaćanja dažbine oslobađa se roba uvezena za slobodan promet od strane agencija za pružanje pomoći u nesreći s ciljem zadovoljavanja njihovih potreba za vrijeme dok obavljaju svoju djelatnost pod istim uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.
3. Oslobođanje se ne odobrava za materijale i opremu namijenjenu za obnovu područja pogođenih nezgodom.
4. Oslobođanje se odobrava samo organizacijama čiji računovodstveni postupci omogućavaju mjerodavnim organima nadgledanje njihovog poslovanja i koje pružaju sva jamstva koja se smatraju nužnim.
5. Organizacije koje uživaju olakšice ne mogu posuditi, iznajmiti ili ustupiti, uz naknadu ili besplatno, robu iz stavka 1. ovoga članka pod drukčijim uvjetima od onih predviđenih u ovom članku, bez dobijanja prethodnog odobrenja u svezi s tim od mjerodavnih organa. Ako se roba posudi, iznajmi ili ustupi organizaciji koja je i sama ovlaštena uporabljivati olakšicu, ona se nastavlja odobravati, pod uvjetom da je ta druga organizacija rabi u svrhe kojima se stječe pravo na takvu olakšicu. U ostalim slučajevima, posuđivanje, iznajmljivanje ili ustupanje podliježe prethodnom plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan posudbe, iznajmljivanja ili ustupanja, na temelju vrste robe i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od strane mjerodavnih organa.
6. Roba iz stavka 1. točka (b) ovoga članka, nakon što je žrtve nesreće prestanu rabiti, ne smije se posuđivati, iznajmljivati ili ustupati, uz naknadu ili besplatno, osim ako to ne odobri mjerodavni organ.
7. Ako se roba posudi, iznajmi ili ustupi organizaciji koja i sama ima pravo na olakšicu sukladno stavku 1. ovoga članka ili, ako to odgovara, olakšica se nastavlja odobravati pod uvjetom da je takve organizacije

primjenjuju u svrhe kojima se stječe pravo na takvu olakšicu. U ostalim slučajevima, posudba, iznajmljivanje ili ustupanje podliježe prethodnom plaćanju dažbine po stopi koja se primjenjivala na dan posudbe, iznajmljivanja ili ustupanja, na temelju vrste robe i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od strane carinskih organa.

Чланак 10.

Roba za dobrotvorne ili humanitarne organizacije

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se sljedeća uvezena roba u mjeri u kojoj to neće dovesti do zloporabe ili većih poremećaja u konkurenciji:
  - (a) osnovne potrepštine koje uvezu javne organizacije ili dobrotvorne organizacije, a koje mjerodavni organi ovlaste za njihovu raspodjelu u humanitarne svrhe;
  - (b) roba koju osoba ili organizacija registrirana u stranoj zemlji šalje besplatno, a bez ikakve komercijalne namjere pošiljatelja, javnim organizacijama ili drugim dobrotvornim ili humanitarnim organizacijama odobrenim od strane mjerodavnih organa za prikupljanje priloga na dobrotvornim manifestacijama u korist siromašnih osoba;
  - (c) oprema i uredski materijali koje osobe ili organizacije, registrirane izvan carinskog područja BiH, bez ikakve komercijalne namjere pošiljatelja besplatno šalju javnim organizacijama ili drugim dobrotvornim ili humanitarnim organizacijama odobrenim od strane mjerodavnih organa, a isključivo za zadovoljenje operativnih potreba ili za ostvarivanje njihovih dobrotvornih ili humanitarnih ciljeva.
2. U smislu stavka 1. točka (a) ovoga članka, "osnovne potrepštine" znače robu koja je potrebna za zadovoljenje neposrednih potreba ljudi, npr. hrana, lijekovi, odjeća i posteljina.
3. Nikakva se carinska olakšica ne odobrava:
  - (a) za alkoholne proizvode;
  - (b) za duhan i duhanske proizvode;
  - (c) za kavu;
  - (d) za motorna vozila osim ambulantskih kola i specijalnih vozila za prijevoz invalidnih osoba.
4. Carinska se olakšica odobrava samo organizacijama čije računovodstvene procedure omogućuju mjerodavnim organima nadgledanje njihovoga poslovanja, odnosno koje nude sva jamstva koje se smatraju nužnim.
5. Organizacije koje uživaju olakšice ne smiju posuđivati, iznajmljivati ili ustupati, uz naknadu ili besplatno, robu i opremu preciziranu u stavku 1. u druge svrhe od onih koje su precizirane u stavku 1. točka (a) i (b) ovoga članka bez prethodne suglasnosti carinskih organa.
6. Ako se roba i oprema pozajmljuje, izdaje ili ustupa organizaciji koja i sama ima pravo na carinsku olakšicu sukladno stavku 1. ovoga članka, carinska se olakšica i dalje odobrava pod uvjetom da takva organizacija rabi robu u one svrhe za koje se daje pravo na takvu olakšicu.
7. U drugim slučajevima, pozajmljivanje, iznajmljivanje ili ustupanje podliježe prethodnom plaćanju dažbine, po carinskoj stopi koja se primjenjivala na dan pozajmljivanja, iznajmljivanja ili ustupanja, a na temelju vrste robe ili opreme i carinske vrijednosti ustanovljene ili prihvaćene tog dana od strane carinskih organa.
8. Organizacije navedene u stavku 1. ovoga članka, koje prestanu ispunjavati uvjete po kojima imaju pravo na carinsku olakšicu, ili koje namjeravaju rabi robu i opremu primljenu bez plaćanja dažbine u druge svrhe od

onih koje su precizirane tim stavom, moraju o tome izvijestiti mjerodavne organe.

9. Roba i oprema koja ostane u vlasništvu organizacija koje prestanu ispunjavati uvjete po kojima imaju pravo na carinsku olakšicu podliježu plaćanju odgovarajućih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan prestanka ispunjavanja ovih uvjeta a na temelju vrste robe i opreme, odnosno carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene toga dana od strane carinskih organa.
10. Roba i oprema koju organizacije koje uživaju carinsku olakšicu rabe u druge svrhe od onih preciziranih u stavku 1. ovoga članka podliježu plaćanju odgovarajućih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan prestanka ispunjavanja ovih uvjeta, a na temelju vrste robe i opreme, odnosno carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene toga dana od strane carinskih organa.

Чланак 11.

Roba namijenjena za potrebe slijepih osoba

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se predmeti koji su posebno dizajnirani za obrazovno, znanstveno ili kulturno usavršavanje slijepih osoba, a koji su navedeni u listi koju usvaja Upravni odbor.
2. Od plaćanja dažbine oslobađaju se predmeti koji su posebno dizajnirani za obrazovno, znanstveno ili kulturno usavršavanje slijepih osoba, koji su navedeni u listi koju sačinjava Upravni odbor, pod uvjetom da ih uvoze:
  - (a) slijepe osobe za svoju osobnu uporabu;
  - (b) institucije ili organizacije koje skrbe za obrazovanje ili pružanje pomoći slijepim osobama, a koje su odobrene od mjerodavnih organa u BiH u svrhu ulaska ovih artikala bez plaćanja dažbine.
3. Olakšica iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se na rezervne dijelove, komponente ili pribor koji su konkretno namijenjeni za dotične artikle, kao i na alat koji se rabi za održavanje, provjeravanje, kalibraciju ili popravku navedenih artikala, pod uvjetom da se takvi rezervni dijelovi, komponente, pribor ili alat uvoze istodobno kada i navedeni artikli ili, ako se uvoze naknadno, da se može utvrditi da su namijenjeni za artikle koji su bili prethodno uvezeni bez plaćanja dažbine, odnosno koji bi imali pravo na oslobađanje u vrijeme kada je oslobađanje zatraženo za konkretne dotične rezervne dijelove, komponente ili pribor i alat.

Чланак 12.

Roba namijenjena za potrebe drugih hendikepiranih osoba

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se predmeti koji su posebno dizajnirani za obrazovanje, upošljavanje ili društveno napredovanje fizički ili mentalno hendikepiranih osoba, pod uvjetom da ih uvoze:
  - (a) hendikepirane osobe za svoju osobnu uporabu;
  - (b) institucije ili organizacije koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili pružanjem pomoći hendikepiranim osobama, a koje imaju odobrenje mjerodavnih organa da uvezu takve artikle bez plaćanja dažbine.
2. Predmeti iz stavka 1. ovoga članka oslobađaju se od plaćanja dažbine pod uvjetom da se ne proizvode u BiH.
3. Oslobađanje iz stavka 1. ovog članka primjenjuje se na rezervne dijelove, komponente ili pribor koji su konkretno namijenjeni za dotične artikle, kao i na alat koji se rabi za održavanje, provjeravanje, kalibraciju ili popravku navedenih artikala, pod uvjetom da se takvi rezervni dijelovi, komponente, pribor ili alat uvoze istodobno kad i navedeni artikli ili, ako se uvoze naknadno, da se može utvrditi da su namijenjeni za artikle koji su bili prethodno uvezeni bez plaćanja dažbine, odnosno koji bi imali pravo

na oslobađanje u vrijeme kada je oslobađanje zatraženo za konkretne dotične rezervne dijelove, komponente ili pribor i alat.

Članak 13.

Osobni automobili koje uvoze invalidne osobe

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se invalidne osobe na osobni automobil koji uvezu iz inozemstva jednom u razdoblju od pet godina, a koji će rabiti kao ortopedno ili drugo pomagalo.
2. U smislu stavka 1. ovoga članka, sljedeće osobe smatraju se invalidnim osobama koje mogu ostvariti pravo na oslobađanje od plaćanja dažbine pri uvozu osobnog automobila kao ortopednog ili drugog pomagala:
  - (a) ratni vojni invalidi, ako je rješenjem mjerodavnog povjerenstva za utvrđivanje stupnja invalidnosti prema propisima o invalidskom osiguranju utvrđeno tjelesno oštećenje od najmanje 70%, kao i za utvrđeni stupanj invalidnosti od 50% i više, ako se radi o amputacijama i težim oštećenjima ekstremiteta koja uvjetuju uporabu vozila prilagođenih invalidnim osobama;
  - (b) ostale invalidne osobe, ako je rješenjem mjerodavnog povjerenstva za utvrđivanje stupnja invalidnosti prema propisima o invalidskom osiguranju utvrđeno tjelesno oštećenje od najmanje 80%, posebno organa za kretanje (donji ekstremiteti, karlica, kralježnica) kao i drugih organa koji dovode do deformacije funkcije donjih ekstremiteta; potpuni gubitak ili oštećenje vida; teži oblik retardiranosti ili paralize.
3. Invalidna osoba može uvesti osobni automobil do vrijednosti od 30.000 KM, odnosno osobni automobil posebno prilagođen za prijevoz invalidnih osoba, bez ograničenja vrijednosti.

Članak 14.

Predmeti neznatne vrijednosti koji se povremeno primaju u pismima i poštanskim paketima

1. Državljeni BiH i strani državljani oslobađaju se plaćanja dažbine za predmete neznatne vrijednosti koje prime iz inozemstva u pismima i poštanskim paketima, u vrijednosti do 50 KM.
2. Oslobađanje se ne primenjuje :
  - (a) na alkoholne proizvode;
  - (b) na parfeme i toaletne vode;
  - (c) na duhan i duhanske preradevine.
3. Uobičajeno primanje paketa, u smislu ovoga stavka, podrazumijeva primanje paketa iz inozemstva jedanom u tjeku tjedna.

Članak 15.

Razna dokumenta i predmeti

Sljedeća dokumenta i predmeti oslobađaju se od plaćanja dažbine:

- (a) dokumenta koja se besplatno šalju javnim službama u BiH i entitetima;
- (b) publikacije stranih vlada i publikacije zvaničnih međunarodnih organa namijenjene za besplatnu raspodjelu;
- (c) glasački listići za izbore u organizaciji organa u trećim zemljama;
- (d) predmeti koji se kao dokazi ili u slične svrhe podnose sudovima ili drugim zvaničnim institucijama u BiH i entitetima;
- (e) primjerci potpisa i cirkularna pisma koja se dostavljaju kao dio uobičajene razmjene informacija između javnih službi ili bankarskih institucija;

- (f) službeni tiskani materijali koje prima Centralna banka BiH i agencije za bankarstvo u entitetima;
- (g) izvješća, izjave, note, prospekti, obrasci zahtjeva i ostala dokumenta sačinjena od poduzetništva ustanovljenih u trećoj zemlji i dostavljena vlasnicima ili upisnicima vrijednosnih papira koje izdaju ta poduzetništva;
- (h) snimljeni materijali (bušene kartice, tonski zapisi, mikrofilmovi, itd.) za prijenos informacija koje se besplatno šalju određenom primatelju, u mjeri u kojoj uvoz bez plaćanja dažbine ne dovodi do zlorabe ili većih poremećaja konkurencije;
- (i) spisi, arhive, tiskani obrasci i druga dokumenta koja se rabe na međunarodnim sastancima, konferencijama ili kongresima, te izvješća o takvim skupovima;
- (j) planovi, tehnički crteži, nacrti, opisi i druga slična dokumenta uvezena s ciljem dobijanja ili ispunjavanja narudžbi u trećim zemljama ili sudjelovanja na takmičenju koje se održava na carinskom području BiH;
- (k) dokumenta koja se rabe prilikom ispitivanja koja institucije iz trećih zemalja obavljaju u carinskom području BiH;
- (l) tiskani obrasci koji se rabe kao zvanična dokumenta u međunarodnom prometu vozila ili roba prema međunarodnim konvencijama;
- (m) tiskani obrasci, naljepnice, karte i slična dokumenta koje prijevozna ili hotelijerska poduzetništva u trećoj zemlji dostavljaju putničkim agencijama u carinskom području BiH;
- (n) rabljeni tiskani obrasci i karte, otpremnice, konosmani, tovarni listovi i druga komercijalna ili uredska dokumenta;
- (o) zvanični tiskani obrasci iz treće zemlje ili od međunarodnih organa i tiskani materijali koji su sukladni međunarodnim standardima, a koje udruge trećih zemalja dostavljaju za raspodjelu odgovarajućim udrugama smještenim u carinskom području BiH;
- (p) fotografije, slajdovi i stereotipne podloge za fotografije, s tekstom ili bez teksta, koje se dostavljaju novinskim agencijama ili izdavačima novina ili časopisa.

Članak 16.

Roba koja se uvozi u trgovačko-promidžbene svrhe

Uzorci robe zanemarljive vrijednosti

1. Od plaćanja se dažbine oslobađaju uzorci robe koji su zanemarljive vrijednosti, a koji se mogu rabiti samo za narudžbu one vrste robe koju predstavljaju s ciljem njihova uvoza u carinsko područje BiH.
2. Mjerodavni carinski organ može zahtijevati da određeni proizvodi, da bi imali carinsku olakšicu iz stavka 1. ovoga članka, moraju biti učinjeni trajno neuporabljivim tako što će se pocijepati, perforirati ili jasno i neizbrisivo označiti, ili nekim drugim procesom, pod uvjetom da takav postupak ne uništi njihov karakter uzorka.

Tiskani i reklamni materijal

3. Od plaćanja dažbine oslobađa se tiskani i reklamni materijali kao što su katalogi, cjenovnici, upute za uporabu ili brošure, pod uvjetom da se odnose:
  - (a) na robu namijenjenu prodaji ili iznajmljivanju; ili
  - (b) prijevoz, komercijalno osiguranje ili bankarske usluge koje pruža pravna osoba ustanovljena izvan carinskog područja BiH.

4. Carinska olakšica iz stavka 3. ovoga članka ograničena na tiskani i reklamni materijal koji ispunjava sljedeće uvjete:
- na tiskanom materijalu mora jasno biti naznačeno ime poduzetništva koje proizvodi, prodaje ili iznajmljuje robu ili koje pruža usluge na koje se taj materijal odnosi;
  - svaka pošiljka ne smije sadržavati više od jednog dokumenta ili jednog preslika svakog dokumenta ako je sačinjena od nekoliko dokumenata. Pošiljke koje se sastoje od više preslika istog dokumenta mogu biti oslobođene od plaćanja dažbine pod uvjetom da njihova ukupna brutotežina ne premašuje jedan kilogram;
  - tiskani materijali ne smiju biti predmetom zbirnih pošiljki od istog pošiljatelja istom primatelju;
  - artikli za reklamne svrhe koji su bez stvarne komercijalne vrijednosti, a koji opskrbljivači besplatno dostavljaju svojim kupcima i koji se, osim njihove reklamne funkcije, ne mogu rabiti u druge svrhe.
- Proizvodi koji se upotrebljavaju ili konzumiraju na trgovačkim sajmovima ili sličnim manifestacijama**
5. Sljedeći se predmeti oslobađaju plaćanja dažbine:
- mali reprezentativni uzorci robe koja je proizvedena izvan BiH, a koji su namijenjeni za trgovačke sajmove ili slične manifestacije;
  - roba koja je uvezena isključivo za demonstraciju mašina i aparata koji su proizvedeni izvan carinskoga područja BiH i izloženi na trgovačkom sajmu ili sličnoj manifestaciji;
  - različiti materijali male vrijednosti poput boja, lakova, tapeta, itd. koji se rabe prilikom podizanja, opremanja i dekoracije privremenih štandova za predstavnike stranih zemalja na trgovačkom sajmu ili sličnim manifestacijama, a koji se uporabom uništavaju;
  - tiskani materijal, katalogi, prospekti, cjenovnici, reklamni posteri, kalendari, bilo da su ilustrirani ili ne, neukvirene fotografije i drugi proizvodi koji se daju besplatno kako bi se reklamirala roba koja je proizvedena izvan carinskoga područja BiH i izložena na trgovačkom sajmu ili sličnoj manifestaciji.
6. U smislu stavka 5. ovoga članka, "trgovački sajam ili slična manifestacija" znači:
- izložbe, sajmovi, predstave i slične manifestacije u svezi s trgovinom, industrijom, poljoprivredom ili zanatstvom;
  - izložbe ili manifestacije koje se održavaju uglavnom u dobrotvorne svrhe;
  - izložbe i manifestacije koje se održavaju uglavnom u znanstvene, tehničke, zanatske, umjetničke, obrazovne ili kulturne svrhe, športske svrhe, vjerske svrhe ili radi obavljanja vjerske službe, sindikalnih aktivnosti ili turizma, odnosno radi promidžbe međunarodnog razumijevanja;
  - sastanci predstavnika međunarodnih organizacija ili kolektivnih tijela;
  - službene ili komemorativne ceremonije ili okupljanja;
- ali ne i izložbe postavljene u privatne svrhe u komercijalnim trgovinama ili prostorijama radi prodaje robe iz stranih zemalja.
7. Carinska olakšica navedena u stavku 5. ovoga članka ograničava se na uzorke koji su:
- uvezeni bez plaćanja dažbine jer potječu iz trećih zemalja ili su dobijeni na izložbama od robe uvezene u rasutom stanju iz tih zemalja;
  - ekskluzivno podijeljeni posjetiteljima na izložbi besplatno za uporabu ili konzumiranje osobama kojima su ponuđeni;
  - prepoznatljivi kao reklamni uzorci niske jedinične vrijednosti;
  - koji se mogu lako prodati i tamo gdje je to prikladno, upakuju na takav način da je količina određenog proizvoda manja od najmanje količine istog proizvoda koja se stvarno prodaje na tržištu;
  - u slučaju prehrambenih proizvoda i pića koja nisu upakirana na način spomenut u točki (d), to su uzorci koji se konzumiraju na licu mjesta za vrijeme samog održavanja izložbe;
  - koji, u svojoj ukupnoj vrijednosti i količini, odgovaraju karakteru izložbe, broju posjetitelja i opsegu sudjelovanja određenog izlagača.
8. Carinska olakšica navedena u stavku 7. točka (b) ovoga članka ograničava se na robu koja je:
- konzumirana ili uništena na izložbama; i
  - koja, po svojoj ukupnoj vrijednosti i količini, odgovara svrsi i karakteru izložbe, broju posjetitelja i opsegu sudjelovanja određenog izlagača.
9. Carinska olakšica navedena u stavku 8. točka (a) i (b) ovoga članka ne odobrava se:
- za alkoholne proizvode;
  - za duhan i proizvode od duhana;
  - za goriva, bilo čvrsta, tečna ili plinovita.
- Članak 17.
- Pošiljke koje se šalju organizacijama i koje štite autorska prava ili prava industrijskog i komercijalnog patenta**
- Od plaćanja dažbine oslobađaju se trgovački znaci, modeli ili dizajni i njihovi prateći dokumenti, kao i prijave za priznanje патената, izuma i slično, koji se podnose organima mjerodavnim za bavljenje zaštitom autorskih prava ili prava na industrijske ili komercijalne patente.
- Članak 18.
- Roba koja se uvozi u svrhu pretraga analize ili testiranja**
- Od plaćanja dažbine oslobađa se roba koja treba biti podvrgnuta pretragama, analizi, ili testovima kako bi se utvrdio sastav, kvaliteta i druge tehničke karakteristike u svrhu informiranja ili industrijskog ili komercijalnog istraživanja.
  - Oslobađanje se odobrava samo pod uvjetom da se robe za pretragu, analizu ili test kompletno iskoriste, ili unište u tijeku pretraga, analize ili testiranja.
  - Robe koje se upotrebljavaju u pretragama, analizi ili testovima koje same po sebi predstavljaju trgovačke promidžbene svrhe, ne mogu biti oslobođene od dažbina.
  - Oslobađanje se odobrava samo u odnosu na količinu roba koje su striktno nužne u svrhu u koju se uvoze i te količine određuje za svaki pojedini slučaj mjerodavni organ.
  - Oslobađanje iz stavka 1. ovog članka odnosi se na robe koje nisu u cijelosti iskorištene ili uništene tijekom pretraga, analiza ili testova, pod uvjetom da se preostali proizvodi u dogovoru i pod nadzorom mjerodavnih organa:
    - u cijelosti unište ili po završetku pretraga, analiza ili testova pretvore u trgovački bezvrijednu robu;

- (b) ustupaju entitetima ili Brčko Distriktu bez ikakvih troškova, kada je to moguće prema domaćim zakonima;
- (c) u propisno obrazloženim okolnostima izvezu izvan carinskoga područja BiH.
6. U svrhu stavka 5. ovoga članka "preostali proizvodi" znače proizvode koji su proizašli iz pretraga analiza ili testova ili proizvode koji nisu stvarno rabljeni.
7. Kada se primjenjuje stavak 5. ovoga članka proizvodi koji preostanu na kraju pretraga, analiza ili testova iz stavka 1. ovoga članka postaju predmetom odgovarajućih uvoznih dažbina po carinskoj stopi koja se primjenjuje na dan okončanja pretraga, analiza ili testova, a na temelju vrste robe i carinske vrijednosti koju mjerodavni carinski organ utvrdi ili prihvati na taj dan. Međutim, zainteresirana stranka može, u dogovoru i pod nadzorom mjerodavnih carinskih organa, pretvoriti preostali proizvod u otpad, u kom se slučaju na taj otpad primjenjuju uvozne dažbine u vrijeme pretvaranja.
8. Carinski organi određuju rok u kojemu se pretrage, analize ili testovi moraju izvršiti i administrativne radnje i postupaci završiti kako bi se osigurala uporaba robe u namijenjene svrhe.

Članak 19.

Počasna odličja, nagrade i darovi

Od plaćanja dažbine oslobađaju se počasna odličja, nagrade, darovi, pehari, medalje i slični predmeti dodijeljeni u okviru međunarodnih događaja i međunarodnih odnosa, i to:

- sva počasna odličja koja strana vlada u trećoj zemlji dodijeli određenoj osobi; ili
- svi pehari, medalje ili slični predmeti koji su u osnovi simboličnog karaktera, a koji se određenoj osobi dodjeljuju u trećoj zemlji kao nagrada za aktivnosti te osobe na polju umjetnosti, znanosti, športa ili javne službe ili kao priznanje za zasluge ostvarene na određenoj manifestaciji.

Članak 20.

Obrazovni, znanstveni i kulturološki materijali, znanstveni instrumenti i aparati

- Od plaćanja dažbine oslobađaju se obrazovni, znanstveni i kulturološki materijali navedeni u listi koju usvaja Upravni odbor bez obzira tko je primatelj i kakva može biti namjena takvih materijala.
- Od plaćanja dažbine oslobađaju se obrazovni, znanstveni i kulturološki materijali navedeni u listi koju usvaja Upravni odbor pod uvjetom da su namijenjeni:
  - javnim obrazovnim, znanstvenim ili kulturološkim ustanovama ili organizacijama;
  - za ustanove ili organizacije koje su navedene u gore navedenoj listi, pod uvjetom da su mjerodavni organi u BiH odobrili primitak takvih proizvoda bez plaćanja dažbine.
- Naučni instrumenti i aparati koji nisu uvršteni u stavak 2. ovoga članka uvoze se bez plaćanja uvoznih dažbina kada se uvoze isključivo u nekomercijalne svrhe.
- Olakšica iz stavka 3. ovoga članka ograničava se na sljedeće znanstvene instrumente i aparate:
  - koji su namijenjeni:
    - javnim ustanovama koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili znanstvenim istraživanjem i onim dijelovima javnih ustanova koji se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili znanstvenim istraživanjem;
    - privatnim ustanovama koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili znanstvenim

istraživanjem, a kojima su mjerodavni organi u BiH odobrili da uvezu takve proizvode bez plaćanja dažbine; i

- u mjeri u kojoj se ti instrumenti ili aparati ekvivalentne znanstvene vrijednosti ne proizvode u BiH.
5. Olakšica se također primjenjuje i:
- na rezervne dijelove, komponente ili pribor koji su posebno podesni za znanstvene instrumente ili aparate, pod uvjetom da su ti rezervni dijelovi, komponente ili pribor uvezeni u isto vrijeme kad i takvi instrumenti i aparati, ili ako su naknadno uvezeni, da se mogu identificirati kao takvi koji su namijenjeni za instrumente ili aparate:
    - koji su bili prethodno uvezeni bez plaćanja dažbine, pod uvjetom da su takvi instrumenti i aparati još uvijek znanstvenog karaktera u trenutku kada se zatraži olakšica za određene rezervne dijelove, komponente ili pribor;
    - koji bi imali pravo na olakšicu u trenutku kada se ta olakšica zatraži za posebne rezervne dijelove, komponente ili pribor.
  - na alate koji se rabe za održavanje, provjeru, kalibraciju ili popravku znanstvenih instrumenata ili aparata, pod uvjetom da su:
    - ti alati uvezeni u isto vrijeme kad i takvi instrumenti i aparati ili, ako su uvezeni naknadno, da se mogu identificirati kao takvi koji su namijenjeni za posebne instrumente i aparate;
    - su bili prethodno uvezeni bez plaćanja dažbine, pod uvjetom da su takvi instrumenti i aparati još uvijek znanstvenog karaktera u vrijeme kada se zatraži olakšica za alate; ili
    - bi imali pravo na olakšicu u trenutku kada se ta olakšica zatraži za alate; i da se
    - ekvivalentni alati ne proizvode u BiH.
6. Odobranje olakšica za znanstvene instrumente ili aparate i alate, koje pravna osoba registrirana izvan BiH šalje kao dar ustanovama iz stavka 4. točka (a) ovoga članka, ne podliježu uvjetima predviđenim u stavku 4. točka (b) i 5. točka (b) ovoga članka. Međutim, mora se utvrditi da poklanjanje dotičnih znanstvenih instrumenata ili aparata nije potaknuto bilo kakvim komercijalnim razlozima donatora.
7. Predmeti iz stavka 2. ovoga članka i znanstveni instrumenti ili aparati koji su uvezeni bez plaćanja dažbine sukladno uvjetima predviđenim u st. od 2. do 6. ovoga članka ne smiju se posuđivati, iznajmljivati ni ustupati, uz naknadu ili besplatno, bez prethodnog izvješćivanja mjerodavnih carinskih organa.
- Ako se neki artikal pozajmi, iznajmi ili ustupi poduzetništvu ili organizaciji koja ima pravo na olakšice sukladno stavku 1. ili 4. točka (a) ovoga članka, olakšica se nastavlja davati pod uvjetom da poduzeće ili organizacija rabi artikal, instrument ili aparat u svrhe kojima se steže pravo na takvu olakšicu.
- U drugim slučajevima, posuđivanje, iznajmljivanje ili ustupanje podliježe prethodnom plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan posuđivanja, iznajmljivanja ili ustupanja na temelju vrste robe i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od strane mjerodavnih carinskih organa.
8. Poduzeće ili organizacije iz st. 1. i 2. ovoga članka, koje prestanu ispunjavati uvjete za stjecanje prava na olakšicu, odnosno koje predlažu uporabu artikala uvezenih bez plaćanja dažbine u druge svrhe od onih koje su predviđene

tim stavicima, o tome izvješćuju mjerodavne carinske organe.

Artikli koji ostanu u posjedu poduzeća ili organizacija koje prestanu ispunjavati uvjete za stjecanje prava na olakšicu, podliježu plaćanju odgovarajućih uvoznih dažbina po stopi koja se primjenjivala na dan kada su se ti uvjeti prestali ispunjavati, a na temelju vrste artikla i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od mjerodavnih carinskih organa.

Artikli koje poduzeće ili organizacije koje uživaju olakšicu rabe u druge svrhe osim onih koje su predviđene u st. 1. i 2. ovoga članka podliježu plaćanju određenih uvoznih dažbina obračunatih na način koji se primjenjivao na dan kada su stavljeni u drugu uporabu, a na temelju vrste artikla i carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od mjerodavnih carinskih organa.

9. Stavci 6., 7. i 8. ovoga članka primjenjuju se, *mutatis mutandis*, i na proizvode iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 21.

Laboratorijske životinje i biološke i kemijske materije namijenjene istraživanju

1. Od plaćanja dažbine oslobađaju se životinje koje su posebno pripremljene za laboratorijsku uporabu, te biološke ili kemijske materije za koje ne postoji ekvivalentna proizvodnja na carinskom području BiH i koje se uvoze isključivo u nekomercijalne svrhe.
2. Olakšica iz stavka 1. ovoga članka ograničava se na životinje i biološke i kemijske materije koje su namijenjene :
  - (a) za javne ustanove koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili znanstvenim istraživanjem, kao i one dijelove javnih ustanova koji se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili znanstvenim istraživanjem; ili
  - (b) za privatne ustanove koje se kao osnovnom djelatnošću bave obrazovanjem ili znanstvenim istraživanjem, a koje su mjerodavni organi ovlastili da primaju takvu robu bez plaćanja dažbine.

Članak 22.

Terapeutske supstance ljudskog podrijetla i reagensi za određivanje krvnih grupa i tipova tkiva

1. Od plaćanja se dažbine oslobađaju terapeutske supstance ljudskoga podrijetla, reagensi za određivanje krvnih grupa i reagensi za određivanje tipova tkiva.
2. U svrhe stavka 1. ovoga članka:
  - (a) "terapeutske supstance ljudskoga podrijetla" znače ljudsku krv i njezine derivate (cjelokupna ljudska krv, osušena ljudska plazma, ljudski albumin i fiksni rastvori ljudskog plazmičkog proteina, ljudski imunoglobulin i ljudski fibrinogen);
  - (b) "reagensi za određivanje krvnih grupa" znače sve reagense bilo ljudskog, životinjskog, biljnog ili nekog drugog podrijetla za određivanje tipova krvnih grupa i za otkrivanje inkompatibilnosti krvi;
  - (c) "reagensi za određivanje tipova tkiva" znače sve reagense bilo ljudskog, životinjskog, biljnog ili nekog drugog podrijetla za određivanje tipova ljudskog tkiva.
3. Olakšica se ograničava na proizvode koji su:
  - (a) namijenjeni institucijama ili laboratorijama odobrenim od mjerodavnih organa za uporabu isključivo u nekomercijalne medicinske ili znanstvene svrhe;

- (b) popraćeni potvrdom o podudarnosti koju izdaje odgovarajući mjerodavni organ u trećoj zemlji polaska;
- (c) smješteni u kontejnerima s posebnom oznakom koja ih identificira.

4. Olakšicom se obuhvaća i poseban materijal za pakovanje koji je od bitne važnosti za prijevoz terapeutskih supstanci ljudskoga podrijetla i reagenasa za određivanje krvnih grupa ili tipova tkiva, kao i svi rastvori i pribor koji je potreban za njihovu uporabu, a koji mogu biti uključeni u pošiljku.

Članak 23.

Farmaceutski proizvodi koji se rabe na međunarodnim športskim manifestacijama

Od plaćanja dažbine oslobađaju se farmaceutski proizvodi za ljudsku ili veterinarsku medicinsku uporabu koji pripadaju osobama ili životinjama koje stižu iz trećih zemalja kako bi sudjelovali na međunarodnim športskim manifestacijama organiziranim u BiH u granicama nužnim kako bi se ispunili njihovi zahtjevi u tijeku cjelokupnog razdoblja njihova boravka.

Članak 24.

Lijekovi za osobnu uporabu

1. Državljeni BiH i strani državljani oslobađaju se od plaćanja dažbine za lijekove za osobnu uporabu koje donose sa sobom ili primaju u pošiljkama iz inozemstva.
2. Radi primjene olakšice potrebno je prezentirati ljekarski recept.

Članak 25.

Roba koja se uvozi povodom vjenčanja

1. Od plaćanja dažbine oslobađa se djevojačka sprema i predmeti kućanstva (novi ili rabljeni) koji pripadaju osobi koja svoje uobičajeno mjesto boravka premješta iz strane zemlje u BiH u povodu vjenčanja, kao i darovi koje tim povodom daju osobe iz inozemstva, s tim da vrijednost svakog dara ne prelazi 2.000 KM.
2. Olakšica se odobrava samo sljedećim osobama:
  - (a) čije je uobičajeno mjesto boravka bilo izvan carinskoga područja BiH u neprekidnom razdoblju od najmanje 12 mjeseci.
  - (b) koje pruže dokaz o svom vjenčanju.
3. Olakšica se ne odobrava za alkoholne proizvode, duhan i proizvode od duhana.
4. Olakšica se odobrava samo u pogledu robe koja je stavljena za slobodan promet:
  - (a) ne ranije od dva mjeseca od dana određenog za vjenčanje (u ovom slučaju olakšica se uvjetuje podnošenjem odgovarajućeg jamstva, čiji oblik i iznos određuju carinski organi); i
  - (b) ne kasnije od četiri mjeseca od dana vjenčanja.
5. Roba se može staviti u slobodan promet u nekoliko odvojenih pošiljki.
6. Dok ne istekne razdoblje od 12 mjeseci od dana kada je prihvaćeno njezino stavljanje u slobodan promet, roba koja je uvezena bez plaćanja dažbine u povodu vjenčanja ne smije se posuđivati, iznajmljivati ili ustupati, uz naknadu ili besplatno, bez dobijanja prethodne suglasnosti mjerodavnih carinskih organa.
7. Svako posuđivanje, davanje u vidu jamstva, iznajmljivanje ili ustupanje prije isteka roka navedenog u stavku 6. ovog članka povlači za sobom plaćanje odgovarajuće dažbine na dotičnu robu po stopi koja se primjenjuje na temelju vrste robe ili carinske vrijednosti utvrđene ili prihvaćene tog dana od mjerodavnog carinskog organa.

Članak 26. Školski materijal

1. Oslobođeni su od plaćanja dažbine školska oprema, školski materijal i drugi predmeti kućanstva koji predstavljaju uobičajene predmete namještaja za učeničku sobu, a koji pripadaju učenicima ili studentima koji dolaze boraviti u carinskom područje BiH u svrhu njihovog školovanja u tom području i koji su namijenjeni za njihovu osobnu uporabu za vrijeme njihova školovanja.
2. U svrhu stavka 1. ovoga članka:
  - (a) "učenik ili student" znači svaku osobu koja je upisana u školsku ustanovu na području BiH kako bi redovito pohađala nastavu koja se u njoj nudi;
  - (b) "oprema" znači donje rublje ili posteljину, kao i odjeću, novu ili ne, uključujući i obuću;
  - (c) "školski materijal" znači predmete i instrumente (uključujući kalkulatorе i tipkarske mašine) koje učenici ili studenti obično rabe u svrhu njihovih studija.
3. Oslobođanje se odobrava najmanje jednom tijekom školske godine.

Članak 27.

Kovčezi sa tijelima i urne s pepelom preminulih osoba i ukrasni predmeti koji ih prate

Od plaćanja dažbine oslobađaju se kovčezi s tijelima i urne s pepelom preminulih osoba, te cvijeće, pogrebni vijenci i drugi ukrasni predmeti koji ih obično prate, kao i cvijeće, vijenci i drugi ukrasni predmeti koje unose osobe iz inozemstva za pogreb u BiH, a da se pritom ne radi o komercijalnom unosu.

Članak 28.

Međunarodne konvencije i ugovori

Ništa što je navedeno u ovom zakonu ne sprečava odobravanje:

- 1) carinskih olakšica sukladno Bečkoj konvenciji o diplomatskim odnosima od 18. travnja 1961.; Bečkoj konvenciji o konzularnim odnosima od 24. travnja 1963. ili drugim konzularnim konvencijama, odnosno Njujorškoj konvenciji od 16. prosinca 1969. o specijalnim misijama;
- 2) carinskih olakšica po uobičajenim privilegijama dogovorenim međunarodnim sporazumima ili sporazumima o sjedištima ustanova čiji je potpisnik ili neka strana zemlja ili međunarodna organizacija, uključujući i carinsku olakšicu koja se odobrava povodom održavanja međunarodnih sastanaka;
- 3) carinskih olakšica po uobičajenim privilegijama i imunitetima dogovorenim u kontekstu međunarodnih sporazuma koje je BiH zaključila, a kojima se

uspоставljaju kulturni ili znanstveni instituti ili organizacije po međunarodnom zakonu;

- 4) carinskih olakšica prema uobičajenim privilegijama i imunitetima dogovorenim u kontekstu sporazuma o kulturnoj, znanstvenoj ili tehničkoj suradnji zaključenim sa stranim zemljama;
- 5) posebnih carinskih olakšica uvedenih prema sporazumima koje je BiH zaključila s trećim zemljama, a kojima se preciziraju zajedničke mjere za zaštitu osoba ili okolice;
- 6) posebnih carinskih olakšica uvedenih prema sporazumima zaključenim sa susjednim trećim zemljama, a koje se opravdavaju karakterom trgovine u pograničnoj zoni s tim zemljama;
- 7) carinskih olakšica u kontekstu sporazuma u koje se ušlo na temelju reciprociteta sa stranim zemljama koje su potpisnice Konvencije o međunarodnom civilnom zračnom prometu (Chicago 1944.) u svrhu primjene Preporučenih postupaka 4.42 i 4.44 iz Aneksa 9. te Konvencije (osmo izdanje, srpanj 1980.).

Članak 29.

1. Roba stavljena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja dažbine na temelju čl. 5. i 13. ovoga priloga ne smije se prodavati, posuđivati, davati drugom na upotrebu, davati u vidu jamstva, iznajmljivati ili prenositi kao osiguranje za druge obveze bez prethodnoga izvješćivanja mjerodavnih carinskih organa i plaćanja dažbine do isteka roka i to roka od 12 mjeseci od dana stavljanja u slobodan promet za robu iz članka 5. ovoga priloga, a 36 mjeseci od dana stavljanja u slobodan promet za robu iz članka 13. ovoga priloga.
2. Roba stavljena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja dažbine, a koja je navedena u čl. 11. i 12. ovoga priloga, ne smije se posuđivati, iznajmljivati ili ustupati, uz naknadu ili besplatno, bez prethodnog izvješćivanja carinskih organa o tome.
3. Ako se roba stavljena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja dažbine iz čl. 11. i 12. ovoga priloga posuđuje, iznajmljuje ili prenosi na organizaciju, koja i sama ima pravo na oslobađanje od plaćanja dažbine iz čl. 11. i 12. ovoga priloga, oslobađanje se nastavlja odobravati pod uvjetom da ta organizacija rabi robu u svrhe kojima se steče pravo na oslobađanje od plaćanja dažbine.
4. Svako postupanje s robom oprečno st. 1., 2. i 3. ovoga članka povlači za sobom plaćanje dažbine po stopi koja se primjenjuje na dan takve radnje, a na temelju vrste robe i carinske vrijednosti koju je na taj dan utvrdio ili prihvatio carinski organ.

САДРЖАЈ**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

453	Закон о царинској политици Босне и Херцеговине (српски језик)	5885
	Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine (bosan- ski jezik)	5923
	Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine (hrvat- ski jezik)	5961

Издавач: Овлаштена служба Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Трг БиХ 1, Сарајево - За издавача: Савјетник у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине Авдо Чампара - Припрема и дистрибуција: ЈП НИО Службени лист БиХ Сарајево - Директор: Мехмедалија Хуремовић - Телефони: Централна: 554-160, 554-161 - Директор: 554-150 - Претплата: 554-570, факс: 554-571 - Огласни одјел: 554-111, факс: 554-110 - Рачуноводство: 554-151 - Претплата се утврђује полугодишње, а уплата се врши УНАПРИЈЕД у корист рачуна: UNICREDIT ЗАГРЕБАЧКА БАНКА д.д. Мостар - ПЈ Сарајево 338-320-22000052-11, ВАКУФСКА БАНКА д.д. Сарајево 160-200-00005746-51, НУРО-ALPE-ADRIA-BANK А.Д. Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK д.д. БиХ Сарајево 161-000-00071700-57 - Штампа: "ОКО" дд са п.о. Сарајево - За штампарију Бајро Шабан - Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од изласка гласила.

"Службени гласник БиХ" је уписан у евиденцију јавних гласила под редним бројем 731. На основу одредаба члана 18. став 1. тачка 10. Закона о порезу на промет производа и услуга ("Службене новине Федерације БиХ", број 49/02 - пречишћени текст, 37/03, 14/04 и 39/04) и Мишљења Федералног министарства образовања, науке, културе и спорта број 03-15-2767/01 од 1. 6. 2001. године, "Службени гласник БиХ" је производ на чији се промет не плаћа порез на промет производа. Упис у судски регистар код Кантоналног суда у Сарајеву, број УФ/И 2168/97 од 10.07.1997. године. - Идентификацијски и порезни број 4200226120002.

Аконтације претплате за II полугодиште 2004. за "Службени гласник БиХ", "Међународне уговоре" и "Службене новине Федерације БиХ" 120,00 КМ, само за "Службени гласник БиХ" и "Међународне уговоре" 80,00 КМ

Web издање: <http://www.slist.ba> - годишња претплата 200,00 КМ